

Otava

ANNA-LEENA
HÄRKÖNEN
EI KIITOS

ANNA-LEENA
HÄRKÖNEN
EI KIITOS

IIIIII **SEVEN**

HELSINGISSÄ KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA

Rimbolle ja Tiialle

Nidotun laitoksen toinen painos

Teos ilmestyi ensimmäisen kerran
Kustannusosakeyhtiö Otavan julkaisemana 2008

© Anna-Leena Härkönen ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2008

Painopaikka:
Otavan Kirjapaino Oy
Keuruu 2009

ISBN 978-951-1-23887-4

1.

Kaikki alkoi siitä kun juutuin hissiin. Ei. Kaikki alkoi siitä kun menin naimisiin. Ei. En tiedä mistä kaikki alkoi.

Minun nimeni on Heli Valkonen. Minua kutsutaan Helluksi. Olen neljäkymmentäkaksivuotias ja syntynyt uudenvuoden aattona. Minulta kesti pitkään tajuta, ettei raketteja ammutakaan minun takiani. Sen jälkeen syntymäpäiväjuhlista meni jotenkin maku.

Olen saksankielen opettaja. Voitteko kuvitella ikävämpää ammattia ja ikävämpää kieltä? En minäkään. Mutta äiti pakotti minut valitsemaan ranskan sijasta saksan, kun olin lukiossa. Siitä on kuulemma enemmän hyötyä maailmalla. Hän oli väärässä. Asun hyvämaineisessa kaupunginosassa ja minulla on esipuberteetin pihdeissä kieriskelevä tytär. Olen epätoivoisesti rakastunut aviomieheeni.

Hänkin oli joskus kauan sitten rakastunut minuun. Hän osti minulle jopa kerran kukkia, jonkun halvan ja epämääräisen kimpun joka näytti siltä kuin se olisi raavittu kasaan unohdetun kesäasunnon hoitamattomas-

ta kukkapenkistä. Se oli ihana kimppu. Siitä on jo vuosia. Ulkomaanmatkoilla hänellä oli tapana valokuvata minua kaikkialla, kaikissa asuissa ja kaikenlaisissa asennoissa. Nykyään hän kuvaa matkoillamme erilaisia ravintoloitten ruoka-annoksia. Ja maisemia. Ilman minua. Olen päässyt sen yli. Joskus voisin kuolla suruun.

Mitä muuta minä hänestä kertoisin? Hän on pedantti, tunnollinen ja luotettava. Hänellä on rakastettava taparäpytellä silmiään silloin kun hän ei ymmärrä mitä sanon hänelle. Minä en useinkaan saa selvää siitä mitä hän sanoo minulle, sillä hän mumisee lauseensa niin epäselvästi, että toisinaan vain tyttäreemme osaa tulkata hänen puhettaan. Monet niistä lauseista saisivat jäädä kääntämättä.

Kun hän kosi minua, hän kysyi: "Haluatko tulla hautatuksi kanssani samaan hautaan?" Se oli minusta äärettömän suloista. Omaperäistä. Myöhemmin hän kertoi, että hänen sukunsa miehillä on tapana kuolla nuorena. Ja hän pyysi, että jos ottaisin hänen kuolemansa jälkeen vielä toisen miehen, vaatisin silti lapsiamme haudataamaan minut samaan hautaan, jossa hän itse makaa. Minä suostuin. Suostuin kaikkeen. Mutta hän ei vieläkään osoita minkäänlaisia kuoleamisen merkkejä.

Haluan korostaa, että olemme aikuisia ihmisiä. Olemme hyväksyneet esimerkiksi sen, ettei elämässä saa kaikkea. Hyvä jos puolet. Tai kolmasosan. Jotkut kutsuvat sitä seestyneisyydeksi. Minä kutsun sitä katastrofiksi.

2.

Alkuilta. Kello näyttää kymmentä vaille kuutta, mutta se on jäljessä. Kuten minäkin. Myöhästynyt. Jäänyt junasta. Salaattikin piti tehdä jo ajat sitten, mutta ajatus siitä, että ottaisi sen tummenneen kerän jääkaapista, poistaisi kelmun ja alkaisi perata pilaantuneita päällimmäisiä lehtiä pois ja sitten vielä ottaisi lautasen ja veitsen ja alkaisi silpiä sitä pitkittäin siivuksi ja vielä sen jälkeen kurkottaisi salaattikulhon kaapin ylähyllyltä ja tuleehan salaattiin muutakin kuin salaattia kuten tomaattia, kurkkua, tonnikalaa, oliiveja, fetajuustoa ja muuta säälää, en jumalauta jaksa.

Minä olen väsynyt salaatin tekemiseen. En ole ollenkaan rakentavalla tuulella. Istun keittiön pöydän ääressä ja selaan Ilta-Sanomia. "Äidilläkin saa olla elämä!" julistaa joku malli tupakka hampaissa ja tuoppi kädessä. Hän on nuori ja kaunis. Heitän lehden pois.

Tänään oli kesän ensimmäinen lämmin päivä. Nyt jo vähän väsähtänyt aurinko pyyhkii keittiön lattiaa. Loma. Minun saksankurssini alkaa vasta heinäkuussa. Matilla

on lomaa kaksi ja puoli kuukautta. Yläasteen opettajan elämän ainoa lohtu.

Keittiöön laahustaa kookas olento liian pienissä vaat-teissa. Hän on minun tyttäreni. Tai se, mitä hänestä on jäljellä. Tämä olento nimittäin näyttää päivä päivältä yhä vieraammalta.

Hänen niskansa ei ole enää yhtä suojaan kuin ennen. Kaikki hellyttävä harakkamaisuus on poissa. Eniten kai-paan hänen takapuoltaan, joka näytti ennen siltä kuin kaksi omenalohkoa olisi asetettu vierekkäin. Aivan koh-ta minä menetän hänet.

Hän avaa jääkaapin oven ja katsoo sisään.

– Et syö mitään, kohta on ruoka, minä sanon. Hän ei edes vilkaise minuun päin vaan ottaa ovitelineestä ap-pelsiinimehupurkin ja kaataa itselleen lasillisen.

– Mitä mässyy meil on? hän kysyy.

– Tonnikalasalaattia.

– No just!

Hän juo mehunsa yhtä kyytiä, laskee lasin pöydälle ja lähtee.

Hänen nimensä on Sissi. Hän syntyi kolmetoista vuot-ta sitten etuajassa. Aivan kuin olisi halunnut viestittää, että minähän tulen silloin kun haluan. Mikähän kiire hä-nelläkin tähän paskaläpeen oli. Uhmaikä tuli liian aikai-sin ja loppui liian myöhään. Ja esimurrosikä tuli juuri sil-loin kun sitä vähiten kaivattiin.

Hän on lähdössä Lontooseen tuttavaperheen luokse

koko kesäksi, oppimaan kieltä ja auttelemaan vähän ko-titöissä ja lasten vahtimisessa. Perheessä on myös Sis-sin ikäinen tyttö. Minua pelottaa päästää häntä, mutta mikä mahdollisuus oppia englantia paikan päällä! Tämä on mahdollisuus myös meille Matin kanssa. Olla pitkä-s-tä aikaa kaksin. Sen kunniaksi olemme varanneet Krei-kan matkan. Minä olen varannut.

Nousen ylös ja työnnän Sissin mehulasin astianpesu-koneeseen. Sen kansi retkottaa auki, ja sen haiseva kita irvistää minulle. Suljen koneen.

Matti pelaa olohuoneessa sotapeliä. Mennään katso-maan hiukan lähempää.

Siinä hän istuu, kuluneella sinivalkoraitaisella soh-valla. Hänellä on päällään kymmenissä pesuissa peh-mentynyt valkoinen t-paita ja vielä pehmeämmät flee-ce-housut. Niitä hän käyttää aina kotona. – Mä vaihdan nallet päälle, hän sanoo tullessaan töistä ja muuttuu farkkujätkästä löpsöttäväksi kotiolioksi. Hänellä on tum-manruskeat hiukset, jotka sojottavat ihanasti silmillä. Kun katsoo oikeasta kulmasta, hän näyttää hiukan Mik-ko Leppilammelta. Niin hyvännäköinen, että tekee mie-li lyödä.

Hänen vakuuttavat käsivartensa ovat jännittyneet pelin tiimellyksessä; lihakset liikkuvat, suonet tunkevat esiin. Hänen siniharmaat silmänsä tuijottavat läppäriin ruutua ahneesti, suu tekee liikkeitä, joita voisi luulla jäl-keenjääneen ihmisen tahattomiksi nytkähdyksiksi. Mi-

nun mieheni. Jos hän tietäisi, miten idioottimaiselta hän näyttää pelatessaan, hän lopettaisi pelaamisen. Ei lopettaisi.

– Antaisitko mulle salaattikulhon? minä pyydän.

– Se on ylimmällä hyllyllä.

– Mä en voi keskeyttää tätä peliä nyt, hän vastaa.

– Me ollaan just hyökkäämässä sakujen kimppuun. Mä en voi pettää poikia.

– Mutta minut voit, sanon puoliääneen. Hän ei kuule. Hän tuijottaa näyttöpäätettä niin kuin sieltä katsoisi takaisin itse Jumala.

– Et sä voi täällä ohjailla olemattomia lentokoneita kun mä yritän pyörittää tän perheen arkea.

Sanon sen pehmeästi, vain hiukan moittivasti. Ei reaktiota. Tämä on niin surullista. Ennen miehet vei oikea sota, nyt heidät vie internet.

Yleisesti ottaen Matti kyllä tekee kotitöitä. Huokailee tehdessään, mutta tekee. Hän ei koskaan imuroi mattojen alta. Luulee etten minä huomaa. Mutta en sano mitään, sillä olen lukenut lehdistä, että miehet ahdistuvat jos heidän siivoamistään arvostellaan. En ole näkevinäkään. Imuroin mattojen alta kun hän on poissa.

Haen kodinhoituhuoneesta korkean jakkaran ja otan salaattikulhon alas. Teen salaatin niin kuin olisin tekemässä loppua anopistani. Napakoita veitsen pistoja, voimallisia, pitkiä viiltoja. Kirurgi kadehtisi tätä kylmäpäistä veitsenkäyttöä. Ei taukoja. Ei ajatuksia. Ei tun-

teita. Teen selvää jokaisesta vihanneksesta, yhdestä kerrallaan. Olen yhtä armoton kaikkien kohdalla. Leikkaus-salitulon olisi täydellinen, ellen herkuttelisi mielikuvalla tuhoamisesta. Tässä ei olla nyt pelastamassa mitään.

Hetken kuluttua Sissi istuu minua vastapäätä ja kopauttaa lautaselleen nukan annoksen salaattia. Olen kuullut jostain, että menestyneitä ihmisiä yhdistää yksi asia: ateria kerran päivässä perheen kesken. Siitä minä yritän pitää kiinni.

Yleensä Sissi ei ole tähän aikaan kotona. Ja nyt pöydästä puuttuu isä.

– Kulta, ruoka on valmis, minä huudan.

– Mä tuun ihan kohta! hän huikkaa läppärinsä takaa. Se on kuin barrikadi hänen ja muun perheen välissä.

– Kuinka kohta? minä kysyn.

– Viis minuuttia!

Se on aina ”viisi minuuttia”. Hän on viiden minuutin mies. Yleensä hän tehostaa sanaparia nostamalla viisi sormeeseen voitokkaasti pystyy, mutta nyt on molemmilla käsillä niin paljon puuhattavaa, että hän ei ehdi. En sano mitään. En jaksaa.

Sissi alkaa vätyttää salaattiaan. Hänen on selvästi jotenkin vaikea syödä.

– Onks tässä kastikkeessa hirveesti öljyy? Sissi kysyy. Hän sokeltaa lauseen suustaan niin kuin hänellä olisi ongenkoukku kielen päällä. Hänen puheensa on yleensä

säkin epäselvää, siinä hän on tullut isäänsä, mutta nyt se on suorastaan käsittämätöntä mongerrusta.

- Miks sä puhut tolla tavalla? minä kysyn.
- Ai niin ku miten?
- No tolla tavalla sössäät.
- Ehän sössää.

Silloin minä näen sen. Se ei ole ongenkoukku, eikä se ole kielen päällä. Se on pieni hopeinen pallo, joka vilah-taa näkyviin ja katoaa sitten, ja se on kiinni kielessä.

- Sä oot ottanu kielilävistyksen, minä sanon. Huudan.
- So? hän sähköyttää.

– Eksä käsitä että tommosista voi tulla vaikka mitä tu-lehduksia! Sun olis pitäny kysyä meiltä, sä olet alaikänen ja pelkkä lapsi muutenkin. Voi herrajumala mitä mä sun kanssa teen?

Muutama kuukausi sitten hän jäädytti jääpalalla ne-nänpielensä ja teki nuppineulalla siihen reiän. Ja pani siihen korvakorun. Myös silmäkulmansa hän puhkaisi nuppineulalla ja pani siihen pienen hakaneulan. Luulin että tästä puhkomisesta päästiin jo.

– Suu on kostea ja siinä on erittäin runsas bakteeri-kanta, minä jatkan. – Jos se tulehtuu niin se voi levitä ai-voihin ja ihminen kuolee, ajattele miten kauheeta!

– Elämä on.

– Hei ihan totta, Matti vaikeroi olohuoneesta. – Pliis, pankaa edes se ovi kiinni! Mulle tulee pelkkiä huteja!

– Sä otat sen pois, minä sanon.

Sissi nykäisee leukaansa kulmikkaasti kuin mekaani-nen lelu.

- En tasan! Mitä se sulle kuuluu mitä mun suussa on?
- Ei mitään, minä myönnän äkkiä. – Oma on kieles ja

oma on elämäs.

Hän tuijottaa minua tyrmistyneenä.

– Miten sä voit sanoa noin?

– Miksen vois?

Hänen suunsa lokahtaa auki. Hopeapallon ympäril-lä on sylkeä.

– Mä luulin että sä suuttuisit oikeesti.

– Väärin luultu. Eihän mun sitä tartte katsella. Mut-ta Järviset varmaan ilahtuu kun ne hakee lentokentältä tommosen pikku punkkarin kotiinsa.

– Vaihda lääkitystä.

Hän työntää lautasensa syrjään, nousee ylös ja lähtee keittiöstä. Hänen huoneensa ovi läimähtää kiinni niin että naulakossa olevat hengarit kalahtavat toisiaan vas-ten. Matti seisoo keittiön kynnyksellä.

– No niin, nyt mä kuolin, hän sanoo syyttävästi.

Olen jo annostellut salaatin valmiiksi hänen lautasel-leen. Hän istuu alas ja lorauttaa salaatin päälle reilusti kastiketta.

– Huh, käsiä tärisyttää. Mun verensokeri on varmaan alhaalla.

Vittuun sun verensokeris.

– No syö! minä sanon.

Hän alkaa kauhoa salaattia suuhunsa.

– Mikäs Sissille tuli? hän kysyy yhtä epäselvästi kuin tyttärensä.

– Maailmantuska, minä sanon. En jaksa kertoa pallostu. En vielä. Matti irvistää ja ojentelee käsivarttaan.

– Taas vihloo. Se on tää tenniskyynärpää.

– Sulla on sotapelikyynärpää. Mene laserhoitoon.

– Ei siitä mitään iloa ole.

Laserhoitodialogi on käyty monta kertaa aiemmin. Repliikit lausutaan sujuvasti ja innottomasti. Minä olen ratkaisukeskeinen ihminen. Jos joku valittaa minulle huonoa oloaan, alan keksiä keinoja, joilla parantaa hänet. Unohdan säännöllisesti, että kaikki eivät tahdo parantua. He tahtovat valittaa.

Vien lautaseni tiskikoneeseen. Kun kävelen ohi, Matti ojentaa kätensä ja silittää kevyesti reittäni.

– Tosi hyvää kulta, hän sanoo.

– Purista mua kunnolla, minä pyydän. – Perseestä.

Hän puristaa minua kunnolla.

– Huh, käsi väsy, hän huokaa.

Käsi väsy vaimon perseen vatkaamisesta. Voi Jeesusken perkele.

Avaan takapihalle vievän oven. Sieltä tulvahtaa sisään viileää ilmaa ja lintujen sirpitystä. Kesäloma on viimein alkanut, mitä Matti läähättäen odotti. Mutta ei hän ole onnellinen nytkään.

– Mulle tulee ikävä tätä kesää, hän sanoo ja katsoo ikkunasta ulos.

– Eihän se ole vielä edes alkanu, minä naurahdan.

Makuuhuoneessa riisun farkut ja college-paidan pois. Sängyn alta pilkistää rikkinäinen videonauhuri, jota Matti ei saa vietyä kierrätyskeskukseen, kaatopaikalle eikä mihinkään. Se on ollut siellä puoli vuotta pölyä keräämässä. Jaksaisin minä sen itsekin pois viedä. Käsivoimia löytyy, mutta motiivia ei. Jos talossa on mies, hänelle kuuluvat videon kuljetteluun tyyppiset hommat. Potkaisen rakkineen syvemmälle, kokonaan pois näkyvistä.

Katsotaanpa vaihteeksi minua. Ensinnäkin: olen blondi. Oikein kunnan vanhan ajan blondi, sekä ulkoisesti että sisäisesti. Tästä asiasta on ollut minulle aina pelkkää hyötyä. Minulla ei ole koskaan ollut ongelmia sen asian kanssa, ettei minua otettaisi hiusteni värin takia vakavasti. Se, ettei minua oteta vakavasti johtuu aivan muista seikoista. Hiukseni ovat paksut ja luonnonkiharat. Joskus yritän suoristaa niitä raudalla näyttääkseni trendikkäältä, mutta kärsivällisyyteni ei aivan riitä siihen sohlaamiiseen. Silmäni ovat tietysti siniset. Ja aivan tarpeeksi suuret. Ripseni ovat liian lyhyet mutta terhakkaat. Olen viimeinkin oppinut käyttämään ripsiväriä niin, että saan ne näyttämään jopa keskimittaisilta. Siihen kului kaksikymmentä vuotta.

Entä suuni? Alahuuli on paksu ja ylähuuli ohut. Saa kelvata. Nenäni on suurehko, ja sen kärki on litteä. Pidän siitä. Miehet pitävät siitä myös.

Vartaloltani olen täyteläinen. En ole varsinaisesti liha-

va, mutta sanotaan että minusta riittää jaettavaksi. Ja minulla on norsun sitkeää selluliittia. Hieron sitä joka päivä erilaisilla aineilla ja yritän uskoa että se lähtee vielä jonain päivänä. Ja vaikkei se lähtisikään, niin pääasia on, että pysyn jokseenkin kasassa. Rintani ovat yhä pulleet, mutta tuijottavat aavistuksen verran lattiaan päin. Jostain syystä minulta ei riittänyt Sissille maitoa kuin pari kuukaudeksi, joten ne säästyivät pahemmalta raiskaukselta.

Ihoni ei ole enää aivan sileä, vaikka minulla on hyvät geenit. Täyteläiset naiset säilyvät muuten sileämpiä pitkään, koska läski täyttää rypyt. Olipa rumasti sanottu. Mutta ihossani on kyllä hiukan appelsiininkuorimaista huokoisuutta. ”Yli nelikymppisillä saattaa vähän huokosta pukata”, sanoo paras ystäväni Manna.

Kaiken kaikkiaan viihdyn itsessäni suhteellisen hyvin. Tuleva ruostuminen pelottaa toisinaan, mutta ei joka päivä.

Vedän päälleni kermanvärisen aamutakin ja palaan keittiöön. Otan kaapista Septidiniä, pumpulitupon ja mehulasillisen. Vien ne Sissille.

– Tuo kieli on desinfioitava, minä sanon. Hän katselee minua vuoteesta, pehmoleluvuoren alta, ja ottaa vastahakoisesti puhdistusvälineet. Ojennan hänelle myös mehulasin.

– Juot heti perään ettei maistu pahalta, minä sanon.

– Okei, hän sanoo, jo leppyneenä. Hän näyttää väsy-

neeltä, menee todennäköisesti tänään aikaisin nukkumaan. Kun tappelee aamusta iltaan maailman kanssa, tarvitsee paljon unta.

Itselleni kaadan ison lasillisen keskihintaista Chardonnayta. Tarvitsen ehdottomasti rohkaisuropyypyn.

3.

Minulla on edessäni vaikea tehtävä. Se pelottaa minua. Valmistaudun siihen huolellisesti. Avaan vaatekaappini ja otan esiin erilaisia alusvaatteita. Minkähän värinen pitsi auttaisi? Valitsen punaisen. Muutan mieleni. Liian hyökkäävää. Jos minä olen hyökkäävä, alusasuni ei voi olla sitä. Puen päälleni vaaleansinisen tiukan topin, jonka lävitse nännit näkyvät. Eivät törkeästi, mutta sopivasti. Vai pitäisikö olla törkeä? Sopivalla ei tässä elämässä pitkälle pääse.

Minun on parasta mennä suoraan asiaan. Jos aloitan lämmittelyn hitaasti, otan sen riskin että hän ehtii sanoa kaikenlaisia asioita. Kuten että "ei nyt". Tai: "Tämä tuli vähän äkkiä." Tuntuu jotenkin flunssaiselta. Sissi ei välttämättä nuku vielä. Peli on kesken.

Joten nyt minä teen sen. Ilmestyn olohuoneeseen ja kävelen reippaasti hänen luokseen.

Olisi ihanaa, jos hänellä olisi farkut ja niissä vyö, jonka voisin avata. Rakastan sitä hetkeä, kun yön solki ki-lahtaa auki. Rakastan sitä hetkeä, kun olen saanut ensim-

mäiset housun napit avattua ja pääsen käsiksi siihen ainoaan, jonka takia jaksan miehiä ylipäättään katsella. Sen tuoksun voi tuntea jo ennen kuin sen on poimunut esille piilostaan. Se on ilon tuoksu. Minun mieheni tuoksu.

Mutta hänellä ei ole farkkuja. Hänellä on edelleen päällään pehmeä kotiasu.

Nallen asu. Vanhan aviomiehen asu. Paitsi ettei hän ole vielä vanha, hän on nelikymppinen.

Hyvä on, ei farkkuja, tietenkään. Nyt pelataan näillä korteilla, nallekorteilla. Ja vaikka hänellä olisi päällään perulainen poncho tai skottilainen vekkihame, minä haluaisin häntä. Jumalattomasti. Peruuttamattomasti. Naurettavasti.

Kiskaisen pehmohousut alas. Hän ei irrota katsettaan tietokoneen ruudusta. Nyt ei ole käynnissä sotapeli vaan joku muu tärkeä toimi. Hän on netissä ja tutkii uusia partakonemalleja. Miehet rakastavat uutuuksia. Ainakin mitä tekniikkaan tulee. Rakastakoot. Niin kauan kuin vanha vaimo vielä käy, kaikki on hyvin.

Seuraavaksi on suoriuduttava alushousuista. Aikaa ei ole paljon. Hän voi koska tahansa vetää henkeä ja sanoa sen, mitä en halua kuulla. Vetäisen alushousut yhdellä liikkeellä alas. Hänen ihana kullinsa uinuu reisien välisessä pesässään, kääpertyneenä, turvassa. En saisi herättää sitä. Tämä tuntuu pyhäinhäväistyksestä. Tämä on raiskaus. Viattomuuden tuho.

Otan sen esiin, varovasti. Se ei seiso, vielä. Se on puoli-

kova. Se antaa toivoa. Tästä voi tulla vielä jotain. Tästä tulee jotain. Polvistun lattialle hänen jalkojensa juureen ja alan nuolla sitä pitkin, määrätietoisin vedoin. Ihanaa. Se maistuu suolaiselta. Vähän hautuneelta. Lämmöltä. Häneltä. Pilluni alkaa tulvia. Siellä on vedenpaisumus. Kalu heräilee hiukan, tartun sen juuresta kiinni ja puristan kovaa. Tämä onnistuu. Minun on pakko saada. Pakko.

Hän tarttuu minua hiuksista kiinni ja puristaa kovaa, kovempaa kuin minä puristan hänen kaluaan. Se on hyvä merkki. Alan imeä häntä. Hänen kalunsa on juuri sellainen kuin pitääkin. Eniten rakastan sen pientä suuta, sitä suloista aukkoa, josta sperma pulppuaa. Vielä tänä iltana, jos minulla on onnea. Koskettelen sitä kieleni kärjellä. Hän äännähtää. Kuulen vaimeaa näpytystä: partakoneet kiinnostavat edelleen. Hän klikkaa lisää kuvia päätelle. Ei se mitään. Minä en ole periksi antavaa tyyppiä.

Jatkan imemistä, puristamista, nuolemista. Koskettelen varovasti hänen pallejaan, joitten uumenissa lämmintä sperma lepäilee. Minun on saatava se sisään tänään, sekä kyrpä että sperma. Edes suuhuni, kunnolla. Alapääni sykkeen voi melkein kuulla.

Teen kaiken, minkä osaan. Teen senkin, mitä en osaa. Sorrun hätiköintiin, olen liian kiihkeä, liian nopea, liian aggressiivinen, liian jotain. Sillä nyt se tapahtuu. Hän irrottaa kätensä hiuksista, vetäytyy kauemmaksi ja sanoo: ”Tää ei oo hyvä hetki.”

Pysähdyn. Käteni valahtavat alas. Pidän katseeni yhä

hänen kullissaan. Mutta sekin ilo minulta viedään, sillä hän vetää alushousut ja nallehousut päälleen ja vetäytyy vieläkin kauemmaksi sohvalle. Hän vetäytyisi seinän läpi naapuriin jos pystyisi. Pakoon minua. Pakoon tätä kyllästyttävää, kiimaista vanhaa emakkoa.

– Sä oot sulonen kulta, hän sanoo. – Mutta nyt ei oikeesti oo hyvä hetki.

Minä päätin, etten itke. Päätin, että olen reipas tyttö ja hyväksyn sanan ei, koska myös miehellä on oikeus kieltäytyä seksistä. Nykyaikana myös miehet saavat näyttää tunteensa. He saavat jopa itkeä. Saatanan tasa-arvo.

Samassa kyyneleet alkavat valua. Olen kuin lapsi, jolta on otettu pois juuri saatu suklaalevy. Alahuuleni alkaa vapista. *Ryhdistäydy. Älä nöyryytä itseäsi enää enempää.*

Nousen ylös.

– Ok, minä sanon ja yritän kuollakseni kuulostaa siltä niin kuin se olisi totta. Ok. Kuulostan lähes hilpeältä. Saatan jopa näyttää asialliselta. Mutta sitä hän ei näe, sillä hän ei katso minua. Hänen katseensa on partakonerivissä. Niitä näyttää olevan monenlaisia. Esittelytekstit on kirjoitettu saksaksi. Voisin kääntää ne hänelle, mutta uskokaa tai älkää, minulla ei ole motiivia.

Peiton alla yritän paikata nyljettyä itsetuntoani. Onhan aina oma käsi. Hieromasauva. Olenhan minä itse. Mutta minä en riitä. Minä en voi tunkeutua itseeni. Ja hieromasauva on kova, brutaali ja väärä. En minä halua sitä sisään. Minä haluan hänet. Haluan sisään sen elä-

vän, joustavan, paisuneen elimen nyt heti paikalla. Mikään muu ei minua pysty täyttämään. Mikään muu ei tee minua kokonaiseksi. Naiseksi. Vähemmän epätoivoiseksi.

Yksi pano kerran viikossa. Onko se ihan totta liikaa vaadittu tältä elämältä?

Saan vaimean, tappion makuisen orgasmin. Se ei jaksa levitä kovin pitkälle vaan jää tykyttämään lähinnä jalkojen väliin. Se on surkea lohtu. Yksinäinen, uudet kyyneleet nostattava orgasmi. Olisi pitänyt jättää väliin. Olisi pitänyt olla yrittämättä tänään. Minähän sain jo viikko sitten. Ahne narttu, kyltymätön, kenellekään kelpaamaton vittu.

4.

Ellan itku kuuluu rappukäytävään asti. Kävelen portaat neljänteen kerrokseen. En ole lihoineni mikään potentiaalinen osteoporoosipotilas, mutta kävely terhakoittaa reisiä.

Manna avaa oven ennen kuin ehdin soittaa kelloa. Hänellä on yhä aamutakki päällään.

– Moi, hän sanoo haudantakaisella nuotilla.

– Kuis survoo? minä kysyn.

– Mä oon ihan caputsiino.

Ella makaa keltaisen taljan päällä olohuoneessa ja huutaa. Hän sätkii raivokkaasti pienillä potkajaloillaan ilmaa. Haisee maissivelliltä.

– Jos toi lapsi ei kohta lopeta tota huutoa niin mä soitan poliisit, Manna jatkaa. – Tämä on kotirauhan häirintää. Täällä kirkuu joku ihminen jota mä hädin tuskin tunnen.

– Joo mä ymmärrän, sanon. En viitsi nauraa, sillä hän on täysin tosissaan.

Riisun kengät eteiseen, vaikka minulla on juuri vaih-

detut sukat jalassa. Tämän vierailun jälkeen niitten pohjista tulee mustat. Mannalla ei ole edes pölynimuria. Joskus hän saa tarmonpuuskan ja lakaisee asunnon. Edellisestä tarmonpuuskasta on kolmisen kuukautta.

Manna on pienin tuntemani nainen. Kuka tahansa näyttää hänen rinnallaan vaatekaapilta. Hän on myös häkellyttävän tumma. Kun olemme yhdessä liikenteessä, meitä kutsutaan nimillä Iso vaalee ja Pikku musta. Nyt hänen musta tukkansa on samea ja sotkuinen. Silmien alla näkyvät harakanvarpaitten alut. Hän menee olohuoneeseen ja nostaa Ellan syliinsä.

– Sano että tää helpottaa!

Menen hänen perässään.

– Joo, helpottaa se. Tavallaan. Mut sitten tulee esiuhmaikä, uhmaikä ja jälkiuhmaikä ja mitä niitä on. Kaikissa kausissa on ne omat kammottavuutensa.

Manna hytkyttää Ellaa sylissään.

– Mut tää huutaminen tekee mut hulluksi. Tää lapsi huutaa iltasin vieläki kaks tuntia ennen ku nukahtaa.

– No se menee ainakin ohi. Vai voitsä kuvitella tilanetta että se on vaikka menossa naimisiin ja sen miesystävä sanoo että tuo teidän Ella on muuten ihan mukava tyttö mutta mua vähän hämmentää sen tapa huutaa suoraa huutoa ennen nukahtamista?

Jotain etäisesti hymyyn viittaavaa välähtää Mannan kasvoilla.

– Otatko sä jotain?

– Ei kiitos.

– Ei mulla mitään oliskaan. Kahviki on finaalissa.

Nostan Ellan syliini. Manna luovuttaa hänet helposti ja paiskautuu nojatuoliin.

Manna on ollut paras ystäväni ensimmäiseltä luokalta lähtien. Maailman perimmäinen olemus tulee ihmiselle hyvin selväksi, kun parhaat kaverit huutavat hiihtokilpailussa latua. Mutta ei koskaan Manna. Hän pysähtyi taakseni ja odotti rauhallisesti, että siirtyisin itse pois tieltä. En unohda sitä koskaan.

– Ihanaa ku tulit, Manna huokaa. – Mä pääsen suihkuun!

– Mä ymmärrän, sanon taas. Ymmärrän Manna usein.

Hänen äitinsä oli aikoinaan opettaja, ja opettajien lapsia pitää aina ymmärtää. – Mikä on siilin elinympäristö? äiti saattoi kiekaista äkkiarvaamatta, kun istuimme kaikessa rauhassa kaakaolla. Nyt Manna sitten ottaa vahingon takaisin olemalla hävytön aina, kun on pienikin mahdollisuus.

Kerran Manna piirsi kännykkäni näyttöön kikkelin kuvan. Luulin sitä traktoriksi.

Toisaalta hän on käsittämättömän naiivi. Eläytyy elokuvainkin niin täysillä, ettei hänen kanssaan oikein kehata elokuvaan mennä.

– Voi peevelin peeveli! hän saattaa huutaa kesken kaiken. – Tapa se! No älä ny sinne mee idiotti!

Jos Diners-lasku on kolmetuhatta euroa, hän ottaa viattoman bambin ilmeen ja selvää ehjänä. Hänellä on uskomaton kyky mennä bambin näköiseksi aina kun tilanne sitä vaatii. Olen itsekin yrittänyt mennä bambin näköiseksi, mutta en osaa, näytän ainoastaan typerältä. Sääli, se voisi helpottaa elämää.

– Mä oon ollu ihan kauhee Speedylleki, Manna jatkaa.
– Kohta se otetaan varmaan huostaan.

Speedy on Mannan mies. Hän on muusikko. Sen nimen mies ei voi mitään muuta ollakaan.

– Se haluais seksiä joka viikko. Ei musta riitä sille!

Tiedän, että heillä on seksiä lapsesta huolimatta. Joskus, kun Speedy tulee töistä, hän ottaa Mannan seisaaltaan seinää vasten.

– Ei sentään joka päivä, minä sanon.

– En mä niin välittäis siitä että se on koko ajan kimpussa.

– Olisit ilonen. Mua vaan silitellään ku jotain keuhkotautipitolasta. Älä torju sitä. Älä aja sitä pois sun luota.

En haluaisi puhua tästä. Minulta ei oikein riitä myötätuntoa. Mannalla on mies, joka haluaa häntä ja sen mukana koko maailmankaikkeus.

He eivät ole naimisissa. Speedy antikosii häntä säännöllisesti.

– Eihän me mennä koskaan naimisiin Manna, eihän? hän kysyy.

– Ei mennä, Manna vastaa rauhoittavasti. Ja he kilistä-

vät kuohuviinilaseillaan kynttilänvalossa. Kadehdin tuotakin kuviota. Kun ei ole naimisissa, kaikki on niin mukavasti levällään.

– Miten teillä? Manna kysyy.

Ella on lopettanut huutamaisensa. Minun läheisyydelläni on usein sellainen vaikutus: kaikki mykistyvät. Hän katselee minua vihreillä silmillään. Ne ovat niin selällään, että voisi kuvitella koko vauvan olevan aineissa.

– Matti on ihan vetämätön. Se ei vaan saatana saa vieytyä sitä videota kierrätyskeskukseen.

– Yritä ensin hyvällä. Ensin sanot kaksi kertaa tosi nädisti. Sitten jos mitään ei tapahdu, saa huutaa, pettää, jättää ja tappaa.

– Mä oon yrittäny! Mä oon tehny kaiken minkä voin.

– Sano ettet anna sille.

– No sehän sille itkun paikka oliskin.

Manna pyörittelee päätään.

– Miehet! Kun ne on jotenkin niin keskeneräsiä! Ne ei osaa loppupeleissä rakastaa. Kuorii kermat päältä ja alkaa heti sen jälkeen vittuilemaan.

Ella alkaa hamuta vikisten rintaani. Manna naurahtaa hämmentyneenä.

– Se haluaa sulta tissiä. Ei musta riitä näköjään tollekaan.

Nostan Ellan ylemmäksi, ja hän alkaa hamuilla rinnan sijaan kaulaani.

– Tämmösiä vauvat on, minä vastaan. – Kyltymättömiä. Me voitais lähteä.

Manna hakee Ellan vaunut parvekkeelta. Meidän joka viikkoinen kävelykierroksemme voi alkaa. Kun minä ulkoilutan kummityttöäni, Manna nukkuu. Hänellä ei ole täällä muita hoitajia. Hänen äidistäänkään ei ole apua; tämä on nykyään sekä dementoitunut että seonnut, syyttää Manna yhtenä varkauksista, viimeksi Manna oli kuulemma varastanut häneltä nitojan. Siis nitojan.

Katseeni eksyy kirjahyllyyn. Siinä on kehystetty valokuva vuodelta –79. Se on meidän luokkakuvamme. Housujen lahkeet näyttävät teltoilta. Pojilla on päällään kuttittavan olaiset slipoverit. Tyttöjen poolokauluksien päällä kyllä sydänriipuksia. Monilla on tukassaan pehmenys.

– Kyllä me ollaan karneen näkösiä tossa, minä huokaan. – Kauheita nuo seitkytluvun vaatteet!

– Minkä me sille vuosikymmenelle mahdettiin, Manna kysyy. Hän nostaa Ellan sylistäni sohvalle ja alkaa pukea häntä. Hän pukee Ellalle kevyet päällysvaatteet ja panee päähän sinisen myssyn. Sitoo myssyn narut hellin sormin.

– Miten mä jaksan kasvattaa tosta aivottomasta möykystä yhteiskuntakelposen, Manna huokaa.

Lähden työntämään vaunuja rantaan päin. Ella tuijottaa kuomun kattoon sinisessä myssyssään. Kissankellolapsi.

Vastaan tulee katutyömaa. Joudun kiertämään auki revityn asfaltin ja kaivinkoneen. Ruskettuneet miehet takovat työkalujaan lihakset kireinä. Heidän katseensa lämmittävät selkääni.

Vilkaisen yhtä heistä suoraan silmiin. *Anna minulle viisi minuuttia, niin järjestän sinulta tajun kankaalle.* Olen ollut tällainen aina. En osaa olla pelaamatta silmäpeliä ja lähettelemättä sanattomia viestejä milloin kenellekin, yleensä juuri ruumiillista työtä tekeville miehille.

Ella sinnittelee edelleen silmät auki, ei halua nukahdtaa. Hän ei halua menettää tästä maailmasta murustakaan. Kiihdytän vauhtia ja hytkytän rattaita kävellessäni.

Miten monta kertaa minä aikoinaan odotin, että Sissi nukahdtaisi. Että meillä olisi hetki kahdenkeskistä aikaa Matin kanssa. Minä päätin, että meille ei käy niin kuin monille muille. Että minä annan aina, olen silmät ristissä mutta jalat auki. Synnytyksen jälkeen palaan nopeasti omaksi itsekseksi, vaikka alapää on yhä muusia ja mieli harhailee missä sattuu.

Minua ei tarvitsisi tulla syyttämään siitä, että panen lapsen miehen edelle, että en huomioi, että minulta ei irtoa. Vannoin, ettei meistä tule pelkkä äiti ja isä. En vain tajunnut, että sellaiseen päätökseen tarvitaan kaksi.

Matti tuntui jopa olevan helpottunut siitä, ettei yhteistä aikaa ollut.

– Ihan ku se ei häiritsis sua ollenkaan, sanoin kerran.
– Mikä?
– Se, että meidät aina keskeytetään! Susta se on vaan hellyyttävää.

– Sä vaadit että mun pitää saada seisomaan Pikku Kakkosen aikana mutta itse et saa orkkua kun tuolta kuuluu joku lastenlevy.

– Se on eri asia.

– Millä tavalla?

– On vaan.

– Kiitos. Tuo selitys kelpasi!

Nyt on jo pitkään ollut mahdotonta paeta Pikku Kakkosen taakse. Mutta pakopaikkojahan maailmassa riittää. Ja seksipakolaisia.

Ohitamme Ellan kanssa päiväkodin. Aidan takana seisoo mieshoitaja liian suuri takki päällä, kuulas kai-paus silmissään. Päiväkodin jälkeen tulee puisto, ja istahdan lepäämään penkille. Kukkaistutukset näyttävät saksalaisten sorvaamilta. Röyhkeänpunaiset tulppaanit tekevät asentoa pitkissä riveissä. Nurmikko on juuri parturoitu ja luonnottoman vihreä. Teletappimaan nurmikko.

Jalkakäytävää pitkin kävelee kaksi nuorison edustajaa. Pojilla on silputut farkut ja liian pienet t-paidat.

– Hei Veltsu paljo kello on? toinen heistä kysyy.

– Ei mullo kelloo, toinen urahtaa. – Kysy tolt Tena-leidiltä.

Hän kääntyy minuun päin. Hänen naamansa on painunut kuin keski-ikäisellä toimitusjohtajalla.

– Paljo kello?

Hymyilen hänelle kauniisti.

– En kerro, minä sanon.

Matti istuu pihassa, kun palaan. Hän lukee Ilta-Sanomia. Hänen tietokoneensa on auki sohvapöydällä. Näytössä kelluu erivärisiä palloja. Sissi ei näytä olevan kotona.

– Hei kulta, hän huudahtaa kun kuulee oven käyvän.

– Hei, minä vastaan.

– Mun on ihan pakko näyttää sulle yks juttu.

Hän tulee sisälle ja klikkaa koneensa auki. Minä en jaksa.

– No?

Istun hänen viereensä sohvalle. Aviopuolisoilla täytyy olla yhteisiä asioita. Toisin sanoen läpitylsiä videotätkiä, joita joutilaat ääliöt lähettelevät toisilleen jatkuvalla syötöllä.

Tällä kertaa on esittelyvuorossa puhuva kissa. Se mouraa käskystä ”love you!” Millähän sitä on hakattu sanomaan tuo.

– Voi että, minä sanon laimeasti. Matti ei laimeuttani huomaa.

– Ja vielä toinen.

Siinä on koira, joka osaa avata itse jääkaapin ja ottaa sieltä kinkkusiivuja suuhunsa.

– Kaikkea sitä on, minä sanon. Matti taputtaa mi-
nua selkään. Tap tap tap. Hänen kätensä on lämmin ja
veltto.

– Otatko viiniä? hän kysyy.

– Kaada.

Käyn harjaamassa kylpyhuoneessa hiukseni. Meikki
painaa, ripsiväri saa silmät roskaisen tuntuiseksi. Mutta
en pese kasvojani, haluan olla kaunis Matin silmissä. Pe-
riksi ei anneta.

Saan viinilasini ja istun sohvalle Matin viereen.

– Miten menee? kysyn.

Hän huokaa.

– Nyt ku on kesäloma niin mä ajattelen koko ajan sitä
etten mä syksyllä halua mennä töihin.

– Älä nyt sillä kesäas pilaa.

– Mun eläikeikään on melkein kaksikymmentä vuotta.

– Niin munkin.

– Kaksikymmentä vuotta murrosikästen hirviöitten pai-
mentamista paskapalkalla.

– Kaikissa töissä on omat varjopuolensa.

– Mä arvasin ettet sä ymmärrä.

– Mitä sä sitte haluaisit tehdä?

– En mitään.

– Ei sellasta työtä oo jossa ei tarte tehdä mitään.

– Mä haluaisin olla majakanvartija. Sais olla hiljaa ja
yksin.

Viinini alkaa maistua kitkerältä. Panen lasin pöydälle.

– No ala oleen, sanon iloisesti. – Kyllä tässä maailmas-
sa varmaan majakoita löytyy.

– Ei se oo noin yksinkertasta.

Tuohon en osaa vastata.

Matti rykäisee.

– Mulla on vähän kurkku kipee, ihan ku ois kesäflun-
sa tulossa. Mä taidan mennä lämpöseen kylpyyn.

– Mene kulta. Mä voin panna sulle veden valumaan.

– Kiitos kulta. Mihin mä joutusin ilman sua?

Teen kuten lupasin. Lorautan veden sekaan kamomil-
lavaahtoa.

”Lämpöseen kylpyyn.” Tuo sanapari ärsyttää minua
yhtäkkiä suunnattomasti. Hänen tarpeensa tulla hoi-
vatuksi oli aluksi hellyttävää. Hän muisteli usein lapsuu-
tensa toipilasaikoja unelmoiva vesi silmissään. Mummo
keitti samettipuuroa ja puki päälle villaliivit. Ja luki lo-
puttomasti satuja. Pilasi piruuttaan hyvän miehen.

Kun minä olen sairas, en saa samanlaista hoivaa hä-
neltä. Sen sijaan hän hätäntyy ja antaa minun ymmär-
tää, että olen pettänyt hänet. Paitsi silloin kun olin ras-
kaana, silloin sain kaiken mahdollisen hoivan minkä iki-
nä keksin.

Minä rakastin raskaana olemista. Minut oli viimein-
kin täytetty, en kaivannut mitään. Kuuluin ehdottomasti
johonkin. Jopa pahoinvointi tuntui eksoottiselta. Tuntui
oikealta oksennella miehen takia. Ehkä se johtui siitä, et-
ten oksennellut kovin pitkään.

Halusin rakastella loppuun asti, vaikka Matti varoi jo vatsaani. Koskaan en ole tuntenut olevani enemmän nainen kuin silloin.

Muistan yhä viimeisen kerran ennen synnytystä. Lapsi työntää jalalla vatsaani, mieheni kädet pitävät hiuksis-tani kovaa kiinni, ja saan räjähtävän orgasmin jota se-uraa raju supistus.

Matti kantoi minulle kaupasta vichyä ja karuselliaak-kosia. Hieroi joka ilta selkäni Johnssonin vauvaöljyllä. Oli maailman ihanin odottavan vaimon aviomies.

Sitten tapahtui jotain. Sissi syntyi.

Kun Matti on mennyt kylpyyyn, vaihdan aamutakin päälleni ja lueskelen lehteä keittiössä. Ihana David Beck-ham hymyilee kannessa. Olen vähän rakastunut myös häneen. Vaikka hän onkin uskonon. Mies, joka ei pysty hillitsemään itseään, liikuttaa minua.

"Visioi tulevaisuutesi", eräässä artikkelissa kehote-taan. Minä visioin hetken. Ei näytä hyvältä.

Matti tulee takaisin froteinen kylpytakki päällään. Minä olen ostanut sen hänelle syntymäpäivälahjaksi.

– Älä mene vielä nukkumaan, Matti pyytää.

– Miksen menis? kysyn yllättyneenä.

– Sä rapiset niin kodikkaasti. Mulle tulee siitä hyvä olo.

Minä en halua rapista kodikkaasti. Minä haluan olla jollekin ehdottoman välttämätön.

– Vai niin, sanon ja lähden makuuhuoneeseen. Usko-

matonta, mutta pian alkavat kuulua raskaat askeleet. Hän avaa makuuhuoneen oven.

– No? hän kysyy hellästi ja istuu viereeni sängyl-le. – Mitä pieni?

– Ihan ok.

Hän laskee kätensä niskaani ja puristaa. Tämän hän osaa myös. Hyvittelyn. Velvollisuudentuntoinen mies. Hän siirtää kätensä rintojeni päälle. Käsien lämpö tun-tuu satiinin läpi.

– Hempukat, hän sanoo ja sivelee niitä kumpaakin hetken tasapuolisesti.

– Läsähtäneet lerput.

– Sä puhut nyt sun rinnoista, jotka on mun mielestä ihan hyvät. Jos sä loukkaat niitä, sä loukkaat mua.

Hän siirtyy silittämään vatsaani. En voi todellakaan väittää etteikö hän koskaan koskisi minua. Se ei vain joh-da mihinkään.

Siitä huolimatta laskeudun selälleni vuoteelle. En pyy-dä mitään mitä hän ei ole valmis antamaan, olen vain siinä ja katson, mihin tämä johtaa.

Se johtaa siihen, että hän tyydyttää minut sormillaan. Hän on hyvä siinä. Jos on harrastanut lentokoneitten pienoismallien rakentamista vuosikaudet, osaa käsitellä pieniä asioita. Makaan liikkumatta ja mieleni lentää.

Matti aivastaa kesken kaiken, ja hänen sormensa ek-syy omille teilleen. Joskus aikaisemmin olisimme naura-neet sille. Enää emme naura.

– No missä se nyt on? hän kysyy. – Se katos johonkin.

– Sä aivastit sen piiloon, minä vastaan.

Sille me naurahdamme. Silitän hänen poskeaan. Ja samassa avain naksahdaa lukossa. Sissi on palannut.

– Kohta tuo tunkeilija on ulkomailla, minä sanon.

– Jess, Matti tuulettaa mutta näyttää kiusaantuneelta.

Hän vetäytyy kauemmaksi.

– Mä viimeistelen itse, lisään. – Pidä Sissi pois täältä.

– Pidä sinä hauskaa, hän vastaa, suutelee minua otsalle ja peittelee minut.

Alan ajatella lempifantasiaani. Siinä ei kävellä kaulakain kuutamoon. Kylpyhuoneessa avataan hana. Kuulen, kuinka Matti pesee tarmokkaasti käsiään.

5.

Keskustan ulkopuolella asuminen on rikos. Susa ja Roope asuvat idyllisellä puutaloalueella. Se on juuri sellainen ”pieni kylä keskellä kaupunkia”, missä lasten on turvallista temmeltää ja naapurit kiikuttavat toisilleen kotitekoisia hilloja. Aina pitää mennä bussilla ja kytätä oikeaa pysäkkiä ja sitten kävelee kuitenkin harhaan vaikka olisi oikealla pysäkillä jäänytkin. Ja oletteko huomanneet, että nämä liitosalueilla asuvat ovat aina kutsumassa ihmisiä ties mihin talkoisiin ja puutarhajuhliin, itse he eivät lähde sieltä koskaan mihinkään, muitten täytyy tulla heidän luokseen. Ja maksaa paluumatkalla kalliit taksit. Rikos, rikos, rikos!

Tässä mielentilassa minä istun bussissa, jo menomatkalla. Sissikään ei vaikuta varsinaiselta hymiöltä. Hän tarkastelee tennareitaan.

– Onksiellä netti? hän kysyy.

– Mistä minä tiedän. Ei sun tarte viettää koko elämänsä netissä!

Vilkaisen Mattia. Hän ei puutu tähän, eikä hänellä oli-

si varaakaan puuttua kun völly itse samassa virtuaalipaskassa kaulaansa myöten. Sitä paitsi hän huomasi aamulla kielipallon, eikä ilahtunut. Minua Sissin jatkuva tietokoneella nököttäminen huolestuttaa. Joskus, kun hänellä on kaveri kylässä, he menevät viereisiin huoneisiin ja keskustelevat keskenään IRC-galleriassa kahdelta eri tietokoneelta. Vaikka voisivat istua vastatusten ja vaihtaa kuulumisia täysin normaalisti.

Ilma ulkona on kylmennyt juuri sopivasti. Sateleekin. Ei ole pelkoa siitä että pitäisi palella ulkona. Taikka mistä minä tiedän vaikka meille jaettaisiin kaikille lasketteluhaalarit ja pakotettaisiin puutarhakeinuun tärisemään. Susa ja Roope ovat ulkoilmamihmisiä. Ulkona kyyhötetään pitkälle syksyyn, koska se on tunnelmallista ja kohtahan on taas talvi. Pihasta pitää ottaa kaikki irti. On meilläkin piha, mutta emme tee siitä samanlaista numeroa. Voisimme kyllä tehdä, sillä talomme on harvinaisuus: se on rakennettu rinteeseen ja vaikka asumme neljännessä kerroksessa, meillä on silti piha.

Susaan tutustuin pilateksessa. Huomasin liian myöhään, että hän on rasittava, ja nyt en pääse hänestä enää eroon. Enkä itse asiassa tiedä haluanko päästäkään. Tarvitsen inhoani häntä kohtaan.

Hänen miehensä Roope on kirjailija. Piippua polttava humanistintynkä. Hän teeskentelee tavallista ihmistä. Taikka ei hän teeskentele, hän itse asiassa on tavallistakin tavallisempi, mutta ei tiedä sitä itse.

Oven avaa Susa ja Roopen vanhempi tytär Tekla.

– Tervetuloa ja hyvää kesänalkua! hän heläyttää ja kiittää lastenhuoneeseen. Tyttö on kuin koirakoulun käynyt.

Ei. Minun on lopetettava tämä. Minun on pakko päästä juhlatunnelmaan, kun kerran tänne asti tulin.

Susa väijyy tyttärensä takana. Hänellä on hiukset auki ja hunajameloninvärinen tunika päällä. Silmäripset ovat pitkät kuin kamelilla.

– Hei hei, ihanaa kun tulitte! Susa huudahtaa. Hänellä on kantava peltinen ääni.

Susa takaa löntystelee Tao, heidän poimunaamainen mopsinsa. Minuun se ei vilkaisekaan, sillä se vaistoa etten siedä koiria. Mutta Matti on sen suosikki. Se nousee takajaloilleen ja iskee tassunsa vinkuen hänen reisiään vasten. Eläimet hakeutuvat aina Matin luokse. Minua ne korkeintaan nuuhkivat hetken ja lähtevät. Hyvä niin.

Menen lastenhuoneeseen ja heitän Teklalle Lauantai-pussin ja Tildalle Suffelin. Susa ja Roopen lapset eivät saa karkkia juuri koskaan, mutta kun minä tulen taloon, asiat muuttuvat. Olen todellinen namutäti. Kerran Tekla ahmi kerralla niin paljon vaahtokarkkeja että oksensi.

Lastenhuone on sisustettu pastellisävyillä. Verhoissa nelistää pulleita pupuja. Kovat lelut seisovat luotisuorassa hyllyllä, ne on aseteltu pituusjärjestykseen. Muu säälä on pakattu keltaisiin laatikoihin ikkunan alle. Yhden laa-

tikon kyljessä lukee: "Fantasia-asut." Tällaiseen järjestelmällisyyteen pystyy vain seinähullu.

Menen olohuoneeseen. Roopeella on pontsomainen villapusero päällään ja leuassa harkitun huoleton säänki. Hän kaatelee punaviiniä laseihin. Saan omani ja istun Matin viereen sohvalle. Hän alkaa silittää selkääni pitkin vedoin. Tiedän miltä näytämme ulospäin: ihanneparilta. Entä jos tänä iltana? Ei, hän juo kuitenkin eikä jaksa senkään takia mitään, ja niin juon minäkin.

Stereoissa soi fado. En ole koskaan voinut sietää sitä ulinaa. Laulajat huutavat niin kun niillä olisi helvetinmoinen nälkä. Mutta Susa ja Roope rakastavat kansanmusiikkia.

– Saaks mennä nettiin? Sissi kysyy.

– Nuoret! Roope naurahtaa. – Istu nyt edes hetki meidän kanssa. Otatko puolukkamehua?

– Kiitti, Sissi mumisee. Hän saa mehulasinsa ja maismaa siitä. Sääliittää. Tiedän kokemuksesta, että mehussa ei ole sokeria.

Susa istuu Mattia ja minua vastapäätä.

– Mitä kuuluu? Matti kysyy.

– No, mä oon ollu viime aikoina yksinhuoltajana kun Roope työstää kirjaansa, Susa kertoo. – Kun Roope kirjoittaa niin se ei oo tässä maailmassa.

Ei se ole tässä maailmassa muutenkaan, minä ajattelen.

– Mikä sen kirjan nimi on? minä kysyn.

– Kadotettujen tango, Roope vastaa.

– Kuulostaa hyvältä, minä nyökyttelen.

Ovikello soi kiihkeästi. Noin sitä ei rimputa kukaan muu kuin Tipi. Siitä kuulee, että hän todella haluaa tulla sisään. Tekla ryntää taas avaamaan Susa ja Tao kannoillaan.

Tipi ja Ilkka tulevat olohuoneeseen. Tipillä on keller-tävä pystytukka ja hän näyttää aivan kananpojalta. Sen takia hän on saanut lempinimensäkin. Ilkalla on tumma tukka ja meteorologin silmälasit. Hänellä on päällään korkeavyötäröiset farkut. Keski-ikäisen miehen tunnistaa siitä, että hänen housujensa vyötärö on kiskottu kainaloihin asti.

Heidän poikansa Tomi ja Jaakko eivät tule tervehtimään vaan suuntaavat suoraan lastenhuoneeseen. Säestyvät puolukkamehulta.

– Teretulemast, Roope toivottaa.

Tipi ja Ilkka saavat lasinsa ja istuutuvat meidän seuraamme. Susakin tulee kilistämään, mutta ei malta istua vaan jää seisoskelemaan keittiön ja olohuoneen välille valmiina ottamaan ruoan uunista.

– Teillä on niin kodikasta, Tipi huokaa.

– Täällä repsottaa vähän kaikki, Susa vähättelee. – Mut mä oon hyväksyny tän talon keskeneräisyyden. Tämä talo on kun ihmisen elämä: ei siitä koskaan valmis-ta tule. Aina on jotain korjattavaa.

– Just siks musta on ihanaa asua kerrostalossa, minä sanon.

Susa ei luovuta.

– Harmi kun ulkona on tommonen koiranilma. Olis ollu niin kiva istua pihassa ja korkata kesä.

– Niin olis, minä hymyilen.

Susa lähtee keittiöön. Vaihdamme kuulumisia Tipin ja Ilkan kanssa. Tipi on Yleisradion toimittaja ja Ilkka matematiikan opettaja, samassa koulussa Matin kanssa. Tipi työskenteli joskus lastentoimituksessa, mutta siitä ei tullut mitään. Hän oli liian särmikäs. Muistan, kuinka vihaiselta hän näytti tuijottaessaan kameraan ja julistaessaan: ”No niin lapset, tänään tehdään maitopurkista tuulimylly!”

Matti on hyvällä tuulella, viini on kiivennyt päähän yllättävän nopeasti. Hän jopa puhuu, osallistuu keskusteluun yllättävän aktiivisesti. Tämä ikuinen ilmiö: sairaalaklovni on kotioiloissa tosikko despootti. Kunpa hän olisi useammin humalassa. Alkoholi sopii hänelle.

– Ruoka on valmista, Susa ilmoittaa.

– Sopraanot ensin! Roope lohkaisee.

Menemme pöytään.

Susan ja Roopen periaatteisiin kuuluu, että kaikki syövät yhtä aikaa, lapset ja aikuiset. Se tarkoittaa sitä, että aikuiset eivät syö ollenkaan vaan joutuvat keskittymään lastensa ruokkimiseen. Ruoat lautasilla jäähtyvät ja tunnelma laskee. Jos minä pitäisin nämä bileet, lapsilla olisi oma noutopöytä lastenhuoneessa. Siinä olisi lihapullia ja nauravia nakkeja. Vaikka itkeviä, pääasia että jotain

muuta kuin tätä linssimössöä, jota Sissi ei tule ainakaan suuhunsa panemaan. Edes perunalastuja ei ole tarjolla. Niissähän on niin paljon lisäaineita.

Susan ja Roopen nuorempi tytär asetetaan syöttötuo-liin pöydän päähän. Susa levittää muovialustan hänen lautasensa alle.

– Tulee kuitenkin sotkua, Susa naurahtaa. – Tilda ei suostu panemaan ruokalappua.

– Ei suostu? Tipi ihmettelee. – Sinähän sen päätät.

– En mä voi pakottaa. Se on puuttumista lapsen yksityisyyteen.

Sissi näivehtii ruokaansa. Minullekaan ei tämä soosi maistu. Haluan pihvin joka skroolaa veressä. Ja valkosi-puliperunoita joissa on rutosti kermää. Snapsikaan ei tekisi pahaa.

Susa kääntyy minuun päin.

– Mä oon miettinyt että vaikka me ollaan kakskielisiä ja lapset oppii ne kummatki luontaisesti niin pitäskö meidän ottaa ruokapöytäkeskustelukieleksi vielä joku kolmas kieli? Sano sinä kun oot kieltenopettaja.

– Niin...

– Mulla on toi ruotsi pyyhkiytynyt päästä kokonaan, Tipi huokaa. – Mä osaan korkeintaan sanoa että ’jag vill knulla’.

– Silläki pääsee jonnekin, minä sanon.

– Hei, meidän pienet ymmärtää, Susa nuhtelee lempeästi.

Vilkaisen lapsia, jotka eivät selvästi ymmärrä mistään mitään, pistelevät vain mössöä poskeensa. Nuo raukat luulevat, että meihin aikuisiin voi luottaa. Että me olemme kaikkivoipaisia ja viisaita ja tiedämme, miten tässä maailmassa ollaan. Vaikka emme pysty muuhun kuin sähläämään yhä uudelleen omat asiamme.

Milloin minä huomasin, että äiti on yhtä hukassa kuin minäkin? Hyvin varhain. Liian varhain.

Susa kääntyy taas minuun päin.

– Jos sä Hellu opettasit niille saksaa?

Ei tässä elämässä.

– Niin...

– Mä voisin opettaa itsekin alkeita, mutta kun vuorokaudessa on ihan liian vähän tunteja!

– Mun mielestä niitä on liikaa, minä sanon. – Mä odotan joka päivä iltaa, että pääsisin nukkumaan.

Ilkka nousee yhtäkkiä pöydästä ja rymyää ulos. Seuraa korkeintaan muutaman sekunnin hiljaisuus. Me olemme tottuneet tähän ja osaamme ottaa sen luontevasti. Ilkalla on paniikkihäiriö. Hänen täytyy olla aina välillä omissa oloissaan.

– No just, Tipi tuhahtaa. Hän laskee haarukan alas ja istuu hetken paikoillaan. Nousee sitten ja kävelee ikkunan luo, katsoo ulos.

– Siellä se saatanan paniikkihäiriöinen istuu!

En saa oltua hymyilemättä. Kaikki muut pysyvät viilipyttynä.

– Siis mä en jaksa ton kanssa! Aikunen mies ja tärisee tuolla omenapuun alla! Ja lääkkeitä ei suostu ottaan mällään! Kovat jätkät ei kattokaas syö lääkkeitä! Paitsi ettei toi oo mikään kova jätkä.

Matti ja Roope katsovat Tipiä paheksuvasti. Kotiasioita ei levitellä. Omaa miestä ei haukuta julkisesti. Myös Susa näyttää tuomitsevalta. Mutta siltähän hän näyttää aina.

– Nuhatipatkin on sen mielestä varmaan psyykelääkkeitä, Tipi vaahtoa. – Se ei halua tulla mistään riippuvaiseksi! Ehei, on paljon kätevämpää tehdä kaikki muut hulluksi!

Kuulostaa tutulta. Katson Mattia. Tunnistaako hän itsensä? Ei tietenkään. Hyvä jos nimensä muistaa.

– Jos sillon pää kipee ja sille tarjoo Buranaa niin se sanoo et ”mä en halua myrkyttää itteeni kemikaaleilla”. Kossua kyllä menee kurkusta alas, se ei vissiin oo kemiikaali eikä myrky.

– Jos se tuntuu susta toltta, Susa sanoo. – Niin voi ehkä kuvitella miten pahalta se tuntuu siitä itsestään.

– Joo joo! Oppis oleen!

Kaadan itselleni lisää viiniä. Täydestä lasillisesta tulee turvallinen olo.

– Mitä sen oppilaatki ajattelee kun se saattaa kesken tunnin lähteä käveleen kun ruppee ”ahistamaan”? Eikö sille naura koko koulu?

Hän katsoo Mattia. Matti rykäisee.

– Kyllähän tähän maailmaan kaikenlaista mahtuu.

– Niin. Mies se on häviäjäksi. Mut huono mies.

– Aika armoton näkökanta, Roope sanoo. Tipi kääntyy suoraan häneen päin silmät raivoa pulputen.

– Mikä siinä on teille niin vaikeeta, siinä avun hake-
misessa? Nyt eletään kakstuhattaluvulla eikä kolkytlu-
vulla. Hullutkin on nykyään ihmisiä ja nappeja sais joka
kioskista kun vaan kelpais.

Tipi repäisee tupakka-askinsa olkalaukustaan ja heit-
tää camelin suuhunsa.

– Ei kiltti sisällä, Susa pyytää.

– No tonne ulosko mun pitäs mennä ton herra Pelkoti-
lan kanssa? Ei kiitos!

Tipi alkaa survoa tupakkaa takaisin askiin. Se katkeaa.
Hän vetää henkeään niin kuin aikoisi alkaa huutaa suo-
raa huutoa, mutta ei ala. Jo ennestään hapero tunnelma
on hajonnut taivaan tuuliin.

Olemme nousseet pöydästä. Sissi on livahtanut pelaa-
maan tietokoneella Roopen työhuoneeseen. Pienemmät
lapset tuijottavat televisiosta raakkuvaa Aku Ankkaa.

Minä katselen lumoutuneena, kun Matti leikkii latti-
alla Taon kanssa.

Heittää pallon yhä uudelleen sen aivottoman olion
kuonoon niin että kopsahtaa. Taputtaa leveällä kädellä
koiran selkää. Minä rakastan hänen käsiään. Ne
ovat isot kuin lapiot. Hänen sivuprofilinsa näyttää yl-
väältä, vaikka hänen nenänsä on muuhun naamaan ver-
rattuna melko pieni.

– Tuo mies on minulle ikuisesti saavuttamaton, minä
ajattelen.

Ovi käy, Ilkka palaa takaisin. Tipi ei katso sinne päin-
kään vaan selailee House and Garden -lehteä kiivaaseen
tahtiin. Roope kaataa Ilkalle lisää punaviiniä.

– Kaikki hyvin? hän kysyy kuin amerikkalainen vies-
tintäkouluttaja.

– Joo, Ilkka urahtaa. Tipi lipittää viiniään nopein kulauk-
sin. Mitähän tuostakin liitosta tulee? Mitä mistään tulee?

Roope alkaa pitää monologia työstään. Siitä, miten tär-
keää on säilyttää kontakti vanhoihin ihmisiin, jotka osaa-
vat ”ottaa elämän yksinkertaisesti”. Hän haluaa ”kohda-
ta ihmiset laidasta laitaan”. Siksi hän notkuu tämän puu-
taloalueen ainoassa räkälässä ja juo itsensä säännöllises-
ti desperadokänniin paikallisten spurgunalkujen kanssa.
Hän kuuntelee ”kansan ääntä”. Saa ”materiaalia suoraan
ruohonjuuritasolta”. Jostain syystä hänen kirjoistaan ei
silti ymmärrä mitään.

– Mä en usko inspiraatioon, hän sanoo. – Kirjottami-
nen vaatii ennen kaikkea vahvoja perselihaksia.

Pälä pälä pälä. Miten tämä paskapää kehtaa olla us-
komatta inspiraatioon? Miten hän kehtaa syöttää meille
kuukausipalkkalaisille kitujille tuollaista soopaa?

– Mahtaa se olla rankkaa, Matti sanoo.

– No jaa. Kirjailijan työ on yksi työ muitten joukossa.
Jos vertaa vaikka kiinalaisen kaivostyöläisen ammattiin
niin se ei oo mitään.

– Pitääkö aina vertailla? minä kysyn.

– Joskus mä kaipaen todella yksinkertaista työtä. Että sais vaikka tehdä jotain käsillään. Mä ihailen yli kaiken ihmisiä, joilla on käden taitoja, hän sanoo.

Paskat ihaillet. Helvetin suomenruotsalainen, joka leikkii olevansa työväenluokkaa. Mutta vähän kun raaputtaa niin Eira tulee esiin.

– Tytöt! Nyt on videokiintiö täynnä! Susa huutaa.

– Menkää ulos leikkimään, sitä varten iskä on tehny teille leikkimökin! Keksitte itse vaikka roolileikkejä, niin mekin lapsena tehtiin! Vähän oma-aloitteisuutta!

Susa painaa stoppia. Video pulauttaa kasetin ulos. Lapset vilkaisevat ikkunasta näkyvää lohdutonta sadetta, eivätkä liikahdakaan.

– Se on jännä miten telkkari tekee lapsista yhtä aikaa passiivisia että aggressiivisia, hän lisää. – Puhumattaakaan kaiken maailman peleistä.

En sano siihen mitään. Minulla ei ole varaa sanoa, sillä Sissi viruu jo toista tuntia näyttöpäätteen äärellä ilman että jaksan puuttua asiaan. Huono äiti. Paha ihminen.

Lähden Tipin kanssa tupakalle. Häntä itkettä.

– Ei ois saanu haukkua miestäni tolla tavalla, pitäis olla lojaali, mä tiedän. Mut kun mä en kestä enää. Ymmärrätsä?

– Ymmärrän, minä sanon. – Puhuuko se?

– Puhuu. Itsestään. Omista tuntemuksistaan. Jos mä kerron sille miltä musta tuntuu niin se esitelmöi seura-

van tunnin siitä miksi mun tunteet on väärin ja typeriä ja kiellettyjä.

Tipi karistaa napakasti tupakkaansa, vaikka siinä ei näy olevan mitään karistettavaa.

– Sillä on kai menny jo kauan sitten luotto ihmisiin ja kosketus omiin tunteisiin. Se on syväjäädetytty lapsi.

– Sulata se.

– Millä?

– Entä seksi?

– No joo. Esileikiksi sille riittää se, että se riisuu vaatteet pois ja tallustelee mun eteen seisomaan.

– Mä en tykkää esileikki-sanasta. Siitä tulee mieleen esinahka.

Tipi naurahtaa.

– Eniten mua rassaa se että mä en saa olla tässä avio-
liitossa oma itseni.

Jään miettimään sitä. Saanko minä olla oma itseni Matin kanssa? Periaatteessa. Niin kauan kun en puhu enkä yritä iskeä häntä.

– Mä haluaisin jättää sen mutta mä en uskalla, Tipi nyyhkäisee. – Miten mä jaksaisin kahden lapsen kanssa?

– Nythän sulla on niitä kolme.

– Totta.

– Sä voisit tuoda pojat meille hoitoon useemmin, minä ehdotan. – Tomihan on Matin kummipoika. Saisitte olla kahdestaan.

– Ei nää asiat sillä ratkee. Mä pelkäisin ettei mulla oo sille mitään sanottavaa.

Kun palaan takaisin, Matti tulee minua eteisessä vastaan. Hänen etuhiuksensa ovat ihanasti törröllään. Kierän käteni hänen kaulaansa ja suutelen häntä. Hän ei suoranaisesti työnnä minua pois, mutta lopettaa leikin lyhyeen.

– Mulla on hirvee pissahätä, hän sanoo.

– Okei, sanon iloisesti. Tartun häneen uudelleen kiinni.

– Saanko mä tulla kattomaan kun sä kuset?

– Hullu.

Nyt irrottaudun itse.

– Okei. Mene pisulle.

Olohuoneen pöydälle on katettu kahvikupit ja ihanan näköinen kakku. Roope kaataa kahvia herttaisiin mummonkuppeihin, jotka eivät sovi yhteen niitten alla olevien lautasten kanssa. Taas tämä laskelmoitu suurpiirteisyys.

– Satuitteko näkemään tänään Hesarin mielipidepals-tan kirjoituksen, joka käsitteli viipaloitujen leipien ylitarjontaa? Susa kysyy.

Hän kaivaa lehden esiin rottinkisestä lehtikorista ja alkaa lukea.

– ”Viipalepussit viestittävät meille siitä, että olemme itse kykenemättömiä siivuttamaan limppua. Viipaleet ovat kuin valmisruokaa: viipaloinnin ja murtamisen

poisjäänti estää tekemisen ja pätevyiden tunteen synty-misen. Myös valinnan mahdollisuudet kapenevat, koska emme voi itse määritellä minkä kokoisen leipäpalan kul-loinkin otamme.”

– Voi Jeesus kristus, Tipi huokaa.

– Niin, mäkin nauroin tälle ensin, Susa myöntää.

– Mut sit mä ajattelin että aivan, tää on taas yksi puo-li suomalaisesta holhousyhteiskunnasta. Meille tehdään kaikki niin helpoksi.

Hän suoristaa lehteä ja jatkaa.

– ”Ymmärrän kyllä, että osa leivistä viipaloidaan val-miiksi. Se on palvelus ihmisille, joilla on esimerkiksi alentuneet käsivoimat tai joku muu toimintakyvyn häi-riö, joka estää leivän leikkaamisen. Ei voi kehittyä taita-vaksi leivän leikkaajaksi, ellei ota veistä omaan käteensä ja käytä sitä.”

Susa taittaa lehden kasaan.

– Voi olla että tulee päivä, kun meidän lapset ei osaa leikata leipää ollenkaan.

– Eihän sitä tartte leikata jos ne on kaikki valmiiksi viipaloitu, minä sanon.

– Ajatelkaa vaikka afrikkalaista naista, joka joutuu kä-velemään päivittäin jopa kymmenen kilometrin matkan läheiselle kaivolle? Meille taas viipaloidaan leivätkin val-miiksi. Siinä on aika raju kontrasti.

– Toi muuten onkin usein vaivannu mua, minä sanon.

– Miksi pitää asua kymmenen kilometrin päässä siitä

kaivosta? Miksei voi asua sen kaivon vieressä?

Tipi pyrskähtää.

– Ja samoin mua on vaivannu semmonen kysymys, että kun lento-onnettomuuksien jälkeen etsitään aina se musta laatikko, joka on hajoamisen kestävä. Miksei koko lentokonetta rakenneta samasta hajoamisen kestävästä aineesta? Mitä? Onko mielipiteitä?

– Hyvää kakkua, Ilkka sanoo nopeasti. Hän näyttää ahdistuneelta, rymyää varmaan uudelleen ulos aivan kohta.

– En mä tiedä, Susa estelee. – Se on vähän liian koste sisältä.

Kuten eräät muutkin, minä ajattelen.

Matti katsoo minua kysyvästi. En ymmärrä mikä minun on. Olen passiivisaggressiivinen niin kuin liikaa televisiota toljottanut lapsi. Yleensä otan vastuun siitä, että seurustelu sujuu. Se johtuu varmaan esikoisen asemastani. Rakastan keskustelua, joissa kaikki ovat samaa mieltä. Se tuntuu uskomattoman turvalliselta. Ja nyt en malta pitää turpaani tukossa.

Minullekin tulee pissahätä. Tutkin tapani mukaan kylpyhuoneessa emännän kosmetiikkavaraston. Kun paaanee hanan valumaan, kaappien saranoitten vinkuna ei kuulu muualle. Miltä näyttää täydellisen naisen purnukavarasto? Lancomelta ja Lauderilta. Purkit on aseteltu suuruusjärjestykseen.

Kun palaan takaisin, Roope tulee minua vastaan.

– Sä näytät helvetillisen hyvältä, hän sanoo.

Myönnetään. Meikkasin tunnin ja panin irtoripset. Tukkani on kerrankin hyvin, kampaus onnistui jotenkin vahingossa kun oli kiire eikä ehtinyt yrittää liikaa. Minulla on mehukkaanpunainen pusero ja tiukat farkut. Mutta eivät liian tiukat. Tässä iässä ei halua enää säväyttää vaan selviytyä.

– Kiitos, niin säkin, minä valehtelen ja irrotan hänen kätensä ympäriltäni.

– Anna kielari.

– No joo.

Hän käy uudelleen päälle hautakivikauppiaan sinnikkyydellä. Työnnän hänet lempeästi tieltäni ja jatkan matkaa. Miesten lojaalius toisiaan kohtaan on paskapuhetta. Ne ovat joka välissä iskemässä toistensa naisia. Koskaan en ole tuostakaan kertonut Matille. Ehkä olisi hyvä tehdä hänet mustasukkaiseksi. Siitä voisi seurata jotain kivaa. Ei voisi. Siitä seuraisi ensin lamaantumisen ja sen jälkeen syy olisikin äkkiä minussa. Siinä, että minä yllytän miehiä. Vaikka en tee mitään muuta kuin olen olemassa.

En muista, milloin Matti sanoi minulle viimeksi, että olen kaunis. Joka tapauksessa siitä on vuosia.

Pysähdyn olohuoneen ovelle ja katson pöydän ympärille paiskottua seuruetta. Lusikat kilisevät kodikkaasti posliinia vasten. Tulee mieleen joulu ja kulkuset, vaikka on kesäkuu. Istun takaisin omalle paikalleni.

Olen huono ihmisten jättämisessä. Minulla ei ole muuta vaihtoehtoa kuin jatkaa hiiviskelyä tässä nukku-
malähiössä, jota kutsun elämäkseni.

6.

Tällä kertaa en ole aikeissa järjestää yllätystä. Aion va-
roittaa Mattia etukäteen.

Siinä on riskinsä. Ilta on pilalla jos tulen torjutuksi. Ai-
nakin minun iltani. Mutta riskejähän tässä elämässä on
otettava. Kaikkea ei voi saada, mutta yrittää täytyy. Nyt
vain reippaasti.

Istun hänen syliinsä aamukahvipöydässä.

– Mä tarttisin käsittelyyn.

Puhun pikkutytön äänellä. Kun pyytää suuria asioita,
täytyy pienentää itsensä.

– Tarttisitko?

– Kyllä. Mulla alkaa sitä paitsi pian menkat, joten jos
haluat ehtiä ennen sitä niin sun pitää iskeä kiinni.

Tavoittelen katseeseeni kepeää veitikkamaisuutta.
Huumori on parisuhteessa tärkeää.

Matti rapsuttaa minua niskasta. Hänen ilmeestään ei
ota selvää.

– Pannaan korvan taakse.

Korvan taakse. Se on melkein kuin lupaus. Siihen on

luotettava. Jos hän olisi halunnut, hän olisi voinut hoitaa homman saman tien pois päiväjärjestyksestä, sillä Sissi nukkuu vielä. Mutta toisaalta Sissi voi herätä koska tahansa. Koska tahansa voi tapahtua mitä tahansa.

Lähden asioille. Kävelen keskustaan punaiset pistokkaat jalassa. Niitten remmi hiertää jalkapöytäni ilkeät vanat.

Mantan aukion kukkakojun myyjä on vaihtunut nuorempaan. Onkohan edellinen kuollut? Kosteat ruusunuput uinuvat maljakoissa. Myyjä saksii yhden kimpullisen varsia lyhyemmiksi kärsimättömien liikkeihin.

Kauppatorilla raakkuu lokkien törkeä kuoro. Myyntipöydät pursuavat vihanneksia, hedelmiä ja marjoja. Tiukan näköiset kiiltävät kirsikat houkuttavat koskettamaan. Kuvittelen, miten mehu tirskahtaa ulos kun puraisee. Syön kinkulla ja juustolla täytetyn letun Crepes-tellassa. Se maistuu mukavasti kärehtäneeltä.

Kävelen kauppahalliin. Minä rakastan sitä. Sinne meneminen tuntuu aina siltä kuin sukeltaisi takaisin lapsuteen. Ihailen lelupuodin ikkunaa. Siinä on röhelöisiä nukkeja, jotka tuijottavat kuollein silmin eteensä. Kermakakun näköisiä karusellisoittorasioita, joissa vilkkuvat pienet moniväriset lamput. Toisessa soittorasiasa anorektikon näköinen muovitanssijatar tekee piruettia peilijäällä.

Herkkutiskit notkuvat. Suklaasta tehtyjä kaloja. Taa-teleilla täytettyjä pikkuleipiä. Siemenistä raskaita ryp-

pyisiä viikunoita, joista tulee mieleen pallit. Leipäkojun vitriinissä on kaikenmuotoisia leipiä, littanoita ja röyhkeästi paisuneita mötiköitä. Ostan kovakuorisen mallaisleivän, jonka päälle on piirretty huolimaton risti.

Ajattelen iltaa, ja vatsassa nykäisee terävästi. Tämä odottaminen on helvettiä. Tulisivat äkkiä ne saatanan kuukautiset. Saisi olla vähän aikaa rauhassa. Kuukautisten aikana en odota Matilta aloitteita. Niitten aikana hän ei koskisi minuun pihdeillääkään. Matti ei tosiaankaan kuulu niihin miehiin jotka rakastelevat vaikka veri roiskuu. Nykyään olen alkanut nauttia kuukautisistani. Ennen minulla oli niin hirvittävät PMS-oireet, että siinä meinasi mennä siivuiksi koko elämä. Matin ei tarvinnut muuta kuin ilmestyä näkyviin, kun halusin tappaa hänet. Ja jos hän vielä uskalsi puhua, oli kaaos valmis.

– *Moi!*

– *Mitä sä tolla tarkoitt?*

Synnytyksen jälkeen PMS-oireet helpottivat. Muu ei.

Paluumatkalla ostan Sissille Kluuvista ihanan punaisen matkalaukun, joka on alennusmyynnissä. Sen sisus on kahvinväristä satiinia ja se on täynnä pieniä lokeroita ja sivutaskuja.

Alkuillasta laitan uusia perunoita ja loimulohta. Ny-pin kalasta huolellisesti ruodot pois ennen vadille asettamista. Matti tulee syömään läppärin kanssa. Hän ei ole riisunut farkkujaan ja vaihtanut kotiasua päälle. Se on hyvä merkki.

Hän ei katso minuun, tuijottaa vain intensiivisesti näyttöruutuun. Hän on nähnyt tämän elokuvan vähintään kymmenen kertaa. Toisaalta, minut hän on nähnyt huomattavasti useammin, joten annan hänen olla. Eikä nyt ole varaa riidellä. Muuten jää illalla jotain saamatta.

Muistaako hän meidän aamuisen keskustelumme? Miksi hän ei anna mitään merkkiä siitä, että hän muistaa? Joku pieni lohdullinen ele olisi nyt paikallaan.

Sitä ei tule. Hän palaa läppärinsä kanssa takaisin olohuoneeseen.

Minun täytyy huolehtia siitä, että Sissi nukahtaa ajoissa. Koputan hänen ovelle.

– Ni?

Raotan ovea. Sissi makaa sängyssään ja lukee Demiä.

– Sun pitää ruveta nukkumaan.

– Mä meen vielä Meseen.

– Et mene. Sä menet unten maille.

– Sä oot tylsä.

– Niin olen. Äideillä on sellanen etuoikeus.

Vilkaisen palatessani olohuoneeseen. Elokuva on loppu. Asennosta päätelleen Matti meilaa nyt pelikaveriensä kanssa. Silloin hänen hartiansa eivät ole jännittyneet eikä katse lasittunut. Hän on ystävystynyt muutama pelikaverinsa kanssa, saanut jopa heidän valokuviaan ja vierailukutsuja ulkomaille. He eivät ole pelkkiä ”poikia” vaan mukana on ties ketä. Kuten eräs walesilainen perheenäiti.

Mitä nuo koneet tekevät meidän miehillemme? Tyydyttävät täydellisesti. Korvaavat ihmissuhteet, pilaavat ne vähätkin kontaktit eläviin ihmisiin, joita voisi olla tarjolla. Olemme insinööriveroinen, tekniikkaorientoitunut kansa, joka elää Nokia-landiassa. Nettideittailussa, net-tichattailussa ja nettipornossa yhdistyvät satumaisella tavalla spermanruiskimistarve ja tekniikka.

Siitä seuraa suuri autius, valtava jakamattomuus. Miehet tumputtavat yksin näyttöpäätteitten loimotuksessa. Naiset tekevät joko samaa tai vetävät pieniä nappeja kyetäkseen olemaan itkemättä silmiään pilalle.

En tosin usko Matin käyvän pornosivustoilla. Hän ei ole sitä tyyppiä. Taikka mistä sen tietää.

Jos hän viipyisi poissa kotoa yökaudet, palaisi peliluolista ja baareista savuisena ja viinanhajuisena, sekin voisi olla parempi. Mutta kun hän notkuu täällä olematta läsnä.

Kuluu tunti. Sissi ei nuku edelleenkään. Hänen radionsa on päällä. Menen uudelleen hänen huoneensa ovelle enkä tällä kertaa koputa.

– Nyt pää tyynyyn.

– Ok. Älä nyt skitsoo!

Hän katsoo minua tietävän näköisenä. Ihan kuin hän valvoisi piruuttaan, lapsethan tekevät kaikkensa ettei heidän vanhemmillaan olisi seksuaalielämää. Miksi? Eivätkö he halua vaarantaa asemaansa, ottaa sitä riskiä että taloon ilmestyisi kilpailija? Vai eivät vain kestä sitä,

että jossain on bileet, joihin heitä ei ole kutsuttu?

Täytyy tosin myöntää, että Sissi on alkanut häiritä meitä yhä vähemmän. Nyt rauhallisia hetkiä on, mutta ne eivät ole meidän hetkiämme.

Haen itselleni lasin Chardonnayta ja vilkaisen taas olohuoneeseen. Matti juo teetä ja tuijottaa konettaan. Asettaudun tyynyjen tukemana lukemaan lehteä. Kesittyminen on mahdotonta. Kuinka joku voi lutata yhden teekupin kanssa noin kauan?

Luen lehdestä parisuhdepsykologin palstaa. Siinä keski-ikäinen mies valittaa, ettei vaimo anna enää seksiä. – Jos toinen ei täytä aviollisia velvollisuuksiaan, toisella on oikeus hakea seksuaalinen tyydytys muualta, vastaa psykologi. – Avioliitto ilman seksiä ei ole avioliitto.

Käännän nopeasti sivua ja juon kunnan kulauksen lastistani.

Radio on hiljentynyt Sissin huoneessa. Nyt hän nukkuu, mutta sekin tuntuu epämiellyttävältä. Ensimmäisen pelkään sitä ettei hän nukahda ja sitten sitä, että hän nukahtaa. Sen jälkeen ei ole enää mitään tekosyytä olla rakastelematta.

Entä jos kyseessä on väärinkäsitys? Minähän en tarkkaan ottaen sanonut, että tarvitsen käsittelyn juuri tänään. Eikä hän luvannut mitään konkreettista. Hän sanoi: ”Pannaan korvan taakse.” Se oli liian epämääräinen dialogi. Toisaalta minuutin tarkkuudella sovitut treffit

makuuhuoneessa ovat huono idea. Matti voi mennä lukuun. Minäkin ehkä kiusaantuisin. Nyt kaikki on vielä kivasti auki. Olen hyvin ahdistunut.

Tämä on ollut tätä jo niin kauan. Kun viikonloppu lähestyy, alkaa mahaan koskea. Kuinka kukaan voi jännittää näin paljon aviomiestänsä, jonka on tuntenut viitisitoista vuotta? Oman tutun ja niin vieraan miehen iskeminen on mahdoton tehtävä. Helpompaa olisi mennä baaritiskille ja yrittää ventovierasta.

Ajattelen hänen farkkuihin verhottuja reisiään. Haluaisin vajota niiden päälle, hieroa kasvojani haalistuneeseen kankaaseen, tuntea tiukat lihakset sen läpi. Mutta en uskalla. Hän sysäisi minut – ei, hän siirtäisi minut hellävaroen pois. Naurahtaisi ehkä lempeästi: ”Hullu. Mitä sä nyt...”

Hänellä on erilaisia variaatioita torjumisreplikeistä.

– *Kulta sä olet sulonen mutta mua väsyttää.*

– *Hei, mä sanon nyt heti ennen kun sä jatkat että tänään musta ei oo siihen.*

– *Taasko?*

– *Siirretäänkö huomiseen?*

– *Tää tuli rakas nyt vähän äkkiä.*

– *Mikä sulla nyt on?*

– *Justhan me viikonloppuna oltiin.*

Hän sanoo aina ensin ei. Minä en sano koskaan ei. Tähtään voisi kutsua vaikka tasapainoksi.

Kerran tein testin. En ahdistellut Mattia lainkaan vaan

katsoin kuinka kauan kestää ennen kuin hän lähestyy minua. Kesti kaksikymmentäyhdeksän päivää. En tehnyt testiä enää toista kertaa.

Totuus on se, että minä teen aina aloitteen. Yhdeksän kertaa kymmenestä on sama asia kuin aina. Ja se se vas- ta totuus onkin, että hän on torjunut minut liian usein.

Katson kelloa. Minua väsyttää, mieliala alkaa mennä sameaksi. Mutta täytyy odottaa vielä vähän aikaa. Täy- tyy pysyä viressä. Hyväilen itseäni varovasti peiton alla. Olen kuuma ja liukas. Ajattelen häntä.

Minä rakastan hänen kaluaan. Se on silkinen, täydel- lisen muotoinen, aina puhdas, jämäkkä, lepotilassa suo- jelunhalua herättävä. Sen ihana pieni suu houkuttelee työntämään siihen kielenkärjen ja pyörittämään. Se yk- sinkertaisesti kuuluu minun sisälleni. Miksi hän kieltää sen minulta?

Ehkä minussa on joku anatominen vika. Minähän re- pesin synnytyksessä sekä edestä että takaa. Olen jum- pannut vimmaisesti ja luulen, ettei tavarassani ole mi- tään vikaa, mutta entä jos hän onkin eri mieltä?

Olen yhä ahdistuneempi. Kello käy ja lähenee yhtä- toista. Minuutit tulevat päälle. Ne pitää elää. Ja kun on elänyt yhden, tulee uusi, ja sekin pitää elää. Minä en jak- sa elää niitä. Surullisinta ei ole se, ettei hän pidä lupaus- taan. Surullista on se, ettei hän innostu minusta.

Alan itkeä. Joskus aikaisemmin, valovuosia sitten, itkin niin, että hän kuuli. Ja hän tuli minun luokseni.

Emme koskaan menneet riidoissa nukkumaan. Mattikin halusi selvittää asiat.

Nykyään en enää nöyryytä itseäni. Ei hän kuitenkaan tule. Ja vaikka tulisikin, kaikki on jo pilalla. Kuka haluaa panna itkevää naista? Varsinkaan sellainen, jolle hymyi- leväkään ei kelpaa?

Nuorempana minulla oli joskus tapana juosta ulos kun olin loukkaantunut. Matti haki minut sieltä. Jos kak- sikymppinen mutrusuu juoksee lumihankeen mököttä- mään, se on hellyttävää. Miehet kantavat hänet sisälle erittäin mielellään ja kietovat kylmät jalat lämpimään vilttiin. Jos nelikymppinen akka seisoo hangessa ja vol- lottaa, kukaan ei tule. Korkeintaan lataamon auto ja val- kotakkiset sedät.

Leikittelen hetken ajatuksella, että todella lähtisin ulos. Haluan että hän hakee minut vielä kerran han- gesta.

Ei sittenkään. Siellä palelee jalkoja.

Kun saisi jo tulla vanhaksi. Loppuisi tämä kirottu ku- tina. Kuusikymmenvuotiaana minun haluni ovat var- maan jo väljähtyneet. Pakko olla jotain mitä odottaa, jo- tain toivoa.

Kun saisi vain istua takkatulen ääressä villasukat ja- lassa jonkun impotentin kanssa joka hokisi katkeamat- tomana nauhana: ”Mä rakastan sua mä rakastan sua mä rakastan sua mä rakastan sua.”

Sammutan valon ja panen lehden pois.

En ole varma, milloin tajusin sen että me emme olleet enää rakastavaisia.

Mistä sen tajuaa? Kun ei ole enää tarvetta painautua öisin kiinni toisen selkään, olla lusikassa, yrittää rytmittää hengitystään toisen hengityksen tahtiin. Kun nukkumaan mennään eri aikaan tai riidoissa. Kun riidan aiheet eivät tunnu enää sen arvoisilta, että niitten takia kannattaisi menettää kalliit yöunet. Kun illat vietetään mieluummin sohvalla, molemmat omissa nurkissaan, kummallakin kirja, jotka käsittelivät aivan eri aihepiiriä. Kun mitään oikeaa sanottavaa ei enää ole.

Missä vaiheessa aloimme puhua toisillemme niin kuin potilaat? Missä vaiheessa me aloimme kysellä toisiltamme säälivällä äänellä: "Mites sun hartiat? Mites sun polvet? Kolottaako jostain?"

Niistan nenäni peiton kulmaan. Ulkoa kuuluu nuorten ihmisten naurua ja pussikaljan kalinaa. On niin valoisaa, että se tekee kipeää.

Tämä kaikki murentaa minut hitaasti. Vie itsetunnon, tekee vauhkoksi, tappaa. Pian minä annan periksi. Ihan pian hän on tehnyt minusta samanlaisen aneemisen huopatossun kuin hän itsekin on. Ihan pian hän on tehnyt minusta frigidin.

Otan yöpöydän laatkosta nukahtamislääkkeen ja huuhton sen alas viinillä. Rauhoitun ja suljen silmäni. Huomenna on taas uusi päivä. Ehkä ei parempi kuin tämä, mutta erilainen.

7.

Tasan kello yhdeksän nostan Sissin rullaverhon ylös.

- Herätys!
- Vittu sä oot kone, kuuluu peiton alta.
- Älä viitti kirotta, se ei sovi sulle.
- Kiroilethan säki.
- Joo mut mä oon aikuinen.

Sissi nousee ylös. Hänen tukkansa on yhtä aikaa pehmeä ja vanuttunut kuin niittyvilla.

– Siihen astiko mun pitää odottaa että mä saan kiroilla?

- Onpahan jotain odottamista.

Sissi pukeutuu neljäkymmentä minuuttia. Hän tulee keittiöön päällään navan paljastavat lannefarkut ja punainen toppi, jossa on pääkallon kuva. Pääkallon silmät on tehty hehkuvista tekojalokivistä. En puutu asuvalintaan. Kesällä hän saa pukeutua miten lystää. Talvela joudun olemaan koko ajan sydän syrjällään siksi, ettei hän pukeudu lämpimästi. Hän käyttää lenkkareita ja

farkkutakkia. Munuaiset ovat vaarassa paleltua napapaitojen takia.

Huiveista tai myssyistä hän ei ole koskaan kuullutkaan.

Itse olen pukeutunut asuun, joka ei varsinaisesti sovi Citymarkettiin. Pistokkaat, lyhyehkö hame ja valkoinen pusero. Kesällä minäkin saan pukeutua miten lystään.

Matti mumisee sohvalta jotain käsittämätöntä. Katson kysyvästi Sissiä.

– Se sanoo että ei mennä vielä, siellä on pahin ruuhka just nyt.

– Okei.

Tosiasiassa Matti ei haluaisi lähteä ollenkaan. Hän inhoaa ruokamarketteja. Hän auttaa aina viikkosiivouksessa, mutta näitä lauantaisia ostosreissuja hän ei kesytä. Minulla ei ole ajokorttia, joten on pakko ottaa hänet mukaan.

Citymarketin parkkihallissa on täyttä jo nyt.

– Ei täältä löydy parkkipaikkaa, Matti huokaa.

– Ainahan se on löytynyt, minä rauhoittelen.

Pyörimme ympyrää parkkitalossa. Matti ajaa kerrosta yleemmäksi, kääntelee raivokkaasti rattia mutkissa. Minua alkaa etoa.

– Joo, aivan tukossa! Matti huokaa tuskastuneena, kun olemme kiertäneet senkin kerroksen.

– Kyllä yksi paikka aina jostain löytyy! minä vakuutan.

Olen oikeassa. Se löytyy ylimmältä tasanteelta. Nousemme autosta.

– Äiti saanko mä Elisabet-liittymän? Sissi kysyy.

– Sä tarkoitat varmaan Elisa-liittymää.

– Joo sitä.

– No mikä vika tossa sun nykyisessä liittymässä on?

– Ei mitään mut ku siinä Elisassa on joku tarjous että ku sen on ostanu niin saa ilmasta puheaikaa viis tuntia.

– Ei se oo mikään syy vaihtaa liittymää. Asioita vaihdetaan jos niihin ollaan tyytymättömiä.

Vilkaisen Matin ahdistunutta selkää.

– LOL, Sissi mutisee. Se on nuorison kieltä ja tarkoittaa "laughing out loudia". Hänen toppinsa pääkallo tuijottaa minua uhkaavasti.

Kävelemme jonossa parkkihallista Citymarkettiin. Matti jättäytyy viimeiseksi.

– Mä meen levyjä kätteleen, hän ilmoittaa heti kun olemme päässeet porteista sisään. Hyvä. En halua nähdä minkäänlaisia ilmeitä.

Kierrämme Sissin kanssa vaateosaston. Mikään ei oikein innosta. Toisaalta jos markettivaatteet saisivat minut kuolaamaan, olisi syytä huolestua.

Kirjaosastolla katselen keittokirjoja. Sissi selailee sarjakuvia.

– Saanks mä tän Kiroilevan siilin? hän kysyy.

– Et.

– Miksi?

– Tästähän puhuttiin jo aamulla. Sitä paitsi jos lukee pelkkiä sarjakuvia niin ei opi koskaan puhumaan kunnon suomea. Teidän nuorten lauseista puuttuu esimerkiksi hälyttävän usein verbi eli teonsana. Mä toivoisin että sä lukisit enemmän kirjoja. Niitä on vaikka miten hyviä. Nytkin mä näin divarin ikkunassa sellasen ku Villin lännen Kati jonka mä oon joskus sun ikäsenä luku, haluaisiksä että mä ostaisin sen sulle?

– Villin lännen Kati, Sissi toistaa. Hänen äänensävyynsä on kuin tiivistetty halveksunta.

– Niin tai sit on kaikenlaisia nykyaikasempiakin kirjoja jotka kertoo erilaisista nuorten ongelmista...

– Kertokoot.

– Tiedäksä edes mikä on Kalevala?

– Eikse oo joku vanha ukko jolla on poika nimeltä Sampo?

– Ei.

Juutumme pitkäksi aikaa kosmetiikkaosastolle. Suihkuttelemmme hajuvesiä. Panemme testereistä huulikiillettä, minä väritöntä ja Sissi pinkkiä. Tämä on suurin piirtein ainoa yhteinen harrastuksemme, meikkien kokeilu. Tiedän että testereistä voi saada basilleja, mutta en väliä. Kaikki ilmainen sättääminen on ihanaa.

Olen aina ihmetellyt perheitä, jotka puuhastelevat kaikenlaista yhdessä. Mikä voi olla sellaista, mistä kaikki muka nauttivat? Perheissä on aivan eri ikäisiä ja luontaisia ihmisiä. Joskus, kun katson äitejä ja isiä ”pitämässä

hauskaa” huvipuistossa, tunnen valtavaa alemmuuden-tunnetta. Ja samalla olen varma siitä, että heidän hymynsä törmäilyautoissa ovat aavistuksen pingottuneita.

Kun Sissi oli pieni, yritin olla leikkimielinen, heittäytyvä äiti. Se ei onnistunut. Barbinukkien maailmaan ei niin vain solahdeta. Inhosin omaa teennäistä ääntäni, jolla piipitin. Hypitin nukkeja ylös alas niin että niitten jalat väntyivät. Pitkästyin kuoliaaksi. Katsoin vähän väliä kelloa. Viisi minuuttia tuntui puolelta tunnilta. Sissi tajusi mielentilani, mutta ei välittänyt. Eiväthän lapset kykene minkäänlaiseen empatiaan.

– Saanksmä edes tän huulikiillon? Sissi kysyy. Hänellä on kädessään Lorealin neonvärinen putkilo. – Vai oonksmä hemmetti tähänki liian nuori?

– Et ole. Sä oot siihen just oikeen ikänen.

Hän hymyilee minulle ja heittää kiilteen ostoskärryn pohjalle.

– Sä oot niin sulonen, minä sanon ja yritän halata häntä.

Hän tekee nopean väistöliikkeen kuten aina.

– Sit oon.

Matti seisoo äkkiä takanamme, hän on löytänyt meidät. Lähdemme ruokaosastolle.

Matti latoo kärryihin jauhelihaa ja makkaraa. Minä tarkistan keittokinkkupaketista viimeisen käyttöpäivän. Katson päivämäärää riemuiten. Tuohon asti minulla olisi vapaus kaikkeen muuhunkin kuin siihen, etten syö tätä

kinkkua. Siinä on jonkinlainen tyhjä väli, hengähdystauko, ei-kenenkään-maa.

Matti heittää maksapasteijatuubin ostoskärriihin.

– Voi että tämä vituttaa mua, hän sähähtää.

– No mikä tässä nyt vituttaa? minä kysyn tarpeettoman kovalla äänellä.

– No tämä, koko homma, ihmispaljous, kaikki tönii, asioita pitää hakea liian kauan.

– Mene kahville tai kaljalle. Kyllä me pärjätään Sissin kanssa ihan hyvin kahdestaankin.

– En mä nyt sitä tarkottanu.

Mitä sinä sitten tarkoittit? Millä oikeudella myrkytät pahalla tuulellasi tämän ihan siedettävän, tavallisen lauantain?

– Ei tämä mullekaan mikään huviretki ole, minä sanon. – Mutta elämä nyt vaan on semmosta että välillä täytyy käydä ruokakaupassa. Siinä ei itku auta, kylmästi vaan päin.

– Joo joo. Anteeksi. Mä haluan olla teidän kanssa.

Työnän itku kurkussa ostoskärriä pitkin käytävää. Anteeksipyyntö tuli, mutta hänen pahantuulisuutensa on ehtinyt jo pilata kaiken. Kuuluuko tämän olla tämmöistä? Näin ilotonta? Tätäkö on perhe-elämä? Onko jossain muunlaista? Missä? Haluan sinne heti.

Matti menee liukuhihnan toiseen päähän ja alkaa lappaa ostoksia muovikasseihin. Hän lähtee täysinäisten kassien kanssa edeltä parkkihalliin.

Maksan ostokset. Lompakossani on Matin kuvan vieressä Davidin kuva. Tämän lapsellisuuden suon itselleni. Ja Sissin kuva on sentään kaikkein suurin.

Matti odottaa meitä autossa. Kun istun pelkääjän paikalle, hän ojentaa minulle R-kioskin muovikassin. Siellä on muotilehtiä. Kaksi Elleä ja In Style saksankielisinä versioina. Hän tietää minun rakastavan juuri noita kahden lehteä. Ne ovat herkullisen paksuja ja täynnä höpönlöpöä, joka tekee minut onnelliseksi.

– Kiitos, minä sanon.

– Ajattelin pitkästä aikaa, hän vastaa ja käynnistää auton.

Kun auto on lähtenyt liikkeelle, lasken käteni hänen reidelleen.

– Sä oot muuten hyvän näkönen.

– Mä keskityn nyt ajamiseen, puidaan sitä sitten kotona.

Plantagenista haemme syreeniin takapihalle. Haluan istuttaa sen ruukun sijasta maahan ja tehdä monivuotiseksi. Matti ihailee pienoispuurivistöä. Siinä on joka lähtöön. Laventeli kukkii violetein kukin, tuoksu tuo mieleen lomat Provencessa.

– Mä rakastan puita melkein enemmän ku ihmisiä, Matti huokaa.

– Harmi etten mä ole puu.

Hän koputtaa päätäni.

– Ei se mitään kulta. Riittää että joku osa sussa on.

Minä nauran. Tästä päivästä voi sittenkin tulla jotain. Ajamme moottoritietä kotiin päin. Matti tarkkailee liikennemerkkejä, räppää radion pois päältä. Tiedän, ettei hänelle saa nyt puhua.

– Helvetti mä en muista yhtään mistä pitää kääntyä.

– Eihän meillä oo mihinkään kiire. Ihan rauhassa nyt, uskaltaudun sanomaan.

– Voi perkele, siinä se liittymä meni!

Matti ajaa hetken leukaperät kireinä.

– Saatana mun pitää mennä pois tältä moottoritieltä, tulee hirvee mutka!

Hän kääntyy sivutielle, joka kulkee alaspäin. Pysäyttää auton ja purskahtaa itkuun.

Minun pitää lohduttaa eikä tuntea hämmennystä ja inhoa. Mutta minä en osaa. En osaa auttaa. En voi asettaa hänen paikalleen ja tarjoutua ajamaan, koska minulla ei ole ajokorttia. Pakko koskettaa, vaikka käsi ei millään suostuisi nousemaan. Pakotan sen ylös ja taputan häntä kevyesti olkapäähän.

– Ei se mitään kulta. Meillä on koko päivä aikaa löytää oikea tie. Koko loppuelämä.

Hän vastaa nyyhkyttämällä. Vilkaisen vaivihkaa takapenkille. Odotan näkeväni Sissistä pelkän sivuprofilin, kuvittelen että hän tuijottaa ikkunasta ulos niin kuin ei näkisi eikä kuulisi mitään, mutta hän katsookin minua suoraan silmiin. Vakavasti, surumielisesti. Hetken olemme saman ikäisiä.

Kotona puramme vaiteliaina ostokset kaappeihin. Matti kantaa muoviin pakatun syreenin takapihalle. Meidän asunnossamme on todellakin sellainen erikoisuus kuin oma piha, vaikka asumme keskustassa. Neliöillä ei juhlita mutta ei se elämänlaatua huononna. Onpahan vähemmän siivottavaa.

Katselen keittiön ikkunasta, kun Matti purkaa syreeniä muovin alta.

Kun tutustuin häneen, hän oli tasainen mies. Juuri sellainen, jonka kanssa jokainen järkevä tyttö perustaa perheen. Mies, joka ostaa aina käsiohjelman mennessään teatteriin eikä jätä koskaan pihanurmikkoa parturoimatta. Olin nähnyt tarpeeksi pelimiehiä ja adhd-tapauksia. Luonnevikaisia. Sovinisteja. Sitoutumiskammoisia. Matti vaikutti sitä paitsi avoimelta. Puhui lapsuudestaan jo ensimmäisellä tapaamisella niin että sylki lensi. Sain kuulla perinpohjaisen selvityksen onnettomasta lapsuudesta kylmän isän ja alistetun äidin kanssa. Ja niinpä minä kuvittelin että hän on käsitelty sen.

Tunsin kyllä entuudestaan tuon miestyypin, joka käytti hyväkseen onnetonta lapsuttaan. Olin ennenkin nähnyt tuon surumielisen, laskelmoivan hymyn. Se vetosi suurimpaan osaan naisista. Minä kuuluin heihin.

Alussa hän oli niin avulias, helppo ja mukautuva, että välillä unohti hänen olevan olemassa. Hän oli tottunut olemaan notkea ja näkymätön, ettei isä vain hermostu. Jos jotain pyysin, sain sen. Kunnes hänestä tuli itsestään

isä, ja hän heittäytyi vauvaksi.

Menen takapihalle. Matti penkoo puuvajasta lapion ja kantaa sen kärsivän näköisenä ikkunan alle. Hän kauhaisee kaksi kertaa kovaa maata. Lapioon ei irtoa paljon multaa. Hän oikaisee itsensä ja painaa ristiselkäänsä.

– Huh huh, raskasta. Mä oon jo vanha mies.

– Kulta sä oot nelkytkolme.

– Niinpä. Selkää särkee heti kun mä meen kumaraan.

– No anna tänne se lapio.

Tämä on totuuden hetki. Antaako hän lapion minulle?

Hän antaa sen. Minä alan kaivaa. Hän katselee vierestä.

Tämä ei saa mennä näin. Näin tämä ei saa mennä.

Kauhaisen pari kertaa niin kovaa, että aukkoa voisi nimittää pieneksi kuopaksi.

Vilkaisen keittiön ikkunaa. Erotan hämärästä Sissin hahmon. Hän seisoo pöydän luona ja tarkkailee meitä liikkumatta. Ehkä Matti huomaa sen. Ehkä hän huomaa minun hartioitteni asennon, minun masentuneen ilmeeni. Joka tapauksessa hän ottaa minulta lapion takaisin ja alkaa kaivaa.

8.

Matti hemmottelee minua toisinaan tekemällä ruoan. En saa mennä keittiöön ennen enkä jälkeen, sillä hän myös siivoaa sotkunsa. Tällä kertaa hän on tehnyt pastapestoa sauvasekoittimella. Pinjansiemenet on murskattu täydellisesti.

Itse en osaa edes käyttää monitoimikonetta ilman että ruokaa roiskuu pitkin seiniä.

Minun ei tarvitse esittää miesten takia avutonta käytännön asioissa koska olen niissä oikeasti avuton. Matilla pitäisi kaiken järjen mukaan olla rutkasti aiheita tuntea itsensä tosi mieheksi.

Minä olen osallistunut kattamalla pöydän ulos. Aurin-
gonkukkakuvioidet pellavatabletit, piparkakkureunaiset
lautaset ja kristallilasit, jotka toimme aikoinaan Bratislavasta. Saamme olla kahden; Sissi on bestiksensä Mintun luona.

Ruoka on ihanaa. Pastan päälle vuollut parmesanilatut ovat ohuita ja leveitä, juuri sellaisia kuin pitääkin.

– Tämä on tosi hyvää, minä sanon.

– Kiva jos tykkäät.

Matti hymyilee minulle ja taputtaa kättäni. Tuolla tavalla taputetaan vanhoja makuuhaavaisia tätejä.

– Kyllä me ollaan onnekkaita kun meillä on tää piha, Matti sanoo ja katselee villiviiniä, joka kiipeilee puista seinäkettä pitkin. Myöntelen. Tämäkin kuvio on tuttu. Kyllä, me olemme onnekkaita! Meillä oli niin hyvä onni, kun löysimme tämän asunnon ihan sattumalta ja teimme nopean päätöksen. Meillä ei ole mitään syytä olla ainakaan onnettomia.

Kun olemme päässeet persikkajäädykkeeseen, minä rohkaistun.

– Matti mitä mä teen väärin?

Hän vilkaisee minua kiusaantuneena.

– Miten niin?

Minä tiedän että hän tietää mitä tarkoitan, mutta haluaa pelata.

– Seksin suhteen.

Ikävää rikkoo tämä tunnelma. Mutta haluan selvittää tämän, tai en selviä huomenna Matin perheen vierailusta.

– Et sä tee mitään väärin.

– Kyllä mä jotain teen väärin, kun mä aina joudun pettymään.

– Me ollaan vaan niin erilaisia.

– Siihenkö mun pitäis alistua? Eikö kaikesta huolimatta vois etsiä jonkinlaista kultaista keskustietä?

Mitä saatanan paskaa. Tiedänhän minä, ettei keskiteitä ole, ei varsinkaan kultaisia. Vai onko?

– Niin. Jos sä pahoitit mieles siitä toissailtaisesta, niin mun on nyt pakko sanoa että mä en pidä suunnitellusta seksistä.

Epätoivo ryöpsähtää sisälleni. *Älä hermostu. Älä korota ääntä. Älä puhu liikaa. Äläkä tuijota liian intensiivisesti.*

– Mut kun meillä ei ole spontaania seksiä! Jos mä yllätän sut niin sä et tykkää siitäkään. Sä et tykkää mistään seksistä!

Ääneni kohosi sittenkin. Matin hartiat lokahtavat tiettyyn asentoon, joka ei tule laukeamaan.

– Mistä sä sen tiedät? Sä et tiedä musta mitään.

– Just siksi mä tässä yritän kysellä. Mitä sä haluat?

– En ainakaan tollasta painostamista.

– Ilman painostusta mä en saa susta mitään irti.

– Miks sun täytyy saada musta asioita irti. Hyvin kuvaavaa, että sä haluat kaikesta jotain irti itselles, yleensä väkisin repimällä.

– Mikset sä sitte kerro mulle itsestäs ilman että mä joudun kyselemään?

– Miks mä kertოსin mitään mitä sä voisit myöhemmin käyttää mua vastaan?

– Sua vastaan? Ei tää oo mikään amerikkalainen oikeusistuin, tää on avioliitto.

Minä voin olla sinulle mitä sinä ikinä haluat. Voin pu-

*keutua sairaanhoitajaksi, palvelustyöksi, huoraksi, enke-
liksi, sarjakuvahahmoksi, voin olla eläin, voin olla vaikka
teletappi kunhan vain kerrot minulle mitä sinä haluat.*

– Puhu mulle kulta. Mikä susta tuntuu pahalta?

Hän hieroo ahdistuneena ohimoitaan eikä vastaa.

Muistan äkkiä äidin kanssa tehdyn retken Turun kä-
sityöläismuseoon. Taloissa työskenteli vanhanaikaisiin
vaatteisiin pukeutuneita ihmisiä, joihin ei saanut mi-
tään kontaktia. Yksi vanha nainen polki myssy päässä
rukkia. Hän näytti olevan omissa maailmoissaan vain
vittuillakseen. Villalanka vilisti pyörää pitkin verkkai-
sesti. Nainen ei vilkaissutkaan minuun, vaikka seisoin
aivan lähellä häntä.

– Puhu! halusin huutaa. – Sano jotain! Huomaa minut
helvetin akka!

Matti on edelleen hiljaa. Katson häntä kärsivällisesti
niin kuin lasta, joka on kaatanut maitomukinsa.

– Mikä sun on?

Hän tekee eleen hieroakseen taas ohimoitaan, mutta
kädet palaavatkin pöydälle.

– Mä olen jotenki jakautunu kahtia, hän sanoo.

Alapää mulle, alapää mulle, alapää mulle!

Kohennan asentoani.

– Ai. Millä tavalla?

– Kun mä meen esimerkiksi töihin niin mun jalat kä-
velee sinne päin mutta mun pää on ihan muualla.

– Ahaa.

– Mä en oo niin ku muut.

– Kaikki meistä kuvittelee olevansa ainutlaatuisia.

– Mä arvasin että sä suhtaudut noin. Ei sulle voi pu-
hua. Sä hyökkäät heti.

– Anteeksi. Ei ollu tarkoitus hyökätä. Mä sanoin vaan
mun mielipiteen.

– Sä nojaudut eteenpäin tolleen että mua alkaa ahdis-
taa.

Nojaudun taaksepäin. Mutta olen päässyt vauhtiin ja
lyön kaikki kortit tiskiini, ei ole mitään menetettävää.

– Mikset sä vie sitä videonauhuria kierrätyskeskuk-
seen?

– Mitä se nyt tähän kuuluu?

– Kuuluu se. Mikset?

– Kyllä mä vien sen.

– Millon?

– Heti kun mä ehdin.

– Jos odottaa puoli vuotta jonkun videon viemistä
kierrätyskeskukseen, se on kohtuutonta. Se on vallan-
käyttöä.

– Eikä ole. Mä oon vaan niin väsyny.

Väsyny. Sen taakse on myös niin helppo paeta. Miksei
hän anna minulle edes jotain itsestään? Vaikka löisi, sil-
loin hänen panssariinsa tulisi edes jonkinlainen murtu-
ma. Olisin mieluummin lyöty kuin laiminlyöty.

– Mättääkö sua se, että mä tienaan vähän enemmän
ku sinä? kysyn.

Matti tuhahtaa ja naurahtaa yhtä aikaa.

– Paino sanalla ”vähän”. Niitä pennejä nyt ei kannata laskea.

– Eli se sua mättää.

– Ei mätä. Et sä sentään elätä mua.

– Saatana, onko mulla liian iso pillu? minä kysyn.

Hän katsoo minua aidosti hämmästyneenä.

– Ei tietenkään. Älä nyt oo naurettava. Tässä ei oo kysymys sinusta.

– Kyllä on. Jos mua jatkuvasti torjutaan, niin siinä on kyse minusta vähän helvetisti.

Matti huokaa silmät kiinni.

– Mä en tule ehkä koskaan päästämään ketään läheläni, hän sanoo.

Äänessä on ylpeyttä. Sietämätöntä, surullista ylpeyttä. Nyt minä olen väsynyt. Jumalattoman, täydellisen uuvutettu.

– Älä sitten.

– Mulla on oikeus mun omaan alueeseen, jonne mä en sua laske.

Totta kai sulla on oikeus. Pidä aluees. Sä teet muutenkin siitä alueestas niin suuren numeron että siellä ei voi olla mitään niin kamalan mielenkiintoista.

– Selvä. Näihin kuviin näihin tunnelmiin.

Tämä kommunikointiyritys meni pieleen taas kerran. En kykene löytämään tasapainoa puhumisen ja vaikene-
misen välillä. Ajattelen, että miehelläni on oikeus tietää

miksi olen ahdistunut. Minkä jälkeen tartutan ahdistuk-
seni häneen. Tai houkuttelen esiin hänen oman ahdis-
tuksensa. En osaa tätä. Rakkaus ei ilmeisesti ole minun
juttuni.

9.

– Näyttää tulevan kaunis päivä, sanon aamukahvipöydässä.

– Niin, ellei ydinsota tule ennen sitä, Matti vastaa.

Jos siinä oli ironiaa, sitä oli hyvin vähän. Minäkään en ole aina valoisa, mutta häneen verrattuna olen varsinainen Pollyanna. Mikäli mahdollista, hänen vanhempansa ovat vieläkin negatiivisempia. He tulevat tänne tänään. Sitä voisi itse asiassa kutsua ydinsodaksi.

– Sissi ota tuo pallo pois kielestä kun ukki ja mummi tulee, sanon. – Ukki saa muuten sydänkohtauksen.

Sissi nuolee kaakaoviiksiiään ärtyneen näköisenä.

– Saakoon. Tää on mun elämä.

– Miksi turhaan järkyttää vanhaa miestä?

– No kai seki jotain kestää, sota-ajan ihminen.

– No eikö se sota riitä? Pitääkö sitä vielä lisää rääkätä?

Sissi vingahtaa raivoissaan ja painuu kylpyhuoneeseen, toivon mukaan räpeltämään palloa pois.

Lehdessä on ihana kuva oravasta, joka syö pääsiäis-

munaa. Sen silmät ovat kiiltävänkosteat ja hyvin pulleat, kuin pienet kuulat. Miten ne pysyvät yleensä kiinni päässä? Leikkaan kuvan irti. Minulla on yöpöydän laatikossa pieni muovitasku, johon kerään kuvia erilaisista pikkujursijöistä. Siellä on hamsteri, joka pitää tassuisaan viinirypälettä. Ja lihava marsu, joka kellottaa selälään maassa pienet tyngät jalat taivasta kohti. Ja rivi pörheitä pääsiäistipuja, häkellyttävän keltaisia. Tiput eivät ole pikkujursijöitä, tiedetään, mutta kelpuutin silti nekin joukkoon.

Nämä kuvat lohduttavat minua, antavat toivoa silloin kun kaikki kaatuu päälle.

Vappu ja Rauno tulevat etuajassa, kuten aina. Raunolla on päässään sama hökötyks kuin aina hellepäivinä: sideharsosta kyhätty myssyntapainen. Lippalakitkin on keksitty, mutta se asia on mennyt häneltä kokonaan ohi. Suupielet ovat kääntyneet pysyvästi alaspäin. Kun hän hymyilee, ne kohoavat vaakatasoon, mutta eivät koskaan nouse siitä ylöspäin. Koko suu näyttää hevosenkengältä. Erityisen tyytymättömältä hän näyttää katsoessaan poikaansa.

Vappu on Raunon järkälemäisen hahmon rinnalla täysin mitätön. Hänellä on sininen jäykästä kankaasta tehty mekko. Hapero tukka on trutattu täyteen lakkaa, ja sojottaa korvien takaa kummallisesti.

– Hei hei, hän tervehtii.

Hänellä on hyvin ohut ääni. Siitä tulee mieleen

saimaannorppa, joka huutaa apua.

– Missäs se mummin enkeli on?

Sissi tulee huoneestaan ja sanoo innottoman moin. Kielessä ei välky hopea. Huokaan helpotuksesta. Vappu ei näytä tyytyväiseltä, kun hän näkee pojantyttäreensä napapaidan. Sissin muuttuminen murrosikäiseksi tuntuu olevan jotenkin minun syytäni.

Vappu vilkaisee minua synkästi. Aivan kuin hän ajattelisi: ”Että annoit sen tuolla tavalla kasvaa!”

– Matti, minä kutsun lempeästi ja vilkaisen olohuoneeseen. Matti siirtää läppäriänsä vastahakoisesti sylistään sohvapöydälle ja tulee myös tervehtimään. Isäänsä hän kättelee. Äitiään hän halaa sekunnin murto-osan jäykkänä kuin kynttilä.

Mitä tästä tulee? Appivanhempani uuvuttavat minut aina jo eteisessä. Raunolla on orastava Alzheimer, mikä ei millään tavalla lisää hänen viehätysvoimaansa. Nyt hän kuitenkin näyttää siltä kuin tietäisi, kuka on ja kenen luona.

Olen kattanut ruokapöydän ulos. Siirrymme kaikki pihalle. Rauno menee heti tutkimaan kukkaistutuksiani. Hän on kuin haavoittunut sotilas, joka laahustaa jonkun kenttäsairaalan edustalla karvaan tappion kokeneena, maansa menettäneenä. Matin istuttama syreeni näyttää hyvältä keinun vieressä.

Tarjoan lohta, leipää ja salaattia. Ruokajuomana on kannullinen vettä.

– Eikö oo maitua? Rauno kysyy.

Haen hänelle maitopurkin jääkaapista.

– Sitä ollaan sitten Enklantiin menossa? Rauno sanoo Sissille.

– Nii, Sissi ynähtää.

– Muista Sissi kun tuolla maailmalla kulet että sen minkä nuorena varastaa sen vanhana omistaa!

– Joo.

– Mitä sää nyt tommosta lapselle? Vappu hätäntyy.

– Leikki leikkinä!

Se ei ole pelkkää leikkiä. Rauno on varastamisen asian-tuntija. Kerran hän söi salaa Sissin virpomiskaramellit.

Muistan, kun Sissi katsoi minua laajennein silmin ja esitteli tyhjää namikoria.

– Äiti, ukki söi mun karkit!

– Söitkö Rauno? minä kysyin varovasti.

– Kyllä mie söin.

– Ne oli mun! Sissi rääkyi ja kyyneleet syöksähtivät poskille.

– Miten niin ne muka vaan sun on? Rauno äyskähti suupielet lakritsassa.

– Nyt rauhotutaan kaikki, minä yritin.

Rauno on kuitenkin ainoa ukki, joka Sissillä on. Minun isääni hän ei ole nähnyt koskaan, kuten en minäkään.

– Mahtaa teille tulla ikävä tuota lasta, Vappu huokaa.

– Niin, mutta onneksi meillä on se Kreikan matka, minä sanon.

– Niin minne te oikein menettekään? Vappu kysyy.

– Santorinille, minä vastaan.

– Niin. Jotkut ne vaan matkustaa. Meki oltiin silloin seitsemänkymmentäluvulla siellä Rohdoksella, mutta eihän Rauno enää mihinkään lähe. Varsinkaan tuossa kunnossa.

”Rohdos” alkaa naurattaa minua. Käännyin asettelemaan lautasliinoja kauniimmin.

– Voisittehan te joskus Helin kanssa matkustaa johonkin kahdestaan, Matti sanoo.

Sydämeni jättää lyönnin väliin. Mitä helvetin perkelettä tuo ihminen meni sanomaan?

Vappu huokaa syvään.

– Ei tämmöstä vanhaa naurinnaattia kukaan jaksa raahata perässään.

– No no, minä äännähän.

Olimme kerran kotiseutumatkalla Viipurissa, Vappu, Rauno, Sissi ja minä. Se oli kammottava reissu. Pait-si että kerran Rauno sai minut nauramaan, kun hän oksensi kännipäissään tekohampaansa junan vessanpönttöön. Muistan kuinka hän kompuroi ulos vessasta ja repi minua hätäntyneenä hihasta.

– Ampaat enil hän sössötti ikenet paljaina.

Siinä vaiheessa kun ongin oksennuksen sotkemia hampaita vessapaperitupon avulla pöntöstä, ulvoin kuin eläin. Sissi katsoi vierestä tyrmistyneenä.

– Äiti et naura ukille!

– Mä en voi tälle mitään, mun on pakko!

– Jos satut törmäämään siellä semmosiin sinivalkoisiin kylpyhuoneen mattoihin niin tuo mulle yksi, Vappu sanoo. – Niissä on tuulimyllynkuva, oon nähny Tertulla semmosen.

– Okei, pannaan mieleen.

– Ei tartte mitenkään hakemalla hakea, mutta jos tulee vastaan.

– Joo, täytyy kattoo.

Tiedän, että hänelle pitää nimenomaan hakemalla hakea erilaisia asioita.

Alan korjata astioita pöydästä.

– Et kai sää aio roskiin heittää noita lohennahkoja? Vappu kysyy.

– Mihin sitten?

Hän poimii lohennahat lautaselleen vikkelästi kuin kärppä.

– Mää saan näistä kotona irti vielä vaikka mitä!

– Vie vaan, minä sanon.

Koko tuo sukupolvi on niin syvältä ja poikittain. Nämä pula-ajalla syntyneet hamsterit, jotka tarrautuvat, syylistävät, vinkuvat ja mankuvat. Olettavat lastensa ja lastenlastensa ja kaikkien muiden siltä väliltä hyvittävänsä heille sen, että he syntyivät sotien jälkeiseen Suomeen. Matti on siihen verrattuna helppo tapaus. Hänelle minun pitää hyvittää ainoastaan se, että hän on syntynyt.

Tarjoan kahvin kanssa omatekoista pullaa. Sen juju

on taikinaan sekoitettu vaniljatuorejuusto. Keksin kikan ihan itse. Siihen minun luovuuteni sitten loppuukin. Jos sähkön keksiminen olisi jätetty minun vastuulleni, eläsimme kaikki pimeässä.

– Nyt on massu täynnä, Matti sanoo.

Tiedän, että hänen tekisi mieli polttaa ruoan päälle sikari. Mutta hän ei polta vanhempiansa läsnäollessa.

– Mä meen Meseen, Sissi sanoo ja nousee ylös.

– Etkä mene! minä sähähdän.

Hän menee. Mattikin nousee tuolistaan.

– Pitää hoitaa yks homma.

He aikovat molemmat jättää minut noitten kanssa yksin. Mikä halpamainen joukkopako.

Toivon usein, että Matilla olisi sisaruksia, joitten kanssa jakaa muun muassa tämä viihdytysvastuu. Hän on ainoa lapsi, jonka päälle paiskataan kaikki odotukset.

Ja myös minun päälleni. Eli nyt ei auta muu kuin viihdyttää.

Siinä he istuvat, vanhoina kuin maailmankaikkeus. Ja vaativina. Kertoilen heille Sissin isäntäperheestä Lontoossa. Vappu nyökyttelee kohteliaasti, Rauno näyttää olevan omissa maailmoissaan.

– Voitas lämmittää sauna, minä keksin. – Meettekö?

– Mennään vaan, Vappu myöntyy. – Mennäänhän saunaan Rauno?

Rauno katsoo Vappua.

– Mie en lähe vieraitten naisten kanssa saunaan.

No niin. Alkoihan tuo sekoilu.

– Mitä sää nyt taas? Vappu hermostuu. Alaleuka väpisee jo.

– Määhän oon sun vaimos! Vappu! Ollaan oltu yksissä neljäkymmentä vuotta!

Rauno tuijottaa ensin Vappua, sitten minua ja sitten ympärilleen.

– Sie oot vale-Vappu. Ja tämä talokin on joku lavastetalo. Te yritätte kaikki huijata minnuu.

– Rauno kuule, sanon saksanopettajan äänelläni. – Sä oot poikas luona kylässä. Tuo tuossa on sun vaimos ja mä oon sun miniäs.

– Paskapuhetta.

Rauno nousee rajusti tuolista ja painuu pihakeinuun istumaan.

Vapun alaleuka lyö loukkua, silmät hulahtavat täyteen vettä.

– Tässä on sitte kiitos kaikista näistä vuosista!

– Se kuuluu tuohon sairauteen, minä lohdutan ja taputan hänen kättään. – Ajattele nyt, se on sulle uskollinen. Ei lähteny saunaan kun luuli vieraaksi naiseksi. Aika kaunista.

– Onhan se niinki, Vappu niiskauttaa. – Kaipa se sitte perustaa minusta visusti.

Kun appivanhemmat ovat menneet lohennahkoineen, Matti saa viimeinkin sikarinsa. Hän on niin innoissaan asiasta, että polttaa sitä kiivaasti kuin pikkupoika salaa

puuliiterissä. Olen äkkiä jotenkin ylpeä hänestä. Tuollainen perhe, ja silti hänestä itsestään tuli hyvä isä.

Sitähän sanotaan, että ei voi antaa sellaista mitä itse ei ole saanut. Minä olen toista mieltä. Juuri sitä voi antaa mitä itse ei ole saanut. Sitä antaa samalla itselleen. Matti on pystynyt olemaan tyttäreelleen hellä, vaikka hänellä ei ollut minkäänlaista mallia siihen. Minulle sitä hellyyttä ei varsinaisesti riitä, mutta hyvä että sitä joku saa.

Menen hänen tuolinsa taakse ja alan hieroa hänen hartioitaan. Hän nojautuu taaksepäin ja huokaa.

– Mitä sä toivot tältä kesältä? kysyn.

Mitä sä toivot tältä elämältä, mitä sä tarttisit että sä olisit onnellinen?

– En mä tiiä. En mitään erityistä.

Odotan että hän kysyisi saman minulta. Hän ei kysy. En pääse kertomaan hänelle, mitä minä toivoisin. Vaihdan puheenaihetta.

– Tuo Rauno on kyllä luku erikseen. Sanoitsä koskaan sille lapsena vastaan? minä kysyn.

– En.

– Saitko sä koskaan minkäänlaisia raivokohtauksia?

– En.

– Et koskaan?

– Ei meillä voinu saada raivokohtauksia. Kerran mä suutuin kauheesti ja revin mun huoneen lipaston laatikot auki.

– Revit auki? Ei muuta.

– Ei. Sit mä vaan katselin niitä.

Näen hänet äkkiä pienenä poikana katselemassa auki revittyjä laatikoita. Ylpeänä ja kiihtyneenä. Ehkä vähän peloissaan, mutta enemmän ylpeänä. Sen pojan minä näen ja sitä poikaa minä rakastan.

10.

Taidemuseossa on vielä tähän aikaan hiljaista. Manna lähti mukaani vastahakoisesti, hänellä on kuulemma niin vähän vapaa-aikaa ettei sitä viitsi tuhlata ”joihinkin vitun tauluihin”. Hän on jaksanut punata huulensa ja kam-mata hiuksensa. Minä olen tälläytynyt senkin edestä.

Matti jäi taas nukkumaan kun lähdin. Hän nukkuu liikaa, yksitoista tuntia yössä ja päiväunet päälle. Kohta hän saa varmaan makuuhaavoja. Toisaalta mitä se minulle kuuluu mitä ihminen lomallaan tekee.

Aloitamme kierroksen yläkerrasta. Pääsali on avara ja tulvii valoa. Askeleemme kaikuvat tehokkaasti tilassa. Monet tauluista voisivat olla lapsen maalaamia. En ole tästä suuntauksesta kovin innostunut. Juuri nyt en tosin taida olla innostunut oikein mistään.

Korkean betonikorokkeen päällä on pullapitko. Teoksen nimi on Ei mennyt palaa. Pysähdymme sen eteen.

– No jo on, Manna kommentoi.

Pitko näyttää herkulliselta. Koskahan se on leivottu? Voisikohan sitä vielä syödä? Mitä jos minä äkkiä hauk-

kaisin siitä palan? Saisin tänne elinikäisen porttikiellon, ja hyvä niin.

Pakko saada kokeilla, kuinka tuoretta pulla on. Tökään sitä sormellani. Pullapitko alkaa puhua. Säikähdän niin että huudan. Puhe on jonkinlaista arabiankielistä möreää sohellusta. Suomea se ei ainakaan ole. Eipä tietenkään. Vakavasti otettavassa taidenäyttelyssä pullat puhuvat vierasta kieltä.

– Herrajumala! Manna huoahtaa.

Taaksemme on ilmestynyt silmälasipäinen mies, jota tilanne hymyilyttää.

Siirrymme pienempään saliin.

– Mikä sulla on? Manna kysyy. – Sä näytät niin surulliselta.

– Miesten halukkuus on myytti, minä vastaan.

Manna kohauttaa harteitaan.

– Se vähän riippuu.

– Speedy ei lasketa, se on luonnonoikku.

– Niin kai.

– Niitä ei periaatteessa tarvita kun siihen yhteen asiaan ja senkin ne ryssii.

– Kulta sä et taida arvostaa miehiä.

– En. Joskus mä ihmettelen sitä että ne kykenee sanomaan ääneen ymmärrettävän suomenkielisen lauseen.

– Mennään kahville, Manna sanoo ja tarttuu minua käsivarresta.

Kahvilassa on myös hiljaista. Seinustalla seisoo rivi

lasten syöttötuoleja, jotka näyttävät sudenkorennoilta. Hämmennän kahviani mutta minun ei tee mieli juoda sitä.

– Ei mua ainakaan voi syyttää siitä etten mä yrittäis, sanon. – Kaikki tietää että pitkän liiton saa toimimaan vaan jos naisella on viitseliäisyyttä.

– Ehkä sä yrität liikaa. Ehkä sä oot liian aktiivinen, Manna sanoo väsyneesti. – Mies haluaa että sen metsästäjän vaistot herää, anna sen olla metsästäjä.

– Mutta jos se ei haluakaan metsästä? En minä jaksaa saatana turhaan esittää jotain säikkyä saalista, joka loikkii puitten takana. Jos se ei halua metsästä niin mun on tultava esille. Ja sillonkin se korkeintaan tähtää mua kiiväärillä mutta ei sitte jaksakaan ampua.

Manna ahmaisee yhdellä haukkauksella puolet banaanileivoksestaan.

– Jonain päivänä tuo kiima loppuu, hän sanoo suu täynnä leivosta. – Sit sua ei vois enää seksi vähempää kiinnostaa.

– Voi kun se päivä olis pian. Mä haluaisin ympärileikata itseni.

– Nyt ryhdistäydy!

Maistan masentuneena kahviani. Se on liian kylmää.

– Jos se haluaa jotain extraa, Manna pohtii.

– Extraa?

– Niin ku vaikka sitomista.

– En usko. Ei se oo meidän juttu.

– Parinvaihtoa?

– Ei!

Manna näyttää hetken neuvottomalta.

– Sano että jätät sen, hän keksii sitten. – Oikeen jättämällä jätät.

– No sehän se saiskin miehellä seisomaan.

– Entä jos sillä on toinen? Jos se pettää sua?

– Sen kun pettää. Mutta antas välillä mullekin.

– No huh huh.

– Mieluummin pukki kun joku passiivinen pihtari.

Manna haukkaa loput leivoksestaan. Muruset lentävät pitkin pöytää.

– Toisaalta oon mäki sanonu Speedylle että sä voit mennä vieraisiin jos musta ei sulle ole tarpeeksi naista, kunhan käytät kortsua etkä kerro mulle. Mutta älä petä mua sillä lailla että lupaat käydä kaupassa etkä käy. Se on pahinta mitä sä voit mulle tehdä.

– No huh huh.

– Petä sinä. Hommaa rakastaja.

– Mä en halua pettää!

En haluakaan. Minä haluan nimenomaan Mattia. Haluan pitää tämän liiton kasassa. Säilyttää puhtaina muistot, jotka olen kerännyt varastoon juuri tämän miehen kanssa.

Sitä paitsi meillä on alaikäinen lapsi. Eikä vapaus kiinnosta minua. Minusta on aina ollut ihanaa olla varattu.

– Eniten mä suren sitä, että koska meillä ei oo kunnan

seksielämää, meiltä puuttuu läheisyys, minä sanon.

– No eikö se läheisyys pysy ilman että sitä runnoo jatkuvalla syötöllä sisään?

– Ei.

– Kai teillä nyt jonkinlaista läheisyyttä on?

– No jonkinlaista.

– Ettekö te koskaan sytytä kynttilää ja avaa viinipulloa ja juttele ja ole silloin vähän läheisiä?

– Totta kai.

– No eikö se koskaan päädy sänkyyn? Et tule niinku itsestään semmosta vipinää, jotain syttyy teidän välille?

– Ei.

– Ihan totta?

– Ehkä se on liikaa vaadittu, että avioliitossa olis jonkinlainen tyydyttävä seksielämä. Avioseksi ei voi koskaan olla hyvää. Ei ainakaan, ellei tee työtä hartiavoimin. Siis oman työpäivän päälle. Kotitöitten päälle. Lapsenhoidon päälle. Koko maailman yleisen vittumaisuuden päälle.

– Niin, Manna myöntelee.

Tiedän, että hän ei ymmärrä. Miksi ymmärtäisi, kun elää miehen kanssa joka rynkyttää häntä säännöllisesti seinää vasten?

– Ehkä sä todella vaadit liikaa, Manna sanoo.

Nyt minä alan hermostua.

– Mitä mä muka vaadin? En mä enää vaadi paljon pasakaakaan. Kunhan sillä on kuukausipalkka ja se on mulle

ystävällinen. Ja joskus ihan vähän seksiä.

– Ei tartte huutaa!

Hämmentelen kahviani nolona.

– Ehkä tämä on niitten keino käyttää valtaa meihin, sanon sitten. – Nykyään ne ei voi enää lyödä saamatta kusipään leimaa ja niinpä ne pihtaa.

– Parisuhteen tekee vaikeeksi ennen kaikkea se et niillä ei oo juurikaan tunteita, miehillä siis, Manna kuitaa.

– Tuo nyt on klisee. Totta kai niilläkin on tunteita.

– Ei ole. Niillä on vaan selkärangan hermoratojen tuottamia nytkähdyksiä silloin tällön, esimerkiksi oman lapsen syntymän kohdalla saattaa pikkusen nytkähtää.

– Kulta sä et taida arvostaa miehiä.

– POP.

– Mitä?

– Parhaimmatki on perseestä.

Jatkamme kierroksen loppuun. Yhdessä pimeässä huoneessa ei ole mitään muuta kuin televisio, jonka ruudulla mustavalkoinen nainen hokee: "I'm bad, bad girl!"

– En mä oikein tiiä, Manna sanoo. – Lähetään kokonaan pois.

– Ei ku katotaan nyt loppuun ku kerran ollaan maksettu.

Seuraavan salin ovensuussa on peili, jonka kehyksiin on liimattu kumisia sisiliskoja ja sammakoita. Ne kiipelevät toistensa päällä.

– Ton mä voisin ostaa Sissille, sanon. – Se olis ihan fanina.

– Ei nää taulut oo myytävänä.

Unohdun katsomaan peilistä heijastuvaa kuvaani. Näytän vanhalta ja väsyneeltä. Ihan kohta olen käyttökelvoton. Vielä viisi, kymmenen vuotta, eikä yksikään mies halua minua enää.

– Hyvä jumala miltä mä näytän, kuiskaan Mannalle.

– Sä näytät vaan surulliselta, muuten sussa ei oo mitään vikaa.

– Mut voi heittää pian sekajätteisiin. Vanhenevat naiset jätetään aina.

– Sä unohdat rakkauden.

– Minkä?

– Rakkauden. Jos Matti rakastaa sua niin ei se sua jätä.

Rakastaako hän? Kyllä. Voin luottaa häneen. Hän ei jättäisi minua, vaikka syöpä nakertaisi rintani silpuksi ja ne leikattaisiin pois. Hän ei välittäisi siitä, ettei niitä enää ole. Eihän hän välitä niistä nytkään.

Oikaisen hiuksiani peilin edessä ja sipaisen ripsivärimurusen silmän alta pois. Muistan äkkiä, kuinka äiti vei minut joskus pikkutyttönä peilin eteen ja sanoi: ”Kato nyt. Sinä oot täydellinen.” Minä uskoin häntä.

Jumalauta, äiti. Äidin syntymäpäivät olivat eilen, enkä minä soittanut.

Minä unohdin. Äiti asuu kaukana, enkä ehdi käydä

katsomassa häntä tarpeeksi usein. Mutta Matin perhe imee kaikki voimani. Taikka Matti imee. Täytyy soittaa heti kun pääsen kotiin.

Seuraavan taulun keskellä on nainen. Hänellä on pitkä hamppuuntunut tukka ja huutoon avautunut suu. Näyttää aivan Munch-jäljitelmältä.

– Voi ei, mun pusero alkaa kastua, Manna parahtaa. Hänen nänniensä kohdalla on kosteat maitoläikät. – Mun pitää mennä syötölle.

Manna yrittää vetää villatakkaa läikkien päälle. Minusta ne näyttävät ihanilta. Entä jos vaihdevuosisia voisi siirtää tekemällä vielä yhden lapsen? Ei hedelmällinen nainen voi saada kuumia aaltoja. Minäkin haluan tuollaiset läikät puserooni.

– En mäkään jaksaa kattoo enää, lähetään, minä sanon. – Kyllä tässä iässä saa lähteä kaikista paikoista kesken pois.

Matti on jo herännyt, kun tulen kotiin. Hän näpertää yllätys yllätys tietokoneensa kimpussa. En malta riisua edes kenkiäni vaan painelen äidin numeron kännykkään ja vetäydyn makuuhuoneeseen puhumaan.

– Elsa Oikarinen, kuuluu toisesta päästä hennosti.

– No Hellu tässä hei, hyvää syntymäpäivää ja anteeksi että mä soitan vasta nyt.

Äiti naurahtaa ilahtuneena.

– Mitä se ny haittaa? Kyllä minäki unohin joskus sun syntymäpäivät.

- Et unohtanu.
- No en niin. Mitä sulle kuuluu?
- Ihan hyvää.
- Eikä kuulu.

Minun on turha yrittää huijata häntä, hän kuulee aina minun äänestäni, jos joku on vialla.

– No joo, tässä on nyt kaikenlaista. Ehkä mulla on joku neljänkymppin kriisi.

– Sinähän täytit neljäkymmentä jo ajat sitte.

– No sitte alkava viidenkymppin kriisi. Joku. En minä tiedä. Väsyttää aivan helvetisti.

– Jos väsyttää niin pitää nukkua.

– Joo. Mitä sulle kuuluu?

– No jonkun verran nuo kulumat jomottelee mutta muuten ihan hyvää. Maijan kanssa ollaan menossa ke-säteatteriin.

Maija on minun pikkusiskopuoleni.

– No sehän on kivaa vaihtelua telkkarin kattomiseen.

– Niin. Oon minä yrittänyt seurata niitä tosi-tv-juttuja-ki mutta en minä oikein jaksu. Tässä iässä ei enää välitä siitä kuka kenetki saa. Kauniit ja rohkeetki nylyttää sitä yhtä ja samaa. Välillä sitä miettii että millä nämä päivät tappas.

Kop kop kop. Se on minun omatuntoni.

– Anna mää nyt toivotan Sissille hyvää matkaa.

Pyydän Sissin puhelimeen. Sissi ei tapansa mukaan ynähtele vaan alkaa pulputtaa innoissaan huomises-

ta lähdestään. Hän pitää pohjoisen mummita enemmän kuin Vapusta. Pohjoisen mummi ei piipitä eikä huokaile.

Vaikka syytä kyllä olisi. Tiedän, että hän on ystäväistä huolimatta välillä yksinäinen. Asuu sotkuisessa omakotitalossa kauhean tavaramäärän keskellä. Tätä samaa hamsterijengiä, joka ei koskaan heitä mitään pois. Tavaroitteen roskiin viemisestä seuraa hänen mielestään maailmanloppu. Kun äiti joskus lähtee, joko vanhainkotiin tai haudataan, minulla on kauhea työ raivata kaikki roina pois. Koko kämppä täytyy varmaan räjäyttää dynamiitilla.

Maijasta ei tule olemaan paljonkaan apua. Hän on täydellinen hörhö. Pysyy yhdessä työpaikassa muutama kuukauden ja kyllästyy tai joutuu riitoihin kaikkien kanssa. Hän haluaisi olla taiteilija, vaikka minkäänlaisia taipumuksia ei ole. Hänellä on ainoastaan taiteilijan luonne, ei lahjoja. Masentava yhdistelmä. Kesäisin hän myy torilla itsekyhättyjä kaulakoruja. Minäkin ostin kerran yhden. Se hajosi heti.

Täytyy myöntää, että olen sysännyt äidin Maijan har-teille. Minä sain olla niin monta vuotta Maijalle varaäiti ja tehdä asioita, joita sen ikäisen ei olisi pitänyt tehdä, että nyt otan vahingon takaisin. Ehkä sitä voisi kutsua kypsyydeksi? Kyllä se on itsekkyyttä.

Matti tulee eteiseen, kun riisun kenkiäni.

– Mä lähen R-kioskille, Matti sanoo. Hän ottaa takkin-

sa naulakosta. Samassa vieressä roikkuva tyhjä hengari kolahtaa hänen päähänsä. Aina hän toheloi, tölvii itsensä huonekaluihin ja esineisiin. Ja aina hän ylireagoi.

– Auuu! hän huutaa päätään pidellen ja lysähtää makuuhuoneen sängyn päälle.

Ei yksi hengari voi noin paljon sattua, olkoonkin että se on puuta ja painaa jonkin verran. Ja vaikka sattuisikin, niin missä on miehinen ylpeys? Pitääkö kaikki nuo tunteet näyttää kuin kesäteatterissa, eikö kannattaisi ihan itsekunnioituksen takia purra hammasta ja salata kipunsa?

– Voi kulta, tuntu varmaan inhottavalta! minä mou-ruan ja lennähdän hänen luokseen makuuhuoneeseen.

Hän käpertyy kasaan, työntää peukalon suuhunsa ja lutkuttaa sitä. Purskahdamme nauruun. Joskus hänelä on tyyllitajua. Joskus hän käsittää, että nyt kannattaa olla itseironinen. Paskajuttu. Taas yksi syy olla jättämättä häntä.

11.

Sissin lähtöamu. Pidämme Matin kanssa aamiaispöydässä yllä kevyttä, hysteeristä keskustelua, ettei tunnelma laskisi kokonaan. Olen tehnyt munakokkelia ja terästänyt sitä kolmen juuston kermalla, tämäkin on oma keksintöni. Sissi syö tapansa mukaan haluttomasti.

– Äiti onks nää onnellisten kanojen munia? hän kysyy.

– Mä en niitten onnesta tiedä, pistä poskees vaan.

– Mä haluan mieluummin muroja.

– Ei ole.

– On pakko olla!

– Mä en voi muuttua muroiksi. Vaikka joskus tekis kyllä mieli.

Muistan kuinka hän kömpi lapsena aamiaispöytänsä pehmeässä kirahviyöpuvussa ja räpytteli ripsiään posket punaisina. *Äiti mulla on vielä unisirkut silmissä. Voik-sä pyyhkiä ne pois?*

Tasan neljän tunnin kuluttua hänen koneensa nousee ilmaan. Matti vie hänet kentälle. Minä en kykene

tulemaan mukaan. Haluan hyvästellä hänet kotona.

– Muista sitte että iltasin ei mennä mihinkään tyhjille kужille kävelemään. Pysy siellä missä on muitakin ihmisiä, Matti sanoo.

– No jou!

– Äläkä...

– Hiljaa!

– Okei. Onhan nää jo puhuttu. Mä en sulje kännykkää yölläkään, jos jotain tulee.

– Nii...

Kun hän pakkaa lentokonereppuaan, istun hänen peetaamattoman sänkynsä laidalla katselemassa. Reppu on risainen ja sen kyljessä on puoliksi irronneita tarroja. Tartun yhden sivutaskun vetoketjuun.

– Irti! Sissi sanoo.

– Mut kun nää kaikki taskut on auki.

– Välii?

– Sieltä putoo tavarat.

– No haloo, ei siel oo mitään.

Antti Tuisku tuijottaa minua uneliaasti vastapäiseltä seinältä. Tuonkin äiti minä voisin olla. Herrajumala, olen sen ikäinen että voisin olla Antti Tuiskun äiti. Kahdenkin Antti Tuiskun.

– Onko sulla matkakuume? minä kysyn.

– No ei tod.

– Muuten, tota napapaitaa et pane lentokoneeseen.

– Ja miks?

– Siks että siellä vetää. Ja se on... liian rohkee.

– Äitis oli.

– Vaihdat jonkun toisen puseron.

– Senki räkäkala!

– Et puhu mulle noin!

Sissi kääntyy pois päin ja kiskaisee napapaidan päänsä yli. Hän räpyttelee kiivaasti silmistään itkua pois. Näen hänen pienet pehmeät rintansa. Nännit ovat tummat ja suuret ja saavat rinnat näyttämään pähkinäleivoksilta. Entä jos joku sika koskee häneen? Raiskaa? Halkaisee hänen pienen hauraan kehonsa?

– Noob, Sissi mutisee penkoessaan kaapista peittävämpää puseroa päälleen. "Noob" tarkoittaa aloittelijaa. Hänellä on jalassaan punaiset tarralennarit. Tämä tässä on varsinainen tarrasukupolvi. Tarrakengät tekivät läpimurtonsa juuri silloin, kun Sissi oli pieni. Häneltä kesti kauan oppia solmimaan kengännauhat.

Saatan Sissin ja Matin autolle saakka. Kun puristan hänet itseäni vasten, hän äännähtää. Se kuulostaa pienen keijukaisen itkulta.

– Pärjättekö te? hän kysyy hiljaa.

– Totta kai kulta.

Ei pärjätä! Älä jätä meitä kahdestaan! Jos nyt lähdet, jotain kauheaa tapahtuu.

– Ollaanhan me aina yhdessä? Isä, sinä ja minä?

– Ollaan tietysti, mitä sä nyt tommosta.

– Hei sit, hän sanoo hiljaa. – Ja hyvää matkaa teilleki.

Alahuuli vavahtaa. Niin minullakin. Mutta en aio itkeä hänen edessään. Se se vasta aloittelijamaista olisi. Sitä hän poskeaan, joka on pehmeämpi kuin mikään minkä tiedän.

– Hei hei kulta. Soita heti kun oot päässy perille. Ja soita muutenkin, mä maksan sun puhelinlaskut.

Tuota minun ei olisi pitänyt sanoa. Nyt joudun maksamaan kaikki joutavanpäiväiset sössönsössöt, joita hän harrastaa tyttökavereittensa kanssa.

Sissi kiipeää etupenkille ja sulkee oven yllättävän varovaisesti. Kun auto lähtee liikkeelle, huomaan vielä hänen lentoreppunsa suuaukosta kurkistavan Karvisen. Sen kuono on kovettunut niistä kaikista kyynelistä, jotka Sissi on siihen kuivannut. Voi hänen pientä elämänsä!

Kun palaan sisälle, aion sulkea ensi töikseni Sissin huoneen oven, mutta muutan mieleni. Menen seisomaan keskelle huonetta ja katselen sen hiljaisuutta.

Sängyn yläpuolella on juliste, jossa joku lelun näköinen solisti kyräilee mikki kädessä paksun otsatukkansa alta. Peitto on yhtenä myyttynä jalkopäässä. Annan sen olla. En koske siihen jumalauta koko kesänä.

Hänen tapansa hakata muskarissa väkivaltaisesti triangelia.

Hänen tapansa kiristää meitä. *Jos me lähetään täältä Lintsiltä jo nyt niin mä pissaan housuun!*

Hänen tapansa tehdä se. Silloin en nauranut kertaakaan, kun pesin pissaisia pikkuhousuja, mutta nyt

nauran. Vaikka itkettä.

Hänen ihanat äitienpäiväkorttinsa. ”Rakas äiti, rakastan sinua, koska olet niin äidikäs.”

Istun hänen sängylleen, samaan paikkaan jossa istuin kun hän vielä oli täällä.

Kun Matti palaa takaisin, hän löytää minut itkemästä, ja ottaa syliinsä. Hänen kaulansa ja rintansa tuoksuvat partavedeltä, nahan ja metsän yhdistelmä. Haistelen häntä ja annan kyyneleeni tahmata hänen ihonsa. Käteni eksyvät vyötärölle. Nostan ne takaisin ylös. Tämä on liian kaunis hetki pilattavaksi.

– Kulta, ajattele miten mukavaa sillä siellä on, Matti sanoo hellästi.

– Niin mutta.

– Joo mä tiedän.

Matti suutelee minua ohimolle.

– Mun mahassa on möykky, minä sanon.

– Mä ymmärrän kulta.

– Nussi se pois, minulta lipsahtaa. – Se sulaa jos sä nait mua.

Hän naurahtaa kiusaantuneesti.

– Hullu.

– En ole.

– Mä voin hieroa sua.

– En mä halua hierontaa. Tai haluan, mutta en pelkään sitä. Jos sä kosket muhun niin mä alan haluta sua entistä enemmän.

– Näinkö on?

Hänen äänessään on täysin selvä lupaus, ja siihen minä tartun. Repäisen hänen farkkujensa vyön auki ja aavaan nopeasti myös metallinappirivistön. Hänellä seiso, voi jeesus maria, nyt täytyy toimia heti. Kiskaisen farkut ja alushousut hänen reisilleen.

Tartun hänen kaluunsa ja alan nuolla. Yritän olla mahdollisimman rauhallinen. Se on vaikeaa. Minä rakastan sen makua, suolaa ja sitruunaa, minä rakastan sen tuoksua. Voisin nuolla sitä loputtomasti, imeä sen liukasta pyöreää päätä maailman tappiin saakka. Se on täydellinen!

– Sähän pidät siitä kiinni ku terrieri, Matti toteaa.

– Niin pidän. Se on mun!

Siirryn ylemmäksi ja suutelen hänen vatsaansa. Sivelen vasemmalla kädelläni hänen pallejaan. Niitten alla on ilahduttava kosteikko.

Matti nostaa aamutakkini helman lanteilleni ja irrottaa sen pehmeän vyön.

Hän sitoo vyön ympärille ja pitää lujaa kiinni.

– Voi luoja sä olet ihana, minä kuiskaen ja taon lantiotani häntä vasten.

Hän riisuu pikkuhousuni pois ja heittää ne lattialle. Kulli työntyy sisääni. Se tuntuu niin lohdulliselta! Niin kuin lapsi saisi tutin suuhunsa pitkän nykivän itkukohauksen jälkeen. Se on ihanin tulppa, joka maailman-kaikkeudessa on keksitty! Liikun häntä vasten kiivaas-

ti ja alan uudelleen itkeä. Olemme viisitoista minuuttia toisillemme oikeat.

Saan orgasmin ja huudan kovaa. Nyt kun Sissi on poissa, voin huutaa vapaasti kun saan. Yleensä joudun puremaan tyynyä. Toisinaan Matti painaa kätensä suuni eteen, mikä on itse asiassa kiihottavaa.

Huutamiseni alkoi synnytyksen jälkeen. Eikä se ole kaunista kuultavaa. Se kuulostaa siltä kuin sikaa tapettaisiin erittäin kivuliaalla tavalla. Se on alkuhuuto. Huuto sisimmästä. Kerran pienenä Sissi heräsi, kun ulisin orgasmin keskeltä. – Ei mitään hätää äiti! hän huusi iloisella äänellä pinnasängystään. – Kaikki hyvin!

Matti saa melkein yhtä aikaa minun kanssani. Hän ei huuda, koskaan. Hän vain hengittää tiheästi ja rojauttaa sen jälkeen valittaen päälleni. Tarttuu minua kädestä kiinni. Ihana mies. Hänen spermansa tulvahtaa minusta ulos ja sotkee lakanat. Peitän lammikon takapuolellani. Haluan joka ikisen pisaran ihooni kiinni.

– Kiitos, sanon ja kättelen häntä. Hän purskahtaa nauruun ja ottaa minut tiukasti syliinsä.

– Mä rakastan sua, minä sanon.

– Kiva kuulla, hän sanoo.

– Niin minäkin sinua, hän voisi sanoa. Mutta nyt en ala vatvoa tuota, sillä minä olen saanut, pitkästä aikaa. En tule saamaan lisää ainakaan viikkoon. Hyväksyn sen. Kyllä tällä pärjää. Pakko pärjätä.

Silitän hänen hiestynyttä niskatukkaansa.

– Mä näin kerran sellasta unta, että joku katseli kun me rakastellaan, kerron.

– Hyi helvetti.

Käteni pysähtyy.

– Mä sanoin että mä näin unta. En mä sitä oikeesti halua.

Haluanpa.

– Mä voin panna Sissin pehmolelut riviin tohon sängyn viereen, siinä olis yleisöä.

Hymyilen hänelle. Nyt on mahdollisuus urkkia asioita, nyt kun hän retkottaa tuossa noin puolustuskyvyttömänä ja auki. Ainakin raollaan.

– Kerro mulle joku sun uni tai fantasia.

– Ei mulla oo mitään erityistä.

– Kyllä kaikilla nyt jotain on.

– No on mulla semmonen seksuaalifantasia että on niin ku kyrpä joka on menossa pilluun.

– Matti!

Meitä alkaa naurattaa, mutta en anna periksi. Pidän vain pienen tauon, jonka aikana kaivaudun hänen kainaloonsa.

– Runkkaatko sä koskaan? kysyn sitten.

Matti katsoo minuun täsmennystä odottaen, vaikka kuuli kyllä, ja ymmärsi.

– Runkkaatko sä, masturboitko sä, tyydytätkö sä ittees, vedätsä käteen?

Hänen kasvonsa sulkeutuvat.

– Semmonen on jokaisen ihmisen yksityisasia.

– Mä olen sun vaimos. Me ollaan oltu yhdessä viistoista vuotta ja mä kysyn sulta nyt että runkkaatko sä koskaan?

– Mitä sä sillä tiedolla teet?

– Mä haluan tietää. Mulla on oikeus.

– Ei ole jos mä en halua.

Hän kääntyy minusta pois päin ja haroo otsatukkaansa pois silmiltä.

– Ei sitten. Älä suutu.

Hän kääntyy takaisin. Päättää tulla puolitiehen vastaan.

– No okei. Joskus.

– Joskus mitä?

– Runkkaan.

Tuijotan häntä häpeilemättä silmiin.

– Saanko mä joskus katsella kun sä runkkaat?

– Hullu.

– Se olis musta ihanaa.

– Lopeta.

– Mitä hullua siinä on?

– On vaan.

Äkkiä saan päähämpiston. Olen lukenut Cosmopolitanista, että kalua voi käsitellä niin kuin sytyttäisi tulta, hankaamalla sitä alhaalta ylös ja toisin päin. Parhaiten se kuulemma onnistuu liukastusvoiteen kanssa, jota meillä ei ole, mutta käy se ilmankin.

– Mä voisin kokeilla sulle yhtä juttua, minä sanon ja pujotan käteni hänen nukahtaneen kalunsa päälle. – Mä luin sen lehdestä.

– Ei kiitos, hän vastaa.

– Ethän sä edes tiedä mikä se on.

– Joku toinen kerta. Mä meen nyt suihkuun.

Ja hän nousee ja menee pesemään minut itsestään pois. Jään makoilemaan märälle lakanalle. Innostuin liikaa. Säikytin hänet. Mutta vältyimme kohtaaukselta, ja se on pääasia.

– Tuntuuko jo paremmalta? Matti kysyy, kun palaa pyyhe lantiollaan makuuhuoneeseen.

– Joo. Tuntuu paremmalta.

Se on totta. Ja tunnen myös helpotusta. No, nyt se on myönnetty. Minulla on aikaa itselleni. Ottaa selvää siitä, mitä todella haluan. Se tieto ei välttämättä lohduta, mutta minä haluan sen tiedon. Kuvittelen ehdottomasti, että minulla on sille jotain käyttöä.

12.

Ulkoa kuuluu lintujen sirpitystä. Makaan vuoteessa ja venyttelen jäseniäni. Söimme aamiaisen ulkona. Suutehimme kahvikuppien yli kuin teinit. Taikka minä suuteilin Mattia, ja hän lähti mukaan. Jäsenissäni viipyy vielä eilisen lämpö, ja aurinko pitää sitä yllä. Haluan lisää.

Niin niin, minä tiedän. Sain eilen ja se siitä. Mutta minä olen ahne ja haluan lisää. Minulla on pitkästä aikaa onnellinen olo. Kaikki on mahdollista, tie auki, tästä voi jatkaa. Samoilla itkuilla vielä toinen kerta, sitten pärjään pitkään.

Mutta millä minä sen perustelen? Että haluan vielä toisen kerran koska pääsin vauhtiin? Haluaa Mattikin lottovoiton eikä saa.

Meidän ongelmamme alkavat aina siitä, että minä haluan jotakin. Jos minä haluan jotakin, siitä seuraa ongelmia. Suuria ongelmia. Tätä suhteellisen hyvää tunnelmaa ei kannattaisi nyt pilata. Mutta.

Matti on lähtenyt asioille. Hän palaa noin tunnin

päästä. Minulla on juuri sen verran aikaa tehdä itsestäni vastustamaton.

Puen taas kauniisti päälle. Panen valkoiset sukkanauhat ja ihonväriset sukat, niin läpikuultavat ja ohuet, että niitä tuskin huomaa. Valkoinen silkkialushame, jossa on halkio molemmilla puolilla. Harjaan hiukset auki. Toffeenväristä huulikiiltoa, mutta vain aavistus, ettei se leviä kun ruvetaan tositoimiin.

Avain kiertyy lukossa. Ovi räsähtää auki ja siinä hän on. Hänellä on kaksi Seston muovikassia kädessä. Ne ovat täynnä ruokaa. Menen häntä vastaan.

– Etkö sä oo vieläkään saanu vaatteita päälles? hän naurahtaa. – Meidän lomalainen.

Kierrän käteni hänen kaulaansa ja painaudun häntä vasten. Hänen kaulansa on kostea; hikeä ja partavettä. Rinta on ruskea jo nyt, vaikka hän ei ole ehtinyt istua auringossa montaakaan päivää.

– No, mistä tämä huomionosoitus? hän kysyy ja suutelee minua poskelle.

– Muuten vaan.

– Odota mä riisun takin pois.

Annan hänen tehdä sen. Tämä alkoi hyvin. Pelottavan hyvin. Kun hän on ripustanut takkinsa hengariin, käyn kiinni uudelleen. Työnnän reiteni hänen jalkojensa väliin.

Hän alkaa nauraa.

– Miks sä naurat? minä kysyn hänen kaulaltaan.

– Sä oot niin sulonen kun sä oot niin tosissas, hän vastaa ja pörröttää hiuksiani.

– Niin olen.

Laskeudun polvilleni hänen eteensä ja kosketan hänen kaluaan farkkujen läpi. Hän astuu pari askelta taaksepäin. Minä konttaan perässä. Yritän kiskoa auki hänen vyötään. Hän perääntyy lisää. Minä seuraan. Painan käteni voimalla hänen jalkoväliinsä. Ja sitten hän perääntyy taas ja nostaa molemmat kätensä kalun suojaksi. Minä seuraan. Polveni kolisevat lattiaa vasten.

– Kädet pois tieltä! minä komennan, ja silloin hän alkaa taas nauraa.

Mätkähdän istumaan lattialle ja katson häneen, ylöspäin.

Tässä me olemme; hän suojaamassa sukuelimiään kaksin käsin ja minä repimässä niitä kaksin käsin pois tieltä. Tämä on meidän avioliittomme kuva.

– Miksi ei? minä kysyn.

– En mä ollu varautunu tällaseen.

– Eilen oli niin ihanaa, mun tekee mieli lisää.

Ääneni kuulostaa koiranpennun vikinältä.

– Sä olet niin yhdyntäkeskeinen.

Se on napakka kuin lyönti, hänen lauseensa. Lempä ja napakka yhtä aikaa.

En tiedä mitä vastata. Se on liian hieno lause. Ja totta.

– Niin olenkin, sanon. – Mä en voi sille mitään. Mä haluan sut sisääni nyt heti.

Se ei ole totta, enää. En halua muuta kuin itkeä, hakata päätä seinään, polttaa itseni elävältä. Olen ruma, höllyvä munahaukka. Kullinkipeä haaska. Mutta minulla ei ole oikeutta sanoa mitään. Ei oikeutta näyttää pahaa mieltäni eikä raivoani. Tuhota hänen päiväänsä.

– Kulta, ei nyt, hän sanoo ja auttaa minut ylös lattialta. Suoristan alushamettani, keräilen ylpeyteni rippeet kaasaan, vaikka hädin tuskin pysyn pystyssä.

– Mulla on oikeus sanoa ei, Matti sanoo, yhä lempeästi.

– Ja sitä oikeutta sä todella käytät!

– Älä alota, hän varoittaa.

Summeri pärähtää soimaan. Menen ovipuhelimelle ja nostan sen ylös.

– Niin?

– Susa täällä hei. Voinko mä mitenkään tuoda tytöt pariiksi tunniksi sinne kun mulla on lääkäri ja muuta meno?

Se ei ole kysymys.

– Totta kai.

Repäisen aamutakin päälleni, näitten typerien seksihепенien peitoksi. Pian Susa soittaa ovikelloa.

Avaan oven. Matti on luikahtanut pakoon. Selvisi taas, saatanan saamaton pelle. Susa työntyy sisään lapset perässään.

– Sori nyt tää ihan kauheesti, mä yritin soittaa mut sä et vastannu.

En tietenkään. Olin pannut puhelimeni äänettömälle ettei meitä keskeytetä, Mattia ja minua, mitä sitten ikänä olisimmekaan tekemässä. Tekla ja Tilda astuvat aristellen eteiseen.

– Kyllä mä tiedän että niitä hoitajia saa rahalla, Susa selittää hengästyneesti. – Mut mä en luota Mannerheimin lastensuojeluliittoon.

Eikä sun kannattas kauheesti luottaa minuunkaan, mä olen epätasapainoinen ja epätoivoinen vanha kummitus.

– Ties mitä nistejä ne sieltä lähettää, koulutyttöjä jotka haluaa rahaa ekstaasiin.

– Ottakaa vaan kengät pois, sanon tytöille.

Susa pyörähtää saman tien rappukäytävään.

– No niin murut, hei hei, äiti ei oo kauan!

Hissin ovi kolahtaa. Saatanan Susa. Aina hän tekee minulle tämän. En ole ollenkaan lastenhoitotuulella, juurihan minä sain omani pois maasta. Sitä paitsi minua itkettä.

– No niin, minä liverrän totisille lapsille, jotka nököttävät sukkasillaan eteisessä. – Luetaanko Katto Kassista?

13.

Lentokonekärryillä on ikävä taipumus osua aina viimeiseksi minun penkkirivini kohdalle. Lupaava kilinä kuuuu koko ajan lähempää, mutta kärry ei tule koskaan perille. Kurkkuani kuivaa. Haluaisin kylmän omenasiiderin.

Kurkistan käytävälle. Lentoemäntä on kumartunut minusta kahden rivin päässä istuvan vanhan herran puoleen.

– Ja teille jotain juotavaa?

– Ei kiitos, mies vastaa.

Ei ota vaikka saisi. Mikä urpo. Matti katsoo, kun vääntelehdin tuolillani. Hänen hymykuoppansa syvenevät.

– Mä tiedän kulta, hän sanoo ja pörröttää minua niskahiuksista. – Sä kärsit. Mutta sun aikas tulee vielä, usko tai älä.

Tartun kiinni hänen käteensä ja puristan. Soitimme eilen Sissille ensimmäisen kerran. Hänestä Lontoo on ”sikasiisti”. Hänen mielestään Suomessa ei ”osata tehdä mitään näihin verrattuna”. Hänen äänensä kuulosti pu-

helimessa niin kirkkaalta, että minua alkoi itkettää. Eikä hän enää sössöttänyt. Ehkä kielipallot ovat Lontoossa jo vanhanaikaisia ja hän on ottanut sen pois.

Matti katselee pilvipeittoa mietteissään. Hän on nyt niin minun, että suorastaan heikottaa. Ja edessä on viikko yhteistä aikaa lämpimässä, tulivuorisaarella. Tietokone jäi kotiin, sen mukaan ottamisesta ei edes keskusteltu. Jokin hänellekin on vielä pyhää.

Nyt pääsemme irti arjesta ja tutuista kuvioista. Vaikka ei arki minua oikeastaan vaivaa. Arjen jatkuvuus ja arvattavuus tuo minulle uskomatonta lohtua. Itsestäänselvyydet ovat aivan aliarvostettuja nykyään. Juuri neidän pitävät ihmisen hengissä.

Minua ei siis tarvitse yllättää. Minun kanssani saa olla oma vanha muuttumaton itsensä. Mattihan tosin meni jossain välissä muuttumaan kysymättä minulta.

Viimeinkin vaalea lentoemäntä vetää kärryt meidän penkkirivimme kohdalle ja ottaa minuun katsekontaktin. Hän näyttää aivan vanhan ajan sairaanhoitajalta; jokainen hiuskiehkura on siististi paikoillaan korvien takana.

– Ja teille jotain juotavaa?

– Omenasiideri.

– Se on valitettavasti loppu.

– No kuohuviini sitten.

– Sitäkään ei ikävä kyllä ole.

– Onko samppanjaa?

– Toki, mutta se maksaa seitsemän euroa.

Näytänkö minä naiselta, jolla ei ole seitsemää euroa?

Kaivan lompakkoni käsilaukusta ja ojennan hänelle kympin.

– Pidä loput.

Matti katsoo minua moittivasti. Tiedetään, naurettavaa elvistellä Finnairin henkilökunnalle, mutta joku omanarvontunto minullakin sentään on.

Kaadan samppanjan muovipikariin. Annan Matin maistaa ensin. Jos minussa olisi tarpeeksi lojaalisuutta, jakaisin hänen kanssaan juoman tasan, mutta ei minussa ole.

Matti sitä paitsi pitää enemmän oluesta.

Kolautamme muovimukimme yhteen.

– Hauskaa matkaa kulta, Matti toivottaa.

– Hauskaa matkaa.

Tulemme viettämään Santorinilla neljännen toista hääpäivämme. Neljätöistä hääpäivää on melko paljon. Me olemme selviytyneet tähän asti. Nykyaikana se on voitto.

Pian samppanja on tehnyt tehtävänsä. Nostan pöytäni ylös päästäkseni vessaan. Matti pyörittelee päätään.

– Ei sulla voi olla taas pissahätä.

– Kyllä mulla voi.

– Ei voi! Se on tilastollinen mahdollisuus!

– Kiva jos mä jotenkin erotun massasta.

Asetun jonon päähän. Tämä pissaamistarve on kieltä-

mättä kiihtynyt viime aikoina. Kerran kun tanssin Mannan kanssa salsaa, pikkuhousuni kastuivat. Se ei kuulemma johdu iästä, mutta siitä huolimatta salsa on jäänyt vähemmälle.

Minä en kerta kaikkiaan kestä, jos minua pissattaa. Joudun valitsemaan elokuvateatterissakin reunapaikan päästäkseni kivuttomasti vessaan kesken filmin. Jonka jälkeen saatan olla täysin pihalla juonesta. Samalla le-gendaarisella Viipurin matkalla, jolla Rauno oksensi tekoampaansa vessanpönttöön, minä jouduin pissahätäni kanssa melkoiseen kuseen. Kukaan ei ollut kertonut minulle että junan vessat suljetaan rajamuodollisuksien takia puoleksitoista tunniksi. Ymmärsin sen toki järkejällä, vessakopeissahan voi piileskellä vaikka mitä rupusakkia ja viisumittomia huumetrokareita, mutta tunteella en ymmärtänyt yhtään mitään. Istuin jalat ristissä paikallani ja nielin kyyneleitä. Minusta tuntui että kohta minä räjähdän, ja pissaa alkaa tulvia korvistakin ulos. Vappu piti minua kädestä kiinni.

Paluumatkalla olin viisaampi. Olin pannut pikkuhousuihini paksuimman kuukautissiteen, minkä kaupasta löysin. Ajattelin kylmästi että jos en kestä niin lorotan menemään. Että olen jo niin paljon nähnyt, että minulla on tiettyjä oikeuksia. Siinä minä istuin, keski-ikäinen ämmä, Karjalan kannaksella vaipat housuissa. Siihen asti olin tässä elämässä päässyt.

Minun ei toki tarvinnut pissata housuun, sillä tietoi-

suus siitä mahdollisuudesta rauhoitti niin paljon, että koko odotusaika tuntui suhteellisen siedettävältä. Lopumatkan katselin ikkunasta sateista maisemaa; pellot näyttivät kammatuilta, puut riippuivat jäseniään. Join punaviiniä pienestä pullosta ja luin Anna Ahmatovan runoja.

Kone laskeutuu aikataulussa. Lentokentän matkavarahihnoilla on hirveä tungos. Viereeni ilmestyy känkinen äijä, joka sokeltaa jotain käsittämätöntä ja haroo paksuilla sormillaan hameeni helmaa.

– Mitä helvettiä sä teet? Matti kysyy ja tunkeutuu väliimme.

– Vähän vaan kauniille naiselle, mies sopertaa.

Matti tönäisee miestä niin rajusti rintaan, että tämä horjahtaa.

– Lähe nyt meneen siitä!

– Älä Matti, minä säikähdän.

Mutta viesti on mennyt perille eikä Matin tarvitse jatkaa. Ukko siirtyy kiroillen kauemmaksi.

– Saatanan tolo, Matti sähähtää.

– No niin, nyt se on ohi, minä rauhoittelen. – Ei se mitään pahaa meinannu, oli vaan päissään.

Matti työntää minut suojelevasti eteensä ja asettuu kilveksi selkääni vasten. Matkalaukut kiertävät hihnalla, eikä tuttuja laukkuja näy.

Minuun iskee taas kova jano.

– Pärjäätsä näitten laukkujen kanssa jos mä käyn

ostamassa vettä? minä kysyn.

Matti kohauttaa synkkänä olkapäitään.

– Kyllä kai.

– Miten niin kai? Pärjäätkö vai etkö?

– Joo.

– Mä odotan sua tuolla toisella puolella oppaan viressä.

Hän ei vastaa vaan tuijottaa silmä kovana ohi rullavia laukkuja. Lähten epäroivästi tulohallia kohti. Miespuolinen lentokenttävirikailija kuuluttaa jotain kimeällä, kastroidulla äänellä.

Tämä ei ala hyvin. Olisi pitänyt vain ilmoittaa, että nyt minä käyn saatana ostamassa vettä. Jos alkaa lupia kysellä, niitä ei koskaan saa. Muodonmuutos naarastaan puolustavasta leijonakuninkaasta tuoksi kalpeaksi olankohauttelijaksi tapahtui todella nopeasti.

Muistan, kun olimme Kreetalla Sissin vauva-aikoina, ja minä olin lähtemässä viikkokausia etukäteen sovitulle ostosreissulle. Olin tehnyt Matille kaiken mahdollisimman kivuttomaksi. Mitannut maitojauheet valmiiksi pieniin minigripp-pusseihin, keittänyt pullot, pakannut vaipat ja ruokalaput, rasvannut Sissin ja pukunut hänelle auringolta suojaavat vaatteet.

– Pärjäätekö te nyt? minulta lipsahti oven suussa.

– Kyllä kai, Matti vastasi laimeasti.

– Miten niin kyllä kai? Mitä tuo ”kai” tarkoittaa?

– Ei mitään.

– Kyllä se jotain tarkoittaa! Arvaa onko kiva lähteä kun on koko ajan huono omatunto ja huoli teistä?

– Mene nyt vaan.

Kyyneleet alkoivat valua juuri meikatuista silmistäni, aurinkolasien alta.

– En mä voi lähteä näin huonoissa fiiliksissä.

– Voit tietysti. Totta kai me pärjätään.

– No mikset sitte heti voinu sanoa noin? Mikä helvetti sua vaivaa?

Päiväni oli pilalla. Kiertelin kaupoissa haluttomasti, silmät kirvelten, ja yritin paikata mielialaani juomalla valkoviiniä katukahvilassa. Katse etsiytyi koko ajan kelloon. Ja kun palasin, tiesin että tämä oli tässä, tämä oli ainoa ostosretki jonka tämän matkan aikana saisin. Matti ja Sissi leikkivät vesirajassa kirkkaanvärisillä uimaleluilla, eikä heillä ollut mitään hätää. Siitä huolimatta hyvitin Matille koko loppupäivän sitä, että olin ollut kolme tuntia poissa.

Ostan pullon Perrieriä tulohallin baarista. Juon sen yhteen menoon ja asetun matkaoppaan viereen odottamaan Mattia, kuten lupasin. Pian hän tulee työntäen matkatavarakärryjä, synkän näköisenä, minua katseellaan hakien.

Vilkutan niin iloisesti kuin pystyn.

Hotellimme on Oïan kylässä, saaren pohjoiskärjessä. Ajo sinne kestää vain puolisen tuntia. Sen aikana saamme kuulla nämä kaikki asiat, jotka aina saa kuulla mat-

katoimiston ilmastoiduissa busseissa. Varokaa vesijohdovettä. Käyttäkää tarpeeksi aurinkovoidetta. Katsokaa lompakkonne perään. Ostakaa oliiviöljyä, se on täällä erityisen hyvää. Oliiviöljy on aina kaikkialla erityisen hyvää.

Vastaanottotiskillä häärii isonenäinen tumma tyttö ja keräilee passejamme pois.

– Huoneet eivät ikävä kyllä ole vielä valmiit, opas pa-hoittelee. – Joudutte odottelemaan parisen tuntia.

– No voi helvetti, Matti ähkäisee. – Olis pitänyt arvata!

– Otetaan matkalaukusta pyyhkeet ja uikkarit ja menään aurinkotuoleihin lepäämään, minä ehdotan.

– Ei.

– Miksi? Onhan tossa allasalueella varmaan suihkukin.

– Mä en osaa asennoitua.

– No, mä osaan.

Avaan matkalaukun ja vedän bikinit, pyyhkeen ja aurinkovoidepussukan esille. Käyn vaihtamassa bikinit yleisessä vessassa ja alan painella auringonottoterassille. Matti löntystää minun perässäni.

Uima-altaalta on huikea näkymä merelle ja vajonneen tulivuoren kraatereille.

Bougainvilleaköynnökset tuoksuvat. Allasalueen laatoitus on juuri pesty ja hohtaa auringossa.

– Vaihtasit nyt edes sortsit jalkaan, minä sanon.

– Ei kun vasta sitte kun mä oon päässyt huoneeseen.

Valitsen aurinkotuolin ja rojahdan pehmeälle kelta-
valkoraitaiselle alustalle. Matti istuu viereisen aurin-
kovooteen reunalle ja tuijottaa kärsivänä eteensä.

– Saatana kun on kuuma.

– No vaihda kevyempää päälle!

Kohottaudun ja katson häntä silmiin.

– Kultra älä pilaa mun fiilistä, sanon niin hellästi kuin
kykenen. – Mene kahville tai jonnekin. Jos olet siinä niin
näytä ilosempaa naamaa.

– Anteeksi. Mä en vaan osaa olla kun ei oo purettu
matkalaukkuja. Tää on joku välitila.

– Eikö koko elämä ole?

Hän lähtee loukkaantuneena kävelemään kohti vas-
taanottorakennusta. Minulla on paha mieli. Vaikka pää-
tän, että en anna hänen pilata tätä, se on vaikeaa. Rak-
kaus on sitä, että antaa toisen pilata elämänsä.

Levitän aurinkovoidetta kasvoille ja vartalolle ja an-
nan valon tulla päälleni. Ilma on pehmeää ja kukkien
tuoksu voimistuu, kun makaa selällään. Mielialani alkaa
kohota. Eihän tässä auta muu kuin kestää. Olla jopa imar-
reltu. Kiukutteluhan on luottamuksen osoitus. Ja huuta-
minen. Ja hakkaaminen. Miksei tappaminenkin.

Kellun irrallani kaikesta. Minulla on matkamielentila;
olen yhtä aikaa täällä ja kaikkialla muualla missä olen
käynyt ja sielläkin missä en ole.

Ensimmäisen ulkomaanmatkani tein äidin ja Maijan
kanssa Bulgarian Sunny beachille. Sunny beach, kaik-

kien halveksima paskamesta, yksinhuoltajien sekunda-
lomakohde. Minulle se oli paratiisi.

Ratsastin kamelilla. Tai oikeastaan istuin sen selässä
ja omistaja piteli sitä kiinni, ja sitten otettiin valokuvia.
Kioskeista sai vetistä jäätelöä. Puisissa koristeellisissa
pulloissa myytiin imelää ruusuhajuvettä. Hajuvesipul-
lon korkki muistutti ortodoksikirkon kupolia. Kadulla
vanhat naiset kauppasivat auringonkukkia. Niillä näytti
olevan iloinen naama ja ne tuntuivat minusta ihmisiltä.

Parin tunnin kuluttua Matti palaa avaimen kanssa,
hän heiluttelee sitä voitonriemuisesti kädessään. Se on
raskas, vanhanaikainen avain. Mahtavaa vaihtelua nii-
hin muoviläpysköihin, joita suurissa ketjuhotelleissa an-
netaan. Eihän niillä saa juuri koskaan edes ovea auki.

Kävelen Matin perässä sokkeloisten rakennusten kes-
kellä. En kysy mitä hän on tehnyt tällä välin. Minua ei
kiinnosta.

Huoneistossamme on ihana kiiltävänpunainen puu-
ovi. Matti avaa sen ja työnnyin uteliaana sisään. Siellä on
hämärää. Vedän heti ikkunaluukun auki ja päästän au-
ringon sisään.

Sisustus on askeettinen mutta kodikas. Pyöreä puinen
pöytä ja koristeleikattuja tuoleja. Valkoinen sohva, jonka
lommoisella istuinosalla lojuu itämaisia tyynejä. Kurkis-
tan kylpyhuoneeseen. Suihkuverhoa ei ole. Siitä tulee sa-
nomista.

Makuuhuoneessa on kapeahko rautasänky, jonka ylä-

puolelles on ripustettu kuva Mariasta ja Jeesus-lapsesta. Se ei varsinaisesti houkuttele rietasteluun, mutta kaikkihan on kiinni asenteesta.

– Pitää hakee ne matkalaukut, Matti huokaa.

– Tartteksä apua? minä kysyn.

– En kai.

Hän näkee ilmeeni.

– En, hän korjaa nopeasti.

Puramme matkalaukut tehokkaasti. Matti on oikeassa; matka alkaa kunnolla vasta sitten kun on asettunut taloksi.

– No, oletko vielä välitilassa? minä kysyn Matilta ja pyyhkäisen hänen poskeaan ohi mennessäni.

– En, nyt on oikee tila, hän vastaa.

Suihkun jälkeen vetäydymme päiväunille. Makuuhuone on hämärä ja viileä, ilmastointilaite hurisee tainnuttavasti. Menemme saman peiton alle. Matti nukahtaa heti. Painaudun kiinni hänen kylkeensä. Hän hehkuu lämpöä kuin vanhan ajan kamiina.

Lasken käteni hänen kalunsa päälle. Sekin nukkuu, sielä ja ihana ja jonkin verran minun. Matti antaa käden olla paikoillaan, ei karista sitä pois käännähtämällä kuten yleensä.

Täytyn hellyydellä. Haluan antaa hänelle kaiken sen, mikä häneltä lapsena kiellettiin. Tässä makaa kuusikymmentäkaksi kiloa yhtä suurta syyliä vain häntä varten. Ei tarvitse kuin ojentaa käsi ja ottaa.

Nukahdan itsekin ja nukun unia näkemättä. Herään iloon siitä, että päivästä on vielä jämät jäljellä, tätä ei ole eletty vielä kokonaan.

Aurinko on jo väsähtänyt ja painumassa mereen. Alamme tehdä lähtöä syömään. Pukeudun kesäiseen mekkoon, jossa on ruiskukkakimppuja. Harjaan hiukseni vessanpöntöllä istuen.

Matti työntää ohimennessään oven kiinni. Hän ei siedä sitä että käyn pissalla vessan ovi auki. Se on hänen mielestään brutaalia.

Kun olen valmis, Matti katsoo televisiota.

– Mennäänkö? minä kysyn.

Hän yskäisee.

– Mä taisin vilustua lentokoneessa. Mehän istuttiin varauuskäytävän kohdalla ja siinä vetää.

– Pystytkö sä lähtemään? Vai haenko mä meille ruokaa kaupasta?

– Kyllä mä pystyn.

Hän nousee ylös ja kokeilee otsaansa. Minäkin kokeilen sitä.

– Ei se mitenkään erityisen lämmin ole, minä sanon ja avaan oven.

Minua uuvuttaa. Sairastelevan miehen kanssa eläminen on sama asia kuin alkoholistin kanssa eläminen; mitään ei voi suunnitella etukäteen. Aina kun ollaan johonkin kivaan paikkaan lähdössä niin tulee ”vähän tukkosen olo”.

Kävelemme valkeaksi kalkittuja portaita pitkin kylän keskustaan päin. Jyrkän kalderan rinteessä roikkuu karamellinvärisiä taloja pienine terasseineen.

Matti tarttuu minua oma-aloitteisesti kädestä kiinni. Minusta on ihanaa, kun mies taluttaa minua. Tuntuu siltä kuin pitäisi kiinni isän kädestä. Askeleeni lyhenevät heti, koko kävelyni kutistuu pikkutyön kipitykseksi.

Joskus alkuaikoina olisin halunnut juoksennella klassisesti käsi kädessä pitkin rantaviivaa. Matti sanoi ei.

– Miksei?

– Joku voi nähdä.

– Totta kai ne näkee, sehän on just jutun pointti!

Alamme haeskella sopivaa ravintolaa. Melkein heti vastaan tulee pieni ravintola, jonka terassilla oranssit kukkaköynnökset pursuavat. Se on kuin lehtimaja. Tuolit pöytien ympärillä ovat kodikkaasti eri paria.

– Mennäänkö tuohon? minä kysyn.

– En mä tiedä.

– Mitä sä et tiedä?

– Tuo seinä tossa takana on niin sottasen näkönen. Levoton.

Katson seinää. Siinä on ilmeisesti nuorison kirjoittamia iskulauseita, joita emme onneksi ymmärrä.

– Eihän me sitä seinää syödä, minä sanon.

– Hah hah. No mennään sitten.

Tilaamme pullon Assyrtikoa, paikallista valkoviiniä. Kilistämme ja maistamme. Se on pehmeää ja pähkinäis-

tä. Matti pyytää tarjoilijaa tuomaan jäähdyttimen; hän tietää että inhoan lämmennyttä valkoviiniä. Täällä jäähdyttimiä ei koskaan tuoda pyytämättä pöytään. Ehkä pullo on tarkoitus juoda pois ennen kuin se ehtii lämmetä, ja tilata uusi tilalle.

– Tää Santorinsku on niin kiva, Matti sanoo.

Santorinsku. Minä rakastan häntä. Hänen tapaan-
sa väännellä sanoja hellittelymuotoihin. Hänen hymy-
kuoppiaan, joista toinen on syvempi kuin toinen, niin
kuin tahtois voittaa jonkun kilpailun. Hänen elämän-
iloon, joka joskus harvoin mutta kuitenkin pulpahtaa
esiin, ja silloin minä uskon meihin taas lujasti.

– Mitä jos ostettas se meidän talo täältä? Matti kysyy
ja kastaa leipäpalaa oliiviöljyyn.

– Niin. Kiinnostava ajatus.

Meillä on yhteinen haave: eläkkeellä ostamme talon Kreikasta ja talvehdimme siellä puolet vuodesta. Tätä leikkiä olemme jaksaneet leikkiä jo pitkään. Olisiko se talo Kreetalla? Joku ihana pikku koti meren rannalla lähellä Haniaa? Vai Korfulla? Olisi ihanaa lipitellä rakia Listonin kahviloissa ja katsella upean näköisiä kreikat-
taria. Ehkä ei sittenkään Korfu, siellä on liian ylimielis-
tää väkeä. Italian läheisyys tekee heistä paitsi tyylikkäitä,
myös nenäkkäitä ja happamia.

Millainen meidän talomme olisi? Joko pieni kaupunkikaksio, tietysti vanhassa kaupungissa, tai sitten se merenrantatalo. Ikkunalaudoille olisi siroteltu simpukan-

kuoria. Paljon upottavia, raikkaanraidallisia sohvia, tai sitten ruusukuvioisia, mitä tahansa kukkia, ja keittiön lattia olisi tietysi laatoitettu suurilla terracotan värisillä laatoilla. Keittiössä olisi myös valurautahella, ja seinille olisi ripustettu kuparipannuja. Pöydillä olisi luonnonkukkia pulleissa maljakoissa. Hyllissä olisi purkeittain maalaishilloja. Niitten etiketeissä lukisi kaunokirjaimilla, millaisista marjoista tai hedelmistä hillo on tehty. Ja tietysti asunnossa olisi takka, kaksikin. Takan ääressä olisi ihanaa istuskella kosteina talvi-iltoina. Joka paikassa olisi myös peilejä, niin vanhoja ja himmeitä että ne näyttäisivät sumuisilta. Niitten pinnoista olisi mahdollona nähdä omaa valahtanutta naamaansa.

– Tää on kylläkin kalliimpi saari kun muut Kreikan saaret, minä muistutan.

– No joo, mutta jos me ostetaan Suomesta pienempi asunto ku Sissi on muuttanu pois niin me voidaan sijoittaa enemmän siihen Kreikan taloon.

– Totta.

Ruokamme saapuvat. Minun sitruunanakanani on pehmeää ja mehukasta. Matin lihavarras maistuu juuri sopivasti hiileltä. Viereisessä pöydässä istuu suuri seurue, selvästi sukulaisia. Seurueen keskipisteenä on vanha pariskunta. Mies on pyöreähkö ja yllättävän sileä, naisen kasvot ovat ryppyiset kuin kiihkeän lapsen rutistama joululahjapaperi.

– Tää on niin ihanan perhekeskeinen kulttuuri, minä huokaan.

– Joo, Matti kuittaa. – Täällä kaivetaan varmaan kuolleetkin haudoistaan ja istutetaan joulupöytään, sanotaan vaan että perkele olette siinä, näin on aina tehty.

Kuvittelen multaisia luurankoja nuokkumassa elävien juhlijoitten keskellä kimaltavassa pöydässä ja hymyilen.

– Se on varmaan inhottavaa, kun suvun on pakko pitää yhtä, Matti jatkaa. – Pakko rakastaa väkisin vaikka oikeesti tekis mieli ampua kaikki.

Hänen ilmeensä muuttuu äkkiä ilottomaksi. Minä hymähdän ja mietin, miten vaihtaa puheenaihetta. Minähän olen meillä se, joka pitää yhteyttä hänen vanhempiansa, ja lähettelen uskollisesti joulukortteja niillekin, joita Matti ei ole tavannut vuosikausiin.

Miksi helvetissä teen niin? Minulla on omakin äiti ja sisko. Tajuan äkkiä, että olen pitänyt heihin yhteyttä vähemmän kuin Matin omaisiin. Nyt se joulukorttien näpertäminen saa riittää. Tällä matkalla alkaa loppuelämä.

Jälkiruoaksi talo tarjoaa rakilasilliset ja mantelikakupalaset.

Matti maistelee rakiaan.

– Ajattele miten kekseliäs ihminen on. Se on oppinu tekemään viinaa mistä vaan suunnilleen siitä lähtien kun nousi kahdelle jalalle. Se on tajunnu että viinaa voi tehdä vaikka porstuan seinästä.

Nyt minä hymyilen taas ja silitän hänen poskeaan. Miksi tästä pitäisi tulla enemmän? Minulla on nytkin jo enemmän kuin monella muulla.

14.

Herään ennen Mattia kuten aina. Avaan puiset ikkunaluukut. Kukkien makea tuoksu hyökkää sisälle.

Pujotan päälleni hunajankeltaisen hellemekon, jossa on rönsyilevä helma. En viitsi panna ollenkaan alushousuja, vaikka minulla on asiasta huonoja kokemuksia.

Kreetalla Sissi oli kerran Bamse-kerhossa. Viimeisenä lomapäivänä itse Bamse-nalle saapui tervehtimään lapsia hotellille. Meille tuli kiire, että ehtisimme katsomaan sitä. Vetäisin päälleni hameen ja puseron ja jätin pikkuhousut pois. Emmehän me siellä kauaa olisi eikä hameen läpi mitään näkynyt.

Bamse-nalle kääntyili allasalueella ja heilutteli tassuaan. Lapset saivat vuoronperään mennä sen kainaloon ja vanhemmat räpsivät muistoksi valokuvia. Sitten tuli Sissin vuoro. Hän hymyili ujosti nallen tiukassa halauksessa. Yritin ottaa kuvaa, mutta olin liian lähellä ja peräännyin muutaman askeleen taaksepäin. Jalkani osui kukkaistutusta kiertävään pieneen aitaan. Kellahdin selälle ruusupensaan päälle ja hameni levisi viuhkaksi naa-

malleni. Kaikki näkivät kaiken. Kompuroin ylös ja haupuilin ruohikkoon lentänyttä kameraa. Bamse-nalle seisoi nyt metrin päässä minusta, se oli kohottanut tassunsa kuonon päälle ja näytti kauhistuneelta. Sekin oli nähnyt minun pilluni. Vaikka tiesin, että nallepuvun sisällä oli todennäköisesti lastenkerhon vetäjä nimeltä Tarja, tunsin itseni uskomattoman häväistykseksi. Bamse-nallessahan on pojan vaatteet päällä. Vasta myöhemmin kykenin nauramaan tilanteelle, sillä Matti nauroi niin että kyyneleet valuivat silmistä. Sissi ei tajunnut onneksi tilanteesta mitään. Meillä ei ole muistona ainuttakaan valokuvaa Bamse-nallesta.

Astun ulos ja lukitsen oven huolellisesti raskaalla avaimella. Ilma on jo nyt lämmöstä raskas, vaikka kello on vasta kahdeksan. Taivaalla näkyy vain muutama hajanainen pumpulituppo, muuten se on kirkkaan sininen.

Kävelen lähimpään kauppaan. Varvastossut läpsyvät jalkapohjiani vasten. Se on loman ääni. Tunnen itseni kreikkalaisvaimoksi, joka hakee lanteet keinuen miehelleen aamiaistarpeita. Ostan kaupasta kovakuorista leipää, aprikoosihilloa, cappuccino-pusseja ja maitoa. Ja tietysti myös suolaista kuten fetajuustoa ja kinkkua, ja suuria pihvitomaatteja.

Kun palaan takaisin, näen punertavaturkkisen kissan istuvan keskellä ruokapöytää. Se on tullut sisään avoimesta ikkunasta, istuu siinä auringon läikässä ja ojentautuu minua kohti. Rapsutan sitä korvan takaa, se keh-

rää niin että jyrisee. Annan sen jäädä istumaan pöydälle ylhäiseen asentoon ja katan kupit ja lautaset sen ympärille. Se näyttää juhhalvalta koristeelta, kissapatsaalta.

Kun kaikki on valmista, herätän Matin silittämällä hänen niskaansa. Hän ynisee unentokkuraisena ja nousee vaivalloisesti ylös.

– Nukkuminen on ihmiskunnan parhaita keksintöjä, hän sanoo ja haukottelee.

Olohuoneessa hän huomaa kissan, joka nuolee käpälänsä pöydällä.

– Mistä toi tuli?

– Taivaasta, minä sanon.

– Jos siinä on jotain elukoita.

– Eikä ole, se on selvästi kotikissa eikä mikään kulkukissa.

Kaadan kissalle maitoa pienelle lautaselle ja houkuttelen sen lattialle. Se hyppää heti lautasen luokse ja alkaa latkia. Matti istuu pöytään ja katselee huolellisesti aseteltuja ruokia.

– Sä oot laittanu kaiken niin kivasti.

– Totta kai! Mähän oon sun lempivaimos.

– Maitokin pikku kannussa.

– Mun miehen kahviin ei kaadeta maitoa rumista purkeista.

Löysin maitokannun kaapin perältä, se on jotenkin nuotopuoli ja kömpelö, ja sen kylkeen on maalattu repaleinen ruusu. Kaadan maitoa hänen kahviinsa, juuri

niin kuin hän sen haluaa, ei liikaa ettei kahvi kylmene vaan yhden nopean lorauksen. Lisään kuppiin palan sokeria. Se on ruskeaa sokeria. Ostan sitä aina kun löydän, se tuntuu jotenkin terveellisemmältä kuin valkoinen sokeri. Vanhanaikaiselta, turvalliselta, lohdulliselta. Voiteleen maalaisleivästä leikatun siivun ja mätän päälle hilloa. Ojennan sen Matille.

– Mus mus murmeli ja pus pus purmeli, Matti sanoo ja suutelee minua suulle.

Olin melkein unohtanut tuon sanonnan. Se on peräisin ajalta ennen Sissin syntymää. Sen jälkeen me emme enää leikkineet.

Allasbaarin stereoissa soitetaan italialaisia iskelmiä. Tämän päivän teema on löhöäminen. Asetumme vierekkäisiin lepotuoleihin. Niitten patjat tuntuvat ylellisen pehmeiltä ja auringon lämmittämiltä.

Lastenaltaassa tepastelee pieni tyttö, jonka tutti on valittu sävy sävyyn röyhelöisten bikinien kanssa. Hän on niin ihana, että hänet voisi syödä. Muistan miten suloinen Sissi oli lapsena, kun hän polski uima-altaassa. Pullea ja kiiltävä kuin herkullinen hylje. Yritti ottaa kontaktia hotellin muihin lapsiin, mutta kun tajusi, etteivät nämä ymmärtäneet hänen puheestaan sanaakaan, vaihtoi puhetyyliä. Kuvitteli sanomansa menevän sillä tavalla paremmin perille. ”Bäivää! Me olemme dulleed Suomesda!”

Minunkin tekee mieli uimaan. Laskeudun aikuisten

altaaseen. Veden kylmyys sävyttää, mutta parin minuutin päästä se alkaa tuntua lämpimältä ja pehmeältä.

Vilkutan Matille, joka raottaa laiskasti silmiään.

– Tuu säki tänne, täällä on ihanaa!

Hän nousee verkkaisesti ylös. Pian hän hyppää altaaseen raskaana kuin ryhävalas ja kauhoo itsensä vauhdilla toiseen päähän. Uin hänen luokseen. Haluan suudella uima-altaassa. Kun hän näkee minun lähestyvän, hän lähtee uimaan pakoon. Hän ui sammakkoa päättäviesesti potkien, ja ehtii alta pois juuri ennen kuin saan hänet kiinni. Yritän uida nopeammin, mutta hän kiihdyttää myös vauhtiaan. Nauramme ääneen.

Tämäkin on meidän avioliittomme kuva. Hän uimassa ikuisesti karkuun minua.

Nousen altaasta ja laskeudun makuulle viitsimättä kuivata itseäni. Hetken kuluttua Mattikin on ojentautunut aurinkotuoliin lötköttämään.

– Mä kävin kerran Jaken kanssa nudistirannalla Espanjassa, hän kertoo.

– Ihan totta. Millasta se oli?

– Oli se jotenki härskiä ku joillaki naisilla oli kuukautiset. Tuntu pahalta kun ne tamppoonien narut roikku sil-lai haarojen välistä kaikkien nähtävillä.

– Joo mä uskon.

Jake on hänen nuoruudenystävänsä. He kävivät lukioaikoina Interreilillä, minkä jälkeen välit viilenivät. Tyy-pillinen tarina. Nyt hänellä ei oikeastaan ole muita ys-

täviä kuin Ilkka. Eivätkä hekään käy koskaan yhdessä kaljalla tai missään. Sitten ovat tietysti nämä mielikuvitusystävät netissä, mutta niitä ei oikein voi laskea.

Ojennan Nivean aurinkovoidepulloa häntä kohti.

– Voikö kulta panna mun selkään aurinkovoidetta?

Hän huokaa raskaasti.

– Just pääsin makaamaan!

Katson häntä hetken epäuskoisesti. Hän alkaa vääntäytyä ylös.

– Ei tarte vaivautua, pysy siinä vaan! minä kivahdan.

– Ehkä tuo baarimikko levittää sitä rasvaa muhun erit-täin mielellään!

Matti laskeutuu takaisin makuulle.

Sinä huijasit minua. Esitit oikeaa tarmonpesää, mutta nyt et saa edes yhtä aurinkovoidetta selkään levitettyä. Esitit reipasta, positiivista ihmistä ja todellisuudessa olet omaan maailmaasi vajonnut pelihullu, sulkeutunut simpukka, ruumiillistunut maailmanloppu.

– Kuulitko?

– Kuulin.

Hän ei selvästikään usko, että lähden hakemaan baarimikon apua. Mutta minä lähden. Astelen varvastossut läiskien baaritiskille ja ojennan miehelle voiteen. Hänelä on yhteenkasvaneet kulmakarvat ja rinnuksissa nimi-lappu, jossa lukee "Jorgos".

– Could you please help me? kysyn.

– Of course, madame.

Olen jo kääntynyt ympäri, en vittu jää odottelemaan vastausta, en valmistaudu toiseen torjuntaan. Jorgos ottaa pullon, truuuttaa reilusti suuriin käsiinsä suojakerroin kolmeakymmentä ja alkaa levittää sitä minun selkääni. Painaudun baaritiskiä vasten niin että selkäni menee notkolle.

– Mitäs tästä sanot? minä ajattelen ja kurkistan Martin suuntaan.

Hän ei sano mitään. Hän on nukahtanut. Pää on kierähtänyt sivulle. Hänen suupielessään on hiukan kuolaa. Sitä en sentään täältä asti näe, mutta tiedän.

Vieraan miehen kädet tuntuvat äkkiä karkeilta ja vääriltä ihoani vasten. Solahdan pois niitten alta ja kiitän.

Mikä naurettava yritys minulta. Mattihan sanoo aina olevansa mustasukkaisuuden yläpuolella. Ei hän suosuisi reagoimaan, vaikka olisi hereilläkin. Vaikka alkaisin imuttaa miestä siinä kaikkien edessä. Palaan aurinkotuoliini lyötynä, mutta rasvattuna naisena.

Puoliltapäivin meillä alkaa olla nälkä. Keräämme kamamme ja lähdemme pukeutumaan. Jätän hiukset määräksi, minusta on ihanaa kun ne kuivuvat hitaasti aurin-gossa. Matti pysähtyy ovella ja tunnustelee päätään.

– No? minä kysyn.

– Ohimossa vihloo jotenkin omituisesti.

Vedä saman tien mekko päälles.

– Ikävää.

– Niin ku sellasta sykkivää kipua.

– Vähän vaikea sanoa tohon mitään kun mulla ei ole alan koulutusta, sanon terävämmin kuin minulla on tapana. – Sun pitää mennä lääkäriin.

– Ei se nyt niin paha oo.

Pidä sitte turpas kiinni.

– Ehkä se johtuu siitä että sulla on nälkä. Mennään nopeesti syömään niin se voi auttaa.

Lähdemme kylän keskustaa kohti. Tällä kertaa kävelen niin paljon hänen edellään, että hän ei voi tarttua minua kädestä, mikäli edes haluaisi.

Taas tätä samaa, kirottua valitusta. Tätä jatkuvaa helvetin hyvittelyä, haavojen paikkaamista, paapomista. Tunnen itseni omaishoitajaksi. Jos hän on vanhus nelikymppisenä, en uskalla edes kuvitella millainen hän on kuusikymppisenä. Ehkä minä en enää silloin kuulu yleisön joukkoon.

Pääsemme kapealle tielle, joka kiemurtelee aivan jyrkänteen reunalla. Maisema ottaa vatsanpohjasta. Näkymä on kuin niistä nopeista, onnellisista unista, joita näkee iltapäivisin. Silloin kun on unen ja valveen välimaastossa ja vain käväisee unessa, mutta palaa melkein heti takaisin.

– Toi mun on saatava! Matti huokaa ja ottaa kameransa suojapussista.

Hän alkaa sommitella kuvaa. Kääntää kameran ensin pystysuuntaan, mutta muuttaakin mielensä ja yrittää ottaa kuvan vaakatasossa. Perääntyy hiukan ja palaa sitten takaisin.

– Mä haluan mukaan siihen kuvaan, minä sanon.
Matti laskee kameran alas.

– Ai jaa.

– Joo. Mä haluan että sä otat musta edes yhden kuvan
tän loman aikana.

Hän huokaa ja yrittää peittää ärtymyksensä suunnitelman muutoksesta.

– No mee sitte.

Menen kuvaan ja asetun nojaillemaan korkeaan aitaukseen. Hymyilen kameralle. Matti ei tahdo löytää oikeaa kuvakulmaa. Tähtää, laskee kameran, huokaa raskaasti. Minä aivan ilmiselvästi pilaan tämän maiseman.

– Anna olla, minä sanon. – Mulla on tukkakin niin huonosti.

Kävelen ulos kuvasta. Hän keskittyy uudelleen, eikä mene kauan ennen kuin kuva on otettu.

Jatkamme matkaa. Vastaan tulee levollisen näköinen kreikkalaisisä piestä poikaansa taluttaen. Pojalla on vedettävä puinen ankkalelu, emo ja kolme poikasta.

– Jassu! poika heläyttää meille.

– Jassu, minä vastaan. Isä sanoo pojalle jotain hellällä äänellä, ilmeisesti hoputtaa häntä kävelemään nopeammin. Poika ei silti pidä mitään kiirettä. Ankan ja poikasten vatsojen alla olevat pyörät kolisevat katukiviin. Käännyn vielä katsomaan heidän jälkeensä. Sitten otan Matin kiinni muutamalla kipakalla askeleella ja tartun hänen käteensä.

Oma isäni lähti kun äiti oli viimeisillään. Jäi kiinni pättämisestä ja äiti pani hänet tien päälle. En minä koskaan ajatellut, että olimme epänormaali perhe, koska meiltä puuttui isä. Minun mielestäni me olimme tavallisia ja muut outoja. Koulussa asian oikea laita tehtiin minulle erittäin selväksi. Maijan isästä äiti erosi kun Maija oli vauva. Äiti on aina ollut "En tarvitse puolikasta"-tyyppi.

– Kävelläänkö ihan keskustaan kun ei eilen jaksettu? Matti kysyy. – Vai onko sulla niin kova nälkä että sä haluat johonkin heti?

– Kävellään vaan. Jos sun pääs kestää.

Keskustan lähestyessä ravintolat ja baarit lisääntyvät. Kauppojen ikkunoissa kimaltaa kulta. Raskaita kaulanauhoja, ranneketjuja ja korvarenkaita, jotka on tehty käsin, malleina on selvästi käytetty vanhoista haudoista löytyneitä koruja.

Bussiaseman penkeillä istuu rivi mustiin kaapuihin pukeutuneita munkkeja. Pikkutyötöt töpöttelevät rusetit päässään aukiolla. Miehet hypistelevät rukousnauhojaan. Rukousnauhat näyttävät olevan täällä ainoastaan miesten stressileluja, naiset eivät niitten kanssa räpellä. Heillä on todennäköisesti järkevämpääkin tekemistä.

Pääkadulla on vanhan roosan värinen kellotapuli. Kellon viisarit ovat pysähtyneet näyttämään varttia vaille kahtatoista.

Valitsemme ravintolan, jonka terassi on paljaan tai-

vaan alla. Tilaamme paistettua fetaa ja kanasouvlakit. Muissa maailmoissa haahuileva tarjoilija yrittää saada grillin hiillokseen puhtia hiustenkuivaajalla. Hänellä näyttää puuttuvan päästä useampikin palikka. Katselemme sohlaamista vaisusti hymyillen, emme puhu mitään.

Meidän välillämme oli joskus hyvää hiljaisuutta. Koti-iltoina lueskelimme molemmat omia kirjojamme, joimme viiniä ja poltimme kynttilöitä. Joskus kuuntelimme jazzia mutta useimmiten emme mitään. Nautin miehestä, joka ei syönyt energiaani, ei vienyt kaikkea tilaa. Nautin miehestä, joka antoi minun olla myös rauhassa. Nyt hän ei muuta teekään.

Välillä tietysti keskustelimme paljonkin, kaikesta maan ja taivaan välillä. Ensirakkauksistamme. Haaveistamme. Uskonnosta. Jopa lähi-idän tilanteesta. Emme saaneet sitä ratkaistuksi.

Annan katseeni vaeltaa jyrkän teellä. Valkoiset luolatolot näyttävät kodikkailta pesiltä. Mustat laakeat saaret tunkevat esiin merestä. Ne ovat romahtaneen tulivuoren osia. Mattikin katselee merta, jonka päällä lepää pehmainen utu. Näyttää miettelialt, vakavalta, haikealta. Voi miten minä toivoisin hänen olevan onnellinen!

- Mitä sä mietiskelet? minä kysyn.
- Sitä että mä haluankin mereen enkä hautuumaalle.
- Siis mitä?
- Että mun tuhkat pitää sirotella mereen kun mä oon kuollu.

– No se ei ehkä oo ihan tämän päivän asia. Ja sitä pait-si mistä sä tiedät vaikka mä kuolisin ennen sua?

Hän ei vastaa. Minä ilmiselvästi särjin hänen hienon, melankolisen hetkensä.

Lähdemme seikkailemaan kapeille kaduille, jotka kierumurtelevat ylös ja alas rinnettä pitkin. Juomme kahvit vanhassa tuulimyllyssä. Matti ottaa kuvia näköalateras-silta, ja minä pysyn suosiolla syrjässä.

Paluumatkalla näemme morsiusparin, joka astuu ulos sinikupolisesta kirkosta. Morsiuspuvun laahus on vaah-toavaa pitsiä, jota tönkköihin tyllimekkoihin puetut pik-kutyötöt kannattelevat. Tuore vaimo hymyilee hiukset auki. Voi tyttö tyttö, mihin olet joutumassa!

Ja toisaalta tuo näky antaa toivoa. Jos joku on taas noin tyhmä että tekee tuon älyttömyyden, siinä on olta-va viisautta.

Manna ottaisi tuosta parista monta kuvaa, jos olisi täällä. Hääparien kuvaaminen on hänen pakkomielteen-sä. Vaikka ei itse haluakaan naimisiin. Parikymppisenä hän tosin kihlautui erään filosofian opiskelijan kanssa, mutta ei aio enää toistaa samaa virhettä. ”Mä oon ollu kerran kihloissa eikä siellä ollu kivaa”, hänellä on tapa-na sanoa.

Kun palaamme altaalle, italialaiset iskelmät ovat vaihtuneet klassiseksi musiikiksi. Ehkä meidät halutaan aamulla herättää reippaalla Ciao Ciao bella -renkutuksella ja rauhoitella iltapäivällä Beethovenilla.

Hotellin omistaja saapastelee allasalueella tarkastamassa, että kaikki on kunnossa; kommentaa siivoojia ja noukkii otsa rypyssä tuulen paiskomia lehtiä altaasta.

Hän on kuunaamainen vanhempi kreikkalaismies, jonka rintakarvoissa häivähtää jo hopea. Kaulassa on paksu kultaketju risteineen.

Hänen käskevä molotuksensa kuulostaa turvalliselta, vaivun lähes tajuttomuuteen viiniä päässäni ja ruokaa vatsassani. Matti herättää minut silittämällä hiuksiani.

– Älä nuku auringossa kulta, hän sanoo.

Siestalla Matti painautuu lusikkaan minua vasten ja sammuu heti. Hänen kätensä on kietoutunut tiukasti ympärilleni. Jo toinen päivä, eikä mitään ole tapahtunut. Auringon paahtaman ihon tuoksu kiihottaa minua. Olen kostea ja syvä ja tiukka ja valmis. Hänestä en saa selvää. Ehkä minun täytyy vielä odottaa? Ehkä hän rentoutuu täällä pian niin paljon, että käy kimppuun itse? Tämä unileluna oleminen alkaa pikkuhiljaa kyrpiä minua. Meidän täytyy rakastella tämän matkan aikana edes kerran. Yksinkertaisesti täytyy, tai en usko enää mihinkään.

Illalla katan meille lasilliset viiniä terassimme pöydälle. Auringonlasku on juuri niin mykistävä kuin matkaopas mainosti. Taivaalla on tosin pilviä, ja auringosta näkyy vain osa, mutta silti.

Sitten taivas jyrähtää. Ensimmäiset sadepisarat alka-

vat valua maahan. Pakenemme sisälle. Hetken kuluttua on niin kova ukkosmyrsky, että sade tulee sisään. Suljen kaikki ikkunat.

Yhtäkkiä sähköt menevät poikki. Huoneistomme pimenee. Hapuilen Matin sytkärin pöydältä ja napsaisen sen auki. Keittiön kaapista löytyy kaksi kynttilää. Sytän ne ja kannan pöydälle.

– Tää on inhottavaa! Matti tuskastuu.

– Eihän tälle mitään voi. Tämähän on ihan kodikasta. Matti avaa oven ja kurkistaa ulos.

– Joo, koko kylä pimeenä.

– Kyllä ne tän äkkiä hoitaa.

Syömme kynttilänvalossa perunalastuja kylmän Nikterin kanssa. Matti nousee taas ylös, avaa oven ja käy terrassilla kurkkimassa.

– Mikä sulla on? minä kysyn.

– Me ollaan infottomassa tilassa.

– Infoton tila on bosnialaisessa kerrostalossa, jossa ei oo sähköjä ollenkaan eikä kukaan uskalla mennä ulos kattoon mikä on meininki ettei tarkka-ampuja rätväytä aivoja pelloille. Se on infoton tila! Sulla täällä hotellissa ei oo mitään hätää!

– Joo joo. Ei tarte huutaa!

Hän vetäytyy makuuhuoneeseen ja vetää oven peräsään kiinni. Minä jään kynttilöitten lepattavaan valoon ja kuuntelen sadetta ja ukkosta. Yritän olla ajattelematta mitään.

Sitten valot syttyvät, ja maailma pyörii jälleen. Koputan makuuhuoneen ovelle ja avaan sen.

– Mennäänkö kulta? Mulla on hirveä nälkä.

– Mennään vaan, Matti sanoo reippaasti ja nousee heti ylös. Kävelemme keskustaan käsi kädessä, märkiä kiviä varoen.

Seikkailemme sivukaduilla, ja löydämme ihanan ravintolan, jota ei mainita opaskirjassa. Ravintolan terassi on sisustettu marokkolaistyyliisesti. Se on kuin valtava itämainen olohuone; katoksia valkeine verhoineen, pehmeitä sohvia ja kirjailtuja tyynyjä. Kaikkialla on kynttilöitä.

Matin kännykkä piipittää. Hän avaa sen ja katsoo.

– Sissiltä, hän ilmoittaa ilahtuneena. Luemme viestin päät lähekkäin.

”Hello! Mä olen Camden Townissa intialaisessa ravintolassa, ruoka on mahtavaa. Lontoo on mahtava! Miten teillä menee?”

– Voi meidän pientä, kyselee kuulumisia vanhalta isältä ja äidiltä, Matti sanoo. Hänen silmänsä kostuvat.

– Vastaa siihen että meillä menee hyvin, minä yllytän.

– Ja paljon halauksia!

Matti alkaa näpytellä viestiä. Hänen kasvoillaan on niin lempeä ilme, että minua alkaa itkettää. Muistan, kuinka hän sai Sissin syliinsä ensimmäisen kerran. Se pieni otus hänen lapiokourissaan, verinen pää leveää rintaa vasten. Juuri tuollainen, loputtoman lempeä ilme

hänellä oli silloinkin kasvoillaan. Takana oli tuntikausi-en polttohelvetti joka päätyi pihteihin, ja koko sen ajan hän puristi kättäni, pyyhki otsaani ja vaatimalla vaati, että minulle on annettava lisää ilokaasua, jotta kestäisin loppuun asti. Olin etukäteen pelännyt, että hän lähettäisi litomaan nähtyään tipankin verta, mutta ei hän lähtenyt.

Kun Matti on lähettänyt viestin ja sulkenut puhelimen, hän kääntyy minuun päin.

– Onneksi Sissi on tyttö niin etten mä päässy pilamaan sitä, Matti sanoo.

En vastaa siihen mitään. Hän on sanonut tuon ennenkin, enkä jaksa tarttua siihen nyt. Olemme keskustelleet loputtomasti Matin isyydestä ja tunneammaisesta taustasta. Sissi on se, joka meitä yhdistää. Ja nyt minua pelottaa olla Matin kanssa kahden.

– Onko meillä sun mielestä tarpeeksi yhteistä? minä kysyn.

– Voiko miehellä ja naisella yleensääkään olla?

Katson häntä ällistyneenä. Hän vastasi minulle! Tämähän alkaa muistuttaa erehdyttävästi keskustelua.

– Niin, ei kai. Meillä ei pitäis periaatteessa olla mitään tekemistä keskenämme.

Matti hymähtää.

– Ooksä koskaan miettiny mitä me sitten tehdään kun Sissi muuttaa kotoa pois?

– Sitten me ostetaan se talo Kreikasta.

– Mutta onko meillä puhuttavaa? Sä et lue enää kirjoja niin kun nuorempana, mä en tajua mitään sun peleistä ja muista...

Matti juo lasinsa tyhjäksi.

– Aina kun me aletaan puhua meidän suhteesta niin se keskustelu päättyy siihen että mua syytetään. Että puhutaan siitä mitä mä joskus olin mutta en ole enää. Eikä sun kanssa voi puhua kun sä oot niin hyökkäävä. Nojautut taas tolla tavalla eteenpäin. Mä ahdistun.

– Anteeksi.

Vetäydyn taaksepäin tuolissani.

– Ei ollu tarkoitus syyttää sua mistään. Mä vaan pelkään että kun Sissi on lähteny niin me huomataan yhtäkkiä ettei me olla enää Heli ja Matti vaan äiti ja isä, jotka on jätetty.

– Oltiin mitä oltiin, mutta meillä on toisemme, Matti sanoo ja napsauttaa suunsa kiinni.

Naapuripöydässä istuu pullea pariskunta.

– Jamas! huutaa mies ja kohottaa lasinsa meitä kohti. Vaimo nyökyttelee ja hymyilee huonoilla hampaillaan.

– Ihanaa kun ne huomioi tolla lailla muutkin asiakkaat, ne on niin välittömiä, minä huokaan.

– Ennen vanhaan mentiin kapakassa reippaasti vieraisiin pöytiin juttelemaan. Nykyään kukaan ei edes katso kohti. Pitää suurin piirtein kaatua jonkun päälle jos haluaa inhimillistä kontaktia.

Kun kävelemme takaisin hotelliin, meitä alkaa seu-

rata kuppaisen näköinen kulkukoira. Eläimet hakeutuvat aina Matin luokse. Koira tohisee Matin jaloissa tylpää häntäänsä heiluttaen, eikä suostu lähtemään ennen kuin Matti heittää kepin tielle ja käskee sen hakea. Pakenemme portista ja suljemme sen. Hotellin portailla Matti pysähtyy ja räpyttelee silmiään, ottaa tukea muurustusta aidasta.

– Mitä nyt? minä kysyn.

– Mulla on joku allerginen reaktio.

– No voi hitto.

– Mä en näe mitään!

No nyt se tuli vielä sokeaksikin.

– Pystyksä käveleen? kysyn ja tartun häntä käsivarresta.

Hän haparoi varovasti eteenpäin silmiään siristellen.

– Haluatsä että mä talutan sua?

– Ei tartte.

– Mulla on Zyrteciä hotellissa, otat semmosen sitte.

Kun pääsemme huoneistoomme, hän saa äkkiä näkökykynsä takaisin kuin taikauskusta.

– Huh huh, nyt se helpotti, hän sanoo ja hieroo silmiään.

– Otaško sä kuitenkin varmuuden vuoksi sen lääkkeen? minä kysyn. Haen Zyrteciä laukusta ja mineraalivesipullon jääkaapista. Tyrkytän niitä hänelle.

– Ei kiitos, tuntuu jo vähän paremmalta.

– No ota nyt varmuuden vuoksi.

– En mä.

Sen lisäksi, että minä olen yhdyntäkeskeinen ihminen, minä olen ratkaisukeskeinen ihminen. Mutta hän ei halua ratkaisuja. Hän haluaa kärsiä. Mankua kuin mummo kapaloissa. Kaataa kaiken minun päälleni.

Heitän allergialääkkeet takaisin laukkuun ja menen suihkuun.

Vanutan hiuksiani kovakouraisesti puhtaiksi. Olen sekä masentunut että raivoissani. ”Muistelkaa, mihin aikoihin puolisossanne rakastuitte”, kehottavat parisuhdepsykologit. Mitä paskaa. Sehän on täsmälleen sama asia kuin kiertäisi puukkoa haavassa. Niitä piirteitä ei nimittäin enää ole. Juuri ne ovat kadonneet ikiajoiksi.

Näin jälkikäteen ajateltuna Matti oli alkuaikoina liian hyvä ollakseen totta. Hän tuntuu jonkinlaiselta mielikuvitusolennotta, tämä entinen Matti.

Suhteemme alussa minun oli vaikeaa luottaa mihinkään. Putosin vähän väliä mustaan aukkoon ja tolkutin samaa mantraa: ”Ei tästäkään suhteesta mitään tule, mistään ei kuitenkaan koskaan tule mitään!” Ja Matti nosti minut sieltä kerran toisensa jälkeen.

– Olisit sinäkin joskus vahva, Matti pyysi. – Antaisit sinäkin meille vähän toivoa.

En osannut. Halusin hänen olevan se toivo.

Mitä hän minusta aikoihin halusi? Ehdotonta rakautta ja huolenpitoa? Täysin ymmärrettävää. Ensimmäinen lapsuus sen narisevan nylkyrin ja kutistetun naisenraadon

kanssa. Ja sitten tulin minä, terveyden perikuva tissit tannassa. Hän haaveili varmaan hukkumiskuolemasta minun rintojeni välissä, hänhän on mies, joka hellittelee kuolemankuvitelmiään.

Mitä minä halusin hänestä? Mahdollisimman muuttumattoman mötikän, kuin raskaasti liikuteltavan huonekalun, joka on ja pysyy. Ikuisesti. Aviomiehen, joka ei varmasti jätä perhettään niin kuin minun isäni teki.

15.

Syömme taas aamiaista terassilla. Tällä kertaa olen hakenut kaupasta tuoreita, rasvaa tihkuvia voisarvia.

– Namskus ja pamskus, Matti sanoo ja murentaa voi-sarveaan paloiksi lautaselle. Muistan tuonkin sanaparin pitkästä ajasta. Kuten myös sen, että kun leivän tai pullan murentaa tuolla tavalla palasiksi, niitä kutsutaan ”noppoksi”. Lapsille tehdään nopposia, jotta heidät saataisiin houkutelluksi syömään.

– Mikä on päivän teema? Matti kysyy.

– Shopping and fucking, minä sanon.

Hän naurahtaa.

– Mä haluan Firaan, mulla on ikävä kauppoja, minä selitän. – Ja sitä ennen mä haluaisin vielä vähäksi aikaa takas sänkyyn.

En kerro mitä tekemään. Jätän tilanteen niin sanotusti auki. Toivon tietysti, että hän tulee minun seurakseni. Mutta en pyydä, ainakaan vielä. En halua tyriä tätä taas kerran.

Tässä on jälleen ongelmanratkaisun paikka. Jos me-

nee suoraan kaluun kiinni, haukutaan terrieriksi. Jos ei mene, on mahdollista että tulee torjutuksi paljon aikaisemmin. Ollako vai eikö olla? Ollaan vaan! Ollaanhan?

Riisun aamutakkini pois ja menen vuoteelle makamaan. Ja ihme kyllä, Matti laskeutuu viereeni ja ottaa minut syliinsä. Hänen aluspaidassaan on yhä unen tuoksu. Suutelen hänen kaulaansa. Hinkkaan reittäni hänen reittään vasten. Vedän hänen boxerinsa reisille hyvin hellävaraisesti. Hän ei estele. Seuraavaksi vedän kalun esille, kumarrun ja alan pyöritellä kieltäni sen ympärillä. *Älä sano mitään. Älä vaan sano mitään. Lennä!*

Hän alkaa voihkia hiljaa ja tarttuu minua lempeästi hiuksista kiinni. Otan kalun niin syvälle nieluuni, että melkein oksettaa. Huuleni työskentelevät siitä huolimatta sinnikkäästi. Periksi ei anneta!

Yhtäkkiä käsien ote hiuksistani herpaantuu. Vilkaisen häneen päin. Hän on kohottanut kätensä ohimoilleen.

– Mitä nyt? minä kysyn. Äänessäni on taas terästä.

– Ei mitään, hän sanoo hiljaa ja nousee istumaan. Minäkin nousen. Kaduttaa tuo äänensävy. Mutta minkä takia äskeinen näytti esitykseltä? Hän hakee myötätuntoa ja hellyyttä tekeytymällä heikoksi eikä käsitä sitä, että se tekee hänestä minun silmissäni ainoastaan vastenmielisen.

– Okei, jatketaan myöhemmin, minä sanon. – Parin tunnin päästä alkaa siesta ja kaupat menee kiinni.

Lähden kylpyhuoneeseen meikkaamaan.

Tämä oli ensimmäinen kerta kun en ryhtynyt sairaanhoitajaksi, tuputtanut lääkettä ja sympatiaa. Ja hän nousi ylös heti. Sitäkö hän tarvitseekin? Että minä työntäisin hänet väkisin liikkeelle ja pakottaisin olemaan aikuisen? Pakottaisin olemaan mies.

Tilaamme taksin hotellin vastaanottoon. Odotamme sitä portailla istuskellen. Matti kiertää kätensä ympärioleni.

– Meillä on aikaa koko loppuelämä, hän sanoo.

– Niin, minä sanon.

Aikaa koko loppuelämä. *Näpit irti mun pippelistä, hilitte ittes!*

Siinä vaiheessa kun aletaan puhua ajasta ja loppuelämästä, eikä haluta hysteerisesti kaikkea ja koko ajan ja yhtä aikaa, ollaan minuuttia vaille muumioita.

Fira on samalla tavalla kumpuileva kuin meidän kylämme. Tyylikkääät turistit katselevat kultasepäntuotteiden ikkunoita. Naisten korot koputtavat katukiveykseen. *Tässä tuleekin semmonen tyttö jolle ei tulla sanomaan.*

Olen kuullut, että Santorinilla saattaa kuumimpaan sesonkiaikaan törmätä filmitähtiin ja muihin suihku-seurapiirien edustajiin. Tipi on nähnyt kerran ostoskadulla Jack Nicholssonin. Imeroviglissä on nähty Julia Roberts. Yritän katsoa vastaan tulijoita sillä silmällä. En tunnistakaan yhtäkään.

Haluan mennä tutkimaan sivukadulla olevaa kaupaa. Matti seuraa laiskahkosti perässä. Kalatiskin äyriäislajitelmat näyttävät aivan sairauksilta. Punotuissa koreissa on kuivattuja merihevosia. Niitten tyhjä silmäkuopat näyttävät surullisilta. Toisessa korissa on sitruunankeltaisiksi värjättyjä simpukankuoria. Pesusieniä, järkälemäisiä saippuapaloja, litroitain oliiviöljyä. Kokonainen hylly täynnä seesamissa kieriteltyjä pikkuleipiä jättiläisissä pusseissa.

Matti seuraa minun haltiotunutta näpertämistäni hymyillen. Hänestä on ihanaa katsella, kun minä keskityn matkoilla näihin yksityiskohtiin. Ostan huokoisen, turvonneen näköisen pesusienen. Se pakataan ilahduttavaan ruskeaan paperipussiin.

Käyn läpi vaatekauppoja. Miesseura vaateostoksilla ei ole hyvä idea, mutta annan Matin olla mukana. Hän näyttää kärsivältä ja kulkee perässäni. Jos ehdottaisin hänelle, että menisi joksikin aikaa omia teitään, hän ei pitäisi siitä.

Kun olimme ensimmäisellä ulkomaanmatkallamme niinkin eksoottisessa paikassa kuin Kööpenhamina, Matti seurasi minua salaa sen jälkeen, kun olimme tehneet treffit kaupungille.

– Mä seurasin sua tänään, hän tunnusti illalla lasillisten äärellä.

– Seurasit?

– Niin. Mä kuljin sun perässä ja tarkkailin sua, miten

sä pysähtelit näyteikkunoitten eteen ja miten sä kuljelit yksinäs. Se oli tosi kiinnostavaa.

En osannut sanoa siihen mitään. Minua sekä imarteli että kammotti.

Kauppakierroksen jälkeen käymme arkeologisessa museossa. Siellä on näytteillä tulivuorenpurkauksessa tuhoutuneen pronssikautisen Akrotirin kaupungista löytyneitä esineitä.

Näemme haalistuneita freskoja, veistoksia, ruukkuja ja erilaista käyttötavaraa. Yhdessä salissa on savesta tehty kylpyamme. En koske yhteenkään esineeseen. Nehän voisivat alkaa puhua kielillä.

Lounasravintolan haeskelu kestää. Lopulta vastaan tulee yksi, joka näyttää houkuttelevalta. Ravintolan seinään on maalattu valtava sininen mustekala.

– Mennään tohon, minä sanon.

– Vaikuttaa turistiryhältä.

– Me ollaan turisteja.

– Okei sitten.

Matti on hiljainen. Hän syö haluttoman näköisenä kreikkalaista salaattiaan, erottelee paprikoita lautasen reunalle.

– Mitä mietit?

Onko sun tuhkalles löytyny uus osoite?

– Mä ajattelen Aleksanteri Suurta.

– Mitä siitä?

– Sitä että Aleksanteri Suuri oli kolkytkolmevuotias

kun se kuoli ja oli vallottanu puoli maailmaa. Kävi Intiassa asti. Mun aika on ollu ja menny. Mä olen jo nelkytkolmevuotias.

– Mä oon luullu että sulla ei oo kunnianhimoa. Sähän haluat majakanvartijaksi.

Matti katsoo minua kiinteästi.

– Vittuiletko sä mulle?

– En tietenkään. Miksi mä sulle vittuilisin?

– Kyllä mä tiedän että mä olen huono aviomies, Matti sanoo äkkiä.

– Jos sä kerran tiedät sen niin mitä sä ajattelit tehdä sille asialle?

Hän huokaa raskaasti. Tuolla tavalla huokaa sota-ajan perheenäiti, jonka sokerikupongit ovat loppu.

– Ei oo voimia mihinkään.

– Ikävä kuulla kulta.

Matti työntää lautasensa syrjään ja juo loput mineeraalivedestään.

Kuvitteleeko hän, että tämä riittää? Että jos tunnustaa olevansa huono aviomies, voi kaikessa rauhassa jatkaa samaa olemista? Kyllä hän kuvittelee.

Ruoan jälkeen juomme espressot näköalakahvilassa. Ikkunasta aukeaa taas hengästyttävän kaunis maisema.

– Anna kamera, mä haluan ottaa kuvan, minä sanon.

Matti ojentaa minulle vastahakoisesti kameran. Minun valokuvissani on hänen mielestään aina joku vika. Perspektiivi puuttuu. Kuva otettu liian läheltä. Valotus-

virhe. Kokonaan väärä ihminen kameran takana. Siitä huolimatta alan sommitella kuvaa. Matti seuraa jokaista liikettäni haukan silmillä.

– Ei se onnistu, hän toteaa jo ennen kuin olen painanut näppäintä. – Täällä on liian hämärää.

– Olkoon onnistumatta. Mä haluan silti ottaa tän kuvan. Sitä paitsi tässä on automaattisalama.

– Ei se auta.

– Totta kai se auttaa! Sitä vartenhan salama on keksitty että sillä voi ottaa kuvia hämärässä! Ja muuten, ootsä varma että sä ymmärrät kameroista yhtään sen enempiä kun minäkään? Sä oot matematiikan opettaja, ei sulla ole tähän koulutusta.

– Mennään ulos ottamaan se kuva, Matti ehdottaa.

– Mehän maksettiin jo nää kahvit.

Terassilla tuulee. Tuuli on lämmin ja pehmeä, mutta sotkee hiukset hattaraksi.

Alan taas valmistautua kuvan ottamiseen. Kunpa Matti malttaisi olla nyt hiljaa! Mutta ei hän malta.

– Valokuvan pääkohteen pitää olla keskiössä, hän opettaa.

– Minkä helvetin pääkohteen? Mä haluan kuvata ton merimaiseman kokonaisuudessaan. En mä tartte mitään pääkohdetta.

– Onhan siellä tuo purjevene. Ota se keskiöön.

– En ota.

– Anna mä katon että sulla on kaikki säädöt oikein.

Hän ottaa kameran minulta ja alkaa näpertää sitä. Ja nostaa sen sitten tähtäysasentoon aikomuksenaan kuvata maisema itse.

– Kamera tänne! minä sähähdän.

– Miksi?

– Koska mä haluan ottaa kuvan!

– Et sä saa sitä kuitenkaan onnistumaan.

– Mitä vittua siitä? Se on meidän yhteinen kamera! Mulla on oikeus siihen kans!

Yritän repäistä kameraa hänen kädestään. Hän suojelee sitä nostamalla sen korkealle päänsä yläpuolelle. Käännyin muihin asiakkaisiin päin.

– Mun mies ei anna mun ottaa valokuvaa tästä ihanaasta maisemasta meidän yhteisellä kameralla, kuulitko nyt kaikki!

Matti lähtee harppomaan raivostuneena pois terassilta. Kipitän hänen perässään ja jatkan huutamista.

– Kamera tänne! Mulla on oikeus! Ottaa epäonnistunut valokuva! Meidän yhteisellä kameralla!

Onnistun sieppaamaan häneltä kameran ja alan räpsiä umpimähkään kuvia mistä sattuu. Otan kuvan hänen kivettyneestä naamastaan. Otan kuvan hänen sandaaleistaan. Taivaasta. Merestä. Itsestäni.

– Mielipuoli, Matti toteaa.

– Niin olenkin! Käykö kateeksi!

– Sä hajotat sen kameran.

– Eiks näin kallis kamera kestä mitään? Tämähän

piti olla niin saatanan hyvä ja kallis ja edistyksellinen!
Mikäs kamera se semmonen on jolla ei voi kuvia ottaa?

– Älä huuda, ihmiset kattoo.

Hänen leukaperänsä kiristyyvät. Voin melkein nähdä takahampaitten puristuvan yhteen.

– Kattokoot!

Räppään kuvan pulleasta saksalaistädistä, joka tiiraa meitä aurinkohattunsa alta.

Matti kiskaisee kameran kädestäni. Se lipeää hänen otteestaan ja putoaa kadulle.

– Helvetti, hän kiroaa ja kumartaa nostamaan aarretaan. Tekee mieli potkaista häntä perseelle, mutta sen tehdäkseni minun pitäisi kiertää hänen taakseen ja siihen taas ei aika riitä, enkä minä sitä paitsi usko väkivaltaan enkä enää mihinkään muuhunkaan.

Hän painelee katua alaspäin ja häviää yhtäkkiä niin kuin marsilaisten sieppaamana. Minä alan itkeä. Kyyneleet syöksähtävät poskilleni suihkuna. Ihmiset katsovat minua. Mutta minä en välitä. En välitä tippaakaan.

Tunnen suunnatonta raivoa. Miehet ja heidän poistuvat selkensä. Aina he lähtevät kesken kaiken pois, aina he hylkäävät. He eivät vaadi mitään elämältä. Eivät viitsi tehdä muutoksia, eivät ota riskejä, eivät halua mitään mikä veisi liikaa energiaa. Halveksin heitä. Näen heidät pelkkänä roskajoukkona, jota ei voi enää millään takoa yhteiskuntakelpoiseksi. Aina kun pääsen eroon yhdestä, alan haeskella toista.

En piruuttanikaan lähde juoksemaan perään. Menköön perkele.

Ostan lohdukkeeksi lehtikojusta Hello-lehden, jonka kannessa on Davidin kuva.

Tilaan lasillisen viiniä pienessä baarissa, ja juon sitä lehteä selaillen.

Sisäsivulla oleva artikkeli on espanjaksi, joten en ymmärrä siitä mitään, mutta minulle riittävät pelkät kuvat. Hän kävelee valkoiset vaatteet päällään kadulla ja kantaa poikaansa hartioillaan. Viereisellä sivulla hän mainostaa omaa partavettään "Intimately Beckham". Ostin sitä Matille joululahjaksi. David katsoo minua kuvasta suoraan silmiin härskit mielessään. Ja roikkuuhan siinä kaulassa Victoriakin, se pottunokkainen anorektikko, joka tunkee itsensä joka paikkaan. Olen todella iloinen siitä, että David löysi Rebekka Loosin. Hän on tosi mies eikä hänelle yksi nainen riitä.

Matillakin oli joskus intohimoja. Minun lisäkseni muunmuassa sukeltaminen. Hän kuului urheilusukeltajien seuraankin. Pakotin hänet luopumaan siitä, kun olin raskaana. En halunnut ottaa sitä riskiä, että jään yksinhuoltajaksi. Nyt sekin kaduttaa.

Emme me naisetkaan mitään viattomia ole. Meille annetaan eteen sekalainen porukka miehiksi syntyneitä olentoja. Ja mitä me teemme heille? Kastroidemme heidät painostamalla villasukkia jalkaan ja puristamalla monivitamiineja. Pakotamme heidät myymään mootto-

ripyöränsä, lopettamaan sukeltamisen ja vuorikiipeilyn ja kaikenlaisen vauhkoamisen. Teemme ihan itse heistä lapsiamme voidaksemme hallita heitä. Minähän Matille sen kirokun nalleasunkin ostin.

Otan keskusaukiolta taksin ja annan kuskille hotellin osoitteen. Matti ei ole huoneistossa. Katson terassilta alasalueelle ja näen hänet heti. Hän makaa keskellä uima-allasta, kelluu vedessä kädet levällään kuin ristiinnaulittu.

16.

Olen juuri vaipumassa uneen, kun Matti tulee makuuhuoneeseen. Hän laskeutuu viereeni alastomana, tunnen klooriveden tuoksun hänen ihollaan. Hän laskee auringon lämmittämän kätensä selkäni päälle ja silitää.

– Anteeksi että mä lähdin ilman sua, hän sanoo hiljaa.

– Anteeksi että mä järjestin sellasen kohtauksen, minä vastaan.

– Ei ku se kaikki oli mun vika. Mä tiedän että mä osaan olla ärsyttävä sen kameran kanssa.

– Menikö se rikki?

– Ei menny. Se on niin laadukas kamera että se kestää raivohullujen akkojen paiskomista. Kun mä ostin sen niin mä kysyin myyjältä että kestääkö nimenomaan just sitä ja se lupas mulle.

Suutelen häntä. Hänen huulensa ovat yhtä lämpimät kuin kädetkin.

Hän koskettaa vatsaani. Koko vartaloni värähtää kosketuksen alla. Painan käteni hänen kalulleen. Se on kova ja sykkivä. Nousen hänen päälleen ja otan sen sisääni. Liikun hitaasti niin kuin pelkäisin hänen rasahtavan rikki yhdestäkin liian rajusta työnnöstä. Olemme hiljaa. Äänessä ovat ainoastaan linnut ulkona, ja nekin kuulostavat varovaisilta. Ajattelevat ehkä, että ihmisille on annettava työrauha. Laukeamme melkein peräkkäin, minä ensin ja Matti sitten. Huudan kovaa ja korkealta. Hän äännähtää tukahtuneesti. Painaudun hänen rintaansa vasten. Se ei ole hikinen vaan yllättävän kylmä. Minun niskani tuntuu sen sijaan kostealta.

Onnistuin kuin onnistuinkin iskemään hänet. Minkähän takia minulla ei ole yhtään voitokas olo? Tajuan vain tuntevani uskomattoman syvää väsymystä.

– Mä rakastan sua, sanon.

– Ihanaa, hän vastaa.

Sano se. Kiitos samoin. Niin minäkin sinua. Helvetisti.

Haluan laueta uudelleen kun kerran pääsin vauhtiin. Minulla on ikävä tapa ruveta ahnehtimaan orgasmeja; usein ajattelen jo seuraavaa kun vielä hötkeylen edellisen kourissa. Ja tämän surun haluan ravistella siinä samalla helvettiin.

Matti pitää kiinni hiuksistani. Masturboin silmät kiinni. Haluan äkkiä, että hän puhuisi minulle törkeyksiä. Joskus alkuaikoina hän sanoi minua joskus kiihkoissaan ihanaksi luntuksi ja kiimaiseksi pikku nartuksi. Minä

nautin siitä suunnattomasti; kieltenopettajat ovat verbaalisia ihmisiä.

– Puhu mulle rivoja, minä pyydän.

– Ei se noin mene.

Hänen äänensä yrittää tavoitella lempeää sävyä eikä onnistu.

– Kokeile.

Liikuttelen lantiotani patjaa vasten yhä kiivaammin.

– En.

– Oot sä sen ennenki tehny.

– Niin niin. Lopeta.

Annan periksi. Alistun tähän hiljaisuuteen. Hänen käntensä hiuksissani riittää. Kun alan tulla, hänen otteensa kovenee.

– Suutele mua, minä vingahdan.

Hän tekee niin. Suudelma on hellä ja keveä, mutta tukahduttaa silti huutoni. Avaan silmäni ja katson seinällä roikkuvaa Mariaa ja Jeesus-lastaa. He eivät katso takaisin.

Matti jää sänkyyn, kun menen hakemaan jääkaapista mehua. Huomaan, että kissa on taas tullut. Se on asetunut muina kissoina lepäilemään keskelle ruokapöytää. Silitän sitä pitkin vedoin. Olen imarreltu. Minä kelpaan! Kaikista maailman hotelliasukkaista se valitsi juuri minut. Kumarrun hieromaan nenääni kissan nenää vasten. Sen sisuksista kuuluu kumeaa kehräystä. Turkista hypähtää kirppu suoraan minun rintojeni väliin. Nippaan sen pois.

Matin nukkuessa katan meille viinipullon ja lasit terrassin pöydälle. Siivutan juustoa ja rakennan suolakekseistä korkean tornin lautaselle.

Kun istumme terassilla, hotellinjohtaja tulee jututtamaan meitä. Hän esittelee itsensä Nikoksi. Tarjoamme hänelle lasillisen. Keskustelemme Santorinin säistä.

Tammikuussa on kuulemma joskus päivisin niin lämmintä että pärjää pelkällä t-paidalla. Talvisin kylä hiljenee täysin; vain yksi ravintola on auki paikallisia varten, muut sulkevat ovensa.

– Kesällä kaikki muuttuu, Niko toteaa. – Silloin tulet te.

Hän pyytää meitä odottamaan hetken ja palaa sitten takaisin pullo valkoviiniä mukanaan. – Tämä on meidän omalta viinitilaltamme, hän selittää. – Santorinin paras ta viiniä.

Kiittelemme vuolaasti ja jäämme kahden. Yhtäkkiä ei olekaan mitään sanottavaa. Tai on, mutta sellaista, mitä ei kannata sanoa. Paskan puhumisen ajatus taas uuvuttaa.

Päätän aloittaa keskustelun toverillisessa hengessä. Yritän tavoitella koulukuraattorin suostuttelevaa, mitään vaatimatonta sävyä.

– Mikset sä voi tehdä mulle niitä asioita joista mä tykkään? minä kysyn. – Ahdistaaako ne sua?

Matti pyörittelee Nikon tuomaa viinipulloa kädessään ja on tutkivinaan sen etikettiä.

– Ei, hän vastaa sitten.

– Rasittaako ne sua?

– Ehkä vähän. Kun ei musta aina tunnu siltä.

– Ei susta tartte tuntua siltä. Eikse riitä että musta tuntuu? Mikset sä voi tehdä sitä vaan mun takia?

Olen edelleen ystävällinen. Sanat ovat vähällä karata toistensa päälle koska alan kiihtyä, mutta saan pidettyä puheen rytmin suhteellisen levollisena.

– Ei muna saa seisomaan toisen ihmisen takia. Ei se oo mikään... laupeudentyö.

Matti laskee pullon pöydälle ja katsoo minusta pois päin.

– Mä en puhu nyt munasta, mä puhun muista asioista. Niin ku siitä että sä et voi mun mieliksi puhua mulle riivouksia sängyssä vaikka tiedät että mä saan siitä kicksit. Tai jos mä esimerkiksi haluan kertoa sulle jonkun oman unen tai kuvitelman niin sä sanot vaan että ”hyi helvetti”. Eksä ymmärrä että se on luottamuksen osoitus, että mä kerron? Mä teen siinä itsestäni tosi haavoittuvan, ja haavoja mä oon saanukin.

– No pitäskö mun valehdella sulle, näytellä innostunutta?

– Pitäs.

Nyt hän katsoo taas minuun, eikä se katse ole ystävällinen.

– Et sä voi vaatia toiselta ihmiseltä tollasta.

– En mä vaadi, mä pyydän. Ja mitä siihen munaan

tulee niin sä et anna mun edes yrittää auttaa sen asian kanssa. Sä keskeytät ennen kun mä oon edes alottanu, mulla ei ole mitään mahdollisuuksia.

– Meidän tarpeet ei kai oikein kohtaa.

– Lievästi sanottuna.

Hän näyttää äkkiä niin ahdistuneelta, että minua alkaa säällittää. Unohdan aina, että hänet pitäisi avata va-
rovasti kuin käsintehty konvehti; käärepaperi pois niin ettei sen suikaleita pureudu suklaan pintaan, ja ensimmäinen suupala hyvin maltillisesti, pieni näykkäisy vain, ettei tahmea sisus valu leualle. Minua pelottaa ai-
noastaan yksi asia. Entä jos tässä nimenomaisessa kon-
vehdissä ei ole sisusta?

– Rakastatko sä mua? minä kysyn.

– Mä panin sua. Eikse riitä?

– Älä nyt vedä tästä vitsiä.

– Sä sanot aina sen jälkeen että sä rakastat mua, kun mä olen täyttäny niin sanotut seksuaaliset velvollisuu-
teni.

Hänen äänensä on kuiva.

– Sä itse et sano sitä mulle koskaan!

– Mä en oo semmonen.

Minun säälin hetkeni menee ohitse. Tunnen ainoas-
taan raivoa.

– No minkälainen sä olet? Kerro.

– On monia tapoja rakastaa.

Ja se sun tapas on perseestä. Se on näkymätöntä, epä-

määräistä, kelvotonta rakkautta.

– Niin. Kyllä mä tiedän että sä periaatteessa rakastat, mutta olis kiva kuulla se edes kerran vuodessa.

– Kai mä nyt sen oon kerran vuodessa sanonu.

– Et ole. Viimeksi tais olla vuonna kakstuhattaviis.
Välillä musta tuntuu että mä ottaisin homonkin, jos se
vaan olis käsistään kätevä ja osais sanoa ne kolme sanaa
ilman puukkoa kurkulla: mä rakastan sua.

– Älä aina viitti liiotella.

Ehkä hän on oikeassa. Miksi rakkaudentunnustuksiin
pitää saada vastaus? Miksi en voi hyväksyä sitä että ih-
miset osoittavat rakkauttaan ja rakkaudettomuuttaan
eri tavalla?

Matti avaa viinipullon ja kaataa meille tilkat. Viini on
kermaista ja raikasta yhtä aikaa. Kehumme sitä kilpaa.

Myöhemmin puristamme toisiamme lujasti pimeäs-
sä makuuhuoneessa. Matti alkaa näpertää yöpukuni ru-
setille solmittuja olkaimia auki. Hänen velvollisuuden-
tuntoinen yrityksensä masentaa minut. Vaikka tätähän
minä juuri häneltä pyysin, aviollisten velvollisuuksien
täyttämistä. Yrittämistä.

Kun hän on saanut minut riisuttua alasti, hän kääntää
minut vatsalleni ja puristaa vasemmasta pakarasta niin
että se koskee.

– Bitch, hän sanoo veltosti.

Haluaisiin vajota maan alle.

17.

Kolmantena aamuna minun tekee mieli lähteä yksin ulos, olla vähän aikaa rauhassa. Paluu-aika määrittelemätön.

Matti ei tule pitämään siitä. Ei nytkään, vaikka hänen ei tarvitse enää jäädä hoitamaan Sissiä ilman minua.

– Mun pitää ostaa vähän tuliaisia ettei jää viime tippaan, minä selitän jo sängyssä.

– Mitä mä sitten teen? hän kysyy.

– Mistä minä tiedän mitä aikuinen mies tekee, herrajumala!

Matti kääntyy pahastuneena pois päin.

– Mene ottamaan valokuvia, minä pehmennän.

– Hah hah.

Peseydyn ja pukeudun nopeasti. Aivan kuin pelkäisin, että lähdölleni tulee joku este, jos jään viivyttämään.

Matin takertuvaisuus tuntuu hämmäntävältä. Kotona hän on vahvoilla. Täällä hän on hukassa ilman koneitaan. Täällä hän on yksin minun. Liikaa minun.

Kävelen verkkaisesti keskustaan päin. Heti kun pää-

sen tarpeeksi kauas hotellista, on helpompi hengittää. Varastetut hetket ovat aina parhaita.

Pari tummakulmaista poikaa viheltää perääni. Hyvä että tuli laitettua korkokengät, portaista huolimatta. Selkäni kastuu hiestä jo puolimatassa.

Ostan Sissille hopeisen kaulakorun, Mannalle snapsilaseja ja äidille silmänympärysvoidetta erittäin myöhästyneeksi syntymäpäivälahjaksi.

Muistan, että Tommin syntymäpäivät ovat pian. Pitäisi ostaa hänellekin joku tuliainen. Paitsi että Tomi on Mattin kummipoika. Ostakoon itse lahjansa. Helvetistäkö minä tiedän minkälaisista monstereista tai tappopeleistä sen ikäiset pojat tykkäävät.

Entä ne Vapun kylpyhuoneen matot? Edellisellä Kreetan matkallani laukkasin etsimässä Vapulle tietynlaisia pellavaisia pöytäliinoja, joissa piti olla tietynlainen oliiviaiheinen kuvio. En jaksa. En suostu. Minä en ole mikään postimyyntiluettelo.

Alkaa yhtäkkiä raivostuttaa sekin, että olen tullut ostaneeksi Maijalle tuliaisia pilvin pimein, eikä hän ole ostanut minulle koskaan mitään. Tuollainen passiivisuus on ilmeisesti ainoastaan pikkusiskojen oikeus. Ahne hirviö. Minä säästin aina pienenä karkkejani seuraavaan päivään, hän hotkaisi omansa heti ja kiehnäsi sitten perässäni vikisten edes yhtä pientä pastillia. Kerran äiti teki meille eväät bussimatalle mummolaan. Mukana oli voileipiä lisäksi myös suklaata, salmiakkia ja keksejä. Mai-

ja ahmi kaikki eväänsä jo puolen tunnin sisällä bussin lähdöstä. Sen jälkeen hän avasi minun eväspussini.

– Mä vaan katon mitä sulla täällä on, hän sanoi ja oksensi saman tien pussiini kaiken juuri ahmimansa mösön. Silloinkaan en lyönyt enkä huutanut, nieleskelin vain itkua ja yritin hengittää mahdollisimman syvään.

Luen kahvilassa kirjaa ja juon myrkyin makuista kreikkalaista kahvia. Käyn kirkossa. Sytytän tuohuksen oven suussa olevalle pöydälle.

Ajattelen Mattia. Toivon, että hän voi hyvin. Heti kun olen erossa hänestä, ajattelen hänestä hyviä asioita.

Mitä minä hänessä rakastan? Jotain, joka oli? Kai paanko häntä itseään vai jotain itselleni? Vai onko hän pelkkä miehenmuotoinen lelu, jonka kanssa yritän masturboida?

Kun haen huoneiston avaimen vastaanotosta, huomaan että tiskin takana on pieni Internet-huone. Hetken mielijohteesta kurkistan sinne. Ja löydän Matin.

Se saatana pelaa nettipeliä. Eteenpäin nojautuneena, vimmatusti keskittyen, kieltä suussaan pyöritellen niin kuin joku helvetin vajukki.

– Päivää, minä sanon todella kovalla äänellä.

Hän nostaa katseensa minuun.

– Ei tarte säikytellä.

Hän ei näytä vähääkään säikähtäneeltä, ainoastaan ärtyneeltä.

– Olis pitäny arvata, minä hymähdän.

– Niin mitä?

– Kulta sä oot nettiriippuvainen.

– Sulla ei itellä ole mitään harrastuksia, se sua ottaa päähän.

– Onhan mulla lukeminen ja pilates.

– Joo!

Hän on oikeassa. Mitä se minulle kuuluu, mitä hän vapaa-ajallaan tekee?

Juurihan minä sanoin ennen lähtöäni, että keksisi itselleen tekemistä. Ja hän keksi. Netin.

– En mä pelkästään pelaa, mä myös kommunikoin ihmisten kanssa, Matti selittää.

Niin, sen interaktiivisen paskakin. En sano mitään.

– Mä pystyn ilmaisemaan itseäni paremmin kun mä meilaan, Matti lisää.

– Mikset sä meilaa mulle siitä mitä sä ajattelet ja tunnet, jos sä kerran pystyt ilmaisemaan paremmin itseäs niin?

Hän sulkee koneen ja kierähtää tuolillaan minuun päin.

– Mä kirjotan niille englanniksi. En mä osaa ilmaista itseäni yhtä hyvin suomeksi.

– No kirjota mulle sitte englanniksi. Kirjota vaikka esperantoksi, mä opettelen minkä tahansa kielen että mä saisin tietää mitä sun päässä liikkuu.

– Se nyt olis ihan naurettavaa.

– Okei. Unohda.

Kun kiipeämme portaita pitkin huoneistoomme, kisanani tulee minua vastaan. Pysähdyn silittämään sitä niskasta. Se puskee kuonoaan minun jalkaani vasten ja jatkaa matkaansa.

– Sit ku sulle tulee syyhy niin tiedät kuka sen on taruttanu, Matti sanoo.

– Ei mulle mitään syyhyä tule. Kaikille olennoille pitää antaa mahdollisuus eikä pelätä aina pahinta!

Esittelen Matille ostokseni ja käyn uimassa. Sen jälkeen vetäydymme päivälevolle. Olkapääni ovat aurin-gosta arat, hellemekon olkaimien jäljet erottuvat selvästi ihosta.

Lepäämme sylikkäin ja keskustelemme leppoisasti Sissistä. Matti vaistoa selvästi, etten ole oikeissa koskea hänen pyhimpäänsä, ja antaa vartalonsa rentoutua.

Tämä riittää hänelle. Tämä yhteinen yritys, joka sii-voaa, tekee ruokaa ja kasvattaa lasta. Vapaa-ajalla hän haluaa pelata ja olla rauhassa. Se saa siis luvan riittää myös minulle. Jos annan periksi, ehkä tapahtuu jotain hyvää?

Unessa menen sänkyyn vanhan luokkatoverini Iston kanssa. Olen kiimainen ja erittäin hyökkäävä, ja niin on hänkin. Hän riisuu vaatteensa pois ja heittäytyy selälleen sängyn päälle. Juuri kun olen koskettamassa häntä, hänen jäsenensä muuttuvat omituisen läpikuultaviksi. Kalu on punertava ja siinä risteilee verisuonia, ja näyttää siltä niin kuin sen sisällä olisi vettä tai ilmaa, iho on

pelkkä kelmumainen peite sen ympärillä. En pysty koskemaan sitä, vaikka Isto painaa minua niskasta alas ja selvästi haluaa minun tekevän juuri niin. Suljen silmäni ja yritän ottaa sen käteen; se luiskahtaa otteestani yhä uudestaan pois, kuin veteen takaisin pyristelevä kala. Lopulta nousen ja pakenen. Unissa ovet on usein lukittu pakenijan edessä. Tämä ovi on auki.

18.

Hääpäivämme aamuna herään tavallista aikaisemmin. Käyn uimassa alasti. Tähän aikaan aamusta ei liiku vielä ketään ja vaikka liikkuisikin, en välittäisi. Minulla ei ole mitään salattavaa.

Uinnin jälkeen kietoudun pyyhkeeseen ja makaan aurinkotuolissa silmät kiinni. Patjoja ei ole vielä laitettu paikoilleen, kova puu tuntuu hyvältä selkää vasten. Jostain kuuluu heinäsiirkojen säksätys.

Tasan neljätoista vuotta sitten meidät vihittiin. Hääyön vietimme Haikon kartanossa. Siellä odotti jäissä puolikas pullo Keltaista leskeä. Istuimme vuoteen laidalle juomaan sitä.

– Sä oot mun vaimo, Matti totesi ihmetys äänessään.

– Niin! Me ollaan naimisissa! minä huusin ja aloimme nauraa ääneen. Oivallus täytti meidät valolla, ikään kuin olisimme äkkiä tajunneet tehneemme jotain törkeää ja ehdottomasti kiellettyä. Ja sitä hillittömyyttä oli ollut todistamassa suuri joukko ihmisiä.

Häämatkan teimme Ischialle. Lojuimme hotellin läm-

pimissä mineraalivesissä kuin tajuttomat merilehmät. Se oli niin ihanaa, että unohdin välillä olevani olemassa. Minun piti pitää uimalakkia kuten kaikkien naisten, mutta otin sen pois aina kun hotellityöntekijät käänsivät selkensä. En halunnut näyttää Matin silmissä munakuppilta. Aamiaisella tarjottiin tahmeita donitseja. Takorautaparvekkeet näyttivät notkuvan kukkien painosta. Iltasin kävelimme Ischia Ponteen syömään. Ränsistyneet talot oli rakennettu melkein vesirajaan kiinni. Rannasta lähti silta valaistulle linnakkeelle, jossa emme koskaan käyneet. – Sitten seuraavalla kerralla, päätimme.

Seuraavaa kertaa ei tullut. Emme uskaltaneet enää koskaan mennä samaan paikkaan.

Oli jo alkusyksy, ja sateet yllättivät vähän väliä. Tuntui mukavalta pitää sadetta ravintolassa, takkatulen ääressä ja syödä valtavia pastalautasellisia. Olimme usein ainoat turistit ja viimeiset asiakkaat. Jos sade ei hellittänyt, juoksimme kilometrin matkan hotelliin käsi kädessä ja heittäydyimme vaatteet likomärkinä vuoteeseen.

Tuo kaikki on kadonnut jonnekin. Mutta minä en aio antaa periksi. Parisuhteen saa toimimaan tarmolla. Jos vain kylmästi päättää rakastaa, ja päättää rakastaa vain sitä yhtä, niin sitten rakastaa. Pitää päättää rakastua aina uudelleen siihen samaan mieheen. Vaikka Brad Pitt yrittää tunkea mukaan fantasioihin, hänet on tönittävä pois ja vaihdettava tilalle yhä uudelleen oman ukon ruho.

Kun on kyse rakkaudesta, täytyy tunteet unohtaa tykänään.

Kerron Matille, että minulla on asioita kaupungilla. Tällä kertaa hän ei kysele omista tekemisistään vaan antaa minun suosiolla mennä.

– Olikse Déjà vu? Se alusvaatemerkki josta sä tykkäät?

Matti kysyy kun olen astumassa ovesta ulos.

– Ei kun Lejaby, kulta. Eikä sun tarte mulle mitään ostaa.

Ostat ostat, totta helvetissä ostat!

– Nähdään parin tunnin päästä kulta.

Arvostan tuota elettä. Tiedän, ettei hän hanki minulle ainakaan alusvaatteita lahjaksi, tuskin muistaa edes koikoani enää.

Minä ostan Matille rasiällisen laadukkaita sikareita. Itselleni ostan punaisen pitsikorsetin. Se on erittäin luntahtava. Juuri sopiva häöpäivän huipennukseksi. Niin kliseinen, ettei sitä voisi homokaan vastustaa.

Minä nimittäin haluan tänään seksiä. Ajatus häöpäivästä ilman seksiä masentaa minut. Jos sitä ei tule, en jaksa enää yrittää mitään. Jos sitä tulee, annan Matin olla loppuloman rauhassa.

Pitäisikö minun varoittaa häntä? Esittää asiani sivistyneesti ja jättää hänen harkintaansa, nimenomaan painostamatta lainkaan? En osaa päättää. Ehkä jätän kaiken herran haltuun, vedän niin kovat kännit ettei enää pelota ja annan palaa? Ehkä menen pöydän alle ja otan hä-

neltä suihin, vähintäänkin kopeloin. Ehkä sammun ennen kuin ehdin tehdä yhtään mitään, ja nukun kaikkien pelottavien hetkien yli.

Illalla valmistaudumme huolellisesti. Olemme varanneet pöydän kylän parhaasta ravintolasta, joka on tehty vanhaan merikapteenin taloon. Puen päälleni pikku-mustan ja pitkät korallinpunaiset helmet. Hame yltää polvien alapuolelle, mutta paljastaa juuri sopivasti palan reittä.

Matilla on farkut ja valkoinen paita, jonka hihat hän on käärinyt ylös. Tekee mieli kaataa hänet selälleen lattialle ja ottaa väkisin.

Tarjoilijat liikkuvat suittuina ja sulavina ympäri salia. Kristalliset lamput baaritiskin yläpuolella näyttävät aivan korvakoruilta. Meidät viedään nurkkapöytä.

Pöydässä on pellavainen liina ja monihaarainen kyntelikkö. Haarukat ja veitset on kapaloitu tiukasti lautasliinaan.

Tämä on kallis ravintola. Mutta meidän avioliittomme on sen arvoinen.

Dry Martinien aikana Matti ojentaa minulle pullean samettirasian.

– Hyvää häöpäivää kulta.

– Ei olis tarttenu, huudahdan ja sieppaan rasian käsiini.

Avaan sen. Samppanjanvärisen silkin keskellä kimaltelevat timanttikorvakorut. Kyyneleen muotoiset,

ylelliset, ihanat. Ja minulla on hänelle rasiallinen sikareita.

Toisaalta, kuka näkee tämän touhun eteen enemmän vaivaa? Kuka yrittää saada tämän viritelmän vaikuttamaan avioliitolta?

– Kiitos, sanon ja tartun Mattia kädestä. – Nämä on tosi kauniit. Sulla on hyvä maku.

– Niin on, hän vastaa ja sipaisee poskeani. Kiinnitän korut korvalehtiini. Ne eivät sovi ollenkaan helmikaulanauhan kanssa, mutta en välitä. Kun saa kalliit korut lahjaksi, ne on pantava heti omalle paikalleen. Katson tasukepelistä, miten ne hohtavat kynttilän valossa.

– Ja mulla on sulle vaan sikareita, minä sanon ja yrittän näyttää bambilta.

– Ajatus on tärkein, kulta, Matti vastaa.

– Mitä halvempi ajatus, sitä arvokkaampi, minä sanon ja lasken sikarirasian hänen eteensä pöydälle.

Kun ruokamme tulevat, alan valmistautua missiooni. Nyt en käy kiinni kuin terrieri, senkään takia että olemme julkisella paikalla. Ilmaisen itseäni verbaalisesti. En anteeksi pyydellen, pehmentäen, jo valmiiksi tappion maku kielellä, vaan otan ilon kautta.

– Mä haluan tänään seksiä.

Katson Mattia julkeasti silmiin ja hymyilen. Aidot timanttikorvakorut antavat kummasti itsevarmuutta. Nainen, joka niitä kantaa ei ole mikään turha täti.

Hän kohottaa yllättyneenä katseensa häränpihvis-tään.

– Aha?

– Niin.

– Sinä se menet aina suoraan asiaan.

Sinä taas et mene mihinkään.

Minä hymyilen yhä. Matti ei hymyile.

– Syödään nyt. Onko sun ruoka hyvää?

Tajuan, että en ole maistanut sitä. Leikkaan tonnikalasta palasen ja syön. Se on juuri sopivasti paistettua. Yleensä annamme toisillemme heti haarukallisen omista annoksistamme, mutta nyt se jotenkin jäi.

– On ihan hyvää, minä sanon. – Mut siitä huolimatta mut pitää hoidella tänään. Ja sut myös.

Matti huokaa raskaasti.

– Mä luulin että sä olisit kerrankin onnellinen.

– Mähän olen! Mut täytyyhän mun korvata tää ruoka ja nää timantit jotenkin. Miten ois poskeen otto?

Sinänsä ajatus ylläpidetystä naisesta on kiihottava, mutta tämä äänensävy ja tämä ilme eivät oikein istu minulle. Tai ehkä minulle, mutta eivät meille.

– Nyt piti juhlia meidän hääpäivää, Matti sanoo varoittavasti. Jumalauta, kuvitteliko hän voivansa ostaa itsensä vapaaksi noilla timanttikorvakoruilla?

– Mehän juhliitaan, minä vakuuttelen. – Mä ajattelin että just siksi vois olla jotain.

– Joo.

– Mä ajattelin vaan varottaa ettei tule sitte hotellissa kohtausta siitä että sä torjut mut.

– No nyt meni ainakin kaikki filis.

Perkeleen matalalibidoinen möykky. Tukkoisena syntynyt tati.

– Sori. Meni muuten ruokahalukin.

Siirrän lautaseni syrjään. Kurkku tuntuu paksulta. Miten me olemme taas tässä?

Matti katselee kulmiensa alta muihin pöytiin.

– Mitä sä vilkuilet, luuletsä että ihmiset on kiinnostuneita siitä mitä me puhutaan? minä kysyn matalalla äänellä. – Eihän ne edes ymmärrä suomea.

– Mä katon vaan mitä ne syö.

– Voi helvetin helvetti.

Matti yrittää möyhentää lihaa suussaan. Hänen on selvästi vaikea niellä.

– Ei puhuta täällä, ole kiltti.

– Missään ei voi sun mielestä puhua. Kotona on lapsi ja kapakoissa aikuisia. Mikään ei ole koskaan hyvä paikka!

– Sä oot tollanen jyrä, ei sun kanssa voi puhua. Sä oot verbaalisesti niin ylivoimainen.

– Niinhän kaikki naiset on.

– Sä yrität saada ajettua mut nurkkaan. Usko nyt että mä en paljasta sulle enkä kenellekään muulle koskaan kaikkea itsestäni. Sä itse olet pervo tossa avoimuudessa, kidutat ihmisiä totuuksillas, selvität silmät suurina kaikille joka ikisen pillun poimun!

Viinini on vähällä mennä väärään kurkkuun. Tuollais-

ta verbaalista pikku nyanssia en olisi häneltä odottanut. Ilahduttaa. Vituttaa. Itkettää.

– Et sä pärjää tässä elämässä puhumatta, kai sä sen käsität, sanon niin lempeästi kuin pystyn. – Etkä pane mattakaan, et loputtomasti.

– Ole hiljaa, hän sähähtää.

– Enkä ole. Mä en jaksa tätä enää sekuntiakaan. Jos sä et anna mulle tänään niin mä menen myymään itteeni tonne bussiasemalle. Kyllä mä vielä jollekin pelille kelpaan!

Kuvittelenko vain, vai katsovatko ihmiset meitä? En kuvittele. Matti oikaisee solmiotaan.

– Mä olen pahoillani siitä etten mä pysty tukemaan sua tossa sun keski-ian kriisissä.

– En mä halua että sä tuet mua, mä haluan että sä panet mua! Tajuatko sä saatana!

– Turpa kiinni!

– Helvetin pihtari. Sä et pihtaa ainoastaan kullias vaan kaikkea muutakin, ajatuksias, aikaas, sanojas. Vitun salaperäinen oman alueen vartijakapo. Mikä se on olevinaan se sun oma aluees? Mitä ne on ne sun ajatukses joita sä et voi jakaa? Onko niitä ylipäättään olemassa? Tiedätsä mitä? Ihan kohta mua ei enää kiinnosta. Ei sun mulkkus, ei sun pääs sisältö eikä meidän tulevaisuus.

– Sä oot kylmä narttu.

– Sinä se tässä oikee kylmäkalle olet, oikee lukkiutunut pakastearkku. Sitä saa mitä tilaa!

– En mä ole tilannu itseäni, hän vastaa hiljaa.

Sitten hän heittää haarukan ja veitsen pöytään, nousee ylös ja lähtee. Taas.

Voi rakkaani. Joku kerta on se viimeinen. Eräänä päivänä sinä torjut minut viimeisen kerran.

– Matti, huudan hänen peräänsä. Hän ei käänny.

Juon yksin valkoviinipullon loppuun. Syön myös Martin pihvin. Se on hiukan haalentunut, mutta erinomaista lihaa. Muut ruokailijat vilkuilevat minua uteliaina. Yritän istua siitä huolimatta arvokkaasti.

Mietin, miten pelastaa se mitä pelastettavissa on. Tämä ilta taisi tosin olla tässä.

Mitä helvettiä minä yleensäkin teen? Matti ei voi hyvin. Painostanko häntä syömään masennuslääkkeitä? Potenssilääkkeitä. En tiedä. Kun jaksaisi sinnitellä ja elää puolinaista elämää niin kauan kuin Sissi on alaikäinen. Paitsi että minähän voin kuolla ennen kuin Sissi on täytännyt kahdeksantoista.

Maksan meidän laskumme. Se ei ole vähän. Tarjoilija käyttäytyy niin kuin olisi maailman luonnollisin asia, että nainen jätetään kesken illallisen yksin ravintolaan.

Kävelen hämärässä takaisin hotellille. Olen juovuksissa. Pistokkaan korko takertuu kiven väliin ja olen vähällä lentää nenälleni.

Ikkunasta pilkottaa valo. Avaan oven hitaasti niin etten säikäyttäisi häntä.

Matti istuu pöydän ääressä kädet kasvoillaan, täysin masennettuna. Vedän tuolin esiin ja istun häntä vastapäätä.

– Anteeksi jos mä olin sun mielestä hyökkäävä, minä aloitan.

– Kyllä mäki ajattelin että ehkä tänään vois rakastella mutta nyt kun meille tuli riita niin eihän siitä tietenkään mitään tule, Matti vastaa.

Lasken käteni hänen kädelleen.

– Jotkut parit sopii riidan ja rakastelee sitten.

– Sä oot niin aggressiivinen, ei noin aggressiivista naista voi haluta, mulla menee kaikki filikset.

Vedän käteni pois.

– Vai tarkotatsä aktiivista? Näin aktiivista naista ei voi haluta, sitäkö sä tarkotat?

– En mä tiedä enää mitä mä tarkotan. Sä teet mut ihan sekavaksi!

– Mä oon ehkä aggressiivinen siksi että mut pannaan aina odottamaan.

Ääneni kohoo taas. Annan sen kohota.

– Jos sä kerran ajattelit että tänä iltana vois olla jotain niin mikset sä sanonu mulle sitä? Sillon mulle ei olis tullu niin turhautunu olo!

– No en mä voi sellasta mennä lupaamaan koska illalla ei ehkä ookaan semmonen fiilis ja sitte sä syytät mua siitä että mä lupasin enkä pitäny lupaustani.

Melko looginen selitys. Siihen ei ole nyt mitään lisät-

tävää. Olen niin vihainen ja uupunut, että tekisi mieli kirkua, paitsi etten jaksa sitäkään.

– Miks musta tuntuu ettei tää keskustelu ole normaalia? minä kysyn. – Tämän ei pitäis olla näin vaikeeta.

– Niin kai. En tiedä. Musta tuntuu että sä haluat koko ajan.

– Enkä halua. Mä haluan noin kaksi kertaa viikossa, lomilla vähän useammin. Olenko tässäkin asiassa joku vitun tilastollinen mahdottomuus?

– En tiedä.

– Sä et välitä musta tippaakaan!

– Totta kai mä välitän.

– Sillonkin Roopen ja Susan luona, kun mä halusin suudella sua niin sä väistit ja sanoit että sulla on pissahätä!

– Olisko mun pitäny kusta housuun?

– Olis. Se on hyvin pieni hinta toimivasta avioliitosta.

Matti purskahtaa itkuun ja hautaa kasvonsa uudelleen käsien alle.

– Mä en kestä tätä enää, hän nyyhkyttää.

En lähde nyt tähän mukaan.

– Hommaa viagraa, minä sanon.

Sanapari on säälimätön, ilmeeni ja ääneni eivät. Hän nostaa kädet pois kasvoiltaan ja katsoo minua silmät puonaisina.

– Mua ei oo koskaan ennen loukattu tolla tavalla!

– No vähälläpä olet tässä elämässä päässy. Sä oot itse

hokenu vuosikaudet, että sä olet jo vanha mies. Kohtele ittees sitte sen mukasesti. Ala syödä lääkkeitä.

– Kyse ei oo siitä. Mussa ei oo mitään vialla.

– Minussako se vika sitten on?

– Ei.

– No mistä on kyse? Herrajumala, mulla on oikeus tietää!

– En mä tiedä itsekään

– Ota selvää. Tai otetaan yhdessä. Mennään johonkin pariterapiaan.

Matti nousee ylös.

– Ei varmaan mennä, hän sanoo. – Sössöttämään jollekin ulkopuoliselle ihmiselle meidän asioita.

– No haluatko sä että mä hoidan mun seksuaaliset tarpeet muualla?

Tätä minun ei ollut tarkoitus sanoa. Se vain tuli suustani, kepeästi kuin olisin puhunut hapankorpusta.

– En todellakaan, Matti sanoo tiukasti. – Sä oot mun.

– Tee mulla sitten jotain! Sä haluat omistaa mut mutta et tee mulla yhtään mitään!

Hän seisoo siinä keskellä lattiaa ja katsoo minua silmiään räpytellen.

– Mä oon vaan niin loppu.

– Ei sulla ole varaa olla. Sä teet muuten lopun meistä molemmista.

Matti lähtee makuuhuoneeseen. Kun hiivin hetken kuluttua hänen perässään, hän nukkuu jo, kevyesti hen-

gittäen. Hän nukkuu aina nätisti ja melua pitämättä, ei koskaan kuorsaa. Minä en saa unta. Hikoilen ja kääntyilen, etsin oikeaa asentoa enkä löydä. Ehkä se on tämä helle. Tai humala. Liian aikaisin alkaneet kuumat aallot? Se tästä vielä puuttuisi. Riisun nihkeän yöpaidan päältäni ja kietoudun alasti pelkkään lakanaan.

Ajatukset poukkoilevat päässäni. Entä jos vika onkin minussa? Olen liian tarvitseva. Läheisriippuvainen. Haluanko minä ylipäätään häntä vai haluanko vain läheisyyttä? Ja yritän ottaa sitä väkisin käyttämällä hänen kaluaan? Ehkä tämä onkin pakonomaista ja sairasta ja juuri niin hyökkäävää kuin hän sanoo tämän olevan. Ehkä tällä ei ole seksin kanssa mitään tekemistä. Seksi on vain ainoa keino saada häneen kontakti. Tai oli.

Ehkä minä en vietä enää koskaan häöpäivää.

19.

Minulla on vuosisadan krapula. Viimeinen päivä täällä; pitäisi jaksaa pakata ja kursia itsensä kasaan. Otan särky-lääkkeen ison Coca-Cola-lasillisen kanssa. Käyn kylmässä suihkussa ja panen kahvit tippumaan. Kahvin valmistuessa haen kaupasta leipää ja tuoreita hedelmiä.

– Kahvi on valmista, ilmoitan makuuhuoneen ovelta Matille. Hän ei liikahdakaan. Tekee mieli karjaista, mutta sen sijaan menen lähemmäksi ja silitän kevyesti hänen paljasta olkapäätänsä.

– Huomenta kulta. Kahvi on valmista.

Matti äännähtää unisesti ja nousee istumaan vuoteessa.

– Huomenta. Paljonko kello on?

– Kohta kymmenen.

Hän painaa äkkiä toisen kätensä silmiensä päälle.

– Mikä on? minä kysyn.

– Ei mikään.

Hän vetää kätensä pois.

– Onko sulla kankkunen? minä kysyn.

– Ei.

– Sä halusit että mä nään ton eleen ja kun mä kysyn sulta että mikä on niin sä vastaat että ei ”mikään”. Mitä peliä sä oikein pelaat mun kanssa?

– En mä pelaa mitään peliä.

– Pelaathan. Mitä sä haluat? Haluatsä että mä hieron sun niskaa niin tuo ”päünsärky” vai mikä se sitten ikinä onkin lähtee?

– Ei kiitos.

Älä sitten piipitä siinä kun kukkopilli! Nouse ylös ja ole mies! Kävele! Elä! Ole saatana olemassa!

Hän lukee minun ajatukseni ja nousee ylös. Taas kaduttaa. Mutta kohta minä en enää jaksa. Kuinka paljon voi toista ihmistä hoitaa? Kuinka rakastaa sellaista, jolle mikään rakkaus ei riitä?

Viivyttelen kylpyhuoneessa hiuksiani föönaten, ettei tarvitsisi istua liian kauan Matin kanssa kahvipöydässä.

Päätän, että tästä lähtien suhtaudun häneen kuin kiu-kuttelevaan lapseen: en kiinnitä mitään huomiota. En ota vastuuta hänen mielentiloistaan. Elehtiköön niin paljon kuin lystää. Minä en näe enää mitään.

– Mä menen vähän kävelyille, sanon Matille tultuani kylpyhuoneesta.

– Mee vaan. Mä jään pakkaamaan, Matti sanoo.

Minä jätän pakkaamisen iltaan. Pakkaan yleensäkin matkoilta palatessani viime tipassa. Haluan olla ajattele-matta kotiinpaluuta. Nyt minulla on itse asiassa koti-ikä-

vä. Hyvä, että työt alkavat ensi viikolla. Erinomaista, että tämä näytelmä on kohta ohi.

Otan olkalaukkuni ja avaan oven.

– Etkö sä syö mitään? Matti kysyy. Hänen äänensä on huolestunut.

– En mä saa nyt mitään alas. Nähdään myöhemmin.

Hän pitelee kahvikuppiaan kaksin käsin ja yrittää hy-miillä hiukan. Nyökkään hänelle rohkaisevasti.

Ensin pitää hoitaa pois tämä kankkunen. Tilaan kyl-män Mythos-oluen ja Jägerin pääkadun pianobaarissa. Hengitän syvään kuin synnytysohjelmassani. Pakko jaksaa vielä tämä päivä. Pakko jaksaa olla hellä ja huu-tamatta. Muuten se tunne, että tämä loma meni pilalle, muuttuu tosiasiksi. Sellaista en halua ajatella lentoko-neessa.

Viimeinen kävelyretki kapeilla kujilla. Meri säkenöi niin, että silmiin koskee. Pääkadun tornikellon viisarit näyttävät edelleen varttia vaille kahtatoista.

Vastaani kävelee nuori turistipariskunta röyhelöisiä vauvanvaunuja työntäen. He näyttävät nuorilta ja levol-lisilta. Muistan, kuinka kerroimme joskus Sissille, mistä hän on tullut tähän maailmaan.

– Me ollaan tehty sut, me sanoimme.

Hän raivostui yhtäkkiä ja polki pulleaa jalkaansa lat-tiaan.

– Joo mutta ette niin niin kokonaan! hän kirkui.

– Kyllä me ollaan.

– Ettekä ole!

Näen Matin jo kaukaa. Hän istuu katukahvilassa olut edessään ja katselee ohikulkijoita. Otan pari askelta kahvilan suuntaan, mutta sitten pysähdyn. Sitten otan muuttaman askeleen taaksepäin ja piiloudun puun taakse tarkkailemaan häntä.

Jo hänen näkemisensä tuntuu siltä niin kuin päälle ni kiedottaisiin raskas viltti. En saa henkeä. En näe valoa. Kaikki ilo katoaa jonnekin.

Siinä hän istuu kalpeana ja ryppyisenä kuin manke-loimaton lakana. Silmät tiirailevat kiihkeästi taivaalle onnettomuuksia odottaen.

Miksei hän istu selkä suorassa? Ota omaa tilaansa? Tunkeudu ongelmien ytimeen? Koska miehen, jolla on noin huono itsetunto, voi olla vaikeaa tunkeutua mihinkään. Kaikkein vähiten naiseen.

Kuvittelen hänen ilmeensä, kun istahdan häntä vastapäätä. Hän ilahtuu, mutta ei näytä sitä mitenkään silmiinpistävästi. On jo pakannut ajat sitten ja lähtenyt kävelylle, halunnut ehkä törmätä minuun tai keneen tahansa, ettei tarvitsisi olla yksin.

Tajuan äkkiä, että minä en halua mennä tuohon kahvilaan. Minä en halua mennä hänen pöytänsä istumaan. En halua nähdä noita jähmeitä kasvoja, kuulla hänen huokailuaan ja valitustaan, tuntea hänen syyllistävän läsnäolonsa painoa. Vaikka kuinka päättäisin, etten välitä, niin välitän kuitenkin. Peräännyn lisää ja palaan

takaisin samaa tietä, jota tulinkin. Viivyttelen kaupungilla niin kauan, että hän on varmasti palannut takaisin hotelliin.

Illalla menemme lähimpään tavernaan syömään. Matti polttelee sikaria ja kertoo minulle yksityiskohtaisesti eräästä elokuvasta, jota en ole nähnyt enkä tule näkemään. Olen pyytänyt häneltä, ettei hän tekisi minulle tuota, mutta ilmeisesti hänen täytyy saada puhua mistä tahansa, etten vain alkaisi puhua hankalista asioista. Ja johan minä jo eilen puhuin, liikaakin. Puhuminen ei meidän ongelmiamme ratkaise, kahdestaan puhuminen ainakaan.

– Sit lopussa paljastu et se koko tarina oliko tapahtunu sen miehen päässä, Matti intoilee.

– Ai jaa, minä sanon innostunutta teeskennellen. Inhoan elokuvia, joitten lopussa paljastuu, että tapahtumat olivatkin vain jonkun päässä.

Taustamusiikkia väännetään kovemmalle. Bouzokin ääni voimistuu ja tarjoilijat alkavat tanssia ringissä sirtakia. He pitävät toisiaan olkapäiltä kiinni ja nostelevat jalkojaan. Hymyilevät, mölisevät kannustushuutoja. Mukaan tulee muutama asiakaskin, myös pari turistiria. Minä rakastan miehiä, jotka heittäytyvät pelleiksi kaikkien nähden. Erityisesti minua ilahduttavat insinöörit, jotka yhtäkkiä riehaantuvat soittamaan ilmakitaraa.

Matti ei soita ilmakitaraa eikä tanssi kansantansseja.

Ei laula edes suihkussa. Ei esiinny joulupukkina. Ei puhu rakkaudesta eikä harrasta sitä.

Ehkä minun on todellakin lakattava odottamasta häneltä mitään. Ehkä minun on lakattava itkemästä. Toisin sanoen: lakattava rakastamasta. Se on juuri niin yksinkertaista. Jos ei enää jaksaa itkeä miehen takia, ei rakasta.

Palaamme hotellille jo ennen kymmentä. Matti tarttuu minua portaisissa kädestä, ja puristaa kovaa. Vastaan puristukseen. Pakkaan pala kurkussa ja juttelemme kokoloppuillan niitä näitä ystävällisessä hengessä. Ja miksi me emme olisi toisillemme ystävällisiä? Mehän olemme sisar ja veli.

Viimeisen yön nukumme mahdollisimman kaukana toisistamme. Hivuttaudun niin lähelle vuoteen reunaan, että olen vähällä kierähtää lattialle.

Aikaisin aamulla herätyskello soi. Aurinko on juuri nousemaisillaan. Käymme vuorotellen suihkussa, puemme hiljaisina ja lähdemme huoneistosta. Minä kannan itse oman matkalaukkuni.

Kissani istuu terassilla liikkumattomana. Meneä sitä kohti silittäökseni sen turkkia vielä kerran. Haluan hyvästellä. Kun olen melkein sen luona, se kääntyy ja lähtee juoksemaan pois.

20.

Aikuis- ja työpaikkakoulutusyksikössä on kesäaikaan hiljaista. Vain pari kurssia käynnistyy tänään. Opetan saksan lisäksi myös englantia. Saksa ei ole enää oikein muodissa. Espanja, portugali ja kiina jyräävät sen. Tänään alkava kurssini on saksan "elvytyskurssi". Tunnit ovat päivisin, mikä ilahduttaa minua. Toisaalta illoista maksettaisiin enemmän.

Oppilaat valuvat luokkaan. He ovat kaikki keski-ikäisiä, vain yksi nainen näyttää kolmekymppiseltä. Istun pitkän pöydän ääreen heidän keskelleen. Aikuiskoulutuksessa ei tarvita auktoriteettia korostavia asetelmia. Tarkoitus on letkeyttää ilmapiiriä, jotta kaikki uskaltaisivat avata suunsa. Rentoa jutustelua, kahvittelutunnelmaa kavereitten kesken. Se vain toteutetaan väärällä kielellä.

– Guten Tag, minä toivotan reippaasti. – Herzlich willkommen, Deutsch zu studieren.

Joukko mumisee oman guten taginsa häpeillen.

– Ich heiße Heli Valkonen. Nyt aluksi ajattelin, että

esittelette itsenne ja kerrotte, miksi olette tällä kurssilla. Saa puhua suomea.

Käännyn lähimpänä istuvaan mieheen päin. Hänellä on puolikalju ja neulanterävät delfiinin hampaat.

– Wie heißen Sie, bitte?

– Joo, mä oon Eki ja mä työskentelen kirkon piirissä ja joudun tapaamaan paljon kansainvälisiä ihmisiä, täytyy osata small talkkia myös saksaksi.

– Ach so, minä sanon kannustavasti. – Wenn Sie schon ein bißchen Deutsch sprechen, klingt es gut. Vähäinenkin kielitaito antaa hyvän vaikutelman.

Siirrän katseeni seuraavaan oppilaaseen. Hän on nuorempi, mutta myös hänellä on alkava kalju. Mikä paljaitten pääkallojen näyttely tämä nyt on.

– Mie oon Kapa ja mie oon töissä liimapuutehtaalla, alkava kalju kertoo. – Meillä on ulkomaalaisia asiakkaita ja niitten kanssa pittää joskus istua iltaa. Pomo haluaisi, että mie vähä verestäisin koulusaksaa.

– Sulla on siis pohjat?

– Joo, pohjat on. Lyhyt saksa lukiossa.

– Sä et kuitenkaan halunnu mennä jatkokurssille?

Hänen pienehköt silmänsä suurenevat hetkeksi.

– En, tietenkään, mie en muista mittään!

Nyökkään kannustavasti seuraavalle oppilaalle. Tämä alkaa muistuttaa AA-kerhon kokousta.

– Joo, mä oon Kirsi ja mun sisko menee tänä kesänä naimisiin saksalaisen miehen kanssa ja ne muuttaa

Frankfurtiin. Mä haluaisin jutella sen miehen kans saksaksi. Mä tuun käymään varmaan siellä Frankfurtissaki paljon ja haluaisin osata sielläki vähän kieltä.

Hienoa. Joukossa on siis joku, jota pomo ei ole patistanut opiskelemaan.

Neljäs oppilaista on nimeltään Riitta, hotellityöntekijä, joka haluaa parantaa asiakaspalvelutaitojaan. Vilkaisten oppilaslistaani. Ryhmästä puuttuu yksi. Jarno Lapinniemi. Puuttukoon, minä aloitan silti. Inhoan myöhästelijöitä.

– Gut, minä sanon. – Gehen wir weiter auf Deutsch. Jatketaan sitten saksaksi. Siksihän me täällä olemme.

Koska kyseessä on alkeiskurssi, tulen myöhemmin jakamaan heille kirjat. Kartoitan ensin kurssin tason. Kotehtäviä ei viitsi monikaan tehdä, mutta kirjat on silti jaettava.

Tehtävien jakaminen ärsyttää minua. Joka toinen selettää heti tunnin alussa sen sata syytä siihen, miksi ei ole tehnyt läksyjä. ”En oo ehtiny.” ”Nuorimmaisella on korvatulehdus.” ”Jotenki se jäi.”

– Ensiksi voitaisiin kerrata vähän heikkoja ja vahvoja verbejä, minä sanon.

Oveen koputetaan kovalla kädellä.

– Kommen Sie herein! minä kuulutan.

Ovi aukeaa ja sisään saapastelee laiha vaalea jätkä. Hänellä on mustalaisten nahkatakki ja korvakoru.

– Sori, venähti, hän sanoo ja istuu pyytämättä lähimmälle vapaalle tuolille.

Hänellä on jämäkkä, matala ääni, jossa on aavistus dramaattisuutta. Luontodokumenttien selostajan ääni. Hän välttelee katsomasta minua silmiin ja katsoo jonnekin alemmaksi. Rintoihini.

En esittele hänelle itseäni. Myöhästyjät eivät ansaitse sitä.

– Ach so, sanon viileästi. – Kerro nyt sitten säkin kuka sä olet ja mikä sut tänne kurssille toi?

Hän haroo hetken hiuksiaan.

– Mä oon Jarno ja mä oon elokuvatuottaja. Meidän tuotantoyhtiön nimi on Northern lights. Me yritetään markkinoida meidän uutta leffaa Saksaan koska ne tajuaa suomalaisen leffan päälle enemmän ku skandinaavit. Joten mä haluan vähän panostaa saksan kieleen ku lukioista on kuitenkin jonkun aikaa, mä oon kaksytkäheksan, ja mulla oli siis pitkä saksa. Mut joka tapauksessa uusien yhteistyökumppanien kans ois kiva heittää vähän läppää niitten omalla kielellä. Ja kohta on sitä pait-si Berliinin elokuvafestarit. Sit Tiroliin mä aion mennä kans, siellä tehdään paljon Bollywood-elokuvia. Ja ne puhuu kans saksaa, niin mä käsitin. Siis Tirolissa.

Tekisi mieli sanoa, että kerro sama juttu saksaksi. Siitä hän ei selviäisi.

– Ich verstehe, minä sanon.

– Periaatteessa mä kyllä inhoan Saksaa ja saksalaisia, hän katsoo asiakseen lisätä.

– Niin minäkin, ajattelen.

– Toisaalta saksa on on tunnepitoinen kieli. Se on pornoleffojen kieli.

Katson häntä tyrmistyneenä. Hän tulkitsee sen niin, etten käsittänyt mitä hän tarkoitti.

– Ich komme, ich komme! hän läähättää.

– Gut, minä sanon. Kapa hörähtää nauruun. Naiset tuijottavat jonnekin minun ohitseni. Saatanan häirikkö. Tämä minun elämästäni vielä puuttui.

– Niin, jäätiin niihin heikkoihin ja vahvoihin verbeihin, minä jatkan. Alan kerrata verbien taivutuksia selkeästi ja tehokkaasti. Vain kerran katseeni eksyy Jarno Lappiniemeen. Hän tuijottaa minua hartaan näköisenä kädet ristissä.

Kun palaan kotiin, Matti syö keittiön pöydän ääressä muroja. Tervehdimme vaimeasti.

Hän näyttää niin saatanan tyytyväiseltä narskuttaessaan murojaan, että minulla mustenee yhtäkkiä silmissä. Nappaan tiskipöydältä suolasirottimen, tähtään tarkkaan ja heitän sen keskelle murolautasta. Täysosuma. Maito loiskahtaa hänen kasvoilleen, paidalleen ja housuilleen. Ja lattialle.

Matti kääntää kasvonsa minua kohti ja todella katsoo minua. Se katse tuntuu hyvältä.

– Anteeksi, minä sanon. – Oli tarkoitus.

Matti pyyhkii käsillään maitoa kasvoistaan.

– Voi jumalauta, hän henkäisee. – Oliko tuo nyt järkevää?

– Kyllä.
– Sä olet vittumainen ämmä!
– Etkö sä käsitä että mä näen vaivaa tän avioliiton eteen?

– Paiskomalla mun muroja pitkin seiniä?
– Vaikka niin! Sekin on sentään jotain!

Haen rätin ja alan kuivata maitoa lattialta. Tuo äskeinen ei todellakaan ollut varsinainen esileikki. Se oli type-rää. Silti tunnen nautintoa kun katson miten hän riisuu inhoten märkiä muroisia vaatteitaan pois.

Pian hän seisoo edessäni pelkät boxerit jalassa ja kuivaa päätänsä t-paitaansa.

– Sä näytät niin hyvältä! minä puuskahdan. – Kerta kaikkiaan syötävän ihanalta!

– Sä oot todella hullu, Matti sanoo ja painuu vaate-myytynsä kanssa kodinhoituhuoneeseen.

– Mä en halua menettää sua! kiljun hänen peräänsä maitoinen rätti kädessäni.

– Mä en halua että me erotaan!

Matti tulee takaisin ja katsoo minua melkein lempeästi.

– Tietenkään me ei erota.

– No haetaan sitten apua. Mennään sinne pariterapiaan.

– Ei kiitos. Mä en koe sitä tällä hetkellä mielekkääksi ajatukseksi.

– Hae sitte apua yksin. Sä olet masentunu.

Hän väistelee katsettani.

– Kyllähän sä tiedät että pimee aika saa mut aina alakuloseksi.

– Nyt ei oo pimeetä. Nyt on kesä.

Matin hartiat jähmettyvät.

– Sinä tässä apua tarttet. Sä olet koko ajan onneton.

– Mä pelkään etten mä enää kestä. Mä pelkään että mä rakastun toiseen mieheen.

– Se on sitte loppu heti, hän kuittaa.

– Millä helvetin lihaksilla sä olet noin ehdoton? Jos sä et Matti tee mitään itselles niin mä jätän sut. Mä haen avioeroa.

Hän katsoo minua niin kuin puhuisin säästä. Ei selvästikään usko. Nuo saatanat eivät ikinä usko ennen kuin muuttomiehet kolistelevat sisään. Enkä minä usko itsekään.

– Anteeksi, minä sanon. – En mä tota tarkottanu. Ei pitäis puhua koskaan erosta. Jos siitä puhuu niin se tapahtuu.

21.

Kaikki muut paitsi Jarno Lapinniemi ovat paikalla ajoissa. Miten hän kehtaa myöhästyä jo toisen kerran?

– Guten Tag, es freut mich sehr, sanon ja aloitan tunnin.

Jaan heille monisteet, joissa lukee ”Im Restaurant”. Siin on piirretty erilaisia ruokalajeja ja niitten alle selitykset saksaksi.

– Nyt kuvitellaan, että olemme ravintolassa, sanon reippaasti. – Minä olen tarjoilija, jolta teette tilauksenne tämän ruokalistan mukaan. Kapa? Sind Sie fertig zu bestellen? Was möchten Sie haben?

Kapa tutkii hetken listaa ja nostaa sitten katseensa.

– Ich möhcte die Suppe und der Salat haben.

– Ja. Und etwas zum Trinken?

– Der Kaffee.

– Mit Suppe und Salat?

– Ja. Bitte.

– Danke.

Kun kaikki ovat saaneet tilauksensa tehtyä, siirrym-

me small talkiin. Tämänpäiväisen keskustelun teema ovat mieluisimmat harrastukset.

– Was machen Sie gern, Eki? minä kysyn.

– Fischen, Eki vastaa.

– Können Sie selbst den Fisch für das Essen zubereiten?

– Hä?

– Osaatko tehdä itse ruokaa kalasta?

– Ja.

Katson Kapaa.

– Und was machen Sie gern?

– Ich höre heavy-musik, Kapa töksäyttää.

– ...gern zu, minä täydennän.

Ääntämiseen en puutu vielä tässä vaiheessa. Toistan heidän lauseensa huomaamattomasti oikeana versiona.

Eki pitää pitkiä taukoja sanojen välissä. Taukojen aikana hän inisee. Ilman ininää sana ei johda seuraavaan.

Riitta puhuu saksaa estottoman iloisesti, lausuu sanat tunkien hoota joka väliin niin kuin lappalainen. Kirsi on ujompi, mutta puhuu silti kantavalla äänellä.

Kapa taas sanoo välillä suomeksi joka toisen sanan. Ei se mitään. Rakastan näitä oppilaita, jotka puhuvat vierasta kieltä häpeämättömästi päin helvettiä. Tällaista estottomuutta näkee vain alkeiskurssilla. Miksei hän tule?

– Hat jemand eine Sommerhütte? minä kysyn.

Kaikki nyökkäilevät. Alamme keskustella mökkielämästä.

Kun on kulunut puoli tuntia, Jarno Lapinniemi saapuu paikalle. Tällä kertaa hän ei koputa vaan riuhtaisee oven auki kuin tulisi johonkin helvetin saluunaan, ja saapastelee paikalleen. Tänäpäin hänellä on valkoinen paita, musta solmio ja farkut. Sekoitus boheemiutta ja sovinnaisuutta.

– Entschuldigung, hän mutisee.

En vastaa hänelle. Häiriköitä on parasta olla noteeraamatta ollenkaan.

– Tut mir Leid dass ich zu spät komme, hän lisää.

Vaivaudun nyökkäämään hänelle lyhyesti. En voi sieittää tätä miestä. Hän on juuri tyyppiäni: matala ääni, lyhyt tukka, kuukausipalkka. Ainoastaan tuo korvakoru herättää levottomuutta.

Hänellä ei ole sormusta. Toivon, että hän olisi silti ollut naimisissa. Parikaan kertaa ei olisi pahitteeksi. Mies tajuaa parisuhteen arvon vasta kun on saanut todella turpaansa.

Päätän ottaa asiasta selvää.

– Erzählen Sie bitte etwas von sich selbst! sanon Jarnolle. – Wo haben Sie als Kind gewohnt?

– In Helsinki.

– Lieblingsfach in der Schule?

Hän katsoo minun rintojani.

– Ich verstehe nicht.

– Mikä oli lempiaineesi koulussa?

– Musik. Ich spiele Piano.

Niinpä tietysti. Mies, joka osaa vähänkin soittaa jotain soitinta, on huithapeli.

Minun on saatava tietää lisää.

– Sind Sie verheiratet?

– Nein.

– Haben Sie eine Freundin?

– Nein. Ich habe ein Freund.

– Einen Freund. Ach so.

Valehtelee. Ei hänellä mitään miesystävää ole. Hän on heteroseksuaalin prototyyppi. Tai sitten nykyajan homot ovat innostuneet tisseistä.

– Tarkistetaan vähän tuota sun ääntämistä, minä sanon. – Lue nuu.

Asetan hänen eteensä paperin, jossa lukee mahdollisimman vaikeita lauseita.

Hän aloittaa.

– Mädchen geben der Erde ewige Rätsel, hän takeltelee.

– Rätsel, minä sanon.

– Rätsel, hän toistaa.

– Jatka.

– Der Lehrer erlebt zärtliche Gespräche.

– Erlebt, minä sanon.

– Erlebt, hän toistaa.

– Sulla on lyhyet ja pitkät vokaalit vielä vähän hakuksessa.

– Aha.

– Sprechen Sie Deutsch, bitte.

– Ja.

Tekee mieli jatkaa tätä koko tunnin loppuun, mutta se näyttäisi simputukselta ja olisi toisilta oppilailta pois. Käännyin Kirsiin.

– Haben Sie Hobbys, Kirsi?

– Meine Hobby ist Flamenco, Kirsi vastaa.

– Unsere Zeit ist aus, minä ilmoitan. – Danke, und einen schönen Tag!

Kun muut oppilaat ovat poistuneet, Jarno jää yhä istumaan pöydän ääreen.

– Sori kun mä myöhästyin taas mut mulla oli elokuva-säätiössä yks rahotuspaltsu, hän sanoo.

– Jos sä et oo yli puolta kurssista läsnä, sä et saa läsnäolotodistusta, sanon ja kerään monistepinon laukkuuni.

Hän hymyilee samalla tavalla vinkeästi toinen silmä kiinni kuin Lauri Tähkä.

– Mitä mä sillä tekisin? Ei mua oo kukaan tänne käseny.

Totta.

– Oma on asias. Mulle on ihan sama mihin sä rahojas hakkaat. Et sä tätä kurssia välttämättä tartte. Kyllä sä Reeperbahnilla viinaa ja naisia saat tollakin sössötyksellä.

Hän naurahtaa.

– Sä oot hyvä mimmi. Sulla on predikaatti hallussa.

– Vai niin. Mä toivoisin kuitenkin että sä tulisit ajoissa. Se antas sellasen kuvan että sä kunnioitat meitä muita.

– Mä lupaan. Jos mä vielä myöhästyin niin sä voit lyödä mua karttakepillä sormille.

– Jos toi on sun fantasias niin sulla on aika köyhä mielikuviutus.

– Entä sä?

– Mitä minusta?

– Sind Sie verheiratet?

– Olen mä naimisissa.

Kosketan nopeasti vihkisormuksiani.

– Työstääksua kukaan?

– Nyt mä en ihan ymmärrä.

– Onko sulla rakastaja?

Enää hän ei hymyile; hymystä on jäljellä enää rippeet silmissä.

– Mitä se sulle kuuluu? Lähe käveleen, tää tunti on ohi!

Hän nousee ja lähtee. Kääntyy vielä ovella ja katsoo minua erittäin ystävällisesti.

Kotona löydän Matin suureksi yllätyksekseni koneen äärestä. Hän meilaa jonkun kanssa, tai chattaa tai chittaa tai chöttää, sama asia, samaa autistista soppaa.

– Hei, minä sanon.

– Hei, hän vastaa, viiveellä.

Katson hänen kivettynyttä selkäänsä. Täytyn surusta

ja vihasta. Vaikka minun ei pitänyt välittää, välitän taas.

Hei sinä, joka joskus olit minun paras ystäväni. Minä halveksin sinua. Minä halveksin sinun kyvyttömyyttäsi ilmaista itseäsi, sinun lapsellisuuttasi, laiskuuttasi, pakene mistasi. Sinä et ole enää se, jonka kanssa minä menin naimisiin. Minä syytän sinua rakkaudettomuudesta, vähintäänkin riittämättömästä rakkaudesta.

Syytän sinua siitä, että haluat kaiken ilmaiseksi. Syytän sinua siitä, että et ole niin kuin viisitoista vuotta sitten. Se on pelkästään asennekysymys. Minä syytän sinua siitä, että et edes yritä muuttua. Ja itseäni siitä, että yritän muuttaa sinua. Minä syytän itse rakkautta, joka jätti meidät yksin.

– Mitä sä ajattelet siitä eilisestä murojutusta? minä kysyn.

Hän ei edes käänny. Pitää paussin ennen kuin vastaa.

– En mitään, hän sanoo.

– Eiks tässä nyt olis ihan oikeesti Matti sellanen kohta että meidän pitäis hakea apua? Pantas asiat kuntoon ennen ku Sissi tulee takas Englannista. Putsattas pöytä. Alotettas alusta.

– Sulta tulee taas niin paljon puhetta että mä menen ihan lukkoon.

– Hyvä on. Mä olen hiljaa.

Käänny lähdeäkseni.

– Jos sä et saa mua parannettua puhumalla, sä hylkää mut. Kaiken pitää tapahtua sun tahdissa, Matti sanoo.

Käänny takaisin. Noin sisältörikas lause on suorataan rakkauden osoitus. Tämä muistuttaa etäisesti kommunikaatiota. Tartun tilaisuuteen kuin terrieri.

– Miten niin parannettua? Eihän sussa pitäny olla mitään vialla? Minussahan se kaikki vika on.

– Anna mun olla rauhassa. Mä jään kohta sairauslomalle tai sekoan. Sun läsnäolos tekee mut hulluksi.

– Okei. Mä annan sun olla rauhassa. Mä vaan toivon että sä käsittelisit tätä asiaa jonkun muun kanssa jos et pysty käsittelemään tätä asiaa mun kanssa.

– ”Käsittele tätä asiaa”, hän matkii. – ”Sä et oo käsitelly tätä asiaa ja sun kaikki ongelmat johtuu siitä!” Aina te hoette tota samaa. Ja sitä että ”se on pohjimmiltaan psyykkistä”! Kaikki on teidän ämmien mielestä koko ajan niin psyykkistä! Koko maailma on psyykkinen!

”Psyykkisen” seasta lentää sylkeä päälleni. Pyyhkäisen poskeani.

– Te hyökkäätte meidän kimppuun heti kun me tullaan töistä; korjaa tuo, nosta tuolta ylhäältä tämä, meili ei toimi, kaukosäädin meni rikki, mikset sä vieny taaskaan aamulla roskia, tossa ne on edelleen! Säälimättömiä, ikäviä olentoja. Täydellistä paskasakkaa!

Tuijotan häntä lumoutuneena. Hän puhui taas! Ja noin pitkän lauseen, melkein monologin. Miten helvetin piristävää.

– Kuule, minä sanon. – Keitetäänkö oikein hyvät kahvit?

22.

Kun summeri on soinut, avaan oven jo valmiiksi Mannaa varten.

Hetken päästä hän työntää Ellan vaunut eteiseen. Halaan häntä. Hänen otsassaan on musta läikkä.

– Mitä sulla tossa on? minä kysyn.

Manna vilkaisee peiliin.

– Mun sisäinen pimeys tunkee väkisin esille.

– No joo!

Manna kaivaa taskustaan nenäliinan, joka on melkein yhtä musta kuin otsassa oleva läikkäkin.

– Hiusjuuret on ihan harmaat enkä mä oo ehtiny kampaajalle, hän selittää ja jynssää otsansa puhtaaksi.

– Mä väritin ne ripsivärillä mustiksi. Ei vissiin toimi.

– Ei.

Minusta on helpottavaa nähdä Manna. Saamme olla kahdestaan; Matti on Raunon ja Vapun luona näyttämässä Santorinin valokuvia. Näyttääköhän Matti senkin kuvan, jonka räpsäisin raivopäissäni hänen kengis-

tään? Minä kieltäydyin lähtemästä mukaan, mikä selvästi hämmästytti Mattia.

– Mitä kuuluu? minä kysyn.

– Ihan okei. Mä ostin eilen itelleni synttärilahjaksi uuden hieromasauvan, kiitos vaan muuten sullekin onnitteista.

– Voi hemmetti Manna, anteeksi, tässä on nyt ollu kaikenlaista, mehän tultiin just Kreikastaki. Kyllä se mun almanakassa luki.

– Ei se mitään. Sä voit korvata ton lipsahduksen mulle. Mä haluan haudata mun vanhan hieromasauvan teidän pihaan.

– Ei käy!

– On käytävä. Mä meinasin ekaks heittää sen roskiin mut ensinnäkin se on ongelmajäte ja toiseksi se on palvella mua niin kauan etten mä voi tehdä sellasta sille.

– Manna-rakas. Tää on viimeinen asia jota mä kaipaun just nyt.

Manna ottaa hiukan elämää nähneen hieromasauvansa esille laukustaan ja katselee sitä hellästi.

– Tämä oli täydellinen kumppani. Ei metelöiny liikaa, ei tehny paikkoja araksi, ei koskaan sammunu yhtäkkiä vaan varotti hyvissä ajoin, sillai tiedätsä hienotunteisesti, ääni vaan vähän hiljeni ja tärinä laiskistu mutta se ei pannu kerralla sopimusta irti.

– Joo, kaunis muistopuhe.

– Sen puheen vuoro on sitten tuolla ulkona. Muistak-

sä sen mun edellisen dildon, johon Speedy joutu tunke-
maan talouspaperia kun se rämisi niin hirveesti?

– Erittäin hämärästi. Manna...

Ella parahtaa itkuun. Nostan sen vaunuista ja riisun
myssyn pois. Pieni pää näyttää aivan varhaisperunalta.
Painan pään rintaani vasten ja alan vaistomaisesti hyt-
kyä ylös ja alas.

Olen kuolemankyllästynyt tähän Mannan hieroma-
sauhysteriaan. Kerran hän jäi Istanbulin lentokentällä
metallinpaljastimeen, koska hänellä oli taskussaan dil-
do. En ylipäätään käsitä, mitä hän olisi sillä lentokonees-
sa tehnyt. Kaiken huippu oli se, etteivät miespuoliset len-
tokenttävirikailijat ollenkaan ymmärtäneet, minkälai-
sesta vehkeestä oli kysymys. Kun he kutsuivat naispuoli-
sen kollegansa katsomaan kapistusta, tämä kohotteli tie-
tävän ja erittäin tuomitsevan näköisenä kulmiaan. Dil-
do oltiin vähällä takavarikoida, mutta Manna purskahti
niin sääliittäväan itkuun, että se palautettiin hänelle.

– Mun pihaan ei haudata dildoja, sanon jämäkästi ja
jatkan Ellan hypittämistä.

Manna ottaa esille pitkän läpinäkyvän muovirasian ja
asettelee hieromasauvan siihen. Kansi napsahtaa kiinni.
Siinä se makaa kuin lumikki lasiarkussa.

– Mä haluan että sä tuut mukaan, hän sanoo.

– En varmasti osallistu hieromasauvan hautajaisiin.

– Kyllä osallistut.

– En osallistu.

– Mä haluan jakaa tän hetken nimenomaan sun kans-
sa.

– No jo on imartelevaa.

– Saat Chanelin hohdepuuterin.

– Älä yritä.

– Ja ne punaset Snön helmet.

– Sä oot halpamainen ihminen. Ei toisia voi ostaa.

– Sinut voi.

Kymmenen minuutin kuluttua pihaan on kaivettu
pieni kuoppa. Seisomme sen edessä hetken ennen kuin
Manna laskee dildonsa kuoppaan.

– ”Tule vielä kerran kuin ilta omenapuuhun, ja varista
minusta kaikki tuoksuvat kukat...” Manna aloittaa.

Minä en suostu aukomaan suutani, vaikka osaan sa-
nat. Ella kuuntelee äitinsä laulua hartaana ja katsoo
myös kuoppaan.

– ”Ja niin minä sanon sinulle: hyvästi! Hyvästi vie-
lä kerran, hyvästi sydämeni läpi! Ja niin minä sanon si-
nulle: hyvästi! Hyvästi vielä kerran, hyvästi sydämeni
läpi!”

Toivottavasti naapurit eivät kuule tätä. Vilkaisen ylem-
pien huoneistojen parvekkeille.

– Kiitos kaikesta, Manna sanoo ja lapioi kuopan um-
peen.

Sen jälkeen hän kaivaa taskustaan pienen pussilli-
sen kissankellonsiemeniä ja sirottelee ne haudan päälle,
kouraisee hiukan multaa kanneksi.

– Ei ne ala enää kasvaa, ne olis pitäny istuttaa aikasemmin, minä sanon.

– Kyllä ne sieltä poksahtaa.

Sisällä Manna ojentaa minulle kauniisti paketoitun pitkulaisen lahjan.

– Mä ostin sulleki uuden sauvan. Se sunhan on pian muinaismuisto. Etkä sä kuitenkaan kehtaa mennä itse ostamaan.

Otan paketin ja työnnän sen kirjahyllyyn.

– Olitko sä Ellan kanssa pornokaupassa?

– Kenen muun?

– Ei vauvat sovi sinne!

– Se nukku. Eikä se sitä paitsi tajua mistään mitään.

Myyjä oli tosi ystävällinen, nosti rattaat sisään ja ulos.

– Sen mä uskon.

Ella alkaa kitistä, ja Manna ottaa hänet minulta.

– Vasta nyt mä ymmärrän miten rankkaa sulla oli ku Sissi oli pieni, hän sanoo ja istuu sohvalle. – Mikset sä pyytäny multa useemmin apua?

– Sä pelkäsit vauvoja.

– Totta. Pelkään vieläki.

Manna ottaa rintansa esiin. Ella alkaa imeä sitä melkein kiusallisen ahnaasti.

– Sissi oli sitä paitsi helpompi vauva ku Ella. Jos sen pani johonkin niin se jäi siihen asentoon. Leikki varpailaan tuntitolkulla. Nyt se vittuilee sitten senkin edestä.

– Miten teidän matka meni?

– Ihan kivasti.

– Kuulostaa mullistavalta. Valittiko Matti ihan kauheesti?

– Kyllä se sitä samaa viukutusta oli. Se on kyllä outo sekoitus machoa ja neitiä. Ei puhu mutta itkee liikeneympeyrässä. Ei pane mutta kieltäytyy viemästä videoita kierrätyskeskukseen, koska mä pyydän eikä sitä naiset komentele.

– Niin. Ei oo varmaan mitään niin masentavaa kuin sovinistinen vauva?

– Vai johtuuko tuo uhittelu siitä turhautumisesta, että jos se ei voi hallita mua sängyssä niin se hallitsee sitten niin ettei vie meidän videota sängyn alta kierrätyskeskukseen vaikka mä kuinka rukoilisin? Voiko sääliittävämpää vallankäytön muotoa olla?

Manna huokaa tuskastuneesti.

– Helveti, vie se video itse kierrätyskeskukseen. Sä oot jankannu siitä ainaki vuoden!

– Ehkä mä vienkin. Mut mun nappulat alkaa suoraan sanottuna olla loppu. Mä oon yrittäny hyvällä ja mä oon yrittäny pahalla ja kaikilla muilla tavoilla eikä mikään auta.

– Ehkä sun pitää miettiä ne reunaehdot, joilla sä olet valmis jatkamaan tota liittoa ja sanoa ne sille.

Mietin hetken.

– Sen pitäs muuttua kokonaan toisenlaiseksi ihmiseksi.

- Ei kuulosta reunaehdolta.
- Ei. Tai sitte mun reunaehto on oma rakastaja.
- Ei sovi Matin tyyliin.
- Kannattaako mun elämäni tähän tärvätä? Ja kuitenkin mulla on tunteita sitä kohtaan.

Manna on hetken hiljaa. Ella imee nänniä niin että kuuluu eläimellinen lutkutus.

- Saako se susta esille sen mikä sussa on parasta?
Manna kysyy sitten.

Mietin pitkään.

- En tiedä.

Mietin vielä vähän.

- Ei.

Manna katsoo minua silmiin.

- Siinä sulle vastaus.

Kuuluu vaimea "hei". Matti seisoo eteisessä. En tiedä koska hän on tullut ja kuullut ehkä asioita, joita ei ole hänen korvilleen tarkoitettu.

- Hei vaan, sanon ylipirteästi. Tämäkään hetki ei ole enää pelastettavissa. Enkä minä sitä jaksa edes yrittää. En jaksa nähdä vaivaa enää minkään eteen. Se on liian vaativaa palkintoon nähden.

23.

Jarno on tullut tunnille ajoissa. Itse asiassa hän tuli etuajassa. Istui alas ja katseli minua läpituokean sinisillä silmillään.

Ehdin juuri miettiä, mitä nokkelaa hänelle sanoisin, mutta sitten Kirsi tuli sisään, eikä minun tarvinnut sanoa mitään.

- Wo wollen Sie Ihren Urlaub verbringen? kysyn Kapaalta.

Kapa miettii pitkään ennen kuin vastaa.

- Ich will das... die Urlaub auf dem Lande...

- Den Urlaub auf dem Lande, minä korjaan.

- Ei näitä juttuja opi, Kapa hermostuu. - Saakelin das ja dii ja den. Mie tuun hulluksi. Eikö niitä voi jättää kokonaan pois? Mie oon väsyny nussiin pilikkuja.

- Ei niitä kokonaan voi pois jättää.

Kapa alkaa repiä kynsiään. Hän nyhertää kynsinauhalla hajalle paksuilla sormillaan, ja näyttää sulkeutuneelta.

- Mitä mie täällä virun, hän mutisee. - En mie ees ha-

lua oppia semmosten jamppojen kieltä jotka meiltä Rovaniemen poltti.

– Annetaan sen Rovaniemen jo olla.

– Annetaan vaan! Heleppoahan sen on antaa olla ku ei sitä enää oo!

Alan nauraa, kuten kaikki muutkin.

– Kielioppi ei ole maailman tärkein asia, minä lohdutan. – Tärkeintä on tulla ymmärretyksi.

– Mua ei oo ymmärtäny koskaan kukkaan!

– Mä ymmärrän sua. Ei ole kivaa mongertaa vierasta kieltä ja olla samalla kova jätkä.

– Nii.

– Jospa keksitään jotain muuta.

Jaan heille monisteet, joihin on painettu leikkimielinen peli. Erityisesti miehet tarvitsevat toimintaa keskustelun tueksi, vaikka niinkin mitätöntä kuin nopan heitelyä paperisella pelilaudalla. Ja nyt Kapan huomio täytyy saada jonnekin muualle.

Pelaamme peliä tunnin loppuun. Kun hyvästelen oppilaat, Kapa näyttää jo heltyneeltä.

Jarno Lapinniemeä en uskalla katsoa.

Oppilaitten lähdettyä käyn ottamassa muutaman valokopion. Kun haen takkini naulakosta, näen Jarnon norkoilevan hissien luona.

– Ai, sä olet vielä täällä, minä totean.

– Joo. Mä oon sun ovimikkos.

Hymyilen hänelle ensimmäisen kerran, kun hän avaa

minulle kohteliaasti hissien oven. Huomaan vasta nyt, että hän on hiukan minua lyhyempi. Mutta vain hiukan. Pari kolme senttiä ehkä.

Toivottavasti hän ei kävele minun kanssani samaa matkaa mihinkään.

Ja onneksi tämä talo ei ole kovin korkea. Hississäkään ei tarvitse olla kovin kauan.

Seisomme puhumattomina vastatusten. Äkkiä hissi pysähtyy toisen ja kolmannen kerroksen väliin. Hissikori ei edes nytkähdä vaan pysähtyy pehmeästi kesken matkan ja jää niille sijoilleen. Painan uudelleen ykköstä. Hissi ei hievahdakaan. Painan ykköstä lujempaa, itse asiassa isken sitä nyrkillä. Mitään ei tapahdu.

– Tää tästä vielä puuttui, minä henkäisen.

– Mulle on käyny näin ennenkin, Jarno sanoo. – Ja hengissä ollaan. Nyt ei voi tehdä muuta kun tän.

Hän painaa hälytysnappia. Nappiin syttyy vihreä valo. Tutkin ohjeita napin vieressä. Siinä käsketään painaa nappia vähintään kymmenen sekuntia. Kun Jarno on lopettanut, minä aloitan. Tiedän, että se on epäluottamuslause, mutta ei minun ole tarkoitus häneen luotaakaan.

– Mitä nyt sitten? kysyn kun olen hellittänyt napista.

– Nyt vaan venailaan. Huoltomies tulee heti kun saa tän hälytyksen.

– Voi perkele.

Olen varma, että kohta minua alkaa pissattaa. Nälkä

ei voi yllättää sillä minulla on mukana pullaa, joka oli tarkoitus syödä iltapäiväkahvin kanssa.

- Kuinkahan kauan se kestää?
- Vaikee sanoo. Ainaki puoli tuntia.
- Voi perkele.
- Onko sulla ahtaan paikan kammo? Jarno kysyy.
- Riippuu siitä kenen kanssa mä siinä paikassa olen.
- Onko nyt?
- Ei. Mut mua pelottaa että mulle tulee pissahätä.

Hän hymyilee minulle niin, että hänen silmänsä näyttävät ketun silmiltä.

- Ei se ehdi tulla.
- Kyllä ehtii.

Varsinkin kun tiedän, ettei minulla ole mitään mahdollisuuksia päästä vessaan.

Istun hissin lattialle mahdollisimman rentoon asentoon.

– Happi täältä ei ainakaan lopu, siitä on turha huolehtia, Jarno sanoo.

- En mä siitä huolehdi.

Hän nojautuu seinään ja alkaa näpytellä kiivaasti tekstiviestiä.

– Sori. Mun pitää lyödä lukkoon yks pressinäytös jo nyt, hän selittää.

- Et sä ole mulle tilivelvollinen.
- Totta kai olen, sä oot mun ope.

Hän läppää kännykän kiinni ja työntää sen taskuun-

sa. Ja istuutuu minua vastapäätä hissin lattialle. Nyt pitäisi varmaan jutella ajan kuluksi.

– Ootko sä niin ku valmistunu jostain? minä kysyn.

– Mä valmistuin Taikista viime vuonna ja sit Jonne otti mut sen lafkaan.

Nyökkään hyväksyvästi.

– Se on hyvä. Että malttaa valmistua.

Täti, täti, täti!

– Jonnella on kauppakorkeepohja, Jarno jatkaa. – Se edustaa meidän kerhossa eniten niin ku järkee.

– Toivottavasti.

Tämä ei riitä. Pakko jatkaa vielä.

– Mistä se teidän leffa kertoo? kysyn.

– Larppaajista, Jarno innostuu. – Sen nimi on Death in the valley. Siinä on jengi nuoria tyypejä joilta menee todellisuudentaju ja ne tappaa yhdessä sessiossa ihmisen.

– Oho.

– Me aiotaan pitsata toi idea eteenpäin.

– Mitä se pitsaus on? minä kysyn. – Mulle tulee siitä mieleen kasa painonvartijoita, joitten päässä naksah-taa kesken kokouksen ja ne tilaa kymmenittäin pitsoja ja syö niitä jalat pöydällä.

– Se on sitä ku esitellään leffaideoita ulkomaalaisil-le rahottajille ja yhteistyökumppaneille, Jarno hymyilee.

– Sä olet suloinen.

Poskiani kuumottaa. Tuo oli liian tuttavallista. Katson häntä nopeasti silmiin. Hän ei katso takaisin mitenkään

merkitsevästi. Kyse olikin siis small talkista. Ja sekin mi-
nuu vituttua.

– Me siis tähdätään kansainvälisille markkinoille.
Suomalaiset katsojat on vaan koyleisö, Jarno selittää.

– Aha.

– Meidän käsikirjottaja on yks nuori talentti mimmi,
Suffeli.

Jarnon puhelin soi. Hän vastaa siihen.

– Moi, mitä mies? Oottekste käyny jo scouttaamassa?
Minun rakkoni alkaa heti painaa, kun hän ei kiinnitä
minuun huomiota. Yritän parantaa asentoani.

– Teettekste lokaatiossa koko hoidon vai onks teillä
studio?

Tunnen äkkiä hänen ihonsa tuoksun, vaikka hän is-
tuu aika kaukana minusta.

– Suurin osa inteistä studiossa ja osa lokaatiossa.

Nyt kaduttaa, että laitoin push upit, kun olen hänen
kanssaan kahden kesken. Saatan vaikuttaa tyrkyltä.

– Palaillaan! Moi!

Hän lopettaa puhelun.

– Se oli yks Luke. Noi mua nuoremmat alan hemmot
on ihan pihalla. Niitten mielestä Teräsmies on maailman
kovin leffa. Ne ei ees tiedä kuka on Bunuel.

– Ootko sä nähny Bunuelin leffoja? kysyn.

– E.

– Rohmerin?

– Onkse se jolla on aina joku nainen pääosassa? Bo-
ring.

En jumiudu tuohon vaan jatkan pommitustani. Pis-
sattaa.

– Mistä sä haaveilet niin ku ammatillisesti? Mihin sä
tähtäät? minä kysyn.

– Oscariin.

– Oho. Pojan päätä ei palele.

– Ei. Mä haluan olla kuittaamassa ekan suomalaisen
leffan Oscarin ulkomaisten leffojen sarjassa.

– No, mä toivotan sulle onnea siihen hankkeeseen.

– Älä kuulosta noin ironiselta. Ennen pelkkä ajatus
oli vitsi. Nyt se on ihan mahdollista. Ja jonain päivänä se
vielä tapahtuu. Mikä on sun Top five?

Näytän taas ääliöltä.

– Siis viis parasta leffaa jotka sä oot nähny?

– Sano sä ekaks sun.

– Okei. Tähtien sota.

Minä ilahdun. Meillä on jotain yhteistä!

– Joo, mä näin sen joskus kolmetoistavuotiaana ja olin
ihan tiloissa! Mä samastuin siihen prinsessa Leyaan!

– No oliko sulla vaihtoehtoja? Sehän oli ainoo naisroo-
li siinä.

– No olisinhan mä voinu samastua johonki örkkiin-
kin.

– Et olis. Sä olet just niitä jotka samastuu prinsessoii-
hin.

Haista paska.

– Mun toka listalla on American beauty. No okei, se

kertoo keskareista korpuista mut silti se oli tyylillä tehty.
Sit tulee Kummisetä.

– Liikaa jänteitä ja suolenpätkiä mun makuun, minä sanon. – Mut kyllä mä Al Pacinon kans sänkyyn menisin.

– Niin mäki.

– Entä neljäs?

– Jadesoturi.

– En oo nähny.

– Se ei mua yllätä. Viides on Paris labyrinth. Sitä sä et oo ainakaan nähny. Sun huki.

Mietin hetken.

– Fanny ja Alexander, sanon.

– Ruotsalaista angstia. Jatka.

– Kauriinmetsästäjä.

– Jos tykkää eläimistä.

– Tä?

– Ei oikeesti se on ihan kelpo raina.

– Betty Blue.

– Ikinä kuullukaan.

– Paris, Texas.

– Miksei.

– Viides on Carlos Sauran Carmen.

– En oo nähny.

– Et oo nähny? Taideteollisesta valmistunu ihminen?

Mitä ne siellä oikein teille opettaa?

– Kaikkei sitä mitä sä et enää osaa.

– Toi oli ilkeesti sanottu.

Nyt minua pissattaa niin että koko alapäätä pakottaa.
Kyyneleet eivät ole enää kaukana.

– Entä Truffaut' n Amerikkalainen yö? minä kysyn. En halua itkeä hänen edessään.

– Ihan jees. Itse asiassa tosi jees. Siinä on just se filis et kuvausporukka on yhtä suurta perhettä. Mut en mä noista ranskalaisista niin diggaa. Eurooppalainen leffa on kriisissä. Ei Berliini ja Cannes merkkää enää sillai mitään.

– Jaa.

– Mä uskon jenkkiläiseen leffaan. Niissä tapahtuu asioita ja dialogi toimii. Ja ennen kaikkea ne myy.

– Tykkääksä Woody Allenista?

– Se on ihan viime tiistailta. Ei kukaan jaksaa enää nykyään sellasta kitinää.

– Eksä tykkää mistään kotimaisesta?

– Mähän sanoin jo Jadesoturin.

– Ja se on ainoa?

– No okei. Louhimies ei oo ihan mahdoton.

Kyyneleet alkavat ryöpytä silmistäni, en voi niille mitään.

– Mitä nyt? Jarno hätääntyy. – Ooksä joku isänmaafriikki?

– Ei ku mua pissattaa niin kauheesti!

– Voi helvetti.

Hän näyttää aidosti myötätuntoiselta.

– Yritä kestää. Kyllä se huoltomies sieltä kohta tulee.

- Mä oon yrittäny jo. En kestä enää!
- Onko sulla mitään mihin vois pissata?

- On mulla mun pullarasia.

- Tai sä voit pissata mun kenkään.

Hän alkaa riisua toista tennariaan.

- Ei kiitos, ei missään tapauksessa, minä huudahdan.

- No siihen rasiaan sitten.

- Niin.

Hän pyyhkäisee varovasti kyyneleen poskeltani.

- Ekaks se pitää tyhjentää, minä sanon ja otan esille muovirasian. Avaan sen. Siellä on iso kanelista tumma korvapuusti.

- Otatko säki? minä kysyn.

- Onko se sun leipomaa?

- On.

- Otan mä sitte.

Halkaisen pullan kahtia. Alamme syödä. Hetki on haras, kuin ehtoollinen.

- Hyvää, Jarno toteaa.

- Kiitos, minä sanon.

Kun olen nielaissut viimeisen palan, ei ole enää mitään tekosyytä olla tekemättä sitä mitä täytyy tehdä.

- Voitko sä kääntyä? minä kysyn.

Hän hymyilee ja kääntyy minuun selin.

Riisun pikkuhousut, kyykistyn ja asetan rasian alleni. Pissa ei ensin tule. Tämä tilanne on sanalla sanoen hämmentävä.

- Haluaksä että mä suhisen? Jarno kysyy.

- En!

Viimein pääsen vauhtiin ja alan pissata purkkiin. Tunnen itseni pikkutyttöksi potalla. Tämän jälkeen se vähäkin auktoriteetti, joka minulla oli, katoaa ikuisiksi ajoiksi.

- Hyvä tyttö, Jarno sanoo.

Sitten hän kääntyy. Ja katsoo suoraan minuun. Ja kumartuu lähemmäksi. Alamme suudella mielettömästi.

Kun olemme tehneet sitä hetken, hissi nytkähtää liikkeelle.

24.

Minulle on noussut kuume. Se alkaa melkein heti, kun olen palannut kotiin hissiseikkailultani. Kaadun sänkyyn ja otan vastaan Matin tarjoaman kuumen mehun ja särkylääkkeen.

Käyn läpi tapahtumia yhä uudelleen. Kun hissi lähti liikkelle, irrottauduin nopeasti suudelmasta ja pyyhin alapääni paperinenäliinalla. Panin kannen rasian päälle. Se oli kuin mikäkin virtsanäyte. Ehdin työntää rasian käsilaukkuuni juuri ennen kuin hissi pysähtyi ensimmäiseen kerrokseen ja huoltomiehen naama ilmestyi lasin taakse.

Hän avasi oven reippaalla nykäisyllä.

– Tervepä terve, miten siellä on jakseltu?

– Ihan hyvin, minä sanoin ja yritin pitää olkalaukuani mahdollisimman liikkumatta, ettei rasian sisältö olisi hölskynyt ja pahimmassa tapauksessa alkanut vuotaa kannen läpi.

– Mikä vika tähän tuli? Jarno kysyi.

– Sulakkeet meni, mies kertoi. – Se on se yleisin syy näihin häiriöihin. Käväsin tuolla vintillä vaihtamassa uuden.

– Kuussa on käyty mutta hissit ei kulje, minä mutisin. Tajusin äkkiä, että minun huulipunani oli varmasti levinnyt ympäri naamaa. Kun pyyhkäisin kasvojani kämmenselällä, Jarno katsoi minua silmiin ja näytti vakavalta.

Tiedän muutamia asioita jo nyt. Minä en ole valmis talvehtimaan. Ehkä etsin itselleni vanhuuden päiviksi sen kiltin impotentin katsomaan kanssani takkatulta, mutta en vielä.

Haluan tuntea että kelpaan. Edes kerran. Vaikka vain yhden.

Ei. Ei sittenkään. Pelissä on liian paljon. Sitä paitsi hän on minun oppilaani. Sen kliseisempää asetelmaa ei voi olla. Toisaalta hän on täysi-ikäinen. Minä en tee mitään rikosta. Jos nyt ylipäätään teen jotain.

Burana alkaa vaikuttaa. Kipu ohimoissa on enää haa-
lea jomotus. Nousen ylös ja raahaudun kylmään suihkuun. Sen jälkeen teen muutaman pilates-venytyksen. Ajattelen Davidia. Matin ja minun Kreikan taloamme. Juon kupin yrttiteetä. Katson pikkujyrsijäkokoelmaani. Mikään ei auta.

Ajattelen Sissiä. Paskat siitäkään. Sissi on jo kolme-toistavuotias, aivan tarpeeksi vanha käsittelemään sitä tosiasiaa että äiti on huora.

Muistelen lehtiartikkelia, jonka luin kesän alussa.

Avioliitto lakkaa olemasta avioliitto, jos siinä ei ole seksiä.

Minulla. On. Oikeus. Hakea. Seksuaalinen. Tyydytys. Muualta.

Ei Jarno sattumalta ilmestynyt kurssilleni. Hänet lähetti itse Jumala. Tällä oli selvä tarkoitus. Jumala halusi sitä ja minä halusin sitä.

Kun saisin suudella häntä vielä kerran. Mennä ihan vähän sänkyyn. Muutama veto. Sitä ei lasketa. Alle kymmentä ei lasketa.

Jos joku kuvittelee, että juoksen tässä tunteitteni perässä kuin holtiton teini, hän on väärässä. Minä toimin kylmästi ja harkiten. Itse asiassa se tuntuu ainoalta järkevältä asialta, jonka voin itseni eteen tehdä. Tämä on järkisyrjähyppy.

Haluan tämän liiton jatkuvan. Ainakin vielä vähän aikaa. Saadakseni lisää aikaa tälle avioliitolle minun on pakko pettää. Sen jälkeen tiedän, mitä haluan ja mitä en halua. Sen jälkeen silmäni avautuvat.

Itse asiassa teen empiiristä tutkimusta: Voiko syrjähyppy pelastaa avioliiton? Tai edes minut?

Teen tämän itse asiassa tyttäreni takia. Paetakseni vanhuutta, juostakseni pakoon kipua ja kuolemaa. Teen tämän siksi, että teen tämän.

Minulla ei tule myöhemmin olemaan pienintäkään mahdollisuutta väittää, että tämä oli vahinko. Että "se vain tapahtui". Se ei vain tapahtunut. Se järjestettiin.

Tämä on järjestetty syrjähyppy.

Avaan Macin ja katson Jarnon puhelinnumeron opiskelijoitten henkilötietosivuilta. Soitanko vai paiskaanko tekstarilla? Paiskaan tekstarilla. Olen trendikäs ja kepeä ja ikinuori. Tekstareilla jätetään ihmisiä, miksei yhtä hyvin isketäkin.

Näpyttelen viestin. "Meidän pitäis varmaan tavata. Heli."

Ryömin peiton alle odottamaan. Jos Jumala ei halua tämän tapahtuvan, Jarno Lapinniemi ei vastaa viestiini.

Kännykkäni piipittää.

– Mikä sen tapaamisen luonne olis? hän kysyy.

– Älä lässytä. Sä tiedät kyllä kaiken sen tapaamisen luonteesta, minä vastaan.

Kuluu hiukan liian pitkä hetki. Sen jälkeen kännykkäni piippaa taas. Hän on kirjoittanut minulle osoitteensa. Siihen kommunikointimme loppuu. Muu jää auki. Koska emme sopineet mitään, minulla on mahdollisuus vielä perääntyä. Mutta minä en tee sitä.

Menneisyyttä ei voi saada takaisin. Takaisin voi saada ainoastaan tulevaisuuden. Ja sen minä otan nyt.

25.

Tietenkään en mene suoraan hänen luokseen. Varsinkin kun osoite on Kalliossa. Ensin pitää ottaa yhdessä lasilliset jossain. Vähintään kahvit. Sivistyneesti. Mutta paikka, jota hän on ehdottanut, vaikuttaa todelliselta räkälältä. Rappioromanttinen savuluola, jatkoajalla tupakkalain suhteen. Mutta minähän olen jo rappiolla itsekin joten se siitä.

Tilaan lasin valkoviiniä ja juon siitä puolet jo tiskillä samalla kun maksan. Minulla on yhä flunssainen olo ja nenä tukossa. Pääni on kireä kuin ilmapallo. Kalpean naaman kunnostamiseen kului tunti. Vaihdoin neljä kertaa vaatteita. Viimeisin asu on punainen mekko, jossa on valkoisia pilkkuja. Siinä on halterneck. Olen jumpannut sen verran, että käsivarsia kehtaa esitellä. Lisäksi minulla on punaiset nilkkaremmikengät. Kun peilasini viimeisen kerran, tunsin itseni Yön kuningattareksi. Nyt se kuningatar on poissa, jäljellä pelkkä kasa tutisevaa lihaa.

Mitä minä täällä teen? Jarno Lapinniemi ja minä olemme valovuosien päässä toisistamme. Meidän välil-

lämme lainehtii minun läskieni lisäksi viisitoista loputoman pitkää ja painavaa vuotta.

Ja jos se paska myöhästyy minuutinkin, otan ritolat. Minä en osaa tätä. Viimeksi olen ollut miehen kanssa läheisemmissä tekemisissä kieltenopettajien pikkujouluissa viitisen vuotta sitten, missä eräs venäjän kielen opettaja suuteli minua määsti ja ikävästi. – Kuule, mä oon naimisissa, sanoin ja työnsin hänet pois. Alushoussuissa ei liikahtanut lehtikään. Minä halusin kotiin Martin luokse.

Kun Jarno tulee viisitoista minuuttia myöhässä, olen ehtinyt juoda jo kaksi lasia viiniä.

– Sori, kuvaukset venähti. Meni ylitöiks, mä annoin tunnin lisäaika ja mun piti valvoa että ne kuvat kans tehdään siinä ajassa. Saatana kun ne trigas sitä kameraa autoon kii varmaan puol tuntia. Sitä kuvaa ei ees ehkä käytetä.

– Voi voi, sanon niin pisteliäästi kuin osaan, mutta en osaa kovin hyvin, olen liian helpottunut siitä että hän lopulta tuli.

Hän istuu alas. Hänellä on musta hiukan rypistynyt paita ja paljon geeliä hiuksissa.

– Vedetäänpö persesalot? hän kysyy.

– Mitä siinä on?

– Miten niin mitä siinä on?

– Onkse joku drinksu?

Hän purskahtaa nauruun.

– Eih! Se tarkoittaa naamojen vetämistä. Kännäämistä. Keitottamista.

– No onhan sellanenki drinkki ku Itsemurha. Ja Orgasmi. Miksei vois olla myös Persesalo? minä puolustaudun.

– Mä tilaan meille pullon valkkaria, käykö?

Hän nousee ja menee tiskille tekemään tilauksen. Hän myös maksaa sen saman tien, kortilla. Toimelias poika.

Kun hän palaa, mietin mitä paskaa alkaisin jauhaa. Pohjustukseksi. Malliksi. Siksi, että kaikki näyttäisi vähemmän karmealta.

– Mä haluan sua ja mä olen naimisissa, sanon. Se kuulostaa kokouksen yhteenvedolta.

Se on totta.

Jarnolla on neuvotteluhuoneilme.

– No mitä me sille asialle tehdään?

Me. Hän siis otti osan vastuusta, joka hänelle kyllä kaiken totuuden mukaan kuuluukin.

– En tiedä, minä sanon.

– Mä tiedän.

– Sen mielestä meidän asiat on hyvin, sanon kiireesti.

– Matin siis, mun miehen. Mun mielestä ne on umpisolmussa. Eiks just se todista, että solmussa ne on?

– No mitä sä oikein näät siinä?

Mietin hetken.

– Aviomiehen.

Jarno hymähtää.

– Mikset sä häivy jos olet onneton?

– Löytäsinkö mä ketään sen parempaa? Kentän tarjonta ei kirvota minkäänlaisia hurraa-huutoja.

– Kiitos vaan.

– Ole hyvä. Sitä paitsi en mä edes halua ketään. Parisuhde tuo ihmisissä esiin niitten rumimmat puolet.

– Kauniimmat myös, Jarno huomauttaa.

– Joo mut kun ne rumat tulee kerran esille, ne ei enää koskaan katoa vaan myrkyttää kaiken. Miehen ja naisen pitäis elää mahdollisimman kaukana toisistaan.

– Naiminen onki ainoa järkevä kommunikaation muoto miehen ja naisen välillä.

Ohitan tuon, vaikka olen täällä sen takia.

– Ennen kaikki oli meidän välillä niin luontevaa, jatkan. – Nyt pitäis tehdä hartiavoimin työtä sen eteen että olis.

Jarno katsoo minua mielteliäänä.

– Tiedätsä mitä? Toi ”tehkää työtä parisuhteen eteen” on ihan teidän sukupolven typerä keksintö. Jos asiat ei mene omalla painollaan, on paras lähtee eri teitä.

Karnea ajatus. Ennen kuin se masentaa minut kokonaan, tarjoilija tulee viinipullon ja jääsangon kanssa ja kaataa meidän lasimme täyteen.

– Ja sen sotapelejä mä vihaan, minä kiihdytän, kun tarjoilija on mennyt. – Kaikki se räiskintä tekee mut hulluksi.

– Sotahan on kaunis, Jarno sanoo. – Ihmisten ajatuk-

set on silloin kirkkaimmillaan kun ollaan ääritilanteissa ja puolustetaan jotain yhteistä.

– Voi kulta, noin puhuu vaan ihminen joka ei oo käynyt sitä paskaa läpi.

– Ja säkö muka olet?

– En.

– Okei, mä vedätin. Sodassa ei oo mun mielestä mitään kaunista.

– Okei, alku se on sekin. Mun äiti on nähnyt sodan. Sen isä kuoli kun sitä ammuttiin mahaan. Siinä sulle ennennäkemätön elokuvan aihe. Anteeksi että me ollaan aloitettu tää keskustelu jauhamalla mun miehestä.

– Sen haistaa susta.

– Minkä?

– Että sä tarttet kunnon panon. Sä oot aivan saatanan puutteessa.

Hän toteaa sen ilman minkäänlaista tunnetta. Silmät eivät viettele, ääni ei ole sen matalampi kuin muulloinkaan.

– Vedä tassuun.

– Musta tuntuu että mun ei tartte.

Hän laskee kätensä solisluuni päälle ja sivelee. Liikahdan kauemmaksi.

– Et koske muhun!

– Mä koskin jo.

– Kerro sä jotain itsestäs, pyydän nopeasti. – Onko sulla sisaruksia?

– Mulla on pikkuveli. Se on syntynyt samana päivänä kun mä, elokuun kuudestoista. Todella loukkaavaa syntyä toisen syntymäpäivänä.

– Puhutko sä nyt totta?

– Puhun. Mennään.

– Minne?

Onnistuin melkein näyttämään viattomalta.

– Meille.

– Ei kun otetaan jotkut tiukat ja mennään Karaokeen.

Mä haluan laulaa Aikuisen naisen.

– Mä laulatan sua mun kämpillä.

Herrajumala että hän on ihana. Noin ihana ei saa olla.

– Okei.

Sanan loppu kohoaa kitalakeeni asti. Se on kiekaisu, jonka oli tarkoitus kuulostaa rennolta ja *nuorisomaiselta*, mutta se jäi tarkoitukseksi. Mieleen tulee lähinnä hysteerin vanha piika, joka ei mitään muuta halua kuin antaa neitsyytensä murtovarkaalle.

– Mut eihän me olla juotu tätä viiniäkään loppuun, muistutan.

Hemmetin pula-ajan lapsen perikuva, vaikka olenkin syntynyt kuusikymmenluvulla.

– Mulla on kyllä kotona kaikkea. Myös tiukkaa.

Vielä yksi yritys esittää kunniallista.

– Luuleksä että mä oon niin sanottu helppo tapaus?

– Naiset ei oo koskaan helppoja tapauksia. Se johtuu siitä että niillä on niin paljon tunteita.

– Välitätkö sä mun tunteista?

– Totta kai mä välitän. Nainen pitää aina ottaa kokonaisuutena. Se ei ole vaan pillu vaan myös tissit ja perse.

Hän katsoo minua niin kuin aikoi iskeä silmää, mutta ei onneksi iske. Tuo lause oli itsessään niin naurettava, niin nolo ja tökerö, että joku toinen voisi lähteä kotiin juuri nyt. Mutta en minä. Minä yksinkertaisesti rakastun häneen, kun hän sanoo tuon. Minun täytyy olla todella puutteessa, todella, todella epätoivoinen, että alan tultua tuollaisen latteuden jälkeen. Tultua? Jätetään ruunous nyt, tulen märäksi. Kiimaiseksi. Mieli puolisen panohaluiseksi. Mitä olin jo, mutta nyt olen potenssiin viisikymmentäseitsemän. Potenssiin. Voi vittujen väki. Vitusta väki tulee.

– Mitä sä tuijotat? kysyy Jarno. Ystävällisesti ja uteli-aasti, ei lainkaan hyökkäävästi. – Lähetään meneen.

Hän asuu melkein vieressä, Viidennellä linjalla. Kävellemme käsikynkkää, nopeasti ja määrätietoisesti. Niin kuin olisimme menossa hoitamaan jonkun ikävän velloisuuden alta pois.

– Missä sä muka olet nyt? Jarno kysyy.

Ikävä sana tuo ”muka”. Se tekee meistä karhukoplan, jotain halpamaista ja hävettävää.

– Mä oon mun parhaan ystävän Mannan luona.

– Selvä.

Koiran haukunta kuuluu jo ulko-ovelle.

– Se on Lasse, Jarno sanoo. – Toivottavasti sä et oo allerginen koirille.

– En, mut mä pelkään niitä.

– Mä suojelen sua.

Kun Jarno avaa oven, meidän päallemme paiskautuu valtava dobermanni. Se läähättää, huohottaa, takoo inhottavaa töpöhäntäänsä joka puolelle ja raapisi sukka-housuni hajalle, jos minulla olisi sellaiset. Sillä on tyttiset väkkuoheltat ja musta peniksentynkä.

– Lasse, paikka!

Koira menee matalaksi mutta murisee sieltä. Olen tarpeeksi hermostunut jo muutenkin, tuo kuulaturpa tekee kaikkesta vielä monimutkaisempaa.

Riisun kenkäni ja astelen paljain jaloin olohuoneeseen. Jarno menee avokeittiöön ja avaa pakastimen.

– Akvaviittia? hän kysyy.

– Riippuu merkistä, minä sanon.

– Tää on jotain skånelaista.

– Ei ku mä vedätin. Otan.

Katselen hänen kirjahyllyään. Siinä ei ole ainuttakaan kirjaa, mutta mittava DVD-kokoelma. Sohva on hailakan punainen ja siinä on tupakan jättämiä reikiä. Sohvapöydällä on kasa käsikirjoituksia ja pizzalaatikko, jossa on käp-ristynyt viimevuotinen pizzansiivu, ehkä Americanoa.

Hän tulee minun luokseni ja ojentaa minulle jääkylmän snapsilasini, joka näyttää aivan nuken jäätelöannosmaljalta.

– Prosit! minä toivotan ja isken lasini hänen lasiaan vasten niin että osa läikähtää lattialle.

– Prosit, hän vastaa. Ja me juomme. Akvaviitti maisuu kuminalta ja tekee kurkusta ja mielestä lähes tunnottoman. Minun pilluni jomottaa kauniisti.

Jarno laskee tyhjän lasinsa sohvapöydälle pizzamuumion viereen.

– Anna mennä, hän sanoo. Juon lasini tyhjäksi, ja se pääsee Jarnon lasin viereen.

Minä pääsen hänen syliinsä. Nuuhkin hänen kaulaansa ja rintaansa. Hänen ihonsa tuoksuu kissanpenun kostealta niskalta. Ja mieheltä, yhtä aikaa ja ennen kaikkea. Imppaan hänen tuoksuaan sisääni kuin romahdamista vaille valmis nisti.

– Kuinka vanha sä taas olitkaan? minä kysyn.

– Kaksiskykaheksan.

– Mä täytän tänä vuonna nelkytkolme!

– Ei se ole sun syys.

Hän suutelee minua liikuttavan päättäväisesti. Ei, keksin sen liikuttavan voidakseni kuvitella olevani hänen yläpuolellaan, kenties vahvempi, vähintään viisas vanha nainen. Hän suutelee minua saatanallisen upeasti. Pitää tauon ja kerää hiukseni vasempaan käteensä mytyksi.

– Helvetin kaunis, hän kuiskaa.

– Älä nyt liiottele. Tai liiottele vaan.

Hän jatkaa. Ja keskeyttää ja katsoo minua.

– Mä en kyllä periaatteessa hyväksy sitä et sekaannutaan varattuihin naisiin.

– Okei. Mä pidän miehistä joilla on moraalista selkärakaa. Voitko panna mua nyt heti?

Hän kiskaisee mekkoni vetoketjun auki. Se lähtee huimahtamalla pois pääni yli ja lentää jonnekin kauas. Seuraavaksi lähtevät pikkuhousut. Ne ranskanpastillinvihreät, joissa on takana pieni rusetti.

Ja niin minä seison alastomana hänen edessään enkä häpeä ollenkaan. Sen katseen alla ei voi hävetä, ainoastaan itkeä. Mitä minä melkein teenkin.

Hän riisuu itsensä samalla kun tuijottaa minua kiinteästi. Pian hänkin on alasti.

Hänellä on aika hyvä vartalo. Vatsan seudulla on jo aavistus alkavasta kummusta, ja hauikset näyttävät vähän uupuneilta. Nykyajan nuorisolla ei ole koulussa yhtä paljon liikuntaa kuin meillä, ja se näkyy. Mutta minä en näe.

Näen vain sen, miten hänellä seisoo. Hän kääntyy sivuttain ikään kuin haluaisi heti kättelyssä panna kaisen peliin, minulla ei kuulkaas rouva ole mitään salattavaa! Ja näyttää aivan niiltä tuhmilta muovipatsailta, joita myydään kreikkalaisissa rihkamakaupoissa. Hänen sivuprofilinsa on melkein pelottava, selkä suorana, kalu pystyssä.

Astun lähemmäksi. Sivelen hänen pakaraansa. Se on pehmeä kuin orvokin terälehti. Haluan hänet sisääni

ja vähän välittömästi. Kerron sen hänelle.

Hän nostaa minut syliinsä ja kantaa makuuhuoneeseen, kynnyksen yli kuin morsiamen, mikä minä jumlauta juuri nyt olenkin. Jännitän hiukan, jaksako hän kantaa minut perille asti vai romahdanko pää edellä lattiaan. Jaksaa hän.

– Mä rakastan mun miestä, sanon vielä.

– Totta kai sä rakastat. Näkeehän sen.

Hän heittää minut sänkyyn ja jatkaa suutelemista. Pienen naurettavan hetken ajan ehdin ajatella vatsaani, jossa on jo kumpu eikä mikään alkava, ja entä jos mais-tun keski-ikäiseltä? Mutta ne ajatukset katoavat hyvin pian.

Sillä nyt hän repäisee kondomin esille ja työntää sen kyrpänsä päälle. Ja ohjaa sen saman kyrvän minun pil-luuni (mikä uskomaton pokka itse asiassa, tunkeutua nyt toisen sisään riehumaan, sehän on törkeää, ennen-kuulumatonta!) ja alkaa takoa. Sanalla sanoen: ihanaa.

Hän jyskyttää minua niin tarmokkaasti, että tukkoi-nen nenäni aukeaa. Kesäflunssasta ei ole enää tietoa-kaan. Pidän kiinni hänen kuntopyörästään, joka sattuu olemaan juuri sopivasti sängyn vieressä. Se kolisee lat-tiaa vasten. Minä hajoan tähän höykytykseen.

– Säälä mua vähän, vingun kuin koiranpentu.

– Enpä taida.

– Mä kuolen tähän!

– Etkä kuole.

Hän tykittää täysillä, nopeasti ja kovakouraisesti, tai sanotaanko kovakullisesti.

– Vitun lunttu, hän sähähtää. – Sä oot ihana. Mä ha-luan pamputtaa sut takas kivikauteen.

Saan orgasmin ja näen tähtiä, kuita, planeettoja ja avaruusolioita. Ja minä huudan, niin paljon kuin ikinä keuhkoista lähtee. Hän huutaa myös, sillä hän tulee heti minun jälkeeni, yhtä aikaa olisikin liian epäuskottavaa, kerta kaikkiaan fiktiivistä.

Hänen vavahteleva kehonsa päättyy syliini, vaikka se vavahtelee niin kovasti että hän voisi yhtä hyvin päätyä myös lattialle. Puristan hänet itseäni vasten. Hän nyyh-käisee.

Kellahtaa selälleen ja hengittää lyhyin vedoin, liukas käsi yhä minun kädessäni.

– Mitä kuuluu? hän kuiskaa katkonaisesti.

Nousen istumaan ja katson häntä kiihkeästi silmiin.

– Sä oot niin jatkossa!

Hän nauraa ja kaataa minut takaisin patjalle, työntää päänsä jalkojeni väliin ja luuttuaa minua kielellään joka paikasta. Hetken kuluttua olemme taas sisäkkäin.

Havahdun miettimään kelloa vasta paljon myöhem-min. Se on melkein kaksi yöllä. Minun on lähdeävä. Uin hiessä ja muissa ruumiinnesteissä, ja uidessani keräilen vaatteitani lattialta. En löydä muuta kuin ruttaantuneen mekon.

Pikkuhousuja ei ole missään. Satun vilkaisemaan

hurttaa, joka kyräilee olohuoneen nurkassa. Sen suussa näyttää olevan jotain vaaleanvihreää.

– Mun pikkarit on sun koiras suussa, minä parahdan. Jarnoa naurattaa. Hän lähestyy koiraa reippaammin kuin minä koskaan uskaltaisin ja hänen piskinsähän se onkin.

– Lasse, anna ne tänne, hän komentaa.

Koiraa reuhtoo kuonoaan ja ulahtaa, ei luovuta housujani.

Minun on saatava pikkuhousuni tuon elukan suusta ja heti. Ulkona tuulee niin että hame lentää yhtenäin korviin. Tämä kirottu mukatyttömäinen tekele. Minulla on pakko olla alushousut päällä kun lähden.

– Tänne mun pikkarit saatanan luhisko! minä kiljaisen.

– Ei tolla tavalla, Jarno rauhoittelee.

Hän hakee jääkaapista pätjän ällöttävän näköistä koiranmakkaraa. Sitä heilutellen hän lähestyy rakasta koiraansa. Rakki näyttää ensin jääräpäiseltä ja sulkee kuononsa, mutta makkaran hajua se ei voi loputtomasti vastustaa. Jarno heiluttelee pötköä sen kuonon edessä hitaasti ja houkuttelevasti. Lopulta se avaa suunsa, sylkääsee pikkuhousuni lattialle ja tarraa lihaan kiinni.

Vedän kuolaiset alushousut jalkaani ja yritän olla ajattelemta mitään.

– Hyvää yötä kulta, sanon Jarnolle ja nappaan käsilaukkuni nojatuolista.

– Kauniita unia.

– Samaa sulle, hän sanoo. – Nähdään tunnilla.

Kävelen kotiin paljain jaloin. Kävelen paljain jaloin Kalliosta Rööperiin, kesän valkeassa valossa, spermatorot yhä reisilläni, mieli voikukan untuvana. Kukaan ei pysäytä minua, saan kulkea aivan rauhassa. Sekin on merkki jostain. Jumalasta?

Matti nukkuu.

Hän on nukahtanut vaatteet päällä sänkyyn. Ajattelut kai ottavansa torkut mutta sammunut täysin. Hänen läppärinsä on auki yöpöydällä, erikokoiset pallot pompivat mustalla näytöllä. Suljen koneen.

En tee sitä virhettä, että menisin suihkuun. Se on täysin amatöörien hommia. Enhän minä muutenkaan mene koskaan suihkuun kun tulen kapakasta vaan kaadun suoraan sänkyyn.

Pesen meikit pois ja hiivin makuuhuoneeseen. Kietoudun Mattia vasten, lusikkaan. Niin minä aina teen, kun tulen jostain hänen nukkuessaan. Niin pitää tehdä nytkin, ettei hän arvaa mitään.

Matti liikahtaa kosketukseni havahduttamana. Hän laskee kätensä reidelleni ja taputtaa.

– Oliko kivaa kulta? hän kysyy.

– Oli. Oli tosi kivaa.

– Kiva.

26.

Juttu on nyt niin, että minulla seisoo. Vaikea kävellä kadulla. Koko alapää on turta ja tunnottomaksi kiihottunut, niin kuin se olisi paleltunut. Tai kadonnut kokonaan. Vastaantulijat katsovat minua tavallista pitempään. Sekin näkyy naamasta kun saa.

Haahuilen kaupungilla pää kuhisten. Kauppahallissa saattaisin rauhoittua, mutta minä en halua rauhoittua. Voisin myös syödä, mutta minulla ei ole nälkä.

Ulkona tuulee yhä koleasti, mutta minua ei palele, minun ruumiinlämpöni on kohonnut.

Miksi en aloittanut tätä jo paljon aikaisemmin? Edes toissapäivänä?

Kykenin istumaan täysin luontevasti aamukahvipöydässä Mattia vastapäätä. Silmiin katsominen olisi saatanut kysyä hermoja, mutta onneksi Matti ei pidä silmiin katsomisesta, ei hän katso jos minä en hänen katsettaan kalasta. Kävin suihkussa vaikka en olisi halunnut; ajattelin tyttöä joka tappoi itsensä Amerikassa, kun

hänen äitinsä oli heittänyt menemään Elviksen uimaltaasta varastetun veden.

Ehkä minä vaalin tätä muistoa loppuikäni, elän siitä, jaksan sen avulla eteenpäin? En. Minä haluan lisää. Ja lisää. Ja lisää. Mitään paluuta entiseen ei ole. Minut on korkattu. Kuinka minä voisin edes kuvitella tyytyväni enää mihinkään vähempään?

Istun Hietalahden kirpputorin kahvilassa ja hörpin haaleaa kahvia. Kahvi on saatanan pahaa, ja tulen siitä yhä paremmalle tuulelle. Värikäs tori rönsyää silmilleni; se on täynnä ihmisiä vaikka mereltä puhaltaa sääilmitömästi. Vaatteet lepattavat tangoissa kuin antautumista julistavat liput.

En ole enää Matin rakkaudesta riippuvainen. Minun ei tarvitse enää ajaa häntä nurkkaan.

Tihkun ja tirisen tuolillani vaikka aurinko ei paista. Lähimmässä myyntipöydässä on teline, jossa roikkuu valtavia korvakoruja. Yhdet ovat punaiset ja läpikuultavat, niin raskaan näköiset että korvalehdet venyisivät varmaan olkapäihin asti, jos ne ripustaisi korviin. Nouden ylös ja menen ostamaan ne. Hinta on viisi euroa. En tingi. Palaan pöytäni.

Mannalla olisi oikeus kuulla tästä, mutta en halua kertoa vielä. Pidän tämän itselläni. Olen pitänyt itselläni liian vähän asioita tähän asti.

Myös Matilla olisi oikeus kuulla tästä. Ei ole. Hänellä ei ole mitään oikeuksia. Ja niin kauan kun en valehtele hä-

nelle, jätän vain asioita kertomatta, en ole aivan täydellinen roisto.

Olen sitä paitsi vähän rakastunut myös Mattiin. Ja lähikaupan myyjään, siihen jolla on ulkonevat korvat ja flunssainen ääni. Ja Davidiin, tietysti. Häntä minä rakastan hautaan asti.

Mutta ihan rehellisesti: miltä minusta todella tuntuu? Tämän megapetoksen ja hutsukeikan jälkeen? Hyvältä. Aivan mahtavalta. Onnen eteen täytyy nähdä vaivaa eli uskaltaa tehdä muut onnettomiksi.

Jotain oleellista kuitenkin puuttuu. En ole aivan oma itseni. Tuntuu kuin olisin menettänyt yhden ruumiinjäsenen.

Sitten tajuan. Syyllisyys. Minulta puuttuu syyllisyys.

Yritän ajatella sanoja, joita ei nykyaikana enää käytetä. Aviorikos. Aisankannattaja. Lutka. Ei tunnu missään.

Miten orpo olo! Ja samalla olen kuuma, täysi, vapaa ja onnellinen. Tämän hetken tulen muistamaan aina. Voi olla ettei se toistu enää koskaan. Taikka sitten alan kahmia näitä hetkiä lisää loputtomasti, aion elää loppuelämäni ilman syyllisyyttä.

Näen viereisessä pöydässä vauvan, joka juo tuttipullostaa ihan itse maittoa, puristaa pulloa kaksin käsin. Haluan lapsen Jarnon kanssa. Juuri tuollaisen. Nyt heti. Se lapsi pärjäisi tässä maailmassa. Roistoilla on selviytyjien geenit.

Ei helvetissä. Tuttipullofantasia kuuluu niihin fanta-

sioihin, joita ei kannata toteuttaa. Siinä ei ole turvasanaa. Siinä voi käydä huonosti. Siinä voi käydä niin huonosti, ettei naurata vuosikausiin. Sitä paitsi minä en voi enää synnyttää. Paitsi että jossain päin Afrikkaa oli joku nainen synnyttänyt viisikymppisenä terveen lapsen. Kerta vielä, Sam.

Auttakaa hyvät ihmiset. Minä olen liian vanha Jarnolle ilman synnytyksiäkin. Tai ei. Hän on liian nuori minulle. Se kuulostaa huomattavasti paremmalta.

Kännykkäni piipittää. Olen saanut tekstarin.

”Koska tulet taas? Haluan naida sua pitkän kaavan mukaan. J.”

Valahdan aivan veltoksi. Olen vähällä laueta. Tärinäaalto käväisee polvissa asti.

Vastaan hänen viestiinsä.

27.

Viini on jo kaadettu laseihin, kun tulen. Hurtta makaa olohuoneen nurkassa ja silmäilee minua synkästi. En kiinnitä siihen mitään huomiota. Mutta Jarnoon kiinnitän. Hänellä on ylipitkät farkut ja turkoosinvihreä t-paita ja hän näyttää ihanalta.

– Mitä kuuluu? kysyn ujosti.

– Helvetin hyvää.

Hän hymyilee mikkihiiren hymyä ja levittää eteeni Ilta-Sanomien kannen. Yläkulmassa on epäselvä kuva puolipukeisesta nuoresta miehestä.

– Toi on meidän leffan päätähti. Mode, Jarno selittää.

– Se on riisunu piripäissään housunsa ja esitelly itteensä yökerhon pöydällä.

– Noloa.

– Meidän leffa tarttee just tällasta ennakkomainontaa. Mä annoin sille ne pulverit.

– Sulla on mattokauppiaan moraali. Möisit varmaan vaikka oman äitis.

– Ei sitä kukaan ostais.

Jarno ojentaa minulle viinilasin ja katsoo minua päästä jalkoihin. Minulla on päälläni vähemmän provosoi-va asu kuin viimeksi, mutta ei sekään mistään nunnalasta ole kotoisin. Huomaan työtasolla kullhollisen kanasalaattia. Hän on tehnyt minulle ruokaa. Miten hellyttävää. Tai ehkä hän on ostanut sen valmiina, mutta joka tapauksessa hän haluaa ruokkia minua ja se on pääasia.

– Mä oon ajatellu sua paljon, Jarno sanoo ja juo puolet viinistään yhtä kyytiä.

– Kuin myös, minä vastaan.

Seisomme vastakkain avokeittiössä ja menemme äkkiä totisiksi. Jarno tarjoaa minulle tuolia. Istun siihen. Hän itse jää seisomaan.

– Mä en silti halua tulla sun miehen ja sun väliin, hän sanoo.

Tuotako hän kutsui minut tänne kuuntelemaan? Hänen tekstarinsa antoi ymmärtää jotain aivan muuta. Parannan ryhtiäni.

– Onhan se parempi että meidän välissä olet sinä kun että siinä on pelkkää tyhjää.

Nyt hänkin istuu. Tuolin jalka kirahtaa lattiaa vasten. Koira nostaa heti äänen kuultuaan valppaana päänsä.

– Mä toivon ihan oikeesti että sä pystyt pelastamaan liittos. Tai te pystytte, teidän liiton.

– Älä turhaan niputa. Ei meillä oo meitä.

Jarno juo loput viinistään.

– Se on kyllä sääli.

– Mä en jaksa sitä enää itkeä joten älä säkään alota.

Hän työntää tyhjän viinilasinsa astianpesukoneeseen, asettaa pesutabletin pesään ja painaa koneen päälle. Se alkaa kehrätä.

Minäkin alan. Hymyilyttää äkkiä vietävästi. Minä uskalsin tehdä jotain elämälleni. Voi olla että asiat eivät tämän takia mene eteenpäin, mutta ne menevät jonnekin.

– Mitä sä mietit? Jarno kysyy.

– Tätä elämää.

– Mitä siitä?

– Sitä että siinä voi tapahtua mitä vaan.

– Kyllä. Esimerkiksi hyvää.

– Juuri näin.

Jarno hymyilee myös.

– Te ootte ihania. Mut teitä on niin vaikee tajuta.

– Keitä teitä?

– Naisia.

– Mitä tajuamista meissä on?

– Millon esimerkiks naisen ei tarkoittaa kyllä?

– Aina.

– Mennään makkariin, Jarno sanoo ja nostaa minut syliinsä.

Roikun hänen kaulassaan kuin silkkiapina. Hän laskee minut vuoteelle, riisuu vaatteensa ja paiskaa ne nojatuoliin. Ojennan käteni ja kosketan hänen päivettyntä ihoaan. Silkkiselkä.

Seuraavaksi hän riisuu minut. Henkäisee, kun näkee verenpunaisen korsettini, sen jonka ostin Santorinilta hääpäivänä. Suutelemme polvillamme vuoteella. Hänen kielensä tutkii suutani niin perusteellisesti, että se tuntee varmasti jokaisen paikatun hampaanikin.

Hetken kuluttua hän panee minua kovaa takaapäin ja silittää samalla hiuksiani. En tiedä miten hän sen onnistuu tekemään, mutta hänhän onkin yli-ihminen. Pidän taas kovaa kiinni hänen kuntopyörästään.

– Joo, mä oon samaa mieltä! minä huohotan. – Mä oon just samaa mieltä!

– Tuhma pikku rouva, hän vastaa. – Ihana aviorikkolinen!

Arvasin tämän. Toisen vaimon puikottamisesta saa parhaat kicksit.

Minä tulen, ja huudan alkuhuutoa. Naapurihuoneistosta koputetaan kiukkuisesti seinään.

– Mitä te siellä mätkitte? Jarno karjaisee. – Nussikaa takas!

Mikä nuoruuden into, ihana typerä kaikkivoipaisuus!

– Niin just! minä läähätän.

Omahyväisyys suorastaan hohkaa meistä. Me olemme kuolemattomia. Kukaan ei tee tätä paremmin kuin me. Kaikkien maailman rakastavaisten yhteinen harha.

– Akateemiset naiset on yleensä niin hankalia, Jarno sanoo. – Ne on jotenkin sumpussa. ”Oi, mä en oo sinut mun vartalon kanssa! Mä en oo sinut itteni kanssa!” ne

vinkuu ja menee ihan kasaan. Ja siihen johonkin väliin pitäs päästä kyrpänsä tunkemaan.

Purskahdan nauruun ja painan kasvoni hänen hikistä rintaansa vasten. Astianpesukoneen ääni kuulostaa meren aalloilta. Tässä on niin hyvä olla, että olen melkein kateellinen itselleni.

– Miten on mahdollista ettei sun miehes koske suhun? Jarno ihmettelee. – Mitä jumalatonta tuhlausta. Onkse idiotti?

Tuntuu suloiselta. Mutta tämä keskustelu ei tule jatkumaan. Ainoastaan minä saan haukkua Mattia.

– Sillä on kai huono itsetunto, en mä tiedä. Mä en halua puhua siitä.

– Huono itsetunto?

– Sun egos taas on niin suuri että se hädin tuskin mah-
tuu sisätiloihin.

– Jep.

– Matti on tosi hyvä isä, lisään vielä.

– Ilmeisesti sullekin, Jarno virnistää.

– Vedä lapaseen.

Vasen käteni lepää Jarnon lantiolla. Vihkisormus välkähtelee auringon valossa. Puristan käteni nyrkkiin, ja sormus katoaa näkyvistä.

– Sulla on ihanan virkee vittu, Jarno sanoo ja silittää sitä.

– Kiitos.

– Tukista sitä vähän, minä pyydän.

– En ikinä. Pillu on pyhä, sitä ei revitä eikä riepotella.

– Kauniisti sanottu.

Kumarrun alas ja tartun hänen kaluunsa kiinni. Alan jutella sille.

– Heipä hei ystävä. Mä haluan sanoa sulle että sä teet mut suunnattoman tyytyväiseksi. Ja kun mä sanon ystävä, mä tarkoitan sitä. Vaikka me ei ollakaan tunnettu vielä kovin pitkään niin sä olet kerta kaikkiaan mun bestis. Meistä voi tulla vaikka kuinka läheisiä vielä, meistä voi tulla jopa lapsuudenystäviä! Totaalisen läheisriippuvaisia! Sisaruksia! Siamilaisia kaksosia!

Jarno ottaa minua niskahiuksista, nostaa minut ylös kasvojensa korkeudelle ja suutelee.

– Senkin sinä, hän mumisee. – Mun on pakko päästä sun sisään. Haluatko sä syödä välillä vai otetaanko heti uusiksi?

Haluatko turpaan vai lottovoiton?

– Otetaan uusiksi, minä sanon.

– Niin mä vähän arvelinkin.

Puolen tunnin kuluttua astun alas kadulle kahta orgasmia viisaampana.

28.

Tapaan Mannan Hesburgerilla. Paikka sopii teinimielen-tilaani kuin nyrkki silmään.

Tilaamme kerroshampurilaiset ja cokikset. Manna on käynyt kampaajalla. Harmaat hiukset on värjätty piiloon maitokahvin värisillä raidoilla.

– Hyvä tukka, minä kehun. – Et tartte siihen vähään aikaan ripsväriä.

Manna hiljentää minut äkäisellä käden liikkeellä.

– Kerro.

Minä kerron. Hän ahmii sekä hampurilaista että sanojani silmiään siristellen.

– Entä Matti? hän kysyy kun olen lopettanut.

– Mitä siitä?

– Kun sä tulit kotiin? Huomasko se?

– Nukkui.

Manna näyttää huolestuneelta.

– Entä aamulla? Oliko se normaali?

– Ihan. Tai no, niin normaali kun se yleensäkin on.

– Onko sulla huono omatunto?

– Ei. Mut tän jutun tekee vähän vaikeeksi se että mä nimenomaan harkitsin tätä niin ku jonkun pankkilain ottamista. Se on ihan eri asia ku se että mä olisin jos-sain pikkujouluissa lipsahtanu hetkeksi panemaan jonhonkin kopiokoneen päälle.

– Siinä on just se ero, Manna innostuu. – Murhan ja tapon ero. Jos vaan satunnaisesti panee ja salaa sen niin se on tappo. Mutta jos on ihastunu ja panee vasta sitte kun on kiehnätty ja meilailtu ja vilkuiltu kuukaositolkulla, se on murha.

– Kiitos. Just ton mä halusin kuulla.

Mannan hampurilaisesta on jäljellä enää repaleinen paperi ja kastiketahroja. Minä en ole päässyt edes omaani puoliväliin.

– Entä jos Matti tekee jotain peruuttamatonta jos saa selville? Manna kysyy.

– Tarkotatsä että se tappais ittensä?

– Niin.

– Ei tapa. Se on sellaseen ihan liian laiska.

Manna alkaa imeä colaansa hävyttömällä kiihkolla, suu tiukassa supussa.

– Nyt ostat Gynocapseja, hän sanoo kun pitää tauon.

– Ne tasapainottaa emättimen bakteerikantaa.

– Me käytettiin kortsua, minä puolustaudun.

– Silti. Kai se sun sisääs muutakin työnsi. Räpelsi vähintään sormilla.

– Miks sä oot aina noin inhorealistentinen? Äläkä huuda, nuo ihmiset kuulee.

– Hesburgerin työntekijöillä on vaihtolovelvollisuus.

– Mistä sä sellasta oot saanu päähäs?

Manna madaltaa ääntään.

– Minkä ikäinen se on?

– Kaksytkahaheksan.

– Sikiö.

– Muttei sakkolihaa.

– Laps kuitenkin.

– Lapsiahan ne on kaikki.

– Millanen sillä on?

– Perhekokoa.

– Miten se nai?

– Se oli vuosisadan kyyti.

– Onko sulla sen kanssa tulevaisuutta?

– No joo! Miten se määritellään? Seuraavat sekunnitkin on tulevaisuutta. En mä tulevaisuuden perään itke. Tulevaisuus on yliarvostettua.

– Ota kuitenkin huomioon, että tuo ei välttämättä kestä kauan, Manna sanoo varovasti.

– Kestäköön vaikka viis minuuttia. Jos se kestää viis päivää, mä liityn takasin kirkkoon. Matti ja minä ollaan pian ihan painokelvotonta kamaa. Mä en halua vanheta yhdessä kenenkään kanssa, mä haluan nuortua yhdessä jonkun kanssa.

– Se voi särkeä sun sydämen.

– Särkeköön. Parempi sekin kuin että se kuivuu ja näivettyy ja rapisee lattialle jonkun passiivisen paskapään takia.

– Eikä sen kanssa arki välttämättä toimis.

– Lopeta toi täteily! En mä halua jakaa sen kanssa arkea vaan juhlan. Arjen jakaminen toisen kanssa ei tunnetusti kannata.

Manna naurahtaa. Naurun on kai tarkoitus ilmentää ylemmyyttä. Että minua vituttaa tuo isosiskon asenne.

– Sä oot vaan kateellinen, minä totean. – Itse pyörit päivät pitkät lapsen kanssa ku hamsteri häkissä. Muitten elämässäkään ei sais sen takia tapahtua mitään.

Manna imaisee viimeiset pisarat juomastaan.

– Mun elämässä tapahtuu kuule ihan tarpeeksi. Luuleksä että meillä on Speedyn kanssa kaikki helppoa siksi että meillä on vielä seksiä jäljellä? Meidän seitsemän vuoden kriisiki kesti seitsemän vuotta.

– Niin, minä sovittelen.

– Eikä se esimerkiksi tee koskaan ruokaa niin ku Matti tekee teillä.

– Älä nyt ala sitä Mattia kehua, etten mä syylisty!

– Okei. En ala. Ei se oo sulle edes koskaan sopinu. Sillä on sauvakävelijän sielu.

– Ja ton sä sanot vasta nyt! Olit kaasona häissä ja perkele ties mitä!

– Aikasemmin sä olisit loukkaantunu. Sillon kun sä vielä rakastit sitä.

– Oonko mä sanonu etten mä rakasta enää?

Manna hymyilee vastauksen. Hänen katseensa takeruu oikeaan kämmenselkääni.

– Mikä sulla tossa on?

Katson kättä. Siinä on outo kohouma, jonkinlainen patti. Kosketan sitä. Patin sisus muljahtaa.

– En mä tiedä, minä sanon. – Ei se ainakaan oo kipee.

– Tollanen pallukka saattaa tulla rasituksesta, Manna tietää. – Ootko sä kantanu jotain tosi painavaa tai puristanu jotain?

Mietin hetken.

– Itse asiassa mä oon puristanu helvetin kovaa Jarnon kuntopyörää kun se on pannu mua.

– Sun pitää mennä lääkäriin, se puhkasee ton, Manna neuvoo. – Muuten se pahenee. Mä tiedän, Speedyllä oli kerran tollanen.

– En mä raski. Mä haluan pitää tän panopallukan muistona.

Tökkään pattia hellästi. Yhtäkkiä muistan senkin, että emme käyttäneet eilen koko aikaa kondomia. Viimeisen varvin aikana se vain jotenkin jäi. En voi olla Matin kanssa tämän jälkeen. Se varmasti murskaa hänet palasiksi. Mutta entä jos hän alkaa epäillä jotain, kun en tee enää aloitteita? Minä en voi tehdä niitä. Minulta puuttuu motiivi. Minä en yksinkertaisesti enää halua häntä. Kuulun Jarnolle. Olen hyvin uskollinen silloin kun olen uskoton.

– Nyt aikuistu, Manna huokaa. – Ei sun tartte terveytäs ton sekoilun takia uhrata.

Ulko-ovi käy; sisään tulee äiti pientä poikaa taluttaen. Pojan pää on suuri pyöreä pallo ja vartalo ohut ja kapea. Hänestä tulee mieleen kävelevä tikkari. Lapsenkaipuu iskee minuun taas. Haluaisin nyt heti syliini lapsen. Minkä tahansa lapsen, joka tuoksuu lapselta.

– Mikset ottanu Ellaa mukaan? minä kysyn.

– Speedy haluaa viettää sen kanssa laatu-aikaa, Manna irvistää. – Kerran kun mä jätin ne kahdestaan niin se oli sitonu Ellan narulla pöydänjalkaan kiinni.

– Sä oot Manna ilkee. Mä oon aina sanonu sulle että miehiä pitää kohdella hyvin.

– Kuten sinä?

– Niin. Kuten minä.

Kotimatalla poikkean apteekkiin ja ostan Gynocaps-seja. Matti on tietokoneensa kimpussa. Otan keittiössä heti yhden Gynocapsin mehun kanssa ja piilotan lääkkeet maustelaatikon taakse. Hampurilainen jyllää ikävästi vatsassani.

– Miten sun nuha jaksaa? Matti huikkaa.

– Parempi.

– Hyvä. Oliko rankkaa?

– Missä? minä säikähdän.

– Töissä. Eilen.

Menen helpottuneena olohuoneen ovelle.

– Ei. Mukavia oppilaita. Sellasia kirkasotsaisia.

Katson Mattia vielä hetken. Hän kirjoittaa selvästi meiliä, sormet hyppelehtivät vimmatusti näppäimillä. Hän näyttää äkkiä aivan vieraalta ihmiseltä.

– Mä meen vähän lepäämään, minä sanon.

– Mene vaan kulta.

Luojan kiitos hän ei halua tulla minun kanssani yhtä aikaa päiväunille. Luojan kiitos hän pysyy tuolla omassa kuplassaan. Ei edes ihmettele, miksi en enää hääri hänen kimpussa.

Näin helppoa hänen on luopua minusta.

– Hei sitte, minä sanon.

– Hei hei, hän vastaa. – Kauniita unia.

Makuuhuoneessa katson peilikuvaani silmiin. Jos minussa olisi vähänkään naista, minä kertoisin kaiken Mattille nyt. Miksi en tee sitä? Koska en halua hänen romah-tavan. Se himmentäisi ikävästi tunnelmaa Jarnon ja minun välillä. Kaikki ilo tästä suhteesta katoaisi johonkin, jos jaloissani ulvoisi lyöty aviomies ja niistäisi nenäänsä hameeni helmoihin. Sellaista painolastia en meidän päällemme kaipaa. Haluan rellestää rauhassa vielä hetken. Nyt kun minun elämässäni on viimein iloa, en luovu siitä vapaaehtoisesti. Sitä paitsi mistä minä tiedän että tämä liitto on ohi? Pitkitän sitä vielä vähän; yritän kanavoida tämän kaiken riemun siihen. Ja samalla kerään itselleni hiukan onnea varastoon.

Koska en mahda tälle mitään, Matinkin täytyy hyötyä tästä. Meidän täytyy hyötyä tästä.

29.

Vatsani on kipeä. Olen ottanut Gynocapsien lisäksi särkylääkettä ollakseni paremmassa terässä kuten rakastajattaren kuuluu. Mutta en ole. Miten rakastajattarena ylipäänsä ollaan? Luultavasti pitää nimenomaan pysyä hyväntuulisena, reippaana ja helppona. Hyvä rakastajatar ei valita vatsakivuista eikä käsissä kummittelevista palukoista.

Saksan tunnin pidin huonossa kuosissa. Lisäksi minua hämmensi Jarnon tuttavallinen tuijotus. En katsonut häneen kertaakaan. En korjannut, vaikka hän äänsi miten sattuu. En kerta kaikkiaan kiinnittänyt häneen mitään huomiota. Muille oppilaille ei saa juolahtaa mieleenkään, että meillä voisi olla jotain sutinaa.

Nyt istun hänen sohvalleen farkut jalassa ja valkoinen pitsitoppi päällä. Jarno ojentaa minulle konjakkilasin. Kello ei ole vielä neljääkään. Juon pitkän kulauksen. Hyvästi ompeluseuraelämä.

– Sä näytit niin seksikkäältä kun sä opetit et mun oli

vaikee keskittyä mihinkään, Jarno sanoo ja kilauttaa omaa lasiaan minun lasiani vasten.

– Eikö sulla ole yleensäkin keskittymisvaikeuksia? minä kysyn. – Mä voin kuvitella sut yläasteella. Sä olit varmaan täysin sietämätön. Ai niin, mulla on tuliainen sun koiralle.

– Thanks totta?

Kaivan olkalaukustani lähikaupasta ostetun kumisen vinkulelun ja esittelen sitä ylpeänä Jarnolle.

– Nyt sä saat siitä elinikäisen ystävän, Jarno sanoo.

– Toivottavasti en. Mä en tiedä mitä mä tällä eleellä oikein haen. Mulla on vaan sellanen tunne että sen kanssa kannattaa olla väleissä.

Heitän vinkulelun piskille. Se painaa sitä pari kertaa innottomasti tassullaan ja kääntyy pois.

– Jaaha, minä huokaan.

– Lasse on aika pidättyväinen aluksi, Jarno selittää.

– Kyllä se ton vielä huolii.

Se ja sama. En tullut tänne keskustelemaan koirien käyttäytymistavoista.

Tällä kertaa hän ei kannan minua makuuhuoneeseen vaan tarttuu romanttisesti kädestä kiinni ja taluttaa. Ovi kolahtaa kiinni perässämme. Voin kuvitella Lassen lohdukkoman katseen.

Jarno kippaa minut vuoteelle ja odotan, että hän kiepähtäisi itse perässä, mutta hän ei teekään niin. Sen sijaan hän avaa yöpöydän laatikon ja kaivaa sieltä esiin

hieromasauvan. Se on kammottava sininen muovikapitus.

– Mä haluan nähdä kun sä tulet. Käytä tätä.

En tiedä pidätkö tästä.

– Säilytätkö sä täällä hieromasauvaa satunnaisia ohikulkijoita varten? minä kysyn.

– Se on jäänyt tänne joltain.

Katson dildoa epäluuloisena. Kuinkahan monessa lammikossa sitä on uitettu?

– On se pesty, Jarno rauhoittelee.

– Mä en oo niin innostunut noista.

Hän raottaa toista silmäänsä ja hymyilee lauritähkähymyä.

– Mun mieliksi?

Otan sauvan käteeni ja laskeudun makuulle. Jarno asettuu nojatuoliin istumaan konjakkilasi kädessään. Hän katselee minua levollisena, mutta silmät kiiltäen. Minä aloitan.

Sauva osaa asiansa. Orgasmi paiskaa minut pian toiselle puolelle sänkyä.

– Auta mua! minä huudan.

Hän tulee luokseni, ottaa minut syliinsä ja puristaa lujaa.

– Kiitos. Se näytti hyvältä.

Yritän saada hengitykseni tasaantumaan. Katson Jarnon vyönsolkea, jonka haluan avata heti tämän päälle. Hänen farkkunsu roikkuvat puolitangossa. Vasem-

man reiden kohdalla oleva halkeama paljastaa palan ihoa, jossa on ihanaa untuvaista karvaa. Mutta hän istuu takaisin tuoliin ja pyörittelee konjakkilasia kädessään.

– Mua säälittää vähän se sun mies, hän sanoo.

– Älä nyt alota! Mä luulin että sä olet suruton poika.

– En niin suruton.

– Okei. Haluatsä että pidetään sille hiljanen hetki ennen ku ruvetaan hommiin?

– Ihan ku olis huono omatunto tai jotain.

– Et sä ole siitä vastuussa. Meidän ongelmat on alkanu paljon aikasemmin. Eli sä olet seuraus etkä syy.

Sekään ei rauhoita häntä.

– Oikeestaan mä haluaisin olla mieluummin syy.

Jarno mutristaa suutaan ja juo kulauksen konjakkia.

– Hei. Sun ei tartte panna mua, jos sä et halua.

– Tartte?

Tällä kertaa en puristele kuntopyörää, siitäkään syystä että olen alla enkä ylety siihen. En malta olla vinkumatta. Hänellä on täydellinen tulokulma. Ja hän on niin elukka, niin kertakaikkisen hetero, että minulta meinaa tulla itku. Tämä on melkein liian intensiivistä, liian ihanaa, liian kaikkea.

Yhtäkkiä hän kääntää minut rajusti ympäri. Pääni kopsahtaa johonkin kovaan niin että haukahdan kivusta. Se on hieromasauva. Jarno ei huomaa mitään, enkä minä informoi.

Hän saa, vetää kalun ulos, ja kääntää minut takaisin selälleni. Hänen ihana kuuma spermansa sataa päälleni. Tätä varten minä olen täällä. Sekä tässä kämpässä että maailmassa.

Myös nenääni menee mälliä. Vedän sitä vahingossa sieraimet täyteen. Ehkä haluan poskionteloni pullolleen Jarno Lapinniemeä.

Hän kiepahtaa läähättäen selälleen. Minä nousen istumaan.

– Mun pitää käydä niistämissä, mumisen tukkoisesti.

– Herrajumala, mikä sun silmäkulmassa on? Jarno säikähtää ja ponnahtaa ylös.

– Dildo osu siihen.

Hän naurahtaa epäuskoisesti ja tarkastelee osumaa.

– Jumalauta nainen, olisit sanonu että sua sattu!

– En mä viittiny. Ei hyvää panoa kannata yhen mustan silmän takia keskeyttää.

Hän painaa kätensä hellästi poskelleni.

– Sä oot just paras!

Sitten hän suutelee minua varovasti kipeään kohtaan.

– Tosta voi tulla tosi pahan näkönen, hän huolehtii.

– Meidän täytyy kohta keksiä joku turvasana, jos tää täl-laseksi menee.

– No mikähän se olis? minä hymähdän.

– Vaikka omena.

– Sovittu.

Käyn niistämässä ja tarkastelen samalla silmäkulmaani. Se on ikävästi violetti. Kastelen käsipyyhkeen jääkylmällä vedellä ja painan pyyhettä hetken mustelmaa vasten. Millä minä peitän tämän ennen kuin menen kotiin, minulla ei ole mukana minkäänlaista peitepuikkoa? Mitä minä sanon Matille? Tämänkö klassisen, että törmäsin kaapin oveen?

Kun palaan takaisin ja käperryn Jarnon kissanpenuntuoksuiseen syliin, hän katsoo minua ihastuneena.

– Sä näytät niin pantavalta kun sulla on musta silmä! Mun on pakko tulla sun sisänsä nyt heti.

Tällä kertaa rakastelemme lattialla. Minun selkäni hiertyy ruhjeille hänen kovasta, punotusta matostaan. Siitäkään en sano mitään. Tämä on nyt näköjään homman nimi.

En voi näyttää Matille enää selkäänikään. Täytyy vältellä yhteissaunomista jonkin aikaa.

– Hemmetti että mua stressaa huomina duunipäivä, Jarno tilittää hengästyneenä. – Pitää tavata yks tuotantopäällikkö joka on tosi hankala, luulee itseensä Jeesukseksi. Line-producerit on pelkkiä juoksupoikia. Vittu ne hän kantaa maitopulloja ihmisten portaille, ei ne tee mitään päätöksiä!

– Aha, minä kuittaaan.

Hän jatkaa tauotonta löpinäänsä samalla kun takapuoli aaltoilee ylös ja alas.

– Mä joudun oleen koko ajan välikätenä sellasten

tyyppien kanssa jotka tekee paljon duunia yksin niin kuin käsikirjottajat ja ohjaajat. Sit kun ne alottaa tiimiduunin niin siinä on helvetisti tunteita pelissä. Itketään ja paiskotaan kännyä korvaan ja lähetellään tökeröitä meilejä. Se on kuule yks tarkkis välillä. Tekis joskus mieli vaihtaa alaa.

– Aha. Haluaisitsä olla ehkä majakanvartija?

– Miten niin?

– Ei mitenkään.

En ole tottunut tällaiseen. Halusin miehen joka puhuu tai edes panee ja nyt minulla on mies joka sekä puhuu että panee, ja molempia yhtä aikaa. Kun hän avaa taas suunsa, työnnän sinne etusormeni purtavaksi.

Etsiessäni vaatteitani hän makaa sängyssä kädet niskan takana ja katselee.

En ole tottunut siihenkään; että joku katselee alastonta vartaloani noin paneutuneesti. Mutta hän selvästi pitää näkemästään.

– No niin, sanon kun olen pukeutunut. Hän nousee ylös ja saattaa minut eteiseen.

Vedän kengät jalkaani. Reiteni ovat yhä vellinveltot.

– Hei sit mustakulma, hän sanoo ja suutelee minua poskelle. – Palaillaan.

– Joo, minä henkäisen urheasti ja painun käytävään.

En minä mitään kosintaa odottanut, mutta tuo ”palaillaan” oli kyllä kaiken huippu.

Niin kuin minä olisin joku sihteeri tai leffasponsori.

Soitan Mannalle jo rappukäytävästä.

– Mua pelottaa mennä kotiin, minä aloitan. – Mä sain tällin hieromasauvasta ja mulla on musta silmä. Ja selkä ihan hajalla.

– Mitä teinimeininkiä, Manna riemastuu.

– Älä viitti, mua oikeesti hermostuttaa. Miten mä peitän sen silmän ennen ku meen kotiin?

– Sun pitää käydä Stokkan kosmetiikkaosastolla ja peittää se Blascolla.

– Hyvä idea.

Kaivan vasemmalla kädelläni aurinkolasit laukusta ja työnnän ne silmilleni.

– Onks kaikki muuten ok? Manna kysyy.

– En mä tiedä. Mä oon ottanu jo monta Gynocapsia ja niistä tulee maha kipeeksi.

– Miten niin ottanu?

– No ottanu.

– Siis syötkö sä niitä kapseleita?

– Joo.

– Ei niitä saa syödä! Manna huutaa. – Ne pitää panna emättimeen! Siks sun maha on kipee.

– Oho.

– Tossa sun touhussas ei oo enää tolkun tynkääkään! Ootsä käyny jo hoitamassa pois sen patin?

Vilkaisen kättäni.

– En.

– Käy!

– Okei, okei, okei!

Stockmannilla menen suoraan Blascon tiskille ja otan nopeasti testeristä vaaleaa peitevoidetta sormenpäähän. Levitän meikkiä suurentavan peilin edessä silmäkulmani päälle. Se peittää jonkun verran, mutta sinipunainen kuultaa silti läpi.

– Sä voit myös lähteä, joku sanoo takanani.

– Anteeks?

Käännyn ympäri. Edessäni seisoo keski-ikäinen parrakas mies. Hänellä on säähän nähden aivan liian raskas popliinitakki päällä ja vetiset runoilijan silmät.

– Perheväkivaltaa ei ole pakko sietää, mies sanoo hie-notunteisen matalalla äänellä. – On saatavissa kaikenlaista apua.

– Nyt sä oot käsittäny väärin, minä kiekaisen. – Ei mua oo lyöty. Mä kompastuin yhteen... koriste-esineeseen.

Miehen huulille leviää melankolinen hymy.

– Lyöjä ei muutu. Mutta sä voit muuttua. Ainakin sä voit lähteä. Usko mua, mä tiedän kokemuksesta. Mun entinen vaimo löi mua kymmenen vuotta.

Minun on päästävä tuosta huru-ukosta eroon, joten annan hänen pitää pakkomielteensä.

– Okei, sanon ja tavoittelen katseeseeni liikuttuneisuutta. – Kiitos välittämisestä. Ja oikein hyvää kesää.

Lähden suorinta tietä ulos kaupasta enkä katso taakseni.

Ei tee edelleenkaan mieli mennä kotiin. Päätän siirtää asiaa käymällä lääkärissä. Puhkaisutan pallukan ja pyydän reseptin rauhoittavia. Onnistun saamaan melkein heti ajan yksityiseltä lääkäriasemalta.

Odotushuoneessa luen Eevaa. Silmiini osuu artikkeli, joka kertoo mullistavasta kosmeettisesta hoidosta. Sen nimi on Fraxel. "Fraxel-hoito tasoittaa juonteita ja rypyjä, kiinteyttää kudosta ja poistaa värivirheitä. Ihon laatu paranee ja uudistuu. Tulokset hoidoista ovat lupavia", jutussa hehkutetaan.

Käsittelyn hinta on satoja euroja kerta, mutta kauneusleikkauksiin verrattuna mitätön, ja toipumisaika lyhyt.

Lasken lehden pois ja ajattelen. Tosiasia on tämä: minulla on viisitoista vuotta nuorempi rakastaja. Itse vetelen viimeisiäni, olen kerta kaikkiaan katoavaa kansanperinnettä. Suorastaan epookkia. Ratkaisuni on siis Fraxel. Revin siihen rahat vaikka mistä. Hekumoin juuri ajatuksella siitä, miten tappavan heikeä minusta tulee, kun lääkäri läväyttää oven auki.

– Valkonen!

Lääkäri on niin nuori, että voisi olla tyttäreni. Toivotavasti en silti ole hänen ensimmäinen potilaansa.

Hän tarkastelee kättäni hetken ja painaa pallukkaa peukalollaan.

– Joo, tämä on selvä ganglio eli tällainen rakkulamainen paksunnos. Täytyy tehdä aspiraatio, hän toteaa. – Se on suhteellisen vaivaton toimenpide. Imetään ruiskulla

neeste sieltä sisältä pois. Käy makaamaan tuohon sängylle, ole hyvä.

Kiipeän makaamaan valkean paperilakanan peittämälle sängylle. Lääkäri valmistelee toimenpidettä. En uskalla katsoa, kuinka isosta ruiskusta on kyse. Annan hänen tarttua käteeni.

– Voi vähän juulia, hän varoittaa. Vedän syvään henkeä.

Hän työntää piikin patin sisälle. Vihlaisee ikävästi. Minä vingahdan. Se onkin ääni, jota olen viime aikoina tuottanut aika lahjakkaasti.

– No niin, hän sanoo ja vetää piikin varovasti pois. – Voit nousta.

Minä nousen ja tarkastelen kättäni, joka on taas sileä ja neitseellinen.

– Tällaisilla on ikävä taipumus uusia, lääkäri pahoittelee. – Mutta kyllä sen nyt jonkun aikaa pitäisi poissa pysyä.

Hienoa. Joudun lopun ikäni tappelemaan jonkun nujaskan kanssa.

Maksan kassalla laskun, joka ei ole pieni. Onneksi minulla sattuu olemaan tarpeeksi käteistä mukana. **Matti käy** joskus läpi tiliotteitani.

Kotona menen suoraan kylpyhuoneeseen ja työnnän **Gynocapsin** suun sijasta emättimeeni, vaikka en usko **tähän** koko sälään enää ollenkaan. Sen jälkeen kerään **hetken** voimia kohdatakseni **Matin**. Mustelma hämöttää

peitevärin alta selvästi; olen hikoillut lääkarissä niin että väri on osittain lähtenyt. Painelen siihen varovasti irtopuuteria.

– Heips, sanon olohuoneen ovella. Matti nostaa katseensa näyttöpäätteeltä.

– Heips, Matti vastaa hyväntuulisesti. – Missä sä oot viuhottanu?

– Kaupoissa, minä sanon. Se ei ole varsinaisesti valhe.

– Mä muuten otin myös yhden ylimääräisen iltakursin ku oli kysyntää, kuulen itseni seuraavaksi sanovan.

Se on valhe. Ensimmäinen.

– Saksan? Matti tarkentaa

– Ei ku englannin. En raskinu kieltäytyä, sen verran hyvä palkka.

– Mikäs siinä, Matti sanoo.

Pakenen keittiöön. Hän ei todellakaan huomannut mitään. Ei mustaa silmääni, ei sitä että puhuin puuta heinää. Jos en jää kiinni tällaisesta, en jää kiinni mistään. Minä olen haavoittumaton.

Ja vaikka hän huomaisikin, niin ehkä hän ei piittäisi tippaakaan. Sanoisi vain että tervemenoa, hyvä kun tuo nymfomaani on vähän aikaa muitten vaivoina. Ehkä tämä voisi olla pysyvä ratkaisu? Ranskalainen avioliitto. Paitsi että vain vaimo käy vieraisa.

30.

Laserhoitaja, jonka luokse olen tullut konsultaatioon, esittelee itsensä Tuulaksi. Ehdottoman luottamusta herättävä nimi. Istun häntä vastapäätä liian matalassa tuolissa yksityissairaalan pienessä huoneessa.

– Mistä sä kuulit tästä meidän uudesta hoidosta? Tuula kysyy.

– Luin lehdestä, minä vastaan.

– Niin että kukaan tuttu ei ole käynyt meillä ja kertonut, et siis tiedä mitään tarkempia yksityiskohtia?

– En.

Hän tarkastelee minua pitkään. Katse viivähtää erityisen huolellisesti otsassani.

– Jos mä saan nyt sanoa ihan suoraan? hän kysyy.

Nyökkään. Totta kai saa sanoa suoraan, siksihän minä olen täällä.

– Sun tilanne ei oo paha, sun ihos on hyvässä kunnossa mutta tosta nenän alta lähtee noi juonteet ja otsassa on noita vaakaryppyjä.

– Joo, tiedetään.

– Silmien alta vois höylätä kanssa. Ne ei oo harakan-
varpaat mutta ne näkyy.

– Okei.

– Tätä Fraxel vois olla sulle just tässä vaiheessa hyvä.
Mut senkin mä sanon suoraan että yks kerta ei riitä. Joku
neljän viiden kerran sarja on paikallaan ja sen jälkeen
kerran vuodessa yksi ylläpitävä hoito.

– Sattuuko se? minä kysyn.

Hän hymyilee välttelevästi.

– Sanotaan että se ei oo kivaa. Mut ainoastaan yksi on
lähteny kesken pois.

Minä olen varmaan sitten se toinen.

– Sit pari päivää sä näytät tosi pahalta. Sä et ainoas-
taan tule näyttämään siltä että sä oot ollu viikon siltojen
alla vaan sä tuut näyttämään siltä niin ku sä olisit ollu sil-
tojen alla monta vuotta.

– Selvä.

– Sen jälkeen sun ihos hilseilee pois ja alta tulee uus
iho. Semmonen kymmenisen vuotta lähtee pois.

Kymmenen vuotta. Se on juuri sopiva aika, kun ajattelee
Jarnon ikää. Ja niillä elämäntavoilla ja sillä stressin määräl-
lä hän tulee näyttämään pian vanhemmalta kuin minä.

– Rypyt madaltuu muutaman kuukauden sisällä hoi-
dosta. Mutta ihon kunnon paraneminen näkyy kyllä heti
kun turvotus laskee, Tuula selittää. – Että miltä kuulos-
taa?

– Sinä siis tekisit sen?

– Minä.

– Millanen koulutus sulla on?

Tämänkin saa kysyä. Luovutan hänen käsiinsä sen-
tään elämäni.

– Mä olen peruskoulutukseltani erikoissairaanhoida-
ja.

– Hyvä.

Tämä "erikois"-liite lohduttaa minua. Vähän.

– Nyt mä olen virallisesti laserhoitaja.

Tämä "virallisesti" lohduttaa vielä vähän enemmän.
Sitä paitsi Tuula itse näyttää ihmeellisen sileältä ja hy-
vinvoivalta. Fraxeloi varmaan itseäänkin illat pitkätkä.

– Varataanko aika? Tuula kysyy.

– Varataan.

Hän kääntyy tuolillaan tietokoneeseen päin ja tutkii
hetken varauslistaa.

– Täällä olis yksi peruutusaika viikon päästä.

– Otetaan se.

Tuula antaa minulle infolehtisiä ennen kuin lähdän;
ohjeita ja lisätietoa toimenpiteeseen liittyen. Otan ne ja
ryntään bussiin ehtiäkseni ajoissa tunnille.

Muitten oppilaitten lähdettyä jääme Jarnon kanssa
kahden luokkaan. Eki vilkaisee meitä tietävän näköisenä
ennen kuin sulkee oven. Hänenlaisiaan ei niin vain pete-
tä. Yritän itse näyttää asialliselta.

– Mulla on ollu ikävä sua, Jarno sanoo ja suutelee mi-
nua huomattavasti vaalentuneelle mustelmalle. Sitten

hän tyrkkää minut pöytää vasten vatsalleni ja nostaa haameeni ylös.

– Tunti aikaa, sit mun täytyy mennä yksin enskaribileisiin, hän selvittää ja pitää kovaa kiinni lantiostani samalla kun työntyy minuun. Tulen tarmokkaasti vastaan. Tässä on kieltämättä pointtinsa. Kuka tahansa voi tulla ja nähdä. Ja osallistua. Jarno nuolee niskaani ja kiertää tukkani nyrkkinsä sisälle sykeröksi.

– Ainoastaan pannessaan mies voi kokea itsensä täydellisen hyödylliseksi, hän huokaisee.

– Sinä ja sun opettajatarfantasias. Ootsä nyt tyytyväinen?

– En mä vielä lopettanu.

Hän kääntää minut selälleni pöydällä ja jatkaa. Pöydän jalat hinkkaavat lattiaa vasten. Yksi tuoleista rymähtää kauemmaksi.

– Anna mä tuun sun kasvoille, Jarno pyytää.

– Meikki menee.

– Just siks.

– Jos sitä joutuu taas nenään.

– Mitä?

– Kyllä sä tiedät. Mälliä.

Hän katsoo minua nätisti.

– Sä oot sulonen pikku tohelo.

– Suuri tohelo mä olen.

– Anna mä laukeen sun kasvoille.

– Laukee sitten.

Hän tekee sen. Suljen silmäni ja suuni.

Hetken kuluttua hoipertelen naama mällissä lavuaarille ja pesen kasvoni. Ripsiväri valuu pitkin poskia ja huulipuna on tuhriintunut. Tämän sotkun paikkaamiseen ei puoli tuntia riitä.

– Sä olet kun turkkilainen, tulet joka puolelta ja tuhoot kaiken! minä syytän.

– Toivottavasti sä et saa silmätulehdusta, Jarno sanoo ja katsoo minua huolekkaasti kiskoessaan housuja jalkaansa.

– Älä viitti jeesustella.

Sperma on levinnyt pitkin lattiaa. Jarnolla ei ole selvästi aikomustakaan tehdä sille mitään. Otan telineestä käsipyhkeitä ja laskeudun kontalleni jynssäämään lattiaa puhtaaksi.

– Mukava näky, Jarno myhäilee pöydän laidalla notkuen.

– Haiska paska. Sä oot sovinisti.

– Ja sä rakastat sitä.

Vien käsipyhkeet roskiin ja palaan Jarnon luokse. Hän istuutuu tuolille ja vetää minut syliinsä. Tässä asetelmassa on jotain väärää ja oikeaa. Vanhempi nainen istuu nuoremman miehen polvella.

– Ottasitko sä mut mukaan sinne enskaribileisiin jos mä olisin vapaa? minä kysyn.

Tämä täytyy saada tietää. Vaikka tulisi kuinka turpaan.

– Sä et ole. Me ei voida liikkua yhdessä.
Jarno puhaltaa hiustukon sivuun otsaltani.
– Mutta jos oisin.
– Voisin mä ottaakin.
– Mut entä jos sun kaverit naurais kun mä oon niin paljon sua vanhempi?
– Eikä naurais. Ikäkissat on kaikkein parhaita sängysä. Ja sitä paitsi sä oot niin megabeibi.
– Mä oon lihava.
– Mutta mukava.
– Ei lihavilla oo muuta vaihtoehtoa.
Jarno hieroo nenäänsä minun nenääni vasten.
– Et sä oo lihava, sä oot ihanan pehmeä, hän sanoo.
Hymyilen laimeasti. Juuri tähän minun ei pitänyt sortua. Miehillä ei kannata mankua rypyistä ja selluliitista. He eivät niille mitään mahda, pitkästyvät vain. Terapeuttit ovat erikseen ja rakastajat erikseen.
– Mulla oli nuorena yks ylipainonen tyttöystävä, Jarno sanoo. – Se oli niin lihava että kun sitä tökkäs sormella niin se jäi vielä pitkäksi aikaa lainehtimaan.
– Valehtelet.
– Mä yritän vaan lohduttaa sua.
Otan häntä kaulasta kiinni ja puristan lujaa.
– Vie mut joskus jonnekin. Vie mut Linnanmäelle, minä pyydän. – Adoptoi mut!
– Ei ne sosiaalitädit antais mun hoitoon ketään.
Matti ei ole kotona. Ehdin ottaa pitkän suihkun

ennen kuin hän tulee. Istun hiukset märkinä nojatuo-
liini ja kuuntelen hiljaisuutta, jota kellon raksutus koros-
taa.

Luen uutta keski-ikäisille naisille suunnattua lehteä. Parisuhdepalstalla käsitellään taas pettämisen proble-
matiikkaa. Terapeutti sanoo, että valhe myrkyttää suh-
teen ja ajaa miehen ja vaimon erilleen. Että ei voi tuntea
läheisyyttä ihmisen kanssa, jolle valehtelee.

Niinpä. Mutta jos puhuu totta, voi lähteä henki. Minä
siis mieluummin tuhoan läheisyyden Mattin ja minun
välillä.

Avain raksahtaa lukossa. Matti tulee eteiseen ja laskee
ostokassinsa lattialle.

– Löysin tosi hyviä uusia pelejä alennusmyynnistä,
hän iloitsee.

– Onnittelut, minä sanon.

Hän tulee nojatuolin taakse ja suutelee minua nis-
kaan. Inhon väristys käy lävitseni. Minun täytyy työ-
kennellä kovasti, etten riuhtaisi itseäni irti ja ryntäisi
pesemään kohtaa, mihin hänen huulensa osuivat.

Tähän en ollut valmistautunut. En tällaiseen hylki-
misreaktioon.

Matti ei huomaa mitään, tietenkään. Hän palaa jatka-
maan peliään. Pian käsikranaattien ääni täyttää olohuo-
neen.

Käperryn peiton alle ja annan mielikuvitukseni len-
tää. Jospa Matti jäisi vaikka auton alle? Sillä tavalla hä-

nestä pääsisi kunniallisesti eroon. En voi raivata häntä itse pois tieltä, minulla ei ole sopivia suhteita eikä tarpeeksi kylmiä hermoja. Minun hermoni riittävät ainoastaan pettämiseen.

Meteli olohuoneessa räjähtää käsiin. Nyt siellä laulavat selvästi konekiväärit. Käyn sulkemassa oven välitämme. Ei ole mitään syytä varjella meitä. Ei ole mitään läheisyyttä, mitä tuhota.

Torkahdan ja näen unta, että istun potkukelkassa, jota Jarno työntää tarmokkaasti eteenpäin. Tie on juuri sopivan liukas; kelkka suorastaan lentää eteenpäin. Emme puhu mitään. Kuulen Jarnon yhä tihenevän hengityksen pakkasilmassa, lapsiin verhotut käteni ovat ristissä sylissäni. Miten viatonta. Miten perkeleen vaarallista. Olenko minä rakastumassa?

31.

En ole kuullut Jarnosta kahteen päivään. Ei ainuttakaan tekstaria, ei yhtään mitään. Ehkä hänellä on jäänyt juhliminen päälle? Ehkä hän ei uskalla lähettää viestejä, koska pelkää Matin näkevän ne? Ehkä minä tein edellisellä kerralla jonkun virheen? Ja nyt hän inhoaa minua. Olen aivan fantomien vallassa.

Yritän hillitä itseni ja olla soittamatta tai lähettämättä viestiä. Yritän kuvitella itseni geishaksi. Ne saavat nauttia mutta eivät rakastua. Eivätkä missään nimessä roikkua miehessä. Mutta näin rotevalle naiselle kuvitelma pikku askelin sipsuttelevasta taskupainoksesta ei oikein sovi.

Hyppelähdin huoneesta toiseen kuin joku säälittävä murkku. En uskalla föönata rauhassa tukkaani, koska silloinhan en ehkä kuule kännykän soittoa, koska se joka soittaa voi olla hän.

Kännykkääni on tullut viesti. Painun toiseen huoneeseen lukemaan sen. Työasioita. Poistan viestin itku kur-

kussa ja katson läpi ne vähät viestit, joita olen Jarnolta saanut.

On sekin parempi kuin ei mitään. Onneksi Matti ei koskaan pengo puhelintani.

Minä olen liian vanha tähän. Minä en pysty. Tätä minä en ainakaan tilannut.

Ladon raivokkaasti pyykejä koneeseen, kun Matti tulee raskas ilme kasvoillaan kodinhoituhuoneen ovelle.

– Mikä on? minä kysyn.

Hän huoahtaa ja nojaa seinään aivan kuin ei jaksaisi kannatella itseään pystyssä.

– Jotenkin alakulonen olo, hän selittää. – Kohta on taas talvi ja miten äitiki sitte taas pärjää. Piha liukas ja patterit kiinni. Sähän tiedät että ne ei raski pitää pattereita tarpeeksi lämpimällä. Ne jäätyy sinne.

– Jäätyköön.

– Mitä?

– Että jäätyköön. Jos ihminen on niin tyhmä ettei raski pattereita päällä pitää niin pakastukoon saatana hengiltä.

Paiskaan pyykkikoneen luukun kiinni ja väännän starttinappulaa.

Matti räpyttelee silmiään.

– Miten sä voit sanoa noin?

– Ne on sun vanhempas. Tee niillä ihan mitä tykkäät.

Matti suoristaa itsensä ja katsoo minua tyrmistyneenä silmiin.

– Mä en enää tiedä kenen kanssa mä olen naimisissa.

– Ja mä tiedän liiankin hyvin, minä sanon.

Nousen ylös tyhjän pyykkikorin kanssa. Yritän mennä ovesta ulos, mutta hän ei väistä.

– Hei. Mulla ois tässä elämä elettävänä! minä kiljaisen.

– Elä, hän sanoo matalalla äänellä ja siirtyy.

Soitan Mannalle makuuhuoneesta ja puhun puoliksi kuiskaamalla.

– Mä arvasin että susta tulee tommonen, Manna toteaa, kun kerron mikä on mielentilani.

– Millanen?

– Sä oot ku entinen tyttö joka sekotti seksin ja rakkauten. Älä odota niiltä liikoja.

– Mitä niiltä sitten voi odottaa?

– Ei mitään.

Jos ei odota miehiltä liikoja, ei odota mitään koko ihmiskunnalta. Mitä kukaan tekee jollain kyynisellä, vanhalla ämmällä? Täytyy haluta kaikkea tolkkuttomasti. Silloin voi ehkä saada pienen palasen.

Huokaan raskaasti.

– No pakota ittes irti siitä, Manna ehdottaa. – Oo jonku kolmannen kanssa.

– No sehän se tämän ratkasisikin. Sekin pelottaa että tulee joku nuorempi ja kauniimpi ja vie sen.

– Tai sit tulee joku vanhempi ja rumempi ja vie sen. Jos mies on vietävissä, sen voi viedä kuka hyvänsä.

Lähden kaupungille torikassin ja sateenvarjon kanssa. Tihuuttaa masentavasti. Esplanadilla olen vähällä kävelä suoraan auton alle. Siitä järkyttyneenä istun puiston penkille ja otan kännykän esille.

En pysty olemaan passiivinen. En jaksa pelata enää minkäänlaisia pelejä. Enkä jaksa esittää kahdelle miehelle rooleja, se menee liian raskaaksi. Aviomiehelle pitäisi näytellä uskollista ja rakastajalle vaikeasti tavoiteltavaa. Siinä on yhdelle tytölle vähän liikaa näyteltävää. Sitä paitsi vähän turhaa leikkiä vaikeasti tavoiteltavaa, kun on jo antanut.

Näppäilen Jarnolle rakentavan, mahdollisimman vähän hyökkäävän viestin. "Mitä kuuluu? H." Odotan penkillä melkein kymmenen minuuttia. Hän ei vastaa. Nousem ylös.

Enhän minä vaadi liikaa, enhän? Haluaisin ainoastaan, että hän pitäisi minusta. Ihan vähän vain.

Paljon. Mielettömästi.

Huomaan käveleväni kirjastossa sateenvarjo **auki**. Olen ehtinyt jo toiseen kerrokseen, kun havahdun **siihen**, että minua tuijotetaan. Suljen varjon ja istun alas ensimmäiselle vapaalle tuolille. Avaan puhelimen vaikka **ti**edän, ettei siellä ole viestiä.

Tällä kertaa näppäilen hänelle vähemmän rakentavan tekstiviestin. "Saatanan Kittilän intiaani. Epäluotettava tuulella käyvä huithapeli. Mä vihaan sua." **Kohta** kännykkäni piipittää. "Mitä helvettiä?" hän kirjoittaa.

Nyt minä soitan.

– Miks sä et vastannu mun viestiin? minä huudan.

– Mihin viestiin?

– Mä kysyin sulta tunti sitten että mitä kuuluu. Sä et vastannu siihen!

– Älä huuda please. Mulla on karmee olo. Mä en kaipaa mitään kohtauksia nyt.

– Mä osaan kuule järjestää semmosen kohtauksen että sä et ainoastaan kadu sitä että oot törmänny muhun vaan myös sitä että sä ylipäättään oot syntyny.

– Mä uskon beibi. Voitasko puhua naamatusten? **Mulla by the way heppi** sojottaa.

Jarno avaa oven heti kun painan kelloa. Työnnyn sisään. Hän perääntyy. Hänellä on selvästi kammottava **kr**apula. Silmät punottavat kuin sairaalla kanilla. Iho on harmahtava ja tukka rasvainen.

– Mukavaa kun tulit, hän sanoo.

– Just joo. Mun tulemiset ja menemiset tuntuu olevan sulle yks lysti. Niin että ihan kiva jos tuut mutta ihan **kiva** vaikkeet tuukkaan.

– Ei pidä paikkaansa.

Lasse lötköttää olohuoneen matolla. Sen edessä makaa **minun** ostamani vinkulelu. Siltä on purtu pää poikki.

– Mikset sä vastannu mun viestiin? minä kysyn.

– Usko nyt, en mä oo saanu mitään viestiä.

– Valehtelet.

– En. Mä vannon.

Kaivan puhelimen esiin ja katson läpi lähetetyt viestit. Jumalauta. Olen lähettänyt ensimmäisen viestin vahingossa johonkin toiseen numeroon.

– Se on mennä väärään numeroon, minä myönnän.

– No niin, Jarno sanoo voitonriemuisesti.

– Myös semmisiin viesteihin voi vastata joita ei oo saanu, jos löytyy asennetta! minä huudan.

– Älä kulta kilju. Mulla on kauhee olo.

Kulta. Hän sanoi kulta. Olen äkkiä täysin aseeton, täysin sula ja rauhallinen.

– Mene pitkälles. Mä hoidan sut kuntoon.

Hän painuu makuuhuoneeseen.

Kaivan laukustani Berocca-putkilon ja panen yhden poretabletin lasiin sihisemään. Sitten lorautan paistinpannulle reilusti oliiviöljyä. Paistan hänelle neljä kananmunaa ja keitän kannullisen vahvaa kahvia. Ladon kaiken valmiiksi tarjottimelle.

Kastelen vessassa pyyhkeen kylmällä vedellä ja menen makuuhuoneeseen. Painan pyyhkeen hellästi hänen otsalleen. Nyt minä vasta omaishoitaja olenkin.

– Ne oli hyvät bileet, Jarno vaikeroi. – Jotenki vaan mopo karkas käsistä.

– Sä vanhenet nopeemmin jos sä elät tällä tavalla, minä sanon.

– Ei mua pelota vanheneminen.

– Ei tietenkään nyt kun sä olet vielä nuori.

– Sit kun mulla ei enää seiso niin mä tapan itteni.

– Vai niin. Mä haen sulle nyt syötävää.

– Mulla on yks pyyntö.

– Mikä?

– Voisikö tarjoilla mulle alasti, pelkät korkkarit ja lassa?

Voisin. Totta hitossa voisin. Minä voin mitä tahansa nyt, kun joku lopultakin haluaa minusta jotain irti.

Riisun itseni alasti ja heitän vaatteet hattuhyllylle, ettei hurtta ottaisi niistä yhtäkään limaiseen suuhunsa. Kiristän kenkien nilkkaremmat mahdollisimman tiukalle. Hyvä, että tuli laitettua tänään seitsemän sentin korot. Tikuttelen tarjottimen kanssa takaisin makuuhuoneeseen.

– Voi! Nyt mä paranin! Jarno huudahtaa, kun ilmestyn ovelle.

– Mitä meistä tulee? minä kysyn.

– Hyvä meistä tulee.

– Mut mihin me tähdätään?

– Korkeelle!

Hän rakastelee minua niin kauan, että alapääni on melkein ruvella. Nyt minulla on sitten kaksi miestä. Toinen ei aloita ja toinen ei lopeta. Sitähän voisi kutsua vaikka tasapainoksi?

– Millon sä olisit soittanu mulle? minä kysyn vielä.

– En tiedä. Älä kelaa niin paljon kisu.

Suljen suuni.

Kaksi miestä. Toinen haluaa minut kokonaan, mutta il-

man seksuaalisuutta. Toinen haluaa minut naisena, mutta niin etten "kelaisi niin paljon". Kumpaankaan en pysty.

Kun makaamme tahmeina toisiamme vasten, Jarno silittää hiuksiani ja miettii selvästi jotain. Odotan, että hän puhuisi, en kysy mitään.

– Mitä näihin puheluihin tulee niin mä haluan pitää joskus myös kännykän kiinni, hän sanoo sitten. – Mä en halua olla koko ajan tavotettavissa. Mulla pitää olla joku oma alue.

– Älä säkin alota, minä huokaan. – Mä oon väsyny teidän omiin alueisiin.

– Ei ku ihan oikeesti meidän ei kannata olla liian tiiviisti yhdessä. Mieluummin sillai panokaveripohjalta.

Kasvojani alkaa kuumottaa entisestään.

– Panokaveri? Ei edes panoystävä?

– Miten olis panotoveri? No joka tapauksessa, mä jotenkin pelkään että mä satutan sua.

– Mikä paskaklisee! Älä nyt leiki vaarallisempaa kun oletkaan. Äläkä syötä tollasia mun ikäselälle ihmiselle. Et halua satuttaa, voi saatana. Sen sijaan sä tapat mut. Kaikkein pahin ihmislajike olette te tommoset, jotka vetoatte siihen että ette halua satuttaa ja rikotte koko ajan kaiken mitä eteen osuu. Itteenne te ette halua satuttaa.

– Älä keuhkoo nyt kulta. Mä en vaan halua sitoutua vielä.

– Kuka sun on käskeny sitoutua? En minä ainakaan.

– Ei se sitä estä ettei silti vois harrastaa rakkautta.

– Harrastaa rakkautta? Toi sanavalinta just kertoo kaiken.

– Mitä se kertoo?

– Että mulle rakkaus on ammatti ja sulle pelkkä harrastus.

Hän katsoo minua pehmeämmin kuin koskaan.

– Mä uskon. Suthan on jumalauta luotu rakkautta varten.

Hän ei sano sitä imelästi kuin napolilainen gigolo vaan toteaa sen hyvin asiallisesti.

– Paitsi että sulle mä oon pelkkä mällinlipittäjä!

– Mitä muuta sä sitte haluat olla?

En vastaa. Jarno kääntää kasvoni omiaan päin.

– Heli. Sä et missään nimessä ole mulle pelkkä pano.

– Kiva kuulla.

– Sä olet myös hyvä suihinotto.

– Kohta mä kuule häivyn täältä.

– Et sä mihinkään häivy.

Teen velton eleen noustakseni sängystä. Hän kiskaisee minut takaisin. En yritä toista kertaa.

32.

Taas sairaalassa, tällä kertaa ryhtymässä tositoimiin.

– Haluaksä douppausta? Tuula kysyy.

– Haluan, minä sanon. Olen riisunut vaatteeni pie-
neen kaappiin ja saanut siihen avaimen.

– Diapam, kipulääke vai tilkka konjakkia?

– Kaikki.

Hän purskahtaa nauruun.

– Et sä niitä kaikkia voi saada.

– Edes kahta.

– Okei. Kipulääke ja mieto Diapam vois olla hyvä yh-
distelmä.

Tuula auttaa minut hammaslääkärin tuolia muistut-
tavaan vempeliseen makaamaan.

Kasvoilleni levitetään puudutusgeeli. Yritän pitää suu-
ni kiinni, ettei geeliä mene sinne, eikä minulla itse asias-
sa ole mitään sanottavaakaan. Geelin jälkeen kasvoilleni
painellaan kelmu, joka jättää silmät ja huulet avoimiksi.
Geelin täytyy vaikuttaa tunti.

Nousen ylös ja vilkaisen peiliin. Naamani on valkoi-

nen kelmun alla. Kuin kermakakku, joka on pantu säily-
tykseen.

Tuula antaa minulle Diapamin ja vahvan Panacodin.

– Onhan se vähän nurinkurista että ensin annetaan
särkylääke ja sitten vedetään turpaan, hän naurahtaa.

Asetun makaamaan odotushuoneen lepotuoliin. Kai-
uttimista kuuluu klassista musiikkia, jonka on varmaan-
kin tarkoitus rauhoittaa. Minut se saa ajattelemaan hau-
tajaisia. Käänän radion päälle. Siellä keskustellaan pet-
tämisestä.

”Pettäminen ei ratkaise mitään”, kimeä-ääninen nai-
nen sanoo. ”Miksi ei voi ensin erota, jos ei halua olla pari-
suhteessa ja kokee sen toimimattomaksi?”

– No haloo, sanon puoliääneen.

”Kumppanuutta, kaveruutta ja intohimoa voi löytää
omastakin suhteesta, jos on halua löytämiseen”, nainen
jatkaa.

– Haista paska, minä mutisen.

”Kun nykyään ihmiset ei kestä vastoinkäymisiä. Pitäis
koko ajan olla kivaa. Ei voi lähteä heti pettämään kun on
vähän tylsää.”

Mikä omahyväinen hieho. Pidetään takuulla kotona
kalussa.

Vaihdan kanavaa. ”Mihin onni menee kun se katoaa?”
laulaa Esa Nieminen. Laulu on liian kaunis ja haikea. Sul-
jen radion.

Tunnin kuluttua Tuula hakee minut toimenpidehuo-

neeseen. Diapam on tehnyt minusta mukavan tokkuraisen. Kiipeän tuolille makaamaan. Tuula poistaa kelmun oikealta poskeltani ja pyyhkii puudutusgeelin pois. Seuraavaksi on vuorossa kerros öljyä. Öljyn jälkeen levitetään sinistä väriä niihin kohtiin, jotka on tarkoitus käsitellä.

– Tää sininen väriaine kertoo laserin optiselle lukijalle tietoa ihon pinnan rakenne-eroista ja rajaa laserin toiminta-alueita, Tuula selittää. – Olis muuten melko ikävää jos toi öljy unohtuis.

– Miks?

– Sun naamas olis sininen päiväkausia.

– Ai.

Hän nauraa taas pulputtavaa naurua ja panee tuuletin päälle. Laserkoneen käsikappaleen kärki painautuu ihooni. Älähdän heti. Tämä on kidutusta! Niin kuin minua raavittaisiin polttavalla hammasharjalla. Ei, juuriharjalla. Kuuluu rätisevää ääntä. Ihoni on syttynyt palamaan?

– Erikoissairaanhoidaja, minä ajattelen. – Erikoissairanhoidaja.

Raavinta jatkuu. Valitan taas ääneen. Vatsaani kourii inhottavasti. Minun on vaikeaa maata aloillani.

– Ajattele miten kaunis susta tulee! Tuula lohduttaa.

– Joo!

– Ajattele jotain oikein rentouttavaa!

Ajattelen sitä, miten heräsin lapsena aamuyöllä lumi-

auran ääneen. Miten rauhoittava ääni se oli. Katuvalojen sinertävä kajo huoneeni seinillä ja lattialla. Äiti on mennyt jo töihin, mutta minua ei pelota. Minä riitän yksinkin.

Tämä mielikuva yleensä auttaa. Nyt ei.

– Puhutaan jostain, minä uikutan.

– Mistä sä haluat puhua? Tuula kysyy.

– Vaikka kauneuskirurgiasta. Pitäskö mun ottaa silikonit?

– Se on Normandian maihinnousu. Hemmetin veristä hommaa. Etkä sä niitä tartte.

– Mistä sä tiedät?

– Mä kysyin kerran meidän plastikkakirurgilta että pitäskö mun ottaa silikonit. Se sano että tee testi: asetu alasti lattialle kontalles. Jos rinnat ei yllä lattiaan, ne menee kyllä kotioloissa.

Naurahdan ontosti. Palava juuriharja jyystää ihoani.

– Perkele, nyt ei oo enää kivaa! minä vaikeroin.

– Lauletaanko jotain? Tuula ehdottaa.

– Niin kun mitä?

– Mitä vaan.

– Ei mun tee mieli laulaa!

– Se saa sut ajattelemaan muita asioita.

Hän vetää henkeä ja aloittaa.

– ”Kevät toi kevät toi muurarin, kevät toi kevät toi maalarin, kevät toi rakennuksille hanslankarin, ja rannoille hampparin...”

Hampparin. Sen näköinen minusta pian tulee.

”Oi miksi minä tummaana syyynnyin, miksen synnyntynyt vaaleanaa, minun armaani ei lemmi tuummaa, hän lempii vain vaaleataa..”

Tuula laulaa ja käsittelee kasvoni kohta kohdalta. Polttavan harjan jälkeen seuraa ihon puhdistus ja rasvaus. Sen jälkeen kelmuja poistetaan vähän jälleen. Puudutusgeeli pyyhitään, pannaan öljyä päälle ja sinistä väriä öljyn päälle.

Silmäanaluset ovat kivuliaan kohta. Tuntuu kuin tökitäisiin palavalla tupakalla ihoon. Toisaalta tämä kipu on siedettävämpää kuin hampaitten valkaisu. Äkkiarvaamatta tulevat vihlaisut ovat inhottavampia kuin tämä yhtämittäinen polttelu.

Lopulta Tuula sammuttaa puhaltimen.

– No niin, se siitä. Oliko kamalaa?

– Ei niin kauheeta ku vaikka synnytys.

Tuula nauraa taas.

– Nyt sun kannattaa juoda paljon vettä että turvotus laskee, hän sanoo. – Ja käy kävelylenkeillä. Aurinkolasit silmille vaan ja reippaasti ulos. Eikä sua huomenna edes tuttavat tunnistais.

Katson peiliin. Totuuden hetki. Ja tämä totuus on kalpis, kuudensadan euron arvoinen.

Naamani on sinertävänpunainen ja turvoksissa. Näytän turpaan saaneelta smurffilta. Vielä pahempaa. Näytän kuolleista heränneeltä smurffilta.

Kasvojani kuumottaa. Kun kosketan paksuja poskiani, iho tuntuu aralta ja kiristävältä.

– Huuhtelet kylmällä vedellä naamaas niin helpottaa, Tuula neuvoo. – Ja kosteusvoidetta paljon. Aloe Vera-geeli tekee myös hyvää. Ja muista varoa aurinkoa muutama viikko ettei tule pigmenttihäiriöitä.

Kiitän, puen päälleni ja menen kassalle. Maksan Viisalla. Lasku tulee vasta kuukauden päästä, ja siihen mennessä keksin Matille selityksen. Siihen mennessä on ehtinyt tapahtua vaikka mitä.

– Tämä ei kelpaa, kassaneiti ilmoittaa.

– Miten niin ei kelpaa? minä hermostun.

– Jotenkin ehkä vioittunut, en mä tiedä, mutta tällä ei voi maksaa.

Kaivan lompakosta pankkikorttini ja heitän sen tiskille.

– Ota tosta sitten. Jaksa alkaa tapella.

Kun kiipeän taksiin aurinkolasit silmilläni, tunnen itsemi filmitähdeksi, joka palaa vieroitusklinikalta tai kauusleikkauksesta. Ainoastaan paparazzit puuttuvat.

Otan aurinkolasit pois vasta eteisessä.

Matti katsoo minua pitkään. No niin. Tämä ei enää mene läpi.

– Ootsä nukkunu huonosti? hän kysyy.

– En varsinaisesti.

– No ootsä käyny kampaajalla?

– En.

– Aha.

Selvisin. Hän ei huomannut mitään.

Aamulla kaikki on toisin.

Silmäanalukset ovat paisuneet paksuiksi makkaroiiksi. Jossain naamani uumenissa näkyvät silmät; vinot ja kapeat viivat. Näytän joltain vitun uiguurilta. Onneksi minulla on seuraava saksantunti vasta kolmen päivän päästä.

Matti katsoo minua aamukahvipöydässä silmät selälään. Minun täytyy kertoa totuus. Jos tunnustan tämän, minun ei tarvitse tunnustaa mitään muuta.

– Mikä sulla on? hän kysyy. – Sun naamashan on ihan turvonnu!

– Joku allerginen reaktio, minä sanon. Valehtelen.

– Pitää mennä lääkäriin.

– Toivottavasti ne ei lähetä sua sairaalaan.

– Niin.

Henkilökohtaisesti toivon lähetettä hullujenhuoneelle.

– Kukkiiko nyt joku, miten sulle on voinu tulla noin paha reaktio? Matti huolehtii.

– Mä otan allergialääkkeen ja lähen lääkärille, minä sanon. – Käyn Mannalla saman tien, mulla on Ellan ulkoiuttaminenkin viime aikoina jääny.

Ennen lähtöä käyn nettipankissa katsomassa tilini saldon. Saatana, se on menossa juuri miinukselle. Piilotan salasanat ja kaikki muut pankkitiliini liittyvät paperit vaatekomeroon alusvaatteitteni alle, ettei Matti menisi penkomaan niitä.

Ensi viikolla tulevat lainan lyhennykset. Kohta minun täytyy ihan oikeasti ottaa myös iltakurssi. Mikäli niitä edes on enää saatavilla täksi kesäksi.

Ja nyt on pakko saada vähän käteistä heti, korttia ei voi käyttää.

Haen Sissin säästöpossun hänen kirjahyllystään. Ja vasaran Matin työkalupakista. Sulkeudun kylpyhuoneeseen, panen hanan valumaan ja isken possun säpäleiksi. Tämä on kaiken huippu. Muut ikätoverini ja ystävänni elelevät suhteellisen seesteistä elämää. Minä hajotan vasaralla lapseni säästöpossua samea tappajan katse silmissäni.

Siellä on aika paljon rahaa. Yhteensä melkein kahdeksankymmentä euroa. Tällä pääsen alkuun. Kerään kolikot käsilaukkuuni ja possun palaset roskapussiin ja lähdän.

Tunnin kuluttua työnän Ellaa puistossa mustat lasit silmilläni. Kävelen niin reippaasti, että hiki alkaa nousta pintaan. Liikunnanhan pitäisi edistää turvotuksen laskeamista.

Huono omatunto Sissin säästöpossun takia. Ostan uuden ja tungen sen täyteen kolikoita ennen kuin hän palaa kotiin. Mikäli hänellä on koti johon palata.

Jos tässä käy huonosti, murskaan hänen käsityksensä perheestä ja sen suomasta turvasta.

Muistan kuinka hän tuli kotiin ensimmäisen koulupäivänsä jälkeen. Hänen laajenneet silmänsä, joitten

pohjalla kimmelsi jo uhkaavasti.

– Ninja sano mulle ettei joulupukkia oo olemassa!

Tiesin heti, että tämä asia pitää käsitellä nyt.

– Kyllä se joulupukki tavallaan onkin olemassa, minä aloitin.

– Ei ku joulupukki on kunnolla olemassa! hän huusi ja itki niin että oksensi.

Panen Sissille tekstiviestin ja kyselen kuulumisia. Hän vastaa heti. Hyvin menee, terveisiä isälle. Puhelimeni piippaa heti perään uudelleen. Viesti Jarnolta.

”Hei ihana blondini, koska nähdään? Tämä haluais sitä.”

Suutelen puhelinta keskellä katua. Se mahtaa näyttää naurettavalta, mutta minä en välitä. Vatsan pohjaa kouraisee. Painan käteni siihen kohtaan. Mekon kangas tuntuu viileältä.

Jumalauta. Minä rakastan häntä. Omena. Banaani. Porkkana. Mikä helvetti hyvänsä. Tätä ei pitänyt tapahtua. Nimenomaan tätä ei pitänyt tapahtua.

Sillä rakastan minä. En voi sille enää mitään, en jaksa voida, en halua. Minä rakastan.

Kädet ylhäällä, helpottuneena, peläten mutta en tarpeeksi, alistuneena, ihanasti, kostea sydän tykyttäen kuin viimeistä päivää, ja viimeinen päivä tämä ehkä onkin, mutta olkoon. Minä rakastan.

Kyllä minä tiedän mitä te ajattelette. Että jätkä on lapsellinen ääliö, miten siihen voisi kukaan aikuinen, järke-

vä ihminen rakastua? No, minä voin. Hyvinkasvatettu tyttö rakastuu mieheen, joka kyläilee hänessä.

Tätä tosiasiaa en aio kertoa Jarnolle missään olosuhteissa. Sillä tiedolla hän ei tee yhtään mitään.

On sitä paitsi olemassa suuri vaara, että hänellä lerpahtaisi sen jälkeen lopullisesti, ja se olisi minun kannaltani vuosisadan tragedia. Kun saan viimeinkin seksiä itkemättä, en aio vaarantaa sitä millään tavalla. En ainkaan puhumalla rakkaudesta.

Kun palaan kotiin, Matti tulee minua eteiseen vastaan.

– No, mitä lääkäri?

– Sain kortisonia, minä vastaan.

En tiedä määrätäänkö tällaisiin ongelmiin muka kortisonia, mutta se sana nyt sattui tulemaan ensimmäisenä mieleen.

– Tämän pitäis olla ohi parissa päivässä, lisään.

Matti nyökkää hyväksyvästi.

– Hyvä että kävit heti hoitamassa ton asian, hän sa-noo.

Kun hän tulee myöhemmin nukkumaan, painaudun hänen kylkeensä kiinni. Pakotan itseni. Nyt on tullut valheita niin paljon, että hän alkaa pian epäillä jotain ellen kosketa häntä.

Unessa syön muumioituneita sikiöitä. Ne ovat hauraita ja rapisevia eivätkä maistu miltään.

33.

Ihoni on alkanut hilseillä pois. Ja aivan totta; alta paljastuu uusi pehmeämpi iho. Minä suorastaan hehkun.

Kastelen kukkia pihalla aamutakki päällä. Kukat voivat tässä huushollissa hyvin. Kevätvihma on suosikkini. Sen sähisevän keltaiset kukinnot ilahduttavat minua.

Matti istuu aurinkotuolissa kahvimuki kädessään. Lämpäri on nostettu pienelle bambupöydälle aurinkotuolin viereen. Olen juuri kastelemassa laventelia, kun huomaan Matin katselevan minua tarkkaan.

– Sä oot kaunis, hän sanoo vilpitöntä hämmästyystä äänessään.

– Kiitos, minä vastaan.

– Jotenkin hehkuva, Matti jatkaa.

– Kiitos, minä toistan.

Tajuun äkkiä, että hänen sanansa eivät liikuta minua, ne ärsyttävät, raivostuttavat. Hän on myöhässä. Hirvittävästi myöhässä.

Miksi hän lähestyy minua nyt? Siksi tietysti. Uuden

ihon lisäksi minussa hehkuu puhdas piittaamattomuus. En vaadi enää yhtään mitään. Juuri sellaista naista mies haluaa.

– Mennäänkö tänään lounaalle? Matti kysyy. – Vaikka Suomenlinnaan?

Käännyn häneen päin kastelukannu kädessä.

– Miksi?

Hän räpyttelee silmiään, joko hämmennyksestä tai siksi, että aurinko paistaa niin kirkaasti.

– No... koska se olis kivaa.

– Mistä me puhuttais?

Nyt hän haroo hiuksiaan.

– Mistä tahansa.

– Mitä puhuttavaa meillä muka on?

Matti laskee mukinsa maahan, tulee arasti luokseni ja painaa minut rintaansa vasten. Kastelukannu jää väliimme.

– Tehdään jotain yhdessä, hän sanoo korvaani ja kei-
nuttaa minua sylissään. – Mä tiedän että mä oon laimin-
lyöny sua.

– Niin.

– Aletaanko ulkoilla enemmän?

Kohotan katseeni häneen.

– Ulkoilla?

– Onneksi kännykkäni soi, pääsen pois tästä tilanteesta.
Menen sisälle ja vastaan.

Se on äiti. Hänellä on ensi viikolla fysiatriin vastaanot-

to Helsingissä. Lupaen tulla junalle vastaan. Tervetuloa vaan tähän bimbolaan.

Matti ei ota Suomenlinnaa uudelleen puheeksi. Hän lähtee sen sijaan päivänäytökseen katsomaan jotain toimintafilmiä. Hänen ilmeensä on surullinen, kun hän hyvästelee minut.

Alan valmistautua heti oven kolahdettua kiinni. Minulla on noin kolme tuntia aikaa, yllätän Jarnon. Panen pitsiä alle ja pitsiä päälle. Olen juuri lisäämässä huulikiiltoa, kun ovikello soi.

Rappukäytävässä seisoo Susa Teklan ja Tildan kanssa. Susa alkaa puhua heti.

– Hei ja sori kun mä tuun taas tällai ilmottamatta mut mä satuin saamaan yhen peruutusajan ihonpuhdistukseen ja se kosmetologi on tossa ihan lähellä niin voitko sä kattoo tyttöjä sen aikaa? Mut älä kiltti anna niille niin paljon karkkia kun viimeksi, ne oli ihan sokerihumalassa.

– Mä en voi ottaa tyttöjä nyt, minä sanon.

Hän katsoo minua suu auki.

– Mikset?

– Koska mulla on treffit mun rakastajan kanssa.

Nyt hänen silmänsä pullahtavat melkein ulos päästä.

– Mutta tehän ootte Matin kanssa naimisissa! Miten sulla voi olla rakastaja?

– Semmosta sattuu.

– Mitä Matti tohon sanoo?

– Luuleksä että mä oon kertonu sille?

Siinä hän seisoo, tyhmänä kuin käkikello.

– Tiedätkö sä nyt varmasti mitä olet tekemässä?

– Tiedän.

– Millasen kuvan Sissi saa parisuhteesta jos teille tulee ton takia ero?

– Realistisen kuvan. Lähe meneen nyt, mun pitää meikata.

Hän kääntyy, edelleen suu auki, ja avaa oven. Tilda ja Tekla seuraavat häntä. Heidän katseissaan ei ole minäänlaista uteliaisuutta, he ovat ainoastaan tympääntyneitä.

Soitan ovikelloa pitkään. Jarno avaa oven vasta kolmannen kirahduksen jälkeen. Hänellä on lippis väärinpäin päässä ja mustat renkaat silmien alla.

– Sä näytät yli-ikäiseltä vaihto-oppilaalta, minä sanon ja astun sisään.

– Helvetin rankat yökuvaukset, Jarno selittää. – Otettiin vähä soppaa. Ja pikku jatkot täällä.

Koko kämppä haisee tupakalta. Lasse tulee minua vastaan ja heiluttaa kumma kyllä häntäänsä. Ehkä se on iloinen siitä, että tänne tuli joku selvä täysjärkinen ihminen. Mikäli minua voi täysjärkiseksi kutsua.

– Otatko sä olutta? Jarno kysyy. Hän hakee vastaus-ta odottamatta jääkaapista kaksi pulloa Staropramenia ja avaa ne, ojentaa toisen minulle ja juo itse seisten suoraan pullon suusta.

– Yökuvaukset? minä tarkennan.

– Joo. Studiolla ekaks ja sit vielä ulkona. Jumalauta ne hiero sitä valaisua. Mun oli lopuks pakko sanoa et nyt tehdään, et kukaan norppa ei huomaa eroa. Joskus pitää vaan päättää millon se on riittävän hyvä.

– Mikä norppa?

– Normaali ihminen.

Istun sohvalle ja juon olutta. Se on on paksua ja ma-keaa ja kitkerää yhtä aikaa.

– Sit hevosen kans alko homma kusta. Eläinten kans menee aina ihan perseelleen. Sitä heppaa oli koulutettu puol vuotta ja kouluttaja meni siitä niin vastuuseen, mut horse ei osannu ees nousta takajaloilleen ku käskettiin. Ja sen piti olla ammattilainen.

– Hevosen?

– Nii.

Jarno ei huomaa minussa mitään erikoista. Minun hehkuni menee häneltä täysin ohi.

– Huh huh. Vähän päässä vihloo, hän sanoo ja hieroo ohimoitaan.

Tässä tilanteessa on jotain etäisen tuttua.

– Älä sinä nyt alota, sanon jäätävästi.

– Alota mitä?

– Sä oot niin tärkeä poika, et alota tollasta uikutusta. Mä sanon nyt ihan heti että mene sairaalaan, jos sua vai-vaa joku. Mä en ala hoitaa enää ketään.

– Ei sun tartte hoitaa mua. Mikä sulla on?

Hän katsoo minua ja juo pitkän kulauksen oluestaan.

– Mä pelkään että mä oon rakastumassa suhun.

Sieltä se tuli. Hengästyneesti ja puuroisesti ja usko-mattoman nolosti.

– Mä en tehny tätä tahallani, minä vingahdan. – Mä ajattelin aluksi että ehkä tää, siis syrjähyppy, selventää mun ajatuksia, että mulle selviää edes se mitä mä en ha-lua. Mä kuvittelin että mä saan jopa pelattua lisäaikaa mun avioliitolle. Ja sitten mä menin ja rakastuin. Voi saatana. Ja anteeksi.

Hän nyökyttelee päätään myönteisen näköisenä.

– No, kyllä sä saat tuntee noin, hän sanoo.

Levittelen silmiäni.

– Mä en varsinaisesti kysyny sulta lupaa siihen.

Jarno tulee viereeni sohvalle ja suutelee. Hän maistuu vanhalta ja uudelta viinalta. Leuka on ajamaton ja kar-hea.

– Periaatteessa mä tiesin sen, hän sanoo ja sivelee mi-nua niskasta.

Vartaloni jäykistyy.

– Mistä?

– Siitä kun mä koskin sua. Millanen sä olit. On olemas-sa semmonen sanonta että ruumis ei valehtele.

– Ruumiit valehtelee koko ajan.

– Ei ne valehtele.

Pelkään, että hän osoittaa minulle ovea. Kasvojen me-nettämistä sen sijaan en pelkää. Sen jälkeen kun sanot

jollekin rakastavasi häntä, olet jo menettänyt ne kasvot lopullisesti.

Hän nostaa minut syliinsä kuten ensimmäisellä kerralla ja kantaa makuuhuoneeseen.

– Mä oon niin hulluna suhun että mä pelkään meneväni psykoosiin, minä sanon.

– Mä nussin sut pois sieltä, hän vastaa.

Huoneessa tuoksuu hajuvesi. Tarkemmin ottaen Chanelin ”Coco”. Minä tiedän, olen näissä asioissa ammattilainen. Odotan, että Jarno laskee minut vuoteelle. Katson häntä silmiin.

– Mikä sen nimi on? minä kysyn.

– Kenen?

– Sen naisen joka täällä oli viime yönä.

Hän näyttää häkeltyneeltä. Tämä onkin ensimmäinen kerta, kun hän esittelee tuollaisen ilmeen.

– Mähän kerroin että oli pikku jatkot.

– No kai sillä jatkolla on joku nimikin?

Nyt huomaan rypistyneet vuodevaatteet. Peitto on valunut puoliksi ulos pussilakanan sisältä. Jarno räpyttelee silmiään samalla tavalla kuin Matti aamulla.

– Mähän oon kertonu et se on sillai tiivistä touhua ku ollaan yötä päivää kimpassa, siinä lähentyy ihan eri tavalla, ollaan ku yhtä suurta perhettä.

– Taitaa olla kyseessä melko inestinen perhe.

Hän huokaa raskaasti.

– Et sä tajua, sä oot siviili.

– Käytitkö sä edes kortsua?

– Totta hemmetissä käytin. Älä nyt tosta keuhkojas revi. Enkä mä siitä piittaa samalla tavalla ku susta. Näyttelijämimmit on oikeesti tosi rasittavia. Ihan kun pitää olla tosi kiitollinen jos niitä pääsee paneen.

Näyttelijämimmit. Alkaa melkein naurattaa.

Minullakin oli kerran nuorena lyhyt suhde erään miesnäyttelijän kanssa. Se oli helppoa. Ei tarvinnut muuta kuin kuunnella kaksitoista tuntia kun hän puhui jostain roolistaan ja olla itse hiljaa.

– Enhän mä sulle mitään lupauksia ole antanu, Jarno sanoo. Hän on lopettanut räpyttelyn ja oikaisee ryhtinsä suoraksi.

– Et olekaan.

– Itse olet naimisissa.

– Niin olen.

Jarno suutelee minua poskelle.

– Älä kulta ole noin synkkä. Mä näytän sulle yhen jutun You Tubesta, siitä sä piristyt.

Katselen avuttomana, kun hän klikkaa tietokoneensa hereille ja alkaa etsiä jotain saatanan videoklippä.

– Nyt! hän ilmoittaa ja nostaa läppärin eteeni vuoteelle.

Nuori poika ajaa potkulaudalla päin seinää. Hän ulisee ja kiroilee lennettyään maahan. Jarno alkaa hohottaa.

– Siihen ehkä sattui, minä sanon.

– No totta munassa!

– Vie helvettiin se läppäri.

– Hä?

– Että vie helvettiin se läppäri. Mä en kestä noita. Mua vituttaa se että te kommunikoitte noitten avulla, heti kun tulee vaikee paikka niin pitää näyttää joku videoklippi.

– Älä nyt niuhota!

Jarno sulkee koneen ja nostaa läppäriin takaisin työpöydälle. Annan ääneni kohota kaikessa rauhassa.

– Mä en halua nähdä enää yhtäkään potkulautaannettomuutta enkä rullaluistinonnettomuutta enkä trampoliinonnettomuutta, en yhtäkään naamaan lentävää kermakakkua, en ainuttakaan typerää temppeä tekevää eläintä. Mä inhoon noita surkeita filminpätkiä. Niitä kattoo ihmiset joitten oma elämä on ihan SLS.

– Tä?

– So last season. Missä maailmassa sä elät, mies? Täytyyks *mun* tulkata sulle nuorison kieltä?

Lähden ensimmäisen kerran Jarnon luota rakastelematta hänen kanssaan. Kun avaan ulko-oven, Lasse hahtuu ja katsoo minua hetken suoraan silmiin ennen kuin laskee kuononsa takaisin lattiaan.

Ensin näyttää siltä, että Matti ei ole kotona. Asunto on hiljainen ja hylätyn oloinen. Sitten näen hänet keittiön ikkunasta.

Hän istuu pihalla silmät kiinni, kerrankin pelaamat-

ta, kädet levossa tuolin rautaisilla nojilla. Pysähdyn katselemaan häntä.

Minä itse valitsin tuon miehen: haalean, etäisen ja varovaisen. Miksi? Siksi, ettei minunkaan tarvitse antaa itseäni hänelle. Ettei minun tarvitse pelätä, etten riitä. Tällaisissa pelkotiloissa on parasta valita mies, jota ei maailma kiinnosta.

Matti kuitenkin rakastaa minua. Omalla tavallaan. Minä haluan, että minua rakastetaan. Minä olen rakauskeskeinen ihminen.

Hänhän soittaa minulle töistä jokaikinen päivä, ja kysy mitä minulle kuuluu. Hän sanoo minulle ”rakas” ja ”kulta”. Hän saa minut nauramaan. Hän antaa minulle kaiken mitä hänellä on. Se ei ole paljon, mutta se on jotain. Mistä ottaa enempiä jos ei ole?

34.

Laiturilla numero yhdeksän on tungosta. Näyttää siltä kuin kaikki rakastetuimmat ihmiset saapuisivat juuri tässä junassa. Joillakin vastaanottajilla on kukkapuskat sylissänsä.

Onnistun saamaan istumapaikan muovipenkin kummalta. Junan veturi näkyy jo.

Kun kerroin Matille, että haluan viettää äidin kanssa päivän kahdestaan, hän näytti loukkaantuneelta. Pelkää kai, että puhun meidän asioistamme. Asenne on kuin viisikymmenluvulta: likapyykki pestään kotona.

Muuten Matti on ruvennut yhä mukavammaksi. Korjaa pyöräni. Vaihtaa oma-aloitteisesti palaneen lukulamppun. Tarjoutuu hieromaan hartioita, kun katsomme televisiota. Se sika.

Otan vastaan tarjotut palvelut.

Ehkä hän lopultakin vaistoaa jotain, vaikka teeskentelee huoletonta ja rentoa? Hänen haukotuksensakin kuulostaa huijaukselta. Taikka sitten minä olen vainoharhainen.

Juna pysähtyy. Nousen ylös ja haravoin katseellani väkijoukkoa.

Äiti ei näytä ollenkaan siltä kuin olisi istunut tunti-kausia hiostavassa junassa.

Hänellä on kukkamekko, jossa on ruskealla pohjalla nisiä lemmikkejä. Tuon ikäiset naiset pukeutuvat yleensä beessiin tai tummansiniseen tai hiirenharmaaseen, murrettuihin sävyihin, mutta ei minun äitini. Hänessä ei ole mitään murrettua.

Hiukset ovat tiukalla nutturalla. Jos olemus ryöppyä niin tukan ei tarvitse.

Halaamme pikaisesti. Äidillä on tapana taputtaa hallattavaansa kevyesti, yleensä kolme taputusta yläselkään. Niin nytkin.

– Tervetuloa, minä toivotan.

– Kiitos, äiti vastaa.

Lähdemme kävelemään asemarakennusta kohti. Otan äidin kangaslaukun kannettavakseni. Se ei paina paljon.

– Maijalta terveisiä, äiti sanoo.

– Kiitos. Mitäs sille kuuluu?

– Sitä samaa hötkyämistä. Se ihminen tulee huonosti toimeen todellisuuden kanssa.

– Niinpä.

Meitä hymyilyttää.

– Se otti napakorun, äiti lisää vielä.

– Niin Sissikin otti kielilävistyksen.

– Ja mulla ei oo ees korvissa reikiä. Minä oon ihan pi-

halla. Joko liian aikasessa tai sitte myöhässä. Ei koskaan niin ku pitäs.

Lääkärikeskus, jonne äiti on menossa, sijaitsee melkein vastapäätä asemaa.

– Mitä sulle nyt tehdään siellä? minä kysyn äidiltä liikennevaloissa.

– Minun pää ainaki kuvataan ja sitte jotain muutaki, äiti kertoo. – Vasemmanpuoleisessa ohimossa on alkanu olla semmosta outoa särkyä.

– Oho.

– Tuskin se mitään vakavaa on. Ei se päästä johdu vaan säteilee sinne jostain muualta. Selkärangan mul-la on aina ollu vähän vino.

Sitä minä en ole tiennyt. Tai ehkä se on kerrottu, mutta olen unohtanut.

Saatan hänet lääkärikeskuksen tiskille asti. Sovimme treffit alakerran kahvilaan.

Äiti on heti kuin kotonaan; riisuu takkinsa naulakoon ja nappaa pinon aikakausilehtiä telineestä kainaloonsa. Hänessä ei ole koskaan ollut minkäänlaista maa-laisen anteeksipyytelevyyttä.

Juon jääkahvia ja katselen ympärilleni.

Muut asiakkaat tuntuvat elävän törkeästi elämään-sä välittämättä minusta vähääkään. Tajuan äkkiä, että nämä ihmiset olisivat täällä, tässä kahvilassa, vaikka minä en olisikaan. He olisivat täällä minusta riippumatta. Miten vapauttavaa.

Kassatyttö lastaa likaisia jäätelömaljoja tarjottimelle ja pyyhkäisee murusia pöydältä ilottoman näköisenä.

Muistan äkkiä Matin; hänen tapansa sanoa ”juukelis puukelis”, kun häntä pyytää tekemään jotain, mitä hän ei mielellään tee. Miksi se tuli juuri nyt minun mieleeni? Miksi minä täytyn yhä hellyydellä, kun ajattelen sitä? En kai minä voi yhden juukelis puukeliksena takia heltyä ja palata takaisin nukkumalähiöön?

Pahinta mitä miehelle voi tehdä on viedä hänen ylpeytensä. Ja sen minä totisesti olen tehnyt. – Sie et oo mikään mies, hänen isänsä on tolkuttanut hänelle vuosikaudet. Minä viimeistelin sen homman.

Itseinho ravistelee minua hetken. Kokoan itseni nopeasti. Tähän ei voi jäädä. Ei ainakaan tähän.

Päätän keskittyä ainoastaan muihin kahvilan asiakkaisiin, niihin jotka olisivat täällä joka tapauksessa. Minun vieressäni juo likööriä vanha valkeatukkainen herras, joka näyttää stailatulta joulupukilta. Nurkkapöydässä istuu kaksi rakastavaista. He juoksuttavat sormiaan toistensa poskia pitkin.

Noin tunnin kuluttua äiti tulee kevyin askelin kahvilaan.

– No? minä kysyn heti.

– Päässä ei oo mitään vikaa, hän ilmoittaa. – Mulla on vaan niitä kulumia ja sitte selkärangassa jotenkin maldaltuneet luitten välit tai semmosta, en minä ymmärtä-

ny kaikkea mutta pallojumpalla ja venytyksillä kuulemma päänsärky lähtee.

Hän näyttää röntgenkuvaa ja lähetettä fysioterapeutille.

– Jos tästä pelkällä jumpalla selviää niin minä oon tyytyväinen, hän toteaa.

– Siltä näyttää, minä sanon ja tarkastelen papereita.

– Ny vaan sitten menet sinne fysioterapeutille ja jumpaat noitten ohjeitten mukaan.

– Ei kai tässä muukaan auta. Minä jo kerkesin kuvitella että säästyisin kaikelta tuommoselta. Viimeksi tein jumpaliikkeitä koulun voimistelusalissa. Vistoa hommaa.

– Mennäänkö jonnekin syömään? minä ehdotan.

– Nyt ei tunnu oikein luontevalta mennä meille.

– Ahaa, äiti vastaa ja yrittää peittää hämmästyksensä.

– No, mennään vaan.

Vien hänet pieneen terassiravintolaan, josta saa edullista lounasta ja jossa käy Visa.

Rahatilanteeni on edelleen katastrofaalinen.

Tilaamme kuhaa kapriskastikkeessa. Ja lasilliset kuohuviiniä.

– Tässä on sulle tuliaisia Santorinilta, sanon ja ojennan hänelle paketin. – Vähän niin ku synttärilahja.

– Kiitos! äiti ilahtuu ja repii paperit auki nopein sormin kuin lapsi. Hän avaa oliivikuvioisen purnukan ja alkaa lappaa voidetta naamaansa ennen kuin ehdin tehdä mitään.

– Se on silmänympärysvoidetta, minä hengähdän.

– Se on tarkotettu silmien alle!

– Kaipa se tämäki jotaki asiaa ajaa, äiti toteaa levollisesti naama kiiltäen.

Näissä asioissa hän on huono. Ainoa kasvovoide, mitä hän on käyttänyt, on Nivean paksu valkoinen rasva, se joka on pyöreässä sinisessä peltirasiassa. Sitä minä itsekin hieron käsiini ja sen tuoksusta tulee turvallinen olo. Sissikin piti pienempänä peltirasianiveasta. Hänen mielestään se tuoksui sitruunaperhoselta.

Äidin iho on edelleen sileä. Siellä täällä kulkee hentoja ryppejä, mutta hän näyttää juuri siltä kuin naisen pitää näyttää. Olen ilmeisesti perinyt taipumukseni lihomiiseen isän puolelta. Äidillä ei ole mitään liikaa missään.

– Mä en tajua miten isä saattoi pettää sua, huomaan äkkiä sanovani.

Olemme puhuneet isästä viimeksi silloin kun olin murrosikäinen. Äiti hämmentyy silmänräpäyksen ajaksi, mutta kasaa itsensä.

– Pojat on poikia, hän sanoo. – Minä kadun sitä että heitin sen ukon pihalle niin mitättömästä syystä. Mehän tykättiin toisistamme ku hullut polkasta.

– Niin mutta sä olit viimeisilläs!

– Niin no. Semmosia ne nyt vaan on, äiti sanoi. – Niille ei riitä yksi nainen, ne on semmosiksi luotu. Ku oikeelle kattoo niin vasemmalla tapahtuu.

– Ei Matti ainakaan oo semmonen, minä sanon.

Äiti katsoo minua tutkivasti. Tajuan äkkiä itsekin, miten halveksivalta kuulostin.

– Ja sinä menetit siinä isän kun minä en osannu kattoa tosiasioita silmiin, äiti jatkaa hetken kuluttua.

– Semmosella isällä en olis mitään tehny.

Äiti ei vastaa. Hän menee mietteliään näköiseksi.

– Minusta sanotaan että minä oon mustavalkonen ihminen, mutta se ei piä paikkaansa. Ensin minä oon tosi kauan valkonen ja sitte minä oon ihan musta. En minä kaikkea yhtä aikaa oo.

Tarjoilija tuo kuohuviinimme. Tilanne ei tunnu sopivalta kilistämiseen.

– Ehkä se on hyvä ettei me isän kanssa koskaan tavattu, minä sanon. – Ei mun ainakaan tarttenu luulla että se lähti mun takia. Se ei antanu mulle mahdollisuutta pilata elämäänsä.

– Kenen elämän sinä nyt pilaisit? äiti kysyy.

– Matin. Itseni.

– Miten niin?

Päätän jatkaa loppuun asti.

– Jos me Matin kanssa erottais niin miltä se susta tuntuis?

– Miehet tulee ja miehet menee. Ja kuolleista ilmoteaan.

Hän lausuu sen kuin synninpäästön. Juo viiniä päälle reilun kulauksen.

Luulin että hän tulisi surulliseksi, että juuri tämä olisi

hänelle liikaa. Ja siinä hän istuu, melkein hyväntuulisen näköisenä, jätti luhistumatta. Hänellä on mitä ilmeisimminkin omakin elämä.

Niinhän minä lapsuutenikin vietin. Pelkäämällä, että en vain aiheuta mitään ylimääräistä huolta. Vaikka se juuri on lasten etuoikeus; asioitten aiheuttaminen.

– Teillä on joku kriisi, äiti sanoo.

– Lievästi sanottuna. Mä olen ihan lätkässä toiseen mieheen.

Lätkässä. Mikä sanavalinta. Niin kuin olisin joku pisis. On tarpeetonta lisätä, että minulla on myös suhde. Äiti tajuaa kyllä, että jos tämän ikäinen nainen on ”lät-kässä”, siinä on vaihdettu muutakin kuin merkitseviä katseita.

– Helvetin vastuutonta, sanon surkeana. Maistan la-sistani: viini on ratisevan kuivaa.

– Jos tuntee niin, niin tuntee niin. Miten sinun tunteet vois olla väärin? äiti kysyy.

– Voi olla.

– Ei voi.

– Onhan siinä tietysti Sissikin mukana, äiti sanoo. Ei syyllistävästi, lähinnä toteavasti, mutta sanoo.

– Niin, minä sanon. – Kuinka paljon sä ajattelit aikoi-naan Maijaa ja mua kun panit meidän molempien isät kävelemään? Mekin oltiin siinä mukana.

Minä sanon sen syyllistävästi. Äidin kasvot sulkeutu-vat hetkeksi.

– Taisihan se siinä ryttäkässä unohtua, hän myöntää.
– Mutta toisaalta nainen ei voi elää miehen kanssa jota ei kunnioita.

– Ei niin. Mutta jos mä nyt eroan niin mitä sitten? Seuraavaksi tulee taas joku uusi jonka kanssa ajaudutaan kriisiin ja erotaan. Kuinka monta kertaa voi vaihtaa miestä yhden elämän aikana?

– Kyllä joku niistä on se viimeinen.

Kun ruoat tulevat, keskitymme ainoastaan syömiseen. Kun äiti on kaapaissut viimeisen kastikkeenjämän leivälleen ja syönyt sen, hän palaa päivän teemaan.

– Minä kysyin kerran Sirkulta, siltä mun serkulta jos muistat, että mikä sinun ja Sepon avioliiton salaisuus on, hän sanoo. – Nehän on ollu naimisissa kolmekymmentä vuotta. Se vastas että ”me vältellään toisiamme niin paljon ku voijaan”.

Minä naurahdan. Siinäkö onkin ratkaisu? Että miehelä ja naisella on omat reviiirinsä, jopa omat asuntonsa, missä saavat siivota tai sotkea miten lystäävät, kaikenlainen käytännön apu hommataan ulkopuolisilta eikä toista kuormiteta millään. Ei enää talonmiehiä eikä keittäjättäriä vaan ainoastaan mies ja nainen, jotka tapaavat silloin tällöin, laatuajalla? Suhdetta suojellaan viimeiseen asti heiltä itseltään. Jos parilla on lapsia, asia menee tietysti monimutkaisemmaksi.

– Käydään ostamassa sulle nyt se jumppapallo, sanon kun olen maksanut laskun äidin vastusteluista huolimatta.

Lähdemme kävelemään lähimpään urheiluliikkeen. Ostamme matkalla tiikerijäätelöt kioskista.

– Tämä oli sun lempimakus lapsena, äiti muistelee.

– Niin oli, minä myönnän. – Aina mä vannoin että seuraavalla kerralla mä kokeilen jotain uutta makua ja sitte mä aina sanoin että tiikeri.

Kuljemme laiskasti eteenpäin jäätelöitä nuoleskellen. Yhtäkkiä lokki nappaa totteröstäni ison lohkarreen. Nykyajan linnuilla on liian hyvä itsetunto. Heitän loput roskiiin. Äiti tarjoaa minulle omaansa, mutta en ota.

– Miltä susta tuntuu elää yksin? minä kysyn.

– Enhän minä varsinaisesti yksin ole eläny.

– Mutta ilman vakituista miestä.

– Siihen tottuu, äiti hymyilee. – Ja onhan mulla ystäviä. Yksinäisyys on kaunista ystävien seurassa.

Urheiluliikkeen jumppapallotarjonta on hämmäntävän runsas. Siitä huolimatta äiti tekee päätöksen heti.

– Tuo, äiti sanoo ja osoittaa suurta palloa, joka on hohtava ja vattuhillonpunainen. Pallo on kierähtänyt muista erilleen; se huokuu rauhaa ja omanarvontuntoa.

Kun myyjä ojentaa äidille littanan pakkauksen, jonka sisällä punainen pallo on olevinaan, äiti näyttää pettyneeltä.

– Onko se varmasti tuo sama? hän kysyy.

– On se, myyjä vakuuttelee.

– Näyttää niin pieneltä tämä paketti. Ja miten minä sen pallon pumpaan, äiti ihmettelee.

– Kyllä Maija sen sulle pumpppaa, siellä on pumpppu si-
sällä, minä rauhoittelen.

– Tai sitte Asko.

– Asko?

– Naapurin äijä, oikein mukava mies.

Annan järkytykseni näkyä, en välitä myyjästä.

– Äiti, eihän kukaan ala seurustella naapurin kanssa!

– Minä alan, äiti sanoo levollisesti ja tunkee paketin
laukkuunsa.

Rautatieasemalla juomme vielä kahvit pystybaarissa.

– Millä mielellä sinä nyt oot? äiti kysyy varovasti.

– Vähän ontto filis, minä vastaan.

Äiti hymähtää puoliksi itsekseen.

– Minun pitäs varmaan vanhempana ihmisenä sanoa
että selvitä reippaasti asias, mutta kun ne ei aina selvit-
tämällä selviä.

– Ei niin.

Vien äidin hänen vaunuosastonsa ovelle. Jumppapal-
lokassi painaa yllättävän paljon.

– Mikä sun paikkanumero oli? minä huolehdin.

– Oli mikä oli. Ei tartte ootella, lähtee tämä juna il-
mankin, äiti sanoo. – Mene vaan kotiis.

Halaamme hitaasti. Äiti tuoksu tiikerijäätelöltä.

– Soitellaan, minä sanon.

– Soitellaan, äiti vastaa. – Ja lähetä Sissi meille loppu-
kesästä.

– Lähetän.

Kävelen kiivaassa tahdissa kotiin asti. Portilla hidasa-
tan askeleitani. Tiedän, että Matti on kotona.

Hän on kotona ja odottaa minua. Vaikka ei sitten mi-
nulla mitään tekisikään.

Katson totuutta silmiin. Se näyttää ikävältä niin kuin
totuudella on tapana.

Minä hylkäsin hänet. Niin kuin äiti joka hylkää lap-
sensa.

Näen hänet juuri nyt. Siinä hän istuu huoneensa latti-
alla katselemassa auki revittyjä lipaston laatikoita, myk-
känä, avuttomana, pakahduttavan yksinäisenä. Hän on
pieni vielä, korkeintaan kymmenen. Raivosta on tihku-
nut yli juuri sen verran, että se riitti tuohon pieneen te-
koon, laatikoitten auki repimiseen. Suurin osa jäi hänen
sisälleen sykkimään.

Tiedän äkkiä täysin selvästi, että en voi enää valehdel-
la Matille. Vaikka kaikki on Jarnon kanssa vielä auki, mi-
nun on puhuttava Matin kanssa. Avaan kotioven ja as-
tun sisään. Hiljaista. Menen olohuoneen ovelle ja katson
pihalle. Siellä hän istuu. Sinne on mentävä.

Vedän henkeä ja lähdän liikkeelle.

35.

Matti kohottaa katseensa kun tulen ulos. Hän vetää yhden tuoleista esille ja viittaa minua istumaan.

– Mä haluan puhua sun kanssa yhdestä asiasta, hän sanoo.

Mahaani kouraisee syvältä. Minä myöhästyin. Hän tietää. Susa on kertonut. Se surkea kotirouvankuvatus.

En istu tuoliin. Minä vain tönötän siinä ja tuijotan Mattia. Yritän katsoa kohti, mutta katse pysyy välittelevänä. Olen kauhuissani.

– Mistä asiasta? kysyn kevyesti. Kurkkuni rahisee.

Hän pitää pitkän tauon, jonka aikana yritän valmistella puheenvuoroa. Tämä meni nyt väärin. Minun olisi pitänyt saada itse kertoa, se olisi näyttänyt paljon paremmalta.

– Mulla on yks kontakti muualla, Matti sanoo sitten.

Vaihdan painoa jalalta toiselle.

– Mitä sä tarkoitat?

– Että mulla on elämässäni yksi nainen, johon mulla on kontakti.

– Mikä helvetin kontakti?

– Se on mun pelikaveri, jonka kanssa mä ystäväystyin, me alettiin meilailla pari vuotta sitte ja se on ollu aika intensiivistä.

– Niin?

Matti pitää tauon. Sitten hän jatkaa rauhallisella äänellä.

– Sä kuvittelet aina ettei mulla oo ollenkaan ystäviä, mutta siinä sä oot väärässä. Musta tuntuu että mulla on ensimmäisen kerran elämässäni todellinen sielunkumppani.

Nyt minä tipahdan. Matti osasi kuin osasikin yllättää, kiskaista maton totaalaisesti jalkojen alta. Tunnen sekä lamaanusta että outoa ihailua: katos jätkää.

– Mikä sen nimi on? minä kysyn veltoasti.

– Helene.

Helene. Vähän niin kuin Heli. Olisi edes ottanut saksankielisen. Voisimme keskustella selkeämmin Matin hoito-ohjeista, kun valta vaihtuu.

– Mitä se tekee työkseen? jatkan.

– Se on kulttuuritoimittaja.

– Missä se asuu?

– Toulousessa.

– Se lausutaan Tuluus.

– Joo mut kirjojetaan Toulouse. Älä nyt tollaseen takerru.

– Mähän takerrun mihin haluan.

Polveni ovat vähällä valahtaa; nyt istuudun Matin tarjoamaan tuoliin.

– Mitä sä olet sen kanssa meilannu?

– Kaikenlaista.

– Kerroitko sä sille että vaimo on vaikea ja vaativa eikä ymmärrä sua?

– Sitäkin.

– Kerroit meidän asioista toiselle naiselle.

Olen itse punnut meidän asioitamme Mannan kanssa tolkuttomasti. Jarnon kanssa on tullut myös keskusteltua aivan riittävästi. Minulla ei ole varaa raivostua. Minulla ei ole varaa yhtään mihinkään.

– On sekin kertonu mulle omista ongelmistaan. Meidän on helppo ymmärtää toisiamme.

– Totta kai, kun olette eri puolilla Eurooppaa.

– Helenellä on ollu tosi vaikeeta. Sen isä kuoli kuukausi sitten.

Tämä on jo liian paksua.

– Entä minä? Eikö mulla ole muka ollu vaikeeta? Sä oot raukkamainen pelle.

– Mä haluan nyt painottaa, että meillä ei ollu seksisuhdetta, hän sanoo. – Me ei olla edes tavattu.

– Mitä eroa? Se sai sun ajatuksesi! Se sai sun huomiosi ja tunteesi ja aikasi ja kaiken mikä olis kuulunu mulle!

Seinätyhmä mies. Riskeerasi kaiken. Meilaili jonkun nartun kanssa juuri silloin kun minä odotin häntä aviovuoteessa itku kurkussa ja tavara tahmeana. Miten ju-

malattoman tyhmää. Miten saatanan sääliittävä.

– Miks sä kerrot tän mulle nyt? minä kysyn.

– Mä ajattelin että sulla on oikeus tietää. Että mulla on elämässäni tärkeä ystävä. Mä halusin että sä hyväksyisit sen.

Tärkeä ystävä. Hyväksyisit.

– Mikset sä kertonu aikaisemmin?

– Kai mulla oli jotenkin huono omatunto, en mä tiedä. Mä pelkäsin että sä suuttuisit.

– Kuule, mä olisin ollu niin helvetin onnellinen jos sun suusta olis tullu ulos edes jotain informaatiota, että se olis ollu aika yhdentekevää, millasta se olis ollu!

Yläkerran naapurimme parvekkeen ovi lämähää mielenosoituksellisesti kiinni. Aivan, olemme pitäneet meteliä.

– Mennään sisään, minä sanon ja nousen ylös. Kävelen suoraan makuuhuoneeseen, sille näyttämölle jossa tätä surkeaa farssia on hinkattu kaikki nämä vuodet. Istun sängyn päähän. Matti jää ovensuuhun.

– Minkä näkönen se on? minä kysyn. – Onko se kauris? Laiha? Nuori?

– Mä voin näyttää sulle sen kuvan, hän ehdottaa.

Tämä on tarjous, josta ei voi kieltäytyä.

– No näytä.

Matti tuntuu olevan helpottunut siitä, että saa paeta toimintaan. Hän penkoo taskustaan puhelimen ja näppäilee esille kuvan Helenestä. Tumma, pitkätukkainen

nainen, jolla on silmälasit ja niitten takana lempeä katse.

– Ihan nätti, minä sanon.

Tunnen itseni anopiksi, joka katsastaa poikansa tulevaa morsianta.

– Niin on, Matti toteaa kiihkottomasti.

– Sä kuljetat kännykässäs toisen naisen kuvaa.

– Niin?

Hän sulkee puhelimen ja tunkee sen takaisin taskuunsa.

– Painu helvettiin mun elämästä, minä sanon. – Tämä oli siis se syy, miksei susta saanu mitään otetta, tämän takia sä et tarvinnu mua etkä halunnu selvittää mitään, huuhaailit ihan muissa maailmoissa. Mä voin kertoa sulle että mulla on kans toinen ja mä haluan nyt painottaa että meillä on seksisuhde.

Hiljaisuus, joka lausettani seuraa, on hyvin pitkä, ehkä pisin meidän välillämme koskaan.

– Kuinka kauan se on kestänyt? Matti kysyy.

Hänen katseensa on jääkylmä ja erittäin suora. Myös sumea; kyyneleet ovat nousemassa silmiin, mutta hän ei väistele. Mies joka ei väistele katsetta on ansainnut tuuden.

– Monta viikkoa. Mut sä et tietenkään huomannu mitään koska sua ei kiinnostanu.

– Mä vaistosin sen kyllä, Matti sanoo ääni kohoten.

– Halusin vaan kuulla puhutko sä totta.

– Sä et vaistoo mitään.

Hän hymyilee Stasin pikkuvirkailijan pirullista hymyä. En ole koskaan ennen nähnyt hänen hymyilevän noin. Suu vinossa, silmät pieninä.

– Ainakin enemmän kun sä luulet.

– Mutta et mitään sellasta mikä jotain merkitsee! Et edes huomannu että mä kävin sairaalassa laserhoidossa että näyttäisin paremmalta mun nuoren rakastajan silmissä. Allerginen reaktio, voi jeesus. Ja akka on kuka tuojusta kömpiny!

Matti kohmettuu asentoonsa. Hänessä ei liiku mitään. Tilataideteos, jonka ilme on ikuisesti kova.

– Mistä muusta sä oot mulle valehdellu?

Ääni on pelottavan hiljainen.

– Vaikka mistä.

Sanon sen niin ilkeästi kuin pystyn, ja voin hyvin kuvitella että näytänkin jumalattoman ilkeältä.

– Kuvittelitko sä että mä alan madella sun edessä? minä huudan. – Ehkä kontata tossa lattialla? Ei kiitos, Matti. Mä olen konttaamiseni kontannu. Ja ihan tiedoksi, että mä en kadu pätkääkään.

– Kuinka moni tietää? Matti kysyy.

– Mistä? minä teeskentelen. Haluan hänen sanovan sen ääneen. Koko lauseen.

– Siitä että sä oot pettäny mua.

– Silläkö tässä nyt on väliä?

– On sillä.

– Ei muut ku Manna. Ja Susa.

– Loistavaa. Kiitos. Se tarkoittaa sitä että Speedy tietää myös, ja Roope.

– Mitä väliä? Taas tää, että kasvojen menettäminen merkitsee sulle enemmän kun se että mä oon ehkä rakastunu toiseen mieheen.

– Kuka se on? hän kysyy.

– Mun oppilas. Ei satu olemaan valokuvaa, sori.

– Mä en koske suhun enää ikinä, hän sanoo hampaitensa välistä.

– No ethän sä koske muhun muutenkaan, et oo koskenu kunnolla kymmeneen vuoteen! minä kiljaisen.

Matti tutkii sormiaan. Minäkin alan tuijottaa niitä. Huomaan, että kynnet on pureskeltu lyhyiksi lihaan asti.

– Minkä mä sille voin jos mulla on joskus – keskittymisvaikeuksia? hän kysyy hiljaa.

– Mene lääkäriin. Tai psykiatrille.

– En mene. Enemmän kuolen.

– Kuole sitten.

Matin ilme kiristyy. Miten monta kertaa minä olen nähnyt noitten leukaperien pienen liikkeen, joka syntyy siitä kun takahampaat painuvat yhteen ja päätös pimitää toiselta kaikki on tehty? Päätös perääntyä, pihdata, luovuttaa.

– Koska sä olisit kertonu mulle? hän kysyy.

– Tänään. Nyt kun tulin. Mutta pitihän sun mennä se-

kin pilaamaan, kun alotit ennen mua tän tunnustusbuumin.

Matti naurahtaa kolkosti.

– Usko tai älä, mutta mä halusin ainoastaan saada meidän avioliiton pelastettua, minä selitän. Kuulen itsekin, miten pellemäinen repliikki se on.

– Kylläpä keinon valitsit.

– Mä en valinnu mitään. Sinä minut tähän ajoit.

– Turha sun on ketään muuta syyttää ku ittees. Etkö sä jaksanu ajatella ollenkaan Sissiä?

Miten sietämättömän omahyväinen ilme hänellä on kasvoillaan.

– Jumalauta sä et vedä Sissiä tähän! Ajattelitko itse Sissiä kun et pannu minkään asian eteen tikkua ristiin? Sulle oli kasvojen säilyttäminen tärkeempää ku avun hakeminen ja se että sun lapsellas säilyis ehjä koti. Niin että älä sinä tule jeesustelemaan siihen yhtään!

– Mä en ole koskaan pettäny sua edes ajatuksissani.

– Et tietenkään. Ethän sä edes ajattele seksiä ikinä.

– Mistä sä sen tiedät?

– Ei se ainakaan missään näy! ”Edes ajatuksissani.” Mua Matti oksettaa. Voi! Katsokaa kaikki, tässä meillä on nykyään niin harvinainen ”hyvä ihminen”!

– Mä oon vaan meilannu toisen naisen kanssa, koska mä olin tulla hulluksi sun takias. Se mitä sä teit on taas peruuttamatonta.

– Luojan kiitos. Sekuntiakaan en vaihtais pois. Ja se on

sulle ihan oikein, saatanan nettitumputtaja.

– Tässä ei oo kysymys seksistä! Matti kiihtyy. – Mä-
hän en oo pannu sitä!

– Et tietenkään. Ketä sä nyt panisit?

Hänen kätensä kohoa ilmaan. Silmät katsovat ensin
minuun ja sitten minun lävitseni. Kaikki pysähtyy, minä
en edes hengitä. Katson kättä, joka sojottaa ilmassa ja
ehdin miettiä, minkälaista jälkeä se tekee minun kasvoi-
hini. Hajottaa ehkä tärykalvon, jos osuu korvaan. Sattuu.
Murskaa. Tuhoaa.

Mutta käsi laskeutuukin alas. Puristuu nyrkkiin, kun
on perillä. Nyrkki heijaa hetken hänen reittään vasten,
silmit painuvat kiinni ja luomien välistä alkaa pursuta
kyyneliä. Paljon, hyvin tiheään.

Sitten hän kääntyy ja lähtee, ei sulje ovea perässään.

Jään yksin. Katseeni osuu videonauhuriin, joka möl-
löttää pölyisenä sängyn alla. Tuo rakkine lähtee täältä
nyt.

Tartun videoon kaksin käsin ja kiskon sen esille. Nos-
tan sen syliini ja raahaan rappuun. Se painaa niin paljon
että käsiä särkee. Raahaan sen puoli kerrosta ylöspäin
tuuletusparvekkeelle. Hengähdän hetken. Sitten nostan
videon kaiteen yli ja annan sen pudota.

36.

En ole itkenyt pitkään aikaan. Olen jo ehtinyt unohtaa,
miten limaista hommaa se on.

Miten silmät turpoavat, nenä vuotaa ja kurkkuun al-
kaa koskea.

Itken Mannan parivuoteessa. Speedy on viennyt Ellan
kävelylle, että saisin jutella rauhassa Mannan kanssa. Tai
ulvoa.

Jos tästä tulee nyt ero, en mene enää koskaan nai-
misiin enkä edes avoliittoon. En usko uusperheisiin, en
usko vanhoihin perheisiin enkä mihinkään perheisiin
siltä väliltä.

Sana "loppuelämä" ei kuulu enää sanavarastooni. Ei
ole mitään odotettavaa. Ei yhteisiä eläkevuosia, ei mi-
tään. Kaikki visiot kahdesta rollaattorilla eteenpäin
painavasta vanhuksesta voi viimeistään nyt unohtaa.

Entä miten meidän Kreikan talomme käy? Sitähän ei
ole, mutta miten sen siitä huolimatta käy?

Manna hakee minulle lisää taloupaperia. Hän taput-

telee kömpelösti käsivarttani. Koskettelu ei oikein kuulu hänen repertuaariinsa.

– Tästä rastista mä en enää selviä.

– Totta kai sä selviät.

– Sitä paitsi mun täytyy alkaa pikku hiljaa opetella käyttämään kaikkia teknisiä laitteita, myös sauvasekoitinta. Pian ei ole miestä pelastamassa.

– Surraanpa nyt yks suru kerrallaan.

– Tai mikä mies se yleensä on? minä tuhaudan. – Täsäkään asiassa. Olis edes pannu sitä. Sekin on niin ämmäistä että kirjoitellaan vaan ja ollaan niin saakelin sivistyneitä.

– No sä panit senkin edestä, Manna toteaa.

– Ja hyvin paninkin, minä nyyhkäisen.

– Älä itke enää, Manna pyytää. – Mulle tulee niin avuton olo. Mä en tiedä mitä mä sanoisin.

– Älä sano mitään. Vippaa mulle viiskymppiä.

Manna lähtee lompakolleen. Yritän tukahduttaa itkuni. Yritän ajatella positiivisesti. Jospa tästä aukeaisi nyt jotain? Jospa Matti viimein puhuisi? Paskat. Miksi hän puhuisi nyt kun ei ole puhunut ennenkään? Ei hänestä tule saamaan mitään irti. Niin kuin yrittäisi polttaa sytyttämätöntä tupakkaa.

Kun olen saanut rahani, parantelen silmämeikkiä, lisää puuteria ja maalaan huulet. Takaisin kehään.

Se on tällä kertaa Kalliossa, rupinen kulmabaari, lähellä Jarnon kämppeä.

Menen tiskille ja tilaan tuplaviskin. Yleensä menen viskistä sekaisin, mutta toisaalta tämän sekavammaksi ei voi enää mennä.

Olemme sopineet treffit kahdeksi. Odotellessani selailen lehteä. En kertonut hänelle mitään puhelimessa. Hänhän voisi jättää tulematta jos tietäisi.

Yhdessä kuvassa on orava, jonka viikset sojottavat jokaiseen ilmansuuntaan ja vielä paljon muuallekin. Sen pallukkasilmien vetisyys! Ne ovat kuin pienet lammit.

Alan repiä kuvaa irti.

– Mitä sä teet? Jarno kysyy. Hän on seisahnut pöytäni viereen.

En kohota katsettani.

– Revin tän elukan kuvan itselleni.

– Miksi?

– Pahan päivän varalle.

Työnnän irti revityn kuvan lompakkooni. Nyt katson häntä, vakavasti.

– Ymmärräksä oravan silmien kosteuden? kysyn.

– Ymmärrän, hän vastaa.

– Ymmärräksä niitten viikset?

– Ymmärrän.

– Hyvä.

Hän hymyilee. Hymyssä on aivan varmasti murunen hellyyttä, minä en kuvittele sitä.

– Miten sä uskallat tavata mua täällä? hän kysyy.

– Onhan tämä kieltämättä eksoottista.

– Joo mut onkohan tämä ihan viisasta? Jarno kysyy ja vilkuilee sivuilleen. – Kuka tahansa voi nähdä meidät.

– Ei sillä oo enää väliä, minä sanon. – Matti tietää jo.

– Miten niin? Jarno pelästyy. – Kuka sille on kertonu?

– Minä.

Hän istuu minua vastapäätä. Jää roikkumaan tuolin reunalle; ikään kuin koko takapuolen laskeminen istuimelle olisi jotenkin kohtalokasta.

– Hulluko sä olet? Mitä jos se tulee vetämään mua lähtyyn?

– Ei tule. Se ei oo semmonen. Ei se pystyny lyömään edes mua. Vaikka kaikkeni tein.

– No mitä se sano?

– Harvinaisen paljon Matiksi. Vaikka ei olis paljon varaa, sillä on kuulemma itsellään ollu joku meilisuhde ties miten kauan.

Jarno katsoo minua. Hän ei näytä ollenkaan niin varmalta kuin yleensä.

– Mä en sitten missään tapauksessa halua sekaantua mihinkään, hän ilmoittaa.

Tuo asenne ei tullut minulle yllätyksenä. Silti se raapaisee ikävästi.

– Ei sun tarttekaan sekaantua, sanon reippaalla äänellä. – Tämä on mun juttu.

– Mä kammoan kaikenlaisia sotkuja.

– Kuka niistä nyt tykkäis?

Hänen katseensa käväisee taas minussa ja etsii sitten uuden kohteen. Ulko-oven. Poika haluaa selvästi pois ja mieluiten heti paikalla.

– Mitä sä pelkää? minä kysyn. – Luuleksä että mä alan roikkua sussa, tuun pimputtamaan sun ovikelloas tyttäreni kanssa ja uikuttamaan että ”pidä meistä huolta!”.

– En.

– Kyllä sä luulet. Nyt tää ei ookaan enää pelkkää leikkiä eikä sulla oo enää yhtään kivaa. Tästä tulikin tosi-teeveetä! Ja sua pelottaa, hui saatana!

Hän näyttää kiusaantuneelta.

– Et olis niin aggressiivinen.

– Tosta mua syyttää jumalauta kaikki maapallon miehet. Te ette kestä mitään.

Tarjoilija tömähtää Jarnon eteen.

– Mitäs sulle? hän kiekaisee. Hän on homon prototyyppi, kaikkein tyttömäisintä lajia. Kasvoilla feikkirusketus, päässä viimeisen muodin mukainen pystykampa, korvassa kultainen nappi. Katson sitä tarkemmin; se on sydämen muotoinen.

– Keskiolut, Jarno vastaa vilkaisemattakaan miestä.

– Saat!

Tarjoilija yrittää vielä kerran flirttailevaa hymyä, tulksetta. Minua hän ei noteeraa. Olen hänelle ämpärillinen ilmaa.

Miksi hän yrittää iskeä miestä, joka on selvästi minun

seuralaiseni? Ja selvästi hetero. Taikka mistä minä tiedän. Tiedänpö minä ylipäänsä mitään koko ihmisestä?

– Mitä sä meinaat nyt tehdä? Jarno kysyy.

Mitä me sille asialle tehdään? hän kysyi kerran. Kauan sitten. Me.

– En tiedä, minä vastaan, ja tarkoitan sitä. – Otetaan nyt hetki kerrallaan.

Puhun tahallisesti monikossa. Sen lisäksi sössötän. Viski on sammaloinut pääni mukavan pehmeäksi ja halvaannuttanut kielen.

– Ei pidä hötkyillä, minä jatkan. Alan imitoida musta-laista. – Kato ei päivät tuu päällekkäin, ne tulee peräkkäin, honotan kurkkuaänellä.

Jarno ei naura, vaikka tarkoitus oli keventää ilmapii-riä.

– Sä oot vahva nainen, kyllä sä selvität ton.

Mitä lässytystä. Hän istuu edelleen tuolin reunalla. Kohta se keikahtaa. Keikahtaisi, minä nauraisin.

– Jos mä eroan, sanon hitaasti.

– Niin?

– Niin sit mä en ole enää kenenkään rouva. Sehän sua kiihotti, vai mitä? Eronnut yksinhuoltaja on tyystin eri asia. Vai mitä? Eronnut yhteishuoltajakin on eri asia. Mitä?

Nyt hän istuu tuoliinsa kunnolla. Jämäkästi, niin kuin aikoisii kasvaa siihen kiinni.

– Tää tilanne ei ole millään tavalla mun syy, hän sa-

noo kireästi. – Mitä menit tekemään tunnustuksia. Tosi lapsellista. Älä vaan sano että sulle tuli huono omatunto. Jos sekoilla alkaa niin siitä vaan, mut täytyy pitää se omana tietonaan.

– Älä sinä helvetin hiphoppari tule mua neuvomaan. Sä olet pelkkä pentu.

Tunnelma, mikäli sitä edes oli, on täysin pilalla. Juuri sillä tavalla rikottu, ettei sen korjaamiseen riittäisi edes seuraava yö. No, ehkä yö mutta ei tämä ilta. Jospa hän pyytäisi minut kotiinsa? Sanoisi, että haluaa lohduttaa, jutella, tehdä minulle ruokaa, tarjota yösijan, pelastaa minut? Pelastettavana olemista ei voita mikään.

– Sä oot nyt sellasella tuulella ettei tätä juttua kannata jatkaa, Jarno sanoo ja nousee ylös. – Soita mulle kun oot rauhottunu ja selvittäny pääs. Tätä tällasta mä en jaksaa.

Alan nieleskellä. Ja peitellä sitä.

– Nuori ihminen, minä heitän. – Tosta just näkee sen että liikuntatunteja on kouluissa vähennetty. Mitään ei enää jakseta. Ja tommosten käsissä on Suomen itsenäisyys. Vai ootko sä edes käyny armeijaa?

Hän pyyhkäisee poskeani hyvin hellästi ja hyvin yh-dentekevästi.

– Palaillaan, hän sanoo.

– Näin tehdään, minä vastaan.

Juuri sitä me emme tee. Näen hänet seuraavan kerran viimeisellä saksantunnilla, jos näen. Tulen antamaan

hänelle läsnäolotodistuksen. Mutta me emme enää palaile.

– Jep, Jarno sanoo vielä ja lähtee pystypäin ovea kohti. Samalla hetkellä vaahtoava oluttuoppi iskeytyy pöytään.

– Tässä olis, tarjoilija sanoo ja katsoo pettyneenä Jarnon perään.

– Kiitos, jätä siihen vaan, minä sanon. – Käykö teillä käteinen?

37.

Matti nukkui edellisen yön klassisesti sohvalla. Minä sain unta vasta aamuyöstä, ja senkin nukahtamislääkkeellä.

Katson hänen punareunaisia silmiään aamukahvipöydässä. Samaan pöytään me sentään mahdumme, vaikka emme samaan vuoteeseen.

– Haluatko sä paahtoleipää? minä kysyn.

– Ei sun tarte, hän vastaa.

– Samallahan se tossa tulis kun mä paahtan itselleni.

– No laita mullekin.

Panen leivät paahtimeen ja otan voirasian jääkaapista.

– Hilloa vai kinkkua? kysyn.

– Kinkkua.

Teen hänelle leivän huolellisesti. Leikkaan kolme viipaletta kurkkua päälle ja asettelen ne kauniiseen riviin.

– Ole hyvä, sanon ja lasken lautasen varovasti hänen eteensä.

– Kiitos.

Puhumme molemmat vaimealla äänellä. Niin kuin viereisessä huoneessa nukkuisi joku. Tai tekisi kuolemaa.

Oman voileipäni päälle levitän hilloa. Istun Mattia vastapäätä mutta varon katsomasta.

Sissi palaa kotiin ensi viikolla. Ennen sitä tämä kaikki täytyy selvittää. Tai edes yksi asia.

Ja oli tilanne mikä tahansa, meidän täytyy mennä häntä vastaan yhdessä. Voin jo kuvitella meidät autossa, hiljaisuus päällämme.

Jos olemme päättäneet erota, Sissi näkee sen meistä heti.

– Meidän täytyy puhua, Matti sanoo.

Miten outoa kuulla se hänen suustaan. Minun vakiorepliikkini. Tuntuu kuin minulta olisi varastettu jotain.

– Niin varmaan, myönnän.

– Käydäänkö kävelyllä?

– Käydään vaan.

Hississä hänen läheisyytensä tuntuu hyökkäävältä. Painaudun vaistomaisesti seinään kiinni.

Joku on kerännyt hajonneen videon kappaleet pois pihasta. Ehkä talonmies? Tai Matti. En halua kysyä.

Kiipeämme portaita pitkin puistoon. Kävelemme melkein vierekkäin, Matti hiukan minua edellä. Nurmikolle on paiskottu tupakantumpeja ja tyhjiä oluttölkkejä.

Kuin yhteisestä sopimuksesta istumme vapaalle puistonpenkille, turvallisen välimatkan päähän toisistamme.

Nämä ovat kuin ensimmäiset treffit, täynnä lepattavaa jännitystä. Vain mielihyvä puuttuu.

– Mitä sä oot miettiny? Matti kysyy.

– Että meidän pitää varmaan päättää erotaanko saman tien vai yritetäänkö vielä, vai muutetaanko kokeeksi erilleen vai mitä.

Äänensävyäni on selvästi liian kova. Matin olemus kuituu.

– Sovitaanko että kumpikaan meistä ei ole enempää kusipää kuin toinenkaan? sanon pehmeämmin. – Siitä vois lähteä liikkeelle.

– Okei.

Jossain äänтелеe lintu. En tunnista sitä. Äänestä tulevat mieleen kissanpennun naukaisut.

– Mä en tienny että se loukkais sua noin paljon. Se Helene, Matti sanoo.

– Tiesithän. Siksi sä panttasit sitä niin pitkään.

Ääneni sähähtää ikävästi. Tässä sitä taas ollaan. Olen vähällä pyytää anteeksi, sekä hyökkäystäni että kaikkea muutakin, mutta saan hillittyä itseni. Anteeksipyytely on viimeinen asia, joka tähän tilanteeseen sopii.

– Sori, sanon. – Mua vaan kuvottaa se, että sä käännit toisen naisen puoleen just silloin kun meidän olis pitänyt käydä yhdessä asioita läpi.

– Sun olis pitäny ymmärtää! Että mä en jaksanu, että mä olin masentunu.

– Kuinka kauan? Kuinka kauan mun olis pitäny ymmärtää? Ikuisesti. Se ei olis loppunu koskaan, ei edes vanhainkodissa. Mutta nythän sekin ongelma on poissa; mä vietän luultavasti eläkevuoteni jossain ihan muussa seurassa.

Ääneni murtuu. Olo on pakahduttava.

– Miksi sä et menny ajoissa hoitoon? minä kysyn.

– Miksi asioitten piti päästä näin pitkälle?

Matti pitää tauon ennen kuin puhuu.

– Se ei oo helppoa.

– Mikä sitten on? Täytyyhän sun päästä elämässä eteenpäin!

– Ei mun tarte päästä elämässä eteenpäin. Kun pääsis edes elämään takas kiinni.

Miten surullinen katse! Äänestä on riisuttu kaikki sävyt, hän vain sanoo asioita.

– Mun tunteet sua kohtaan ei ole muuttuneet mihinkään, Matti sanoo.

– Vaikka mä olen maannu toisen miehen kanssa puoli kesää?

– Niin. Mä tavallaan ymmärrän että se oli jonkinlainen kosto. En mä tiedä pääsenkö mä silti siitä yli, mutta tavallaan mä ymmärrän.

Kosto? Ehkä se oli sitäkin. Olen äkkiä äärettömän väsynyt. Tekisi mieli heittäytyä pitkälle tähän penkille

juuri nyt. Mutta siinä ei ole minulle tarpeeksi tilaa, minä olen iso ihminen.

– Jos sä kerran rakastat mua noin paljon, että sun tunteet ei ole muuttuneet mihinkään, niin mikset sä sitten koskaan sano, että sä rakastat mua? kysyn silmät ummessa.

Naukuva lintu on taas äänessä. Omituinen tapaus, en ole ennen tuollaista kuullut.

– Se ei vaan tunnu luontevalta, Matti vastaa.

– Puhe on naiselle rakkauden osoitus. Jos sä et pysty sanomaan mulle että sä rakastat mua, sä et rakasta.

– Kun Sissi syntyi niin joku meidän välillä muuttui, Matti selittää. – Multa ei enää jotenkin riittäny rakkautta sulle. Sissi vei kaiken.

Nyt minä vasta pakahdunkin. Avaan silmäni ja katson häntä.

– Se ei saa mennä noin! minä huudan. – Lapsenhan pitäis yhdistää eikä erottaa. Sä luovutit. Sä et tajunnu että meidän täytyy pysyä lapsesta huolimatta miehenä ja naisena, että sen lapsen taakse ei voi mennä kyyhöttämään ja selittämään että ”tää on nyt tätä, ei oo voimia!”.

– Jos mentäis jonnekin muualle puhumaan, Matti sanoo nopeasti. – Joku asiantuntija. Tai semmonen parisuhdeleiri vaikka. Mä kattelin niitä netistä.

Pakottaudun olemaan nauramatta. Jos joskus pitää hillitä itsensä niin nyt.

Mutta pirun hauskaa se on. Ensin hän ei suostunut

terapiaan yksin eikä kaksin, ja nyt hän on varaamassa meille paikkoja parisuhdeleiriltä, hyvä kun ei roikota jo makuupussia olallaan.

– Ihan hyvä idea, minä sanon. – Kävelläänkö vielä?

Matti nousee vastaukseksi ylös. Minä kävelen tällä kertaa edellä. Puiston keskelle on pystytetty joku väliaikainen taideteos; peltinen häkkyrä, esittää ehkä sammakkoa. Tai sitten se ei esitä mitään. Matti ottaa minut kiinni, nyt hän kävelee aivan rinnalla.

– Kaunis päivä, hän toteaa.

– On, minä myönnän.

Tajuan äkkiä, että minunkaan ei ole pakko rakastaa häntä. Tulen melkein hilpeäksi. Mihin kaikkeen se antaaakaan mahdollisuuden. Vaikka siihen, että rakastan häntä.

Matti tarttuu minua huterasti kädestä kiinni. Tulee mieleen Leif Wager, vanhat mustavalkoiset elokuvat. Puisto ja kaksi ihmistä täysin pihalla.

– Mulla on sua ikävä, hän sanoo.

Pysähdymme siihen.

– Mä en tiedä onko mulla enää ikävä sua, vastaan rehellisesti. – Mä olen ikävöiny sua niin kauan että mä en enää muista miltä tuntuu se että sä olit mun. Jos sä edes koskaan olit.

– Älä puhu menneessä aikamuodossa, Matti pyytää ja päästää kädestäni irti.

– Niin mä ajattelen.

– Säästä mut joskus sun ajatuksilta.

Hän lysähtää kumaraan ja hänen kasvonsa vavahtavat. Noin alastomana en ole häntä ennen nähnyt.

– Sano se nyt, minä pyydän. – Sano että sä rakastat.

Hän vetää hiljaa henkeä ja avaa suunsa. Sanoakseen sen tai sanoakseen jotain muuta. Juuri silloin kirkonkelot puhkeavat soimaan jossain hyvin lähellä.